

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5
 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ
 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
 โทรศัพท์ 0-2141-9563-77 โทรสาร 0-2143-8175
 เว็บไซต์ www.kpi.ac.th

รางวัลพระปกเกล้า'55
 ISBN : 978-974-449-682-9

 9 789744 496829

รางวัลพระปกเกล้า

“เกียรติภูมิท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า 55

KPI Awards

- รางวัลพระปกเกล้าทองคำ
- รางวัลพระปกเกล้า

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

- ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

โดย
 วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
 สถาบันพระปกเกล้า

“...ข้าพเจ้าเห็นว่า สิทธิเลือกตั้งของประชาชน
ควรจะเริ่มทันทีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล
ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนควรมีสติที่มีเสียงในกิจการของท้องถิ่น
เรากำลังพยายามให้การศึกษาเรื่องนี้แก่เขา
ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมีกรปกครองระบมรัฐสภา
ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้ และมีประสบการณ์อย่างดี
เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า' 55

บรรณาธิการ ภควัต อัจฉริยะปัญญา

ISBN = 978-974-449-682-9

วปท.55-70-1000.0

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2555

จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้จัดรูปเล่ม และออกแบบปก นายสุชาติ วิวัฒน์ตระกูล

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

พิมพ์ที่

ธรรมดาเพรส จำกัด

86 ซอย 50/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กทม. 10700

โทร. 0-2883-0342-4 แฟกซ์. 0-2435-6960

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 02 - 141-9600 โทรสาร 02-143-8175

<http://www.kpi.ac.th>

สารบัญ

	หน้า
รายละเอียดรางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555	5
ผลการตัดสินรางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555	15
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555	
<i>ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน</i>	<i>17</i>
o องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	18
o เทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี	26
o เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	32
o องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยม้อ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย	39
o องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	48
o องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	56
<i>ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์</i>	<i>63</i>
o องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสตูล	64
o เทศบาลนครยะลา อำเภอมือง จังหวัดยะลา	69
<i>ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม</i>	<i>74</i>
o เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	75
รายละเอียดรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555	83
ผลการตัดสินรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555	91
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555	
<i>ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน</i>	<i>95</i>
o องค์กรบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	96
o องค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง	104
o เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	111
o เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	120

สารบัญ

หน้า

- o เทศบาลตำบลโนนศิลา อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น 126
- o เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น 134
- o เทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน 141
- o องค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 149
- o องค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอยางสีสุราช จังหวัดอำนาจเจริญ 157
- o องค์การบริหารส่วนตำบลท่าผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ 164
- o องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 172
- o องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน 180

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ 189

- o เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 190

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม 197

- o เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 198
- o เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 205
- o เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 214
- o เทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 219
- o เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเตด จังหวัดสงขลา 226
- o องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 234

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณารางวัลพระปกเกล้าทองคำ 241

และรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555

คณะผู้จัดงานของวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น 242

**รางวัล
พระปกเกล้าทองคำ
ประจำปี 2555**

รางวัลพระปกเกล้าทองคำ 2555

ที่มาและความสำคัญ

สืบเนื่องจาก สถาบันพระปกเกล้ากำหนดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้าทองคำ ทุกๆ 2 ปี โดยมีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2549 2551 และ 2553 ดังนั้นในปี 2555 นี้ สถาบันพระปกเกล้า ได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้าทองคำขึ้นเป็นครั้งที่สี่

รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ได้ถูกริเริ่มขึ้นในปี 2549 เพื่อเป็นแรงจูงใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้า มีการพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการบริหารงานท้องถิ่นอยู่เสมอ ทั้งนี้ รางวัลพระปกเกล้าทองคำจะเป็นเครื่องหมายเชิดชูองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บริหารงานและตอบสนองความต้องการของประชาชน และพื้นที่ อย่างโดดเด่นต่อเนื่อง รวมถึงมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการบริหารงานใหม่ๆ อันเป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

- เพื่อจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้าเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า และพัฒนาความเป็นเลิศและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง
- เพื่อเชิดชูเกียรติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสุดยอด ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ และด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม พร้อมสู่การเป็นแบบอย่างแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ
- เพื่อธำรงรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของรางวัลพระปกเกล้า

ประเภทของรางวัลพระปกเกล้าทองคำ

แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 รางวัลพระปกเกล้าทองคำ

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเภทที่ 2 รางวัลพระปกเกล้าทองคำ

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

ประเภทที่ 3 รางวัลพระปกเกล้าทองคำ

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐเอกชน และประชาสังคม

คุณสมบัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ

ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้าในระดับเป็นเลิศ ในประเภทเดียวกันมาแล้ว 2 ครั้ง ในระยะเวลา 5 ปี นับย้อนหลังไป (ในปี 2555 ใช้ช่วงเวลา ปี 2550 ถึง ปี 2554)

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการโดยสมัครใจ

การมอบรางวัลพระปกเกล้าทองคำ

สถาบันฯ จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้าทองคำ พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ รางวัลพระปกเกล้าทองคำ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการรางวัลพระปกเกล้าในงานประชุมวิชาการประจำปีสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 14 (KPI Congress 14) ในเดือนพฤศจิกายน 2555

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้าทองคำในปี 2555 จะไม่สามารถเข้าร่วมการพิจารณาให้รางวัลพระปกเกล้า ในปีถัดไปเป็นเวลา 1 ปี และเมื่อเข้าร่วม

โครงการรางวัลพระปกเกล้าอีกครั้ง สถาบันฯ จะเริ่มนับการพิจารณาการได้รับรางวัลพระปกเกล้าตามประเภทรางวัลฯ ที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้าทองคำไปใหม่ทั้งหมด

หลักเกณฑ์การมอบรางวัลพระปกเกล้าทองคำ

เกณฑ์การมอบรางวัลพระปกเกล้าทองคำแบ่งเป็น 2 ลักษณะ โดยต้องผ่านเกณฑ์ขั้นพื้นฐานก่อนจึงจะได้รับการพิจารณาเกณฑ์ขั้นนวัตกรรม ของรางวัลพระปกเกล้าทองคำในแต่ละประเภทรางวัลฯ ดังนี้

1. เกณฑ์ขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์ขั้นพื้นฐาน	คำอธิบาย	การประเมิน
1. การทุจริตคอร์รัปชัน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีกรณีทุจริตคอร์รัปชัน หรือการฟ้องร้องที่เกี่ยวข้องกับทุจริตคอร์รัปชัน อันเชื่อได้ว่ามีมูล	สอบถามข้อมูลจาก <ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท.
2. การดำเนินการตามภารกิจหน้าที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการตามภารกิจ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกระทำให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบ และกฎหมาย อาทิ <ul style="list-style-type: none"> จัดให้มีห้องข้อมูลข่าวสารบริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งมีวิธีการหรือแนวทางที่ทำให้ข้อมูลทันสมัย และเข้าใช้บริการได้ง่าย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของท้องถิ่น ที่แสดงถึงการดำเนินกิจกรรม ตลอดจนรายรับ-รายจ่ายของท้องถิ่น รวมทั้งมีการเผยแพร่ให้ประชาชนในท้องถิ่นรับทราบ มีประกาศจัดซื้อจัดจ้าง ติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน หรือลงเว็บไซต์หน่วยงาน รวมทั้งมีการเผยแพร่ให้ประชาชนในท้องถิ่นรับทราบ 	อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ พิจารณาจาก <ul style="list-style-type: none"> เอกสารข้อมูลเบื้องต้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งมา ตรวจสอบเบื้องต้นจากเว็บไซต์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของคณะกรรมการฯ

2. เกณฑ์ขั้วนวัตกรรม (Innovation)

เกณฑ์รางวัล พระปกเกล้าทองคำ	คำอธิบาย	การประเมิน
<p>ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอเป็นเรื่องที่สะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสในการบริหารงาน หรือการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีจำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่นอย่างเหมาะสม ไม่น้อยเกินไป และควรเป็นโครงการหรือกิจกรรม ซึ่งเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป • โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ มีลักษณะต่อเนื่องให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน ไม่ใช่เป็นลักษณะชั่วคราว หรือเฉพาะกิจ • โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ สะท้อนให้เห็นถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือเป็นนวัตกรรม ทั้งนี้ถ้ามีความเหมือนกับที่อื่นจะต้องสามารถบอกถึงความแตกต่างจากที่อื่น และบอกถึงลักษณะเฉพาะของตนเองได้ • โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ควรสะท้อนให้เห็นถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูง ซึ่งส่งเสริมหรือให้บทบาทของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ มิใช่เพียงการรับประโยชน์เท่านั้น • โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ควรเป็นกิจกรรมที่แตกต่างจากกิจกรรมที่ได้เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้า ความแตกต่างนั้นอาจเป็นกิจกรรมใหม่ หรือมีการพัฒนากิจกรรมเดิมให้มีความต่อเนื่องยั่งยืนไม่หยุดอยู่กับที่ 	<p>พิจารณาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> • เอกสารข้อมูลเบื้องต้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งมา • การลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของคณะกรรมการฯ • การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับประชาชนกลุ่ม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • การเข้าพบผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

<p>เกณฑ์รางวัล พระปกเกล้าทองคำ</p>	<p>คำอธิบาย</p>	<p>การประเมิน</p>
<p>ด้านการเสริมสร้าง สันติสุขและความ สมานฉันท์</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอเป็นเรื่องที่สะท้อนให้เห็นมิติด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ และมีจำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่นอย่างเหมาะสม ไม่น้อยเกินไป ● โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ มีลักษณะต่อเนื่องให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน ไม่ใช่เป็นลักษณะชั่วคราว หรือเฉพาะกิจ ● โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ สะท้อนให้เห็นถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือเป็นนวัตกรรม ทั้งนี้ถ้ามีความเหมือนกับที่อื่นจะต้องสามารถบอกถึงความแตกต่างจากที่อื่น และบอกถึงลักษณะเฉพาะของตนเองได้ ● โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ควรสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ โดยมีได้ทั้งพหุระบบการจัดการความขัดแย้งของระบบราชการ และมีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ● โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ควรเป็นการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ในเชิงป้องกัน การเกิดความขัดแย้งในพื้นที่ มีการให้ความสำคัญกับบริบทหรือสภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ตามความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมหรือปัจจัยที่เป็นมูลเหตุเบื้องต้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมนั้นขึ้นมา ● โครงการหรือกิจกรรมที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ควรเป็นกิจกรรมที่แตกต่างจากกิจกรรมที่ได้เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้า ความต่างนั้นอาจเป็นกิจกรรมใหม่ หรือมีการพัฒนากิจกรรมเดิมให้มีความต่อเนื่องยั่งยืนไม่หยุดอยู่กับที่ 	<p>พิจารณาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เอกสารข้อมูลเบื้องต้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งมา ● การลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของคณะกรรมการฯ ● การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับประชาชน กลุ่มหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ● การเข้าพบผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เกณฑ์รางวัล พระปกเกล้าทองคำ	คำอธิบาย	การประเมิน
<p>ด้านการเสริมสร้าง เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนเครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอเป็นเรื่องที่สะท้อนให้เห็นมิติด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม และมีจำนวนเครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่นอย่างเหมาะสมไม่น้อยเกินไป ● เครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ มีลักษณะต่อเนื่องให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน ไม่ใช่เป็นลักษณะชั่วคราว หรือเฉพาะกิจ ● เครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ สะท้อนให้เห็นถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือเป็นนวัตกรรม ทั้งนี้ ถ้ามีความเหมือนกับที่อื่นจะต้องสามารถบอกถึงความแตกต่างจากที่อื่น และบอกถึงลักษณะเฉพาะของเครือข่ายตนเองได้ ● เครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ควรเป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เป็นผู้ริเริ่มให้เกิดเครือข่าย หรือกิจกรรมเครือข่ายขึ้น ● เครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ต้องมีการดำเนินงานต่างๆ ให้เห็นเป็นรูปธรรม ไม่ใช่อยู่ในระยะเริ่มต้นหรือเริ่มก่อตั้งเครือข่ายเท่านั้น ● เครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ มีการทำงานในลักษณะ Partnership เติมเต็มซึ่งกันและกัน มีหน้าที่ร่วมมือกันอย่างชัดเจน ไม่ใช่ซบเซาถอยห่างไปได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น 	<p>พิจารณาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เอกสารข้อมูลเบื้องต้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งมา ● การลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ของคณะกรรมการฯ ● การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับประชาชนกลุ่ม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ● การเข้าพบผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เกณฑ์รางวัล พระปกเกล้าทองคำ	คำอธิบาย	การประเมิน
<p>ด้านการเสริมสร้าง เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เครือข่ายหรือกิจกรรมเครือข่ายที่โดดเด่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอ ควรเป็นกิจกรรมที่แตกต่างจากกิจกรรมที่ได้เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้า ความต่างที่นั่นอาจเป็นกิจกรรมใหม่ หรือมีการพัฒนากิจกรรมเดิมให้มีความต่อเนื่องยั่งยืนไม่หยุดอยู่กับที่ 	

กระบวนการประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ

การประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ อันเป็นรางวัลสูงสุดของสถาบันพระปกเกล้า ที่จะมอบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน มีขั้นตอนหลัก ดังนี้

ตรวจสอบรายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับรางวัลพระปกเกล้า 2 ครั้ง
ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550 - 2554)

เชิญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการตรวจสอบรายชื่อเข้าร่วมโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบรับเข้าร่วมโครงการ และให้ข้อมูลกิจกรรมเบื้องต้น
เพื่อการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ตามแบบฟอร์มที่สถาบันฯ กำหนด

ตรวจสอบข้อร้องเรียนประเด็นการทุจริตในการดำเนินงานของ อปท. ที่ผ่านคุณสมบัติขั้นแรก
โดยทำการตรวจสอบข้อมูล จาก สตง., ป.ป.ช., ป.ป.ท. และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
(ต้องไม่มีเรื่องที่มีมูลแล้วว่ามีการทุจริตจริง)

- คณะกรรมการฯ ลงพื้นที่ภาคสนาม เพื่อพิจารณาให้รางวัลพระปกเกล้าทองคำ
ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง โดยดำเนินการใน 2 ประเด็นหลัก ดังนี้
- ลงพื้นที่พิจารณาดำเนินงานตามประเภทรางวัลฯ ที่สมัคร ซึ่งเป็นโครงการและกิจกรรม
ที่โดดเด่น ต่อยอด รวมถึงนวัตกรรมใหม่ที่แสดงถึงความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัล
พระปกเกล้าทองคำที่กำหนด
 - สนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ
 - กลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการและเจ้าหน้าที่
 - กลุ่มผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น
 - กลุ่มผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - กลุ่มภาคธุรกิจ เอกชน ในพื้นที่

คณะกรรมการฯ นำผลการประเมินในทุกขั้นตอนที่ได้ดำเนินการมา เข้าร่วมหารือ
เพื่อสรุปผลในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณารางวัลพระปกเกล้าทองคำ

ผลการตัดสิน

การพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เทศบาลเมืองเขาสามขุขต์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
3. เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจัม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
5. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
2. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555

**ประเภทที่ 1
ต้นความโปร่งใสและ
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน**

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลจองคำ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58000
โทรศัพท์ 053-611385 โทรสาร 053-611508
- ☞ ประชากร 244,048 คน (ชาย 125,240 คน หญิง 118,808 คน)
- ☞ พื้นที่ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)
- ☞ รายได้ 113,918,670.11 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 103,035,900.47 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายอัครเดช วันไชยธนวงศ์ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. - ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. นายนิวัติ ผิวคำ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จำนวน 24 คน
(ขณะนี้หมดวาระ อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ความสำคัญกับ “การสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรของประชาชน” ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่น ศรัทธา ใ่วางใจต่อองค์กรของประชาชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้กำหนดกระบวนการทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ใช้แผนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย ดำเนินการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และร่วมติดตามประเมินผล ภายใต้กระบวนการทำงานโดยยึดหลัก “SMART อบจ.แม่ฮ่องสอน” ที่บุคลากรภายในหน่วยงานถือปฏิบัติ อันได้แก่

- * S=SERVICE คือ การจัดบริการสาธารณะให้มีคุณภาพ
- * M=MANAGEMENT คือ การให้ความสำคัญกับการวางแผนที่เกิดจากความต้องการของประชาชน โดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ และมุ่งเน้นการนำแผนที่เกิดจากความต้องการของประชาชน มาสู่การปฏิบัติให้ได้มากที่สุด ให้มีการติดตามและประเมินผล โดยภาคประชาชน
- * A=ADVERTISMENT คือ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านทุกช่องทาง เพื่อสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นองค์กรของประชาชน

- * R=RIGHTNESS คือ การบริหารงบประมาณและจัดซื้อจัดจ้างด้วยความโปร่งใส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทุกโครงการของอบจ.ต้องผ่านความเห็นชอบของประชาคม โครงการใดไม่มีประชาคมมีส่วนร่วม จะไม่ทำการตรวจรับและเบิกจ่าย
- * T=TRADITION คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น และมีทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกับประชาชน ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หน่วยงานอื่น และภาคประชาชน ในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่

การประชาคมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ โดยยึดหลัก **“มีแผนดีไว้ ใช้เงินคุ้มค่า จัดหาถูกต้อง จ้างให้ปรับปรุง”** ดังนั้น กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงให้ความสำคัญกับขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดอย่างแท้จริง โดยก่อนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีในแต่ละปี อบจ.จะมีการจัดเวทีประชาคมระดับอำเภอทุกอำเภอ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละอำเภอได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหาความต้องการในการที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำเป็นแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่นำไปสู่กระบวนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบปัญหาให้แก่พี่น้องประชาชนได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่มาจัดทำแผนฯ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน การกระจายอำนาจการตัดสินใจให้กับประชาชนในชุมชนในการจัดการปัญหาในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น ก่อนการออกทำเวทีประชาคมในระดับอำเภอเพื่อรับฟังความ

คิดเห็นของพี่น้องประชาชน อบจ. มีการเตรียมการต่างๆ โดยแต่งตั้งคณะทำงานและชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล ปัญหาความต้องการของพี่น้องประชาชน โดยแบ่งเป็นด้านครอบคลุมตามยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการที่พิเศษแตกต่างจากที่อื่น คือ จะดำเนินการส่งแบบสอบถามปัญหาความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านต่างๆ โดยผ่านกระบวนการประชาคมในหมู่บ้าน แล้วส่งกลับมายังอบจ. เพื่อนำมาวิเคราะห์ไปสู่ฐานข้อมูลปัญหาความต้องการ ในการนำไปใช้ในเวทีประชาคมระดับอำเภอต่อไป

สำหรับ ในกระบวนการทำประชาคมระดับอำเภอ อบจ. จะแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็น โดยจัดเป็นกลุ่มตำบลเพื่อให้เกิดมิตรร่วมในการขอรับการสนับสนุนต่างๆ และให้เจ้าหน้าที่ อบจ. ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 งาน สับเปลี่ยนกันเข้าไปเป็นวิทยากรกระบวนการ นอกจากนี้ ยังมีการนำนิทรรศการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณในปีที่ผ่านมาให้ประชาชนทราบ พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนซักถามข้อสงสัยกับผู้บริหารโดยตรง

การจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการที่จะร่วมแก้ไขปัญหา การจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการถือครองที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐ จึงได้ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรชุมชนและประชาชนเข้ามามีบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติด้วยตนเอง เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในความมั่นคงของการอยู่อาศัยและการทำมาหากิน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เกิดเป็นรูปธรรม

ดังนั้น ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมขับเคลื่อนกระบวนการจัดการทรัพยากรด้านที่ดินร่วมกับภาคประชาชน ดังนี้

- * ปี 2552 ส่งเสริมให้เกิดการรับรองสถานภาพ การอยู่อาศัยและทำกินอย่างถูกต้องตามกฎหมายในพื้นที่ของรัฐ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนจัดทำข้อมูลแนวเขตโดยใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)

- * ปี 2553 ส่งเสริมให้ประชาชนใช้ข้อมูล ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) กำหนดกติกา การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การอนุรักษ์ การควบคุมกำกับดูแลที่ดิน ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติโดยภาคประชาชน
- * ปี 2554 ขับเคลื่อนและผลักดันให้มีการรับรองสิทธิในที่ทำกินและที่อยู่อาศัยในเขตป่าในรูปแบบของการออกโฉนดชุมชน หรือการออกข้อบัญญัติตำบล / เทศบัญญัติตำบล การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ชุมชนสามารถร่วมกันดูแลและจัดการทรัพยากรในพื้นที่ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในขณะนี้มีพื้นที่ที่ได้จัดทำระบบข้อมูลที่ดินทำกินและเขตป่าจำนวน 19 ชุมชน ตลอดจนตำบลปางมะผ้าและตำบลห้วยปูลิง ได้รับการคัดเลือกให้เป็น **“ตำบลต้นแบบการจัดการปัญหาที่ดินแบบบูรณาการ”** และที่สำคัญที่สุดประชาชนในพื้นที่ทั้ง 18 ตำบลที่มีปัญหาดังกล่าวสามารถเรียนรู้กระบวนการจัดการปัญหาที่ดิน มีการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบูรณาการแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ นอกเหนือจากนั้นยังส่งผลให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และป้องกันการบุกรุก เกิดความหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และเกิดมีพื้นที่ป่าบวช พื้นที่ปลูกป่า พื้นที่สืบชะตาน้ำ ขึ้นในชุมชน ผลักดันให้มีการรับรองสิทธิในที่ทำกินและที่อยู่อาศัยในเขตป่า ในรูปแบบออกข้อบัญญัติตำบล / เทศบัญญัติตำบล การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในเรื่องการจัดการทรัพยากรระหว่างชุมชนด้วยตนเอง และระหว่างชุมชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

แม่ฮ่องสอนไฮเบอร์มอลล์ ศูนย์รวมสินค้าชุมชนออนไลน์ของจังหวัด แม่ฮ่องสอน

เมื่อปี 2553 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับงบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้ก่อสร้างศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนขึ้น ณ บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โดยใช้ชื่อว่า **“ร้านเฮ็ดก้อเฮลียว”** มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า และเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการสินค้าชุมชน ซึ่งภายในร้านดังกล่าว ได้จัดให้มีการจำหน่ายสินค้า ของทุกอำเภอ

ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นศูนย์ทดสอบตลาดและประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคสินค้าชุมชน เป็นแหล่งวิจัยและพัฒนาสินค้าชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งนี้ มีผู้ผลิตสินค้าชุมชนฝากสินค้าจำหน่ายในร้าน จำนวน 61 ราย มีชนิดของสินค้าที่วางจำหน่ายมากกว่า 200 ชนิด ซึ่งปัจจุบันการดำเนินงานของร้านฮีดก้อเหลียว ได้รับความสนใจจากประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมและซื้อสินค้า ทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ช่องทางการจำหน่ายสินค้าเหล่านี้ ยังอยู่ในวงจำกัด ไม่เพียงพอที่จะเพิ่มยอดขายให้กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนให้เพิ่มขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง อบจ.จึงเห็นว่าการจำหน่ายสินค้าชุมชนผ่านช่องทางตลาดออนไลน์ น่าจะเป็นช่องทางหนึ่งที่สามารถเพิ่มยอดขายสินค้าชุมชนได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ด้านหัวระยะเวลา ระยะทาง และมีต้นทุนต่ำ จึงได้ต่อยอดการดำเนินการโดยจัดทำโครงการ “แม่ฮ่องสอนไซเบอร์มอลล์” ศูนย์รวมสินค้าชุมชนออนไลน์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเป็นศูนย์รวมและเปิดตลาดสินค้าชุมชนออนไลน์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่ตลาดระดับโลกและระดับประเทศผ่านทางโลกออนไลน์ ภายใต้ชื่อเว็บไซต์แม่ฮ่องสอนไซเบอร์มอลล์ (www.maehongsoncybermall.com) ซึ่งลักษณะของเว็บไซต์แบ่งได้เป็น 2 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ภายในตัวเว็บไซต์แบ่งหมวดสินค้าเป็น 9 หมวด ได้แก่ 1) เครื่องดื่ม เช่น ไวน์และน้ำผลไม้ 2) ผ้าทอและสิ่งทอ เช่น เสื้อผ้าโตและเสื้อผ้ากะเหรี่ยง มูเซอและลีซอ 3) กลุ่มอาหารและอาหารว่าง 4) กลุ่มเครื่องสำอาง 5) กลุ่มสินค้าจากน้ำมันงา 6) กลุ่มของฝากของที่ระลึก เช่น ตุ๊กตาและพวงกุญแจ 7) หัตถกรรมและเครื่องจักสาน เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์และเครื่องใช้จักสาน 8) กลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ 9) กลุ่มอื่นๆ เช่น เครื่องดนตรีพื้นเมือง ซึ่งรวมทั้งหมดมีผู้ผลิตสินค้าชุมชนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 48 ราย สินค้าที่นำขึ้นเว็บไซต์จำนวน 368 รายการ

นอกจากการมีเว็บไซต์ดังกล่าวแล้ว ยังมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการบริหารงานเว็บไซต์ให้กับเจ้าหน้าที่ อบจ. และกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งการดำเนินการจัดฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มผู้ผลิตและเจ้าหน้าที่ของอบจ.ที่มีความรู้และความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ จะมีเนื้อหาในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารงานเว็บไซต์ตามคู่มือที่แจกให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม นอกจากนั้นแล้ว อบจ. ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้ผลิตสินค้าได้ตรวจสอบเนื้อหา ข้อมูลว่าสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มหรือไม่ เพื่อให้ที่ปรึกษานำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

- 2) กลุ่มผู้ผลิตที่ไม่มีความรู้และไม่มีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ อบรมได้ดำเนินการเปิดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อสรุปประเด็นปัญหาของแต่ละกลุ่มและหาแนวทางในการพัฒนากระบวนการผลิต การพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับสินค้า OTOP ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้มีคุณภาพสามารถเพิ่มยอดขายผ่านระบบตลาดสินค้าออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินการส่งผลให้สินค้าชุมชน สามารถจำหน่ายสินค้าผ่านเครือข่ายออนไลน์ไปทั่วโลกและทั่วประเทศไทยจะทำให้ผู้ผลิตมียอดขายสูงขึ้นและสร้างเครือข่าย สร้างการเรียนรู้ตลาดออนไลน์ได้มากขึ้นในอนาคต ผู้ผลิตจะเกิดแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตพัฒนาคุณภาพสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งการสร้างตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามเพื่อขายในตลาดระดับสากลต่อไป อีกทั้งกลุ่มผู้ผลิตเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพัฒนาหรือเรียนรู้ในด้านตลาดสินค้าออนไลน์ รวมถึงบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการผ่านระบบออนไลน์

เครือข่ายต้นกล้า อบจ. ไตโปโมโกง

จากปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความห่วงใยในการเจริญเติบโตของเด็กและเยาวชนภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงได้ริเริ่มก่อตั้งเครือข่ายเยาวชนที่จะประกอบไปด้วยคุณลักษณะที่พึงมีของสังคมที่ดีในปัจจุบัน ได้แก่ มีอิสรภาพและพึ่งตนเองได้ - เห็นคุณค่าที่เท่าเทียมกัน - ยอมรับความแตกต่าง - เคารพสิทธิผู้อื่น - รับผิดชอบต่อสังคม โดยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ จึงมีความอ่อนไหวทางอารมณ์สูง มักถูกชักจูงได้ง่าย ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่เหมาะสมต่อการสร้างแบบอย่าง การส่งเสริมความเป็นพลเมือง และการร่วมกันรณรงค์ทางสังคม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้ขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 13 แห่งทั่วทั้งจังหวัดแม่ฮ่องสอน สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมสร้างเครือข่ายเยาวชน เพื่อช่วยกันสร้างสังคมเป็นธรรม สันติสุข และเป็นประชาธิปไตย จึงเป็นจุดกำเนิดของ “เครือข่ายต้นกล้า อบจ. ไตโปโมโกง” โดยการดำเนินงานในโครงการดังกล่าวได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ คือ

- * **ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้น** - จะเป็นการชี้แจงทำความเข้าใจกลุ่มโรงเรียนเป้าหมาย คัดเลือกนักเรียนที่จะมาร่วมเป็นเครือข่าย ประชุมเพื่อแบ่งหน้าที่การดำเนินงาน ในเครือข่าย และดำเนินการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
- * **ระยะที่ 2 ระยะขยายผล** - จะเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้ริเริ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม ความเป็นพลเมืองในโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนร่วมกับ อบจ. ในการทำกิจกรรม ต่างๆ แก่สาธารณชน
- * **ระยะที่ 3 ระยะความยั่งยืน** - จะให้เครือข่ายทำหน้าที่เป็นตัวแทนองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบจ. และชี้แจงภารกิจ อำนาจหน้าที่ของ อบจ. ให้ประชาชนทราบ ตลอดจนเป็นตัวแทนของ ภาคประชาชน ทำหน้าที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่ง “หน่วยสื่อสารพิเศษ” นี้ มีความสะดวกและรวดเร็ว ในการติดต่อประสานงาน เนื่องจากมีช่องทางในการสื่อสารหลากหลายช่องทาง เช่น อินเทอร์เน็ต (อีเมล, เฟซบุ๊ก), จุลสาร, เป็นต้น

ทั้งนี้ ความสำเร็จที่สำคัญของการมีเครือข่ายต้นกล้าฯ เห็นได้จากการให้เครือข่ายเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และการให้เครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่เข้าไปดำเนินการในโรงเรียนหรือชุมชนที่เครือข่ายต้นกล้าฯ อาศัยอยู่

เทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000
โทรศัพท์ 03-662-7377 โทรสาร 03-662-7377
- ☞ ประชากร 28,522 คน (ชาย 15,172 คน หญิง 13,053 คน)
- ☞ พื้นที่ 32.5 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 34 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 42,067,288.90 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 30,887,247.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นางสาวใจ เลิศวิริยะประภา	นายกเทศมนตรีเมืองเขาสามยอต
2. นายสีทอง วงษ์ธรรมศักดิ์	ประธานสภาเทศบาลเมืองเขาสามยอต
3. ลิปตำรวจตรีสินชัย ชวัญเขียว	ปลัดเทศบาลเมืองเขาสามยอต

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเขาสามยอต

- ชาย 13 คน
หญิง 5 คน

เทศบาลเมืองเขาสงาญ ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลเมืองเมื่อปี พ.ศ. 2550 เขตพื้นที่มีลักษณะเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท โดยแต่ละชุมชนมีลักษณะความเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตที่ค่อนข้างแตกต่างกัน เนื่องด้วยเขตพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยทหาร จึงมีชุมชนของกลุ่มข้าราชการ ขณะที่บางชุมชนเป็นกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มผู้ค้าของเก่าหรืออาชีพรับจ้าง ด้วยความหลากหลายเช่นนี้ส่งผลให้ยากต่อการบริหารจัดการทั้งในแง่ของกลุ่มประชากรเป้าหมายและพื้นที่ของหน่วยทหาร แต่เทศบาลเมืองเขาสงาญ กลับสามารถพลิกวิกฤตเป็นโอกาส โดยอาศัยต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่คือ กลุ่มข้าราชการผู้มีความรู้ความสามารถมาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ เทศบาลเมืองเขาสงาญ ได้แก่

เขาสงาญเปิดตลาดภัย

นวัตกรรมแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วม

เนื่องจากภูมิประเทศของพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสงาญมีลักษณะเป็นแอ่งกระทะติดภูเขา ในฤดูฝนน้ำจากภูเขาสามยอดไหลเข้าสู่หมู่บ้านของประชาชน โดยเฉพาะเมื่อฝนตกหนัก กลายเป็นน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมหมู่บ้าน และไม่เพียงแต่พื้นที่เทศบาลเมืองเขาสงาญเท่านั้นที่ประสบกับปัญหาน้ำท่วม พื้นที่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงก็ประสบกับปัญหาน้ำท่วมเช่นเดียวกัน เพราะเป็นเส้นทางระบายน้ำออกจากพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสงาญ

เทศบาลเมืองเขาสามยอต มุ่งแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากอย่างเป็นระบบภายใต้แนวคิด “**หาที่ให้น้ำอยู่ ทำทางให้น้ำไป**” โดยเริ่มต้นทบทวนถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่ผ่านมา และพบว่า การระบายน้ำยังไม่เป็นระบบ เทศบาลไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน เช่น ปริมาณน้ำและเส้นทางการไหลของน้ำ ที่สำคัญเทศบาลยังขาดทรัพยากรในการดำเนินงานคืองบประมาณและที่ดิน

กักเก็บน้ำ (กักบึง)

เทศบาลเมืองเขาสามยอต ดำเนินงานแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอย่างจริงจังโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งในขั้นตอนการวางแผน การประสานงาน และการปฏิบัติ ดังนี้

การวางแผน

- * มีคณะทำงานบริหารจัดการน้ำ ที่มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงคือ เทศบาลตำบลเขาพระงาม เทศบาลตำบลถนนใหญ่ เทศบาลตำบลท่าศาลา เทศบาลตำบลกกโก องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลชุบศร และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค
- * ศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลปริมาณน้ำ ทิศทาง เส้นทางการไหลของน้ำ จุดพักน้ำ เพื่อชะลอการไหลของน้ำ วิธีการระบายน้ำ จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ และงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินการ พร้อมทั้งลงพื้นที่สำรวจร่วมกับสำนักงานชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ แขวงทางจังหวัดลพบุรี สำนักงานโยธาธิการ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร และเทศบาลเมืองลพบุรี เพื่อศึกษาการระบายน้ำ
- * จัดประชุมประชาคมชาวบ้านเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งภาคประชาชนในพื้นที่ จึงกลายเป็นเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ โดยเข้าใจปัญหา มองเห็นภาพปัญหา และหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ด้วยเหตุนี้เทศบาลเมืองเขาสามยอตจึงสามารถประสานขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่มีศักยภาพสูงกว่าได้

การประสานงาน

เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เทศบาลเมืองเขาสามยอต จึงมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานหลักเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จ

- * เทศบาลเมืองเขาสามยอต นำแนวทางการแก้ไขปัญหาหน้าท่วมเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อบูรณาการกับภาคส่วนต่างๆ อาทิ สำนักชลประทาน กรมชลประทาน แขวงทางจังหวัด กรมทรัพยากรน้ำ หน่วยทหาร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง เพื่อร่วมกันคิดหาทางแก้ไขปัญหาพร้อมกัน
- * เทศบาลเมืองเขาสามยอต นำคณะทำงานลงพื้นที่เพื่อทำการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาหน้าท่วม
- * เทศบาลเมืองเขาสามยอต ประสานขอใช้พื้นที่หน่วยงานทหารที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเพื่อทำเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำหรือแก้มลิง ทั้งนี้เมื่อหน่วยงานทหารร่วมเป็นคณะทำงานและมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหน้าท่วมมาโดยตลอด จึงอนุมัติให้ใช้ที่ดินของหน่วยงานทหารได้
- * เทศบาลเมืองเขาสามยอต ประสานขอรับงบประมาณอุดหนุนจากผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี
- * เทศบาลเมืองเขาสามยอต ประสานงานจังหวัดลพบุรีและกรมทรัพยากรน้ำขอโครงการขุดสระหน้าขนาดใหญ่ทำแก้มลิง ในพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสามยอต
- * เทศบาลเมืองเขาสามยอต จัดประชุมประชาคมรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำสระน้ำแก้มลิงแก้ไขปัญหาหน้าท่วม

การปฏิบัติ

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาหน้าท่วมซ้ำซากอย่างเป็นระบบได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี โดยต่างฝ่ายต่างดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตน แต่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ หรือบูรณาการการทำงานร่วมกัน

- * จังหวัดลพบุรีหรือมูลนิธิโครงการชุดสระน้ำทำแก้มลิงภายในศูนย์อำนวยการสร้างอาคารศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร จังหวัดลพบุรี (ศอว.ศอพท.)
- * จังหวัดลพบุรีหรือมูลนิธิงบประมาณชุดลอกทางระบายน้ำ และก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคสล. ใน ศอว.ศอพท. งบประมาณ 1.22 ล้านบาท
- * จังหวัดลพบุรีหรือมูลนิธิงบประมาณบูรณะรางระบายน้ำในชุมชนพื้นที่เสี่ยงภัยชุมชนเขาสามยอด 22 , ชุมชนเขาสามยอด 23 งบประมาณ 9 ล้านบาท
- * แขวงทางจัดทำโครงการวางท่อระบายน้ำถนนนครสวรรค์ เฟส 1 จำนวน 20 ล้านบาท เฟส 2 จำนวน 18 ล้านบาท
- * แขวงทางจัดทำโครงการวางท่อระบายน้ำถนนพหลโยธินบริเวณหน้าโรงเรียนเทคโนโลยีละโว้ 18 ล้านบาท
- * กรมทรัพยากรน้ำ จัดทำโครงการชุดสระน้ำทำแก้มลิงภายใน ศอว.ศอพท. เฟส 1 จำนวน 12.73 ล้านบาท
- * กรมทรัพยากรน้ำจัดโครงการชุดสระน้ำทำแก้มลิงภายใน ศอว.ศอพท. เฟส 1 จำนวน 15.67 ล้านบาท

ปัจจุบันเทศบาลเมืองเขาสามยอด และพื้นที่ในระดับตำบลมีระบบกักเก็บน้ำและระบบระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้อย่างเป็นระบบ โดยการดำเนินงานไม่ได้เกิดจากเทศบาลเมืองเขาสามยอดเพียงหน่วยเดียว แต่ยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยทหารซึ่งปกติแล้วการประสานงานขอใช้พื้นที่ของหน่วยทหารมักทำได้ยากมาก และยังได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและภาคประชาชน นอกจากนี้ยังมีการวางแผนต่อยอดการดำเนินงานด้วยการนำน้ำที่กักเก็บไว้ในแก้มลิงไปใช้เพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง และเป็นน้ำประปาเพื่อบริโภคในหน่วยทหารและชุมชนทหาร อีกทั้งบริเวณที่กักเก็บน้ำหรือแก้มลิงยังใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของหน่วยทหารในอนาคตได้ เพราะมีบรรยากาศที่ร่มรื่นเย็นสบายเหมาะแก่การพักผ่อน ทั้งนี้เครือข่ายแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอย่างเป็นระบบที่เกิดขึ้นยังมีโครงการต่อยอดแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในระดับอำเภอในพื้นที่รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ เทศบาลเมืองเขาสามยอด เทศบาลตำบลเขาพระงาม เทศบาล

ตำบลท่าศาลา เทศบาลตำบลโคกตูม เทศบาลตำบลถนนใหญ่ เทศบาลตำบลกกโก องค์การบริหาร
ส่วนตำบลทะเลชุบศร องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตาล และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค เพื่อ
บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบต่อไป

เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง 52130
โทรศัพท์ 05-4281-066 โทรสาร 05-4282-402
- ☞ ประชากร 4,790 คน (ชาย 2,238 คน หญิง 2,552 คน)
- ☞ พื้นที่ 4.74 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 23,609,682.66 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 10,740,984.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นางสาวเพ็ญภัค รัตนคำฟู	นายกเทศมนตรีตำบลเกาะคา
2. นายมนู ใจงาม	ประธานสภาเทศบาลตำบลเกาะคา
3. นายวุฒิกิจ พิจอมบุตร	ปลัดเทศบาลตำบลเกาะคา

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเกาะคา

- ชาย 5 คน
หญิง 7 คน

เทศบาลตำบลเกาะคา ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองแก่ประชาชนทุกระดับเพื่อมุ่งสู่สังคมประชาธิปไตย โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน ทั้งนี้เทศบาลตำบลเกาะคา จึงมุ่งเน้นการบริการโดยยึดความพึงพอใจสูงสุดของ ประชาชนเป็นสำคัญด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินงาน รวมทั้งร่วมตรวจสอบการทำงานของเทศบาล ทำให้ ผลการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใสและไม่มีปัญหาการทุจริต อีกทั้งทำให้ประชาชนเกิดความ รู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นที่แท้จริงเพราะประชาชนต่างตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น กระทั่งเกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดความ เข้มแข็งในชุมชน และเกิดการเมืองภาคพลเมืองขึ้นอย่างยั่งยืน ดังวลีขวัญที่ว่า **“จากเมืองเกาะคา น่ายุ่ สู่สังคมแห่งประชาธิปไตยชุมชน บนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล”**

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความ โปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ เทศบาลตำบลเกาะคา ได้แก่

**การใช้ระบบฐานข้อมูลชุมชนเพื่อมุ่งสู่ท้องถิ่นสุขภาวะ
(Thailand Community Network Appraisal Program: TCNAP)**

ประสพการณ์การบริหารงานของเทศบาลตำบลเกาะคาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทำให้ เทศบาลตระหนักดีว่า การทราบข้อมูลที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นอย่างละเอียดรอบด้าน

ช่วยให้เทศบาลทราบถึงปัญหาของประชาชน ที่มาของปัญหา และสามารถค้นหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

TCNAP คือ โปรแกรมการจัดการข้อมูลของชุมชนเพื่อพัฒนาสู่ตำบลสุขภาวะ เทศบาล ตำบลเกาะคา ใช้เป็นระบบฐานข้อมูลของชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ ข้อมูล และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตำบลด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลมี 3 ชนิดคือ 1) โปรแกรมการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 2) แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลระดับกลุ่มและชุมชน และ 3) แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลระดับบุคคลและครอบครัว ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุด ประกอบด้วยคำถามพื้นฐาน 7 ด้านคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านต้นทุนทางสังคม ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการสื่อสาร ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการดูแลสุขภาพ ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านประชากร ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้าน เศรษฐกิจชุมชน ส่วนที่ 6 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และส่วนที่ 7 ข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง

เทศบาลตำบลเกาะคา เริ่มต้นการดำเนินงานด้วยการส่งบุคลากรของเทศบาลเข้ารับการอบรมและแต่งตั้งคณะทำงาน พร้อมทั้งประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจแก่คณะทำงาน จากนั้น ทำการประชาสัมพันธ์โครงการให้คนในพื้นที่รู้และเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อขอความร่วมมือ ในการให้ข้อมูล กลุ่มเยาวชนและอาสาสมัครประจำหมู่บ้านเป็นผู้นำที่ในการลงพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ขณะที่ เจ้าหน้าที่เทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบประสานรวบรวมข้อมูลในแต่ละด้าน ทั้งนี้มีขั้นตอนการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยผู้ใหญ่บ้านและประธานอาสาสมัครประจำหมู่บ้านตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลระดับบุคคลและระดับครัวเรือน ขณะที่เวทีช่วงพญาทำหน้าที่ตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลระดับกลุ่มและชุมชน กลุ่มเยาวชนและอาสาสมัครประจำหมู่บ้านทำการ บันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม TCNAP โดยต้องตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลและ ยืนยันผลการบันทึกข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบให้กลายเป็นฐานข้อมูลของชุมชนทำให้เทศบาลตำบล เกาะคา เห็นข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นในระดับบุคคล ครัวเรือน กลุ่ม ชุมชน ตลอดจนภาพรวมระดับตำบล และนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนา สังคมในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป: ข้อมูลทั่วไปในพื้นที่ทำให้ทราบว่า มีจำนวนประชากรผู้อยู่อาศัยในพื้นที่จริง น้อยกว่าจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ เพราะบางคนมีบ้าน 2-3 หลัง บางบ้านไม่มีผู้พักอาศัย ขณะที่พ่อค้าแม่ค้าเช่าอาคารพาณิชย์เพื่อขายของและมีบ้านพักอาศัยอีกแห่งหนึ่ง อีกทั้งพบปัญหาบ้านไม่มีเลขที่ ซึ่งเป็นของกลุ่มแรงงานต่างถิ่นเข้ามาพักอาศัยชั่วคราวและย้ายถิ่นหมุนเวียนกัน จากปัญหาที่พบดังกล่าวส่งผลให้เทศบาลตำบลเกาะคา ตระหนักถึงการเฝ้าระวังโรคระบาดและปัญหาขยะที่อาจเกิดขึ้น

ด้านเศรษฐกิจชุมชน: จากการสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชนแสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และยังมีคนว่างงานจำนวนมากพอสมควร ดังนั้นเทศบาลตำบลเกาะคา จึงส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพให้แก่คนในชุมชนมากยิ่งขึ้นด้วยการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆ กระทั่งเกิดกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านฝั่งและกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านฝั่ง

ด้านสิ่งแวดล้อม: ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทำให้ทราบว่า ประชากรบางส่วนยังมีสภาพความเป็นอยู่ของบ้านเรือนที่ไม่มั่นคงปลอดภัย เทศบาลตำบลเกาะคา จึงให้การช่วยเหลือซ่อมแซมและปรับปรุงสภาพบ้านเรือน โดยส่งเรื่องต่อให้แก่ผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเกิดให้และโครงการชาวเกาะคาไม่ทอดทิ้งกัน เพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ด้านการสื่อสาร: จากการสำรวจข้อมูลด้านการสื่อสารทำให้ทราบถึงปัญหาระบบเสียงตามสายที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในชุมชนบางจุด เทศบาลตำบลเกาะคา จึงดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้

ด้านสุขภาพ: เทศบาลตำบลเกาะคา นำข้อมูลด้านสุขภาพที่ได้จากการสำรวจมาใช้วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมประจำกองสาธารณสุข เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาตามลักษณะและขนาดของกลุ่มเป้าหมายเช่น กลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว กลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการตั้งครุฑ์และการติดเกมส์ นอกจากนี้ยังมีการวางแผนพัฒนาศักยภาพของประชาชนบางกลุ่มเช่น กลุ่มผู้พิการ เทศบาลตำบลเกาะคา ยังดำเนินการส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนปลูกพืชผักสวนครัวไว้รับประทาน แลกเปลี่ยนกันระหว่างครัวเรือน และหากมีเหลือสามารถรวมกลุ่มจัดจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เสริม อีกทั้งได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในพื้นที่จังหวัดลำปาง อีก 10 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่ ทรนรงค์ลดการสูบบุหรี่โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

สังคมชาวเกาะคา ไม่ทอดทิ้งกัน บนฐานของชุมชนเข้มแข็ง จัดการตนเอง

ด้วยปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นภายในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลเกาะคา จึงจัดให้มีระบบการจัดการทางสังคม เพื่อเสริมสร้างให้เกาะคาเป็นสังคมที่น่าอยู่ มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และเป็นสังคมแห่งความสามัคคี เทศบาลตำบลเกาะคา ดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาครัฐและภาคประชาชนที่มีจิตอาสาผ่านศูนย์พัฒนาครอบครัว ศูนย์เรียนรู้ครอบครัวเข้มแข็ง ศูนย์รับแจ้งเหตุเด็กและสตรี และกลุ่มพัฒนาสตรี รวมทั้งโครงการของเทศบาลที่มีชื่อว่า โครงการชาวเกาะคาไม่ทอดทิ้งกัน ซึ่งแต่เดิมศูนย์และกลุ่มอาสาสมัครเหล่านี้มิได้บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

ศูนย์พัฒนาครอบครัว มีบทบาทในการให้ความรู้และร่วมกำหนดแนวทางการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหาครอบครัวที่อาจเกิดขึ้น โดยดำเนินงานร่วมกับศูนย์เรียนรู้ครอบครัวเข้มแข็งบ้านไร่อ้อย ซึ่งเป็นศูนย์นำร่องที่มีบทบาทในการให้คำแนะนำวิธีการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนในแบบที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสังคมที่ซับซ้อน และยังเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนในกระบวนการสร้างครอบครัวที่เข้มแข็ง มีการทำกิจกรรมค่ายครอบครัวเข้มแข็งเป็นประจำทุกปีเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายครอบครัวเข้มแข็งและเป็นการสร้างความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจภายในครอบครัว ซึ่งเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามบางปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนซึ่งจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากสังคมจะถูกส่งเข้าสู่กระบวนการของศูนย์รับแจ้งเหตุเด็กและสตรีเพื่อคัดกรองปัญหา หากพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกลุ่มเด็กและเยาวชนแล้ว เรื่องจะนำเข้าสู่ระบบคุ้มครองเด็กเพื่อการเยียวยา และส่งต่อเข้ารับการบำบัดจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป ขณะเดียวกันกลุ่มพัฒนาสตรีประจำหมู่บ้าน (กพสม.) ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสตรีในชุมชนควบคู่ไปพร้อมกัน เพื่อช่วยเฝ้าระวังปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในครอบครัวตนเอง นอกจากการช่วยเหลือเด็กและสตรีแล้ว สังคมชาวเกาะคายังไม่ทอดทิ้งกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส โดยเทศบาลดำเนินโครงการชาวเกาะคาไม่ทอดทิ้งกันเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนกลุ่มดังกล่าว ด้วยการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านเรือนให้เหมาะสมกับสภาพความพิการและสภาพร่างกายของผู้สูงอายุเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ตามปกติสุข

กระบวนการดำเนินการทางสังคมเช่นนี้เกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมเกาะคาให้เป็นสังคมที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนโดยแท้จริง ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกันของผู้ที่มีจิตอาสาในชุมชนและเป็นการหนุนเสริมจากเทศบาลตำบลเกาะคา

การสร้างเมืองนำอยู่ด้วยสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน

เทศบาลตำบลเกาะคา มีแนวทางการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกระทั่งเกิดการร่วมมือกันในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชน

ศูนย์ประสานงานและบริหารจัดการร่วมด้านการบริหารจัดการขยะอำเภอกาชา จังหวัดลำปาง เป็นศูนย์ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วยเทศบาลตำบลเกาะคา เทศบาลตำบลศาลา เทศบาลตำบลสบยาว เทศบาลตำบลท่าผา และเทศบาลตำบลวังพร้าว ซึ่งทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกันเพื่อจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการขยะ โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร JICA และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เทศบาลตำบลเกาะคา เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการโดยทำหน้าที่สนับสนุนงบประมาณและบุคลากรหลักในการบริหารจัดการขยะ ส่วนภาคีสมาชิกที่เหลือให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรในการบริหารร่วม

เทศบาลตำบลเกาะคา ดำเนินการจัดระบบการคัดแยกขยะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ให้เหลือน้อยที่สุด โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะออกเป็นประเภทต่างๆ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ต่อยอดจากการคัดแยกขยะคือการจัดตั้งธนาคารขยะที่บ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบลท่าผา เพื่อเป็นจุดรับซื้อขยะจากประชาชนในพื้นที่ และเป็นจุดในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ โดยนำขยะที่สามารถแปรรูปได้ประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ตะกร้าจากกระดาษ/หนังสือพิมพ์ กระเป่าและหมวกจากกล่องเครื่องดื่มหรือกล่องนม เป็นต้น ต่อมาได้ขยายผลการดำเนินงานไปยังชุมชนอื่นเพิ่มอีก 6 หมู่บ้าน นอกจากการคัดแยกขยะแล้ว ยังมีกิจกรรมการย่อยสลายขยะอินทรีย์ในรูปแบบต่างๆ คือ การย่อยสลายขยะอินทรีย์โดยใช้ไส้เดือนพันธุ์พื้นเมือง การทำปุ๋ยจากใบไม้ การทำปุ๋ยจากเศษอาหาร ผัก และผลไม้ กิจกรรมการทอดผ้าป่าขยะเพื่อหาวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปและประดิษฐ์เป็นสิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ และกิจกรรมลดการใช้แก้วพลาสติกในโรงเรียนเกาะคาวิทยาคม โดยเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกมาใช้แก้วเมลามีนที่สามารถใช้ซ้ำได้ ซึ่งช่วยลดการใช้แก้วพลาสติกลงได้ประมาณ 500 ใบต่อวัน

กิจกรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมคือ การลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ชาวเกาะคา เทศบาลตำบลเกาะคา ร่วมกับโรงเรียนเกาะคาวิทยาคมพร้อมทั้งชักชวนโรงเรียนและชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาลร่วมกันปฏิบัติการกู้โลก โดยดำเนินงานภายใต้แนวทาง 4 ประการ คือ ลดเมืองร้อนด้วยการเดินทางอย่างยั่งยืน ลดเมืองร้อนด้วยการลดขยะในเมือง ลดเมืองร้อนด้วยการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า และลดเมืองร้อนด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

ผลจากการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา สามารถลดปริมาณขยะในชุมชนและโรงเรียนได้ตั้งแต่วันที่ 2548-2549 ประมาณ 10 ตันต่อวัน, ปี 2550-2551 ประมาณ 5.2 ตันต่อวัน และปี 2554 ประมาณ 3.012 ตันต่อวัน แบ่งเป็นขยะจากแหล่งชุมชน/ตลาด/หน่วยงาน ประมาณ 1 ตัน และจากรถวีรียน 2.012 ตันต่อวัน โดยเฉลี่ย 1.04 กิโลกรัมต่อครัวเรือน หรือประมาณ 0.40 กิโลกรัมต่อคน

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นอีกประการหนึ่งคือ การทำให้ชุมชนและโรงเรียนเกิดความตระหนักถึงสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และร่วมดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การลดการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้เทศบาลตำบลเกาะคาและโรงเรียนเกาะคาวิทยาคมได้เรียนรู้ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งสามารถต่อยอดการดำเนินงานไปสู่กิจกรรมอื่นอีกมากมาย เช่น โครงการคืนชีวิตสู่สายน้ำ อาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม นักสืบสายน้ำ การทอดผ้าป่าขยะ การทอดผ้าป่าต้นไม้ ฯลฯ

ผลการดำเนินงานโครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเราปีที่ 4 เทศบาลตำบลเกาะคาและโรงเรียนเกาะคาวิทยาคมได้รับการคัดเลือกให้เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมดีเด่นและได้รับรางวัลทัศนศึกษาและอบรมด้านสิ่งแวดล้อม ณ ประเทศญี่ปุ่น รวมถึงได้รับพระราชทานถ้วยรางวัลเมืองดีเด่นจากทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี อันนำความภาคภูมิใจมาสู่ประชาชนชาวเกาะคาโดยทั่วกัน นอกจากนี้ยังเกิดการต่อยอดเพื่อลดปริมาณขยะที่ปลายทางโดยเทศบาลตำบลเกาะคา จัดตั้งศูนย์เรียนรู้สิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลเกาะคาขึ้นเพื่อลดปริมาณขยะปลายทางหลังจากที่เทศบาลได้เก็บขยะจากรถวีรียนของประชาชน ด้วยการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ(น้ำ) ปุ๋ยใบไม้สด การแยกขยะรีไซเคิล ปุ๋ยหมักอินทรีย์ ปุ๋ยใบไม้แห้ง และการผลิตน้ำส้มควันไม้ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจัม อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลห้วยจัม อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย 57120
โทรศัพท์ 053-635224-5 โทรสาร 053-635224-5 ต่อ 17
- ☞ ประชากร 6,534 คน (ชาย 3,167 คน หญิง 3,367 คน)
- ☞ พื้นที่ 61.20 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 13,405,553.67 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 6,831,631.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวินัย เครื่องไชย นายกององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจัม
2. นายธานินทร์ เอี่ยมธีรธิตี ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจัม
3. นางลาววัลย์ คำแสนยศ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจัม

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจัม

- ชาย 22 คน
หญิง 4 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวง้ม เป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตผูกพันกับวัฒนธรรม ความเชื่อ จารีตประเพณี ที่ดำรงภายในชุมชน ประกอบกับการนำหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา คุณธรรม ศีลธรรม เข้าม่าจัดระบบการเรียนรู้ และถ่ายทอดแก่คนรุ่นหลังในชุมชน จากจุดแข็งของ หัวง้มที่กล่าวมา ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวง้ม บริหารงานโดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของ สังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยใช้แนวคิด **“คุณธรรมนำการพัฒนา”** เพื่อสร้างสังคม คุณธรรม และมุ่งมั่นในการพัฒนา **“คน”** ให้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามัคคีและ เอื้ออาทร ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ อบต.หัวง้มใช้เครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ผ่าน ธนาคารความดี อันเป็นกลไกหลักที่ทำให้ความดีก้าวไปพร้อมๆ กับโครงการที่ถูกรณรงค์การแบบมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วนภายในตำบลหัวง้ม โดยธนาคารความดีจะคอยตอบคำถาม ปลุกจิตสำนึกในใจของ ทุกคนที่มีส่วนร่วมในโครงการนั้นๆ ว่ากำลังทำดีเพื่อตนเอง ครอบครัว และสังคมรอบข้าง ธนาคารความดีจึงเปรียบเป็นร่มใหญ่ของโครงการกิจกรรมทั้งหมด ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ ร่วมใจของผู้คนและของหน่วยงาน และมีการขยายธนาคารความดี ไปสู่งานพัฒนาด้านต่างๆ อย่าง ครอบคลุม อาทิ การศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความ โปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวง้ม ได้แก่

นวัตกรรมสานสัมพันธ์ คน 3 วัย

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ให้มีคุณภาพ และให้ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ดังนั้น อบต.จึงมุ่งที่จะพัฒนาคนให้เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจากการยึดแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว ได้นำไปสู่การพัฒนาคนในทุกเพศ ทุกวัย และให้ความสำคัญกับศักยภาพของคน อันถือว่าเป็นทรัพยากรหรือทุนที่สำคัญที่สุดของห้วยม

นวัตกรรมสานสัมพันธ์ คน 3 วัย เกิดขึ้นจากความสำเร็จของการดำเนินงานที่มุ่งในการพัฒนาคนทั้ง 3 วัย ผ่านกิจกรรมของ อบต.ดังนี้

- * โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม - มุ่งพัฒนาคนวัยผู้สูงอายุ
- * ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยม - มุ่งพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน
- * เยาวชนคนดี เยาวชนคนดี ร้อยดวงใจ สานสายใยด้วยธนาคารความดี - มุ่งพัฒนาเด็กในวัยเรียน

1) โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยงิ้ว

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยงิ้ว เป็นการจัดการการศึกษาในรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพื่อให้เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ ดังวิสัยทัศน์โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยงิ้วที่ว่า “**รู้จริง ปฏิบัติได้ ถ่ายทอดเป็น**” ซึ่งแบ่งหลักสูตรการเรียนการสอนออกเป็น 3 ชั้นปี

- ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรขั้นต้น (Basic) เน้นการเรียนการสอนในระดับพื้นฐานทั่วไปเพื่อให้ได้รับความรู้ที่หลากหลาย เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “รู้จริง”
- ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรชั้นกลาง (Intermediate) เป็นการศึกษาเชิงลึก ประกอบการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “รู้จริง ปฏิบัติได้”
- ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรขั้นสูง (Advanced) เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ ประกอบการศึกษาดูงาน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “รู้จริง ปฏิบัติได้ ถ่ายทอดเป็น”

โรงเรียนผู้สูงอายุจัดการเรียนการสอนทุกวันพฤหัสบดี ณ วัดศรีเมืองมูล หมู่ที่ 8 ตำบลห้วยงิ้ว โดยในภาคเช้าจะเป็นการเรียนการสอนใน 3 วิชาหลัก ประกอบด้วยวิชาพระพุทธศาสนา วิชาการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ วิชาสังคมและวัฒนธรรม ส่วนภาคบ่ายจะเป็นกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น เปตอง รำไม้พลอง โยคะ ดนตรีพื้นเมือง รำวงพื้นบ้าน เป็นต้น

2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยงิ้ว

เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กเล็ก ก่อนการศึกษาระดับพื้นฐาน มีจัดการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทียบเท่าหรือดีกว่าโรงเรียนเอกชน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนจนได้รับรางวัลนวัตกรรมสื่อการสอนดีเด่นจังหวัดเชียงรายในปี 2553 2554 คือ นวัตกรรมหุ่นน้อยพอเพียง และนวัตกรรมช่วงฝน หุ่นน้อยล้านนา ลีปสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการนำทุนทางสังคมของตำบลห้วยงิ้วที่มีความผูกพันกับวัฒนธรรมอันดีงาม กับภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาประยุกต์เป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่ดีงามสู่เด็กเล็กต่อไป

3) เยาวชนคนดี ร้อยดวงใจ สานสายใยด้วยธนาคารความดี

กิจกรรมเยาวชนคนดีฯ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรมให้กับเด็กเยาวชน โดยเริ่มจากเด็กนักเรียนในโรงเรียนป่าแดงวิทยา ซึ่งธนาคารความดีตำบลห้วยมี้ได้ขยายสาขาจัดตั้งเป็นธนาคารความดีสาขาโรงเรียนป่าแดง และมีการดำเนินกิจกรรมโดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความ ซื่อสัตย์ ประหยัด มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความ สามัคคีและมีน้ำใจ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เยาวชนคนดีฯ ได้ทำกิจกรรมจิตอาสา หมออ่อนคอยช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุที่ขาดคนดูแล จนได้รับรางวัลพระราชทานโล่เกียรติยศจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทโครงการงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติยอดเยี่ยมระดับประเทศ

จากความสำเร็จในการพัฒนาคนทั้ง 3 วัย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมี้ จึงได้ร่วมระดมความคิดกับตัวแทนทั้ง 3 วัย ร่วมกับส่วนราชการ และผู้นำในชุมชน เพื่อพัฒนาระบบการในแต่ละกิจกรรมให้มีการบูรณาการการทำงาน โดยให้คนทั้ง 3 วัย ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ก่อเกิดความผูกพัน และสามารถถ่ายทอดสิ่งดีๆ ร่วมกัน จึงก่อกำเนิดนวัตกรรม **“สานสัมพันธ์ คน 3 วัย”** เพื่อสร้างความผูกพันรักใคร่ ส่งเสริมสุขภาพกายและใจ มอบความรักและอบอุ่นซึ่งกันและกันผ่านกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) กิจกรรมผู้สูงอายุ

ดำเนินการโดยนักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นหลักสูตรชั้นสูงที่เน้นการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รู้จักการประมวลความรู้และให้นำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม จึงมีการจัดให้ผู้สูงอายุแบ่งกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันไปสอนหลานทั้งเยาวชนคนดีในโรงเรียนป่าแดงวิทยา และเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้สูงอายุได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปถ่ายทอดให้กับหลานๆ เช่น การสอนหลานทำขนมพื้นบ้าน การทำของเล่นพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน ร้องเพลงกล่อมหลาน เป็นต้น

2) กิจกรรมหลานดูแลอัย

ดำเนินการโดยเยาวชนคนดีฯ ของโรงเรียนป่าแดงวิทยา ซึ่งมีจิตอาสาสมัครเปลี่ยนกันมาดูแลนักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ทั้งการอำนวยความสะดวก การนำกิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมนันทนาการ ช่วยสอนอัยในด้านการดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย หรือแม้แต่หลานตัวเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็ฝึกหัดการแสดงเพื่อมาแสดงให้อัยได้ดูเพลิดเพลินในโอกาสงานสำคัญต่างๆ

3) กิจกรรมพี่สอนน้อง

เยาวชนคนดีฯ โรงเรียนป่าแดงวิทยา ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณเดียวกันกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยม ได้แบ่งกลุ่มกิจกรรมเพื่อช่วยดูแลน้อง เล่านิทานให้น้องฟัง นำกิจกรรมนันทนาการ สอนน้องร้องเพลง หรือการแสดงต่างๆ ทั้งนี้ ในโอกาสงานสำคัญของโรงเรียนน้องจากศูนย์เด็กเล็กก็ได้ร่วมกิจกรรมผ่านการแสดงบนเวทีและร่วมเกมกิจกรรมต่างๆ ด้วย

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อบต.ห้วยม

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม มีความตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ทำลายความเข้มแข็งของสังคมไทยมาเป็นเวลานาน จึงได้ส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับคณะผู้บริหาร พนักงาน ผู้นำชุมชน รวมทั้งประชาชนเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีของคนในชุมชน ดังนั้น อบต.ห้วยม จึงอาศัยทุนทางสังคมที่มีอยู่ ประกอบกับโครงการที่ประสบความสำเร็จ คือ โครงการธนาคารความดีตำบลห้วยม ที่ได้จัดตั้งในปี 2550 ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้คนทำความดีเพื่อตัวเอง เพื่อผู้อื่น และเพื่อสังคม ภายใต้แนวคิด **“ทำความดีสร้างค่าความเป็นคน ยามขัดสนเราให้แลกละเป็นสิ่งของ”** และโครงการประกวดหมู่บ้าน ตำบลห้วยม หมู่บ้านน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2552 เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านตามหลักเกณฑ์การประกวดที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ส่งผลให้เกิดความสามัคคี ชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จากกิจกรรมดีๆ ที่กล่าวมา ได้มีการถอดบทเรียน และนำไปสู่การกำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม และได้ลงนามในบันทึก

ข้อตกลง (MOU) เป็นมาตรการในการป้องกันการทุจริต ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) อันประกอบด้วย 4 มาตรการต่อไปนี้

- * มาตรการเมนูความดี “คนดี มีส่วนร่วม สร้างความโปร่งใส ไร้ทุจริต”
- * มาตรการคณะกรรมการธรรมาภิบาล อบต.หัวงัม
- * มาตรการศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำทุกหมู่บ้าน
- * มาตรการปฏิญญา อบต.หัวงัม

1) มาตรการ เมนูความดี “คนดี มีส่วนร่วม สร้างความโปร่งใส ไร้ทุจริต”

เมนู “คนดี มีส่วนร่วม สร้างความโปร่งใส ไร้ทุจริต” เป็นผลมาจากการดำเนินงานของธนาคารความดีตำบลหัวงัม ซึ่งเมื่อดังกล่าวได้ถูกกำหนดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวงัมให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ไม่มีการทุจริต คอรัปชั่น ดังนี้

- ร่วมประชุม ครึ่งละ 15 ความดี ได้แก่ ประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ตำบล, รั้งฟังการประชุมนสภา อบต., การประชุมอื่นที่ อบต.หัวงัม จัดขึ้น
- ร่วมกิจกรรม ครึ่งละ 15 ความดี ได้แก่ กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่จัดโดย อบต.หัวงัม, การฝึกอบรม/สัมมนา ที่จัดโดย อบต.หัวงัม, งานรัฐพิธี/ประเพณี ที่จัดโดย อบต.หัวงัม
- ร่วมเป็นคณะกรรมการ คณะละ 30 ความดี ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต.หัวงัม, คณะกรรมการจัดทำและติดตามแผนพัฒนาสามปีของ อบต., คณะกรรมการอื่นที่แต่งตั้งโดย อบต.หัวงัม
- ร่วมตรวจสอบ ครึ่งละ 50 ความดี ได้แก่ ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต.หัวงัม, แจ้งเบาะแส ข่าวสารการทุจริต

2) มาตรการคณะกรรมการธรรมาภิบาล อบต.ห้วยม

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม สามารถบริหารงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดี ได้อย่างยั่งยืน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน อบต.ห้วยม จึงได้กำหนดให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาล อบต.ห้วยม เพื่อทำหน้าที่สอดส่องและ เสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของ อบต.ห้วยม ให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการที่ดี อันจะทำให้ การบริหารเป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และมีความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทน จากทุกภาคส่วน อาทิ พระสงฆ์ ประชาชน ส่วนราชการ สภา อบต. ฝ่ายปกครองท้องถิ่น รวม 16 คน

3) มาตรการศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน

นอกเหนือไปจากการมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ณ ที่ทำการ อบต.ห้วยมแล้ว อบต.ห้วยมยังได้ กำหนดให้ทุกหมู่บ้านมี ศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน อย่างทั่วถึงรวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของชุมชนด้วย ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานของศูนย์ฯ ดังนี้

- มีการจัดสถานที่พร้อมป้ายที่ชัดเจน
- มีบอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารของ อบต.ห้วยม
- มีการจัดวางเอกสารสำคัญของ อบต.ห้วยม
- มีการแสดงป้ายข้อมูลของหมู่บ้านที่ชัดเจน ประกอบด้วย แผนที่หมู่บ้าน ข้อมูล ประชากร และพื้นที่ ประวัติหมู่บ้าน คำขวัญหมู่บ้าน OTOB เป็นต้น
- มีตู้รับแจ้งข่าวสารการทุจริต
- จัดให้เป็นที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีการจัดวางหนังสือ วารสาร อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดให้มีที่สำหรับนั่งอ่านหนังสือ และมีการดูแลความสะอาด เรียบร้อย

4) มาตรการปฏิญญา อบต.หัวงัม

มาตรการปฏิญญา อบต.หัวงัม เป็นข้อตกลงร่วมกัน 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร ฝ่ายสภา ฝ่ายข้าราชการประจำ และฝ่ายประชาชน ในการแสดงเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ เพื่อสร้างค่านิยมหรือวัฒนธรรมในเรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริต มีหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการประจำ และภาคประชาชน เพื่อเป็นการคุ้มกันจิตใจไม่ให้ตกเป็นทาสของขบวนการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ โดยได้ประกาศปฏิญญาดังนี้

“เราทุกคนขอให้สัตย์ปฏิญาณว่า เราจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความรู้ ความสามารถ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เราจะไม่ใช่อำนาจหน้าที่มาคดโกง เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว เราจะไม่ใช่ความรู้ความสามารถเอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น เราจะประพฤติตนในกรอบของความซื่อสัตย์สุจริตเราจะเคารพกฎหมาย กติกาของวิชาชีพ และระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด เราจะร่วมมือเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่มีจริยธรรม เราจะร่วมมือต่อต้านการทุจริตคดโกงทุกรูปแบบ เราจะทำงานร่วมกันในการพัฒนาตำบลหัวงัม ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมติดตามและประเมินผล เพื่อนำพาตำบลหัวงัมไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนต่อไป”

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ 57120
โทรศัพท์ 053-121-585 โทรสาร 053-121-573
- ☞ ประชากร 14,775 คน (ชาย 7,734 คน หญิง 7,014 คน)
- ☞ พื้นที่ 48.53 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 30,196,570.54 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 12,321,830.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายนาตล ณ เชียงใหม่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว
2. นายฉัตรมงคล ชัยวงศ์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว
3. ดร.อุบล ยไวยุทธวิชัย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

- ชาย 13 คน
หญิง 7 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว มีค่านิยมในการบริหารงานของ คือ ความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ทุจริตคอร์รัปชันในการปฏิบัติราชการ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน ทั้งนี้ อบต.ดอนแก้ว มีแนวทางในการบริหารจัดการที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

- 1) **การบริหารการพัฒนา** เป็นการบริหารงานภายนอกองค์กร เน้นที่ชุมชนและประชาชนเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข สุขภาพจิตดี สุขภาพกายดี สิ่งแวดล้อมดี และสังคมดี ซึ่งมีกลไกหลักในการบริหารงานที่สัมพันธ์กัน 6 กระบวนการ ได้แก่ 1) สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน 2) การพัฒนาคน 3) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง 4) การให้มีส่วนร่วม 5) การสร้างเครือข่าย และ 6) การทำงานแบบบูรณาการ
- 2) **การบริหารจัดการองค์กร** มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านบุคลากรและระบบการทำงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและบริการประชาชนอย่างรวดเร็วและสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยบริหารอย่างโปร่งใส ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สร้างความมีส่วนร่วม เน้นการทำงานเป็นทีม สามารถทำงานแทนกันได้ และนำระบบคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคล โดยมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้บุคลากรคิดนอกกรอบ สร้างนวัตกรรมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนการทำงานเพื่อประชาชน

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ได้แก่

องค์กรระบบเปิด (Open System Organization)

จากแนวคิดหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ที่ว่า **“อบต.รู้อะไร ประชาชนต้องรู้อีกนั่น”** จึงเป็นที่มาของ นวัตกรรม **“องค์กรระบบเปิด”** ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนามาจากแนวคิดในการสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้วให้เป็นองค์กรแห่งธรรมาภิบาล เป็นองค์กรแห่งความโปร่งใส และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้้องค์กรระบบเปิดในนิยามขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว คือ การที่ประชาชน หน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่สามารถรับรู้ข่าวสาร เรื่องราว ความเคลื่อนไหวข้อมูลต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ครบถ้วนตามความต้องการ โดยใช้กระบวนการทั้งเชิงรุกและเชิงรับอย่างเป็นระบบ

การพัฒนาเป็นกระบวนการที่เป็นรูปธรรมในปัจจุบัน เกิดขึ้นจากการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างองค์กรระบบเปิด เป็นการสร้างองค์กรระบบเปิดร่วมกันระหว่าง อบต. ดอนแก้ว กับทุกภาคส่วนในตำบลดอนแก้ว เนื่องจากการนำเอาความคิดเห็น ความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทุกภาคส่วนในตำบลดอนแก้ว มาผ่านกระบวนการทางความคิด จนได้นวัตกรรมที่นำมาสู่การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ครบครันที่ดำเนินการผ่านกลไกสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1) **สร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์ “PR 360?”** เป็นการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบทั้งในเชิงรุก และเชิงรับ เน้นการให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนของประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในบริบทใด หรืออยู่ในวิถีใด เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อเครือข่ายประชาสัมพันธ์องค์กรและชุมชน สื่อลายลักษณ์อักษร สื่อภาพ/เสียง สื่ออินเทอร์เน็ต (เว็บไซต์) เป็นต้น โดยแบ่งเป็นระบบย่อย ดังนี้

- * สร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์ อบต.ดอนแก้ว หรือเครือข่ายสื่อบุคคลเพื่อการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึง เครือข่ายการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ใช้สื่อบุคคลเป็นหลักในการสื่อสารเพื่อสนองวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ ประกอบไปด้วยตัวแทนกลุ่มองค์กรภาคประชาชนตำบลดอนแก้ว ตัวแทนเด็กและเยาวชนตำบลดอนแก้ว และตัวแทนหน่วยงานภาคภาคีภายในตำบลดอนแก้ว

- * สร้างระบบการประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน (ภายใน อบต.) มีการสร้างทีมประชาสัมพันธ์ภายใน ซึ่งมาจากทุกส่วนงาน มีหน้าที่วางแผนงานประชาสัมพันธ์ในหน่วยงาน โดยมีเครื่องมือเพื่อประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย เครื่องกระจายเสียงภายในหน่วยงาน
- * สร้างระบบการประชาสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน (ภายในตำบล) เป็นการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารจาก อบต.ดอนแก้ว ไปยังประชาชนในพื้นที่ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา โดยมีเครื่องมือประชาสัมพันธ์ คือ ศูนย์กระจายข่าวสารตำบลดอนแก้ว ซึ่งจะมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในทุกวัน ตั้งแต่เวลา 17.00 น. เป็นต้นไป
- * สร้างระบบการประชาสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน (ภายนอกตำบลดอนแก้ว) เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารจาก อบต.ดอนแก้ว หรือภายในตำบลดอนแก้ว ไปยังนอกหน่วยงานหรือนอกพื้นที่ตำบลดอนแก้ว โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ จดหมายข่าว อินเทอร์เน็ต วารสาร แผ่นพับ นิทรรศการต่างๆ เป็นการทํางานร่วมกันของทีมงานประชาสัมพันธ์ อบต.ดอนแก้ว

2) สร้างระบบ ICT ซึ่งเป็นระบบการประชาสัมพันธ์ ที่นำเอา Internet มาใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่มีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถรับฟังเรื่องราว ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากประชาชนในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ถือว่าเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ซึ่งได้มีการออกแบบ website และดูแลระบบเอง โดยเจ้าหน้าที่ของ อบต.ดอนแก้ว ทำให้ระบบมีความเหมาะสมกับการใช้งาน และสามารถให้แต่ละส่วนงานทำการเผยแพร่/ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ภายใต้อาдрес www.donkaewlocal.go.th อีกทั้งยังเพิ่มการให้บริการแก่ประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ เช่น การตอบข้อซักถามทาง web board การให้บริการดาวน์โหลดเอกสารต่างๆ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการเพิ่มช่องทางการให้บริการประชาชนอีกช่องทางหนึ่ง เป็นการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส และประชาชนตรวจสอบการทำงานของ อบต.ได้อย่างใกล้ชิด

3) Donkaew GIS การพัฒนาระบบฐานข้อมูล GIS เดิมให้มีข้อมูลที่มากขึ้นจากเดิมและตรงความต้องการรับรู้ของประชาชน เช่น สถานที่สำคัญ จำนวนประชากร แผนที่บ้านคนพิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง การคำนวณภาษี เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้าถึงและนำข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เกิดผลประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิด

ความโปร่งใส ในการทำงานของ อบต. เนื่องจากประชาชนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าในการทำงาน เช่นการก่อสร้างถนน ซ่อมแซมถนน ซ่อมแซมไฟฟ้า ภายในตำบลได้ ผ่านทางสัญญาณภาพถ่ายดาวเทียม GIS

ต้นกล้า..วัฒนธรรมจิตอาสา

“จิตสาธารณะ” มีความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกให้ผู้คนรู้จัก การเสียสละ การร่วมแรงร่วมใจสรวมือในการทำประโยชน์ เพื่อสังคมและส่วนรวม ดังนั้นการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังจิตสำนึกให้มีจิตสาธารณะ อันเป็นส่วนสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งต่อการให้บริการสวัสดิการสังคมอย่างยั่งยืนในสังคมไทย การให้ความสำคัญกับการสร้างต้นกล้าวัฒนธรรมจิตอาสา มุ่งเน้นให้ความสำคัญตั้งแต่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญที่เปรียบเสมือน“ต้นกล้าที่ดี” เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้ด้วยรากฐานที่มั่นคง และเป็นจุดเริ่มต้นของการแผ่ขยายการทำความดีตั้งแต่ในวัยเยาว์ จนถึงระดับกลุ่มผู้ใหญ่ และกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งทุกกลุ่มวัยล้วนแต่เป็นส่วนผสมที่ลงตัวที่สามารถทำให้การขับเคลื่อนการสร้างต้นกล้าวัฒนธรรมจิตอาสาไม่เลือนหายและยังคงอยู่อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งการแผ่ขยายการสร้างกลุ่มคนทำดีให้ทั่วทุกพื้นที่ต่อไป การสร้างจิตอาสา สามารถสร้างให้เกิดได้ในทุกกลุ่มวัยและสามารถสร้างเครือข่ายขยายผลพลเมืองจิตอาสาได้ ก็ยิ่งทำให้กลุ่มนั้นๆ มีความแข็งแกร่ง พลังจากความร่วมมือ ร่วมใจ จะกลายเป็นพลังสำคัญที่ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนและ มีความสุข

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างจิตอาสาให้เกิดขึ้นภายในองค์กร เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นภายในองค์กรเป็นอันดับแรก ซึ่งในกระบวนการสร้างจิตอาสาภายในองค์กรของ อบต. ได้เริ่มต้นด้วยการปลูกจิตสำนึกของการรักองค์กรให้เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล คือการปลูกจิตสำนึกในตัวพนักงาน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ทุกกลุ่ม เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมที่เป็นส่วนรวมร่วมกัน จากการกระทำดังกล่าวส่งผลให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในทุกโครงการ การปลูกฝังให้บุคลากรเกิดความรัก ความผูกพันในองค์กร ทำให้สมาชิกทุกคนที่อยู่ใน องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว พุ่มพวงกายและใจในการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นกับทุกกิจกรรมที่เป็นทั้งส่วนตัวและส่วนรวม การทำกิจกรรมร่วมกันโดยไม่หวังผลตอบแทน ก่อให้เกิดการคิดค้นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับคนที่เป็นจิตอาสา ด้วยการแปรรูปจิตอาสาที่เป็นนามธรรมให้ปรากฏเป็นรูปธรรมการเป็นจิตอาสา ด้วยการที่พนักงาน

ทุกคนในองค์กรการบริหารส่วนตำบลตอนแก้ว ได้มี “สมุดบันทึกคนดีจิตอาสา” ในการร่วมบันทึกการเป็นจิตอาสา เพื่อสร้างแรงจูงใจจิตอาสาและความภาคภูมิใจให้กับตนเอง ต่อองค์กร

ปัจจุบัน การสร้างวัฒนธรรมจิตอาสาที่เริ่มต้นจากภายในองค์กร เป็นแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดการขยายและต่อยอดสู่การทำงานในชุมชนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดกลุ่มคนจิตอาสาขึ้นภายในตำบลตอนแก้ว ซึ่งมีแรงจูงใจที่มาจากการทำงานร่วมกันทำดี จิตอาสาเพื่อองค์กร ชุมชน ตำบล สังคม จนก่อให้เกิดกลุ่มคนที่มีจิตอาสาและได้รับการยอมรับในตำบลให้เป็น “คนดี ศรีดอนแก้ว” ซึ่งการยอมรับมาจากการที่ประชาชนในตำบลมีจิตอาสา เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ ร่วมกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เพื่อตำบล และจากการทำประโยชน์ด้วยจิตอาสา จึงก่อให้เกิดตำบลตอนแก้วที่เป็นตำบลของวัฒนธรรมจิตอาสาที่มีในทุกกลุ่มวัยและปฏิบัติสืบเนื่องกันไป จากจุดเริ่มต้นของการเกิดวัฒนธรรมจิตอาสา ส่งผลให้เกิดการขยายกลุ่มจิตอาสาและก่อให้เกิดตำบลตอนแก้วที่เต็มไปด้วยพลังกลุ่มคนจิตอาสาทุกพื้นที่ในตำบล เพื่อร่วมขับเคลื่อนพัฒนาตำบลด้วยพื้นฐานวัฒนธรรมจิตอาสา ที่พร้อมจะสร้างการพัฒนาตำบลที่ยั่งยืนต่อไป

จากผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ “ต้นกล้าวัฒนธรรมจิตอาสา” ในระดับองค์กร คือ ภายในองค์กรการบริหารส่วนตำบลตอนแก้ว และในระดับตำบล คือ ประชาชนในตำบลตอนแก้วทั้ง 10 หมู่บ้าน ได้ก่อให้เกิดสิ่งดีๆ ต่อการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ใน อบต.ตอนแก้ว อาทิ

- * บุคลากรในองค์กรเกิดจิตสำนึกในการนำจิตอาสามาเป็นรากฐานในการทำงานร่วมกัน ในองค์กร มีความสุขในการทำงานทั้งในระดับตนเองและระดับส่วนรวม และเกิดการทำงานเป็นทีมในองค์กร
- * ประชาชนในตำบลตอนแก้ว เกิดจิตสำนึกในการทำดีเพื่อส่วนรวมร่วมกัน เกิดความรัก ความสามัคคี เพื่อร่วมสร้างและพัฒนาตำบลให้เป็นตำบลน่าอยู่ นำไปสู่การขยายต้นกล้าการทำดีด้วยจิตอาสาครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลตอนแก้ว ในกลุ่มคนทุกกลุ่มวัย ตั้งแต่ในระดับเด็กและเยาวชน วัยรุ่น ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ และที่สำคัญคือทำให้เกิดบุคคลต้นแบบจิตอาสา “คนดีศรีดอนแก้ว” ขึ้นในตำบลตอนแก้ว อย่างต่อเนื่องจนครอบคลุมพื้นที่ตำบลตอนแก้ว
- * การขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการ “ต้นกล้าวัฒนธรรมจิตอาสา” จนได้รับความสำเร็จ และได้รับการยอมรับจึงทำให้ ตำบลตอนแก้วเข้าสู่ตำบลแห่งวัฒนธรรมต้นกล้า

จิตอาสา ที่สามารถเป็นตัวช่วยให้ตำบลอื่นๆ ที่สนใจจะนำแนวคิดไปพัฒนาตำบล สามารถนำแนวคิดไปดำเนินการพัฒนาตำบลของตนเองได้

บ๊อบบี้ บ๊อบบี้ ก้าก้าดดอนแก้ว

“บ๊อบบี้ บ๊อบบี้ ก้าก้าดดอนแก้ว” เป็นชุดความรู้ที่เกิดจากชุมชน เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนกิจกรรมและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงภายในชุมชน ผ่านเวทีและกระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ ทั้งเวทีช่วงก้าก้าด เวทีการประชุมสังเคราะห์ แล้วนำมาสังเคราะห์ถอดบทเรียนเป็นชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนที่มาเรียนรู้ ภายใต้แนวความคิดการทำงานที่ว่า “ค้นหา พัฒนา สร้างเครือข่าย” ที่มีกระบวนการ ดังนี้

1) การค้นหาศักยภาพตำบลดอนแก้ว โดยทุกภาคส่วนร่วมกันค้นหาศักยภาพของตำบลดอนแก้ว จนค้นพบทุนทางสังคมที่ตำบลดอนแก้วมีอยู่แล้ว ซึ่งประกอบด้วย

- * ทุนมนุษย์ ในกลุ่มปราชญ์ชุมชน กลุ่มจิตอาสา กลุ่มข้าราชการบำนาญ ข้าราชการบำนาญ แกนนำกลุ่มต่างในตำบล ผู้นำภาคท้องถิ่นและท้องถิ่น
- * ทุนที่เป็นเรื่องเด่นและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานองค์กรทั้งภายในและภายนอก

2) การพัฒนา เป็นการพัฒนาทุนทางสังคม หรือศักยภาพที่มีในตำบล ทั้งด้านทรัพยากรบุคคล กิจกรรมหรือประสบการณ์เด่นที่เกิดขึ้นในชุมชน ผ่านการรวบรวม ถอดบทเรียนสังเคราะห์ข้อมูล นำมาจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เป็นชุดความรู้ ทั้งที่มีอยู่เดิม และชุดความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจริง

3) การสร้างเครือข่าย คือ การต่อยอดความคิดและสนับสนุนกิจกรรมที่ทำได้สำเร็จ ขยายสู่พื้นที่อื่น หรือการเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการต่างๆ

บ๊อบบี้ บ๊อบบี้ ก้าก้าดดอนแก้ว นอกจากจะเป็นชุดความรู้ ที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาให้เป็น แหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่มีความหลากหลาย ไม่ใช่ฐานเรียนรู้ที่ต้องเรียนภายในห้องเรียนเท่านั้น ซึ่งตอบสนองความต้องการในการพัฒนาชุมชนในทุกระบบ เน้นการพัฒนาคนทุกด้าน ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา เศรษฐกิจ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน สิ่งแวดล้อม สวัสดิการชุมชน จำนวน 21 แหล่งเรียนรู้ จัดแบ่งเป็น 7 ระบบ ดังนี้

- (1) ระบบการบริหารจัดการตำบล ได้แก่ แหล่งเรียนรู้การจัดการจัดการตำบลแบบ
ธรรมาภิบาล และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นต้น
- (2) ระบบสิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ธนาคารวัสดุรีไซเคิล
แก๊สชีวภาพ โรงปุ๋ยหมัก เป็นต้น
- (3) ระบบการศึกษา ได้แก่ แหล่งเรียนรู้โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก เป็นต้น
- (4) ระบบสวัสดิการ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้สูงอายุ
 เป็นต้น
- (5) ระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ โรงน้ำดื่มบอปี กลุ่มหัตถกรรมเศษผ้า เป็นต้น
- (6) ระบบภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ะพญาล้านนา ดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น
- (7) ระบบอาสาสมัคร ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขเชี่ยวชาญ,อาสาพัฒนาปศุสัตว์ อาสา
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุ เป็นต้น

นอกจากชุดความรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นต้นแบบทางความคิดและการ
ดำเนินงานสำหรับท้องถิ่นแล้ว บั๊ปปู้ บั๊ปปี้เยน ก้ากั๊ดดอนแก้ว ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาคนดอนแก้ว
ในหลากหลายบริบท ดังนี้

1. คนดอนแก้ว ได้รับการพัฒนาทั้งแนวคิดและการทำงาน ตลอดจนสามารถพึ่งตนเอง
ได้มากขึ้น
2. คนดอนแก้ว มีรายได้เพิ่มขึ้นจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เนื่องจากมีการส่งเสริมระบบ
เศรษฐกิจในชุมชน และการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจชุมชนให้เป็นที่รู้จักของพื้นที่
อื่น
3. คนดอนแก้ว มีความผูกพันกันมากขึ้น อีกทั้งยังได้ญาติใหม่ต่างแดน และเกิดการ
ขยายตัวเป็นเครือข่ายชุมชนที่กว้างขวาง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ 50120
โทรศัพท์ 053-481-052 โทรสาร 053-481-052 ต่อ 0
- ☞ ประชากร 3,990 คน (ชาย 1,876 คน หญิง 2,114 คน)
- ☞ พื้นที่ 8.5 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 5 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 10,142,698.84 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 4,606,610.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายเทียมทัน ปัญญา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
2. นายไพวรรณ์ พัทธอัครวินท์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
3. นางสาวภาวนิยา ไชยคำ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง

- ชาย 10 คน
หญิง - คน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง มีปรัชญาในการบริหารงานท้องถิ่นโดยยึดหลัก “ชุมชนริเริ่มสร้างสรรค์ สถานฝันโดย อบต.บ้านกลาง” ดังนั้น การดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ จะเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่การร่วมคิด การร่วมทำ การร่วมลงทุน (แรงงาน, ลงเงินหรือทรัพย์สิน) การร่วมตัดสินใจ และการร่วมบริหาร รวมไปถึงการร่วมตรวจสอบ เพื่อให้การทำงานเป็นไปเพื่อประชาชนในท้องถิ่น และมุ่งตอบสนองการแก้ไขปัญหาที่แท้จริงของประชาชน

ไม่เพียงแต่การยึดประชาชนเป็นหลักในการทำงานเท่านั้น ขณะเดียวกัน อบต. ได้ให้ความสำคัญกับ พนักงาน ข้าราชการ ที่เป็นกลไกทำให้งานประสบความสำเร็จ ควบคู่ไปกับการคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการทำงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ไม่ทุจริต มุ่งกระทำแต่ความดี ดำรงตนด้วยความพอเพียง อยู่ในศีลธรรมจรรยางามที่ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทำงานนอกกรอบความคิดเดิมๆ แต่ภายใต้ความไม่เสี่ยงของหลักกฎหมายและความเป็นท้องถิ่น ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมกันทำงาน

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ได้แก่

โครงการพลังแห่งความรัก

สำหรับการดำเนินงานในโครงการพลังแห่งความรัก เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของอบต.บ้านกลาง ซึ่งการดำเนินงานต่างๆ จะเกิดจากการรวมพลังแห่งความรัก ระหว่าง ผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชน ครู และ อบต. ให้กับเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีการประชุมร่วมกันปีละ 2 ครั้ง โดยมาประชุมเพื่อเริ่มคิดโครงการต่างๆ ร่วมทำโครงการ ร่วมแรง ร่วมทุน ร่วมตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์การดำเนินงานดีๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนาเด็กในศูนย์ฯ ให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งกายและใจ ทั้งนี้ จากการดำเนินงานดังกล่าวได้ก่อให้เกิดกิจกรรมดีๆ ตามมามากมาย อาทิ

1) **โครงการอุ้ยสอนหลาน** ซึ่งเกิดขึ้นจากผู้ปกครองเห็นสื่ออันตรายบนพื้นที่บ้านที่อยู่จัดโซฟ ไว้ในศูนย์ฯ และเกิดความคิดว่าถ้าให้เด็กได้รู้ถึงสื่ออื่นๆ อย่างลึกซึ้งจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นมากกว่าที่เป็นอยู่ จึงได้เสนอความคิดเห็นและให้คำแนะนำ ร่วมแรงมาเป็นวิทยากร ในการถ่ายทอดสื่อพื้นบ้านที่อยู่ในตู้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวทำให้เด็กได้รับประสบการณ์จริงจากการได้เห็น ได้สัมผัสของจริง และ เป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนท้องถิ่นที่แน่นแฟ้นขึ้นด้วย

2) **โครงการเด็กไทยไม่กินหวาน** สืบเนื่องจากเด็กมีอาการปวดฟันบ่อย ผู้ปกครองจึงนำ ปัญหามาปรึกษาครูเพราะเด็กชอบกินขนมหวานและไม่ชอบแปรงฟัน ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงร่วมกับผู้ปกครอง สอนให้เด็กเรียนรู้ถึงโทษของการบริโภคขนมกรุบกรอบ เรียนรู้วิธีการ แปรงฟันให้ถูกวิธี

3) **โครงการห้องเรียนธรรมชาติ** ผู้ปกครองและชุมชนได้เสนอแนะกิจกรรมการเรียน การสอนแบบธรรมชาติ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ได้รับประสบการณ์จริง จากการได้เห็นได้สัมผัสของจริง

4) **โครงการวัยใสใจบริสุทธิ์** เมื่อผู้ปกครองนำเด็กไปวัดเนื่องในวันพระ และได้สังเกตเห็นพฤติกรรมเด็กไม่ค่อยมีสมาธิ จดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ไม่นาน จึงรู้สึกกลัวว่าเด็กจะเกิด ปัญหา ผู้ปกครองและชุมชนจึงได้เสนอความคิดเห็น โดยจัดให้มีการฝึกให้เด็กในศูนย์ฯ นั่งสมาธิ และมีการสอดแทรกบรรยายธรรมะให้แก่เด็กได้ซึมซับพระพุทธศาสนา

กู่ชีพเวียงกาน

เนื่องจากชุมชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง ตั้งห่างจาก โรงพยาบาลอำเภอ สันป่าตอง 10 กว่ากิโลเมตร เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินอันอาจจะต้องถึงแก่ชีวิต การนำผู้ป่วยหรือผู้ที่ได้รับ บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล มักเกิดความล่าช้า หรือนำส่งได้รวดเร็วแต่ก็ไม่ถูกวิธีการทางการแพทย์ ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บที่มากขึ้นหรือ ถึงแก่ชีวิตได้โดยง่าย ประชาชนในชุมชนจึงร่วมกันหาวิธีการ แก้ไข โดยเสนอแผนชุมชน เพื่อขอจัดตั้งหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ร่วมกับ องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านกลาง จึงได้ใช้ชื่อว่า “กู่ชีพ เวียงกาน” โดยเบื้องต้นมีรพ.ชุมชนที่ถูกต้องได้รับการ ตรวจสอบตามมาตรฐาน และส่งบุคลากรที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครรวมอบรมหลักสูตรการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ณ จุดเกิดเหตุ

นอกจากนี้ จากดำเนินงานโดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านกลาง ซึ่งร่วมกันดำเนินการเฝ้าระวังความปลอดภัยในเขตพื้นที่ ได้พบปัญหาว่าใน การดำเนินงานนั้นขั้นตอนการดำเนินงานช่วยเหลือประชาชนไม่ถูกขั้นตอนตามระบบการแพทย์ ฉุกเฉิน จึงได้นำปัญหาดังกล่าวมาประชุมกัน และได้คัดเลือกตัวแทนเสนอมายังนายก อบต. เพื่อ ขออนุเคราะห์จัดส่งเข้าอบรมความรู้ด้านการแพทย์ฉุกเฉิน ทั้งนี้ การดำเนินงานจะใช้บุคลากรจาก อาสาสมัครเป็นหลัก และมีเจ้าหน้าที่ของ อบต.รับหน้าที่ดูแลเรื่องนี้เพียงคนเดียว โดยให้บริการ 24 ชม. และได้รับความอนุเคราะห์วัสดุอุปกรณ์จากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน และได้รับความ ช่วยเหลือของประชาชนในการดำเนินงาน หลังจากได้ดำเนินการตามระบบกู่ชีพกู่ภัยเวียงกาน สามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ และสามารถเป็นจุดถ่ายทอดการเรียนรู้ให้แก่กู่ชีพ กู่ภัยอื่นเข้ามาศึกษาดูงาน และได้มีการขยายกิจกรรมไปสู่ชุมชนมากมาย อาทิ

- * เครือข่ายเยาวชนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (เยาวชน อปพร.น้อย)
- * การฝึกอบรมให้ความรู้จราจร ให้กับเด็ก และเยาวชน
- * กิจกรรมฝึกอบรมฟื้นฟูผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์ฉุกเฉิน

ตัวต้นคนบ้านเฮา

การดำเนินงานตามโครงการ ตัวต้นคนบ้านเฮา เกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นพื้นที่บ้านกลาง โดยเริ่มแรก

จะทำการสอนเยาวชนในช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน ต่อมาจึงต่อยอดการดำเนินงานไปสู่ การรวมตัวของกลุ่มและชมรม ต่างๆ อย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปขยายผลต่อ และทำการถ่ายทอดความรู้ได้ทุกช่วงเวลาไม่จำกัดเฉพาะช่วงปิดเทอมฤดูร้อน

ต่อมา กลุ่มและชมรมต่างๆ ได้รวมตัวกัน และประสานขอให้ สภาวัฒนธรรมวัฒนธรรมอำเภอสันป่าตอง และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง เป็นผู้สนับสนุน จัดทำเป็นโครงการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก เยาวชน ประชาชน ในรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น และทั่วถึงแก่บุคคลทั่วไป โดยอาศัยผู้มีความรู้ในชุมชนเป็นปราชญ์ในการถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆ เช่น ด้านตัวอักษรพื้นเมือง ด้านดนตรีพื้นเมือง ด้านการทำอาหารพื้นเมือง ด้านการทำเกษตรแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น ส่งผลให้โครงการตัวต้นคนบ้านเฮา มีความเป็นรูปธรรมเด่นชัดขึ้น และทำให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าของตัวเอง (อัตลักษณ์) ของตน เห็นถึงความดีงามของประเพณีและวัฒนธรรมที่มีคุณค่า นำไปสู่การทำให้เกิดความยั่งยืน โดยมีการแบ่งกลุ่มกิจกรรมตามโครงการ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) **การถ่ายทอดความรู้** ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ดังนี้ ประดิษฐ์โคลม ดนตรีพื้นเมือง การฟ้อนยอย ตัวหนังสือพื้นเมือง
- 2) **การอนุรักษ์ฟื้นฟู** ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ดังนี้ อนุรักษ์/พัฒนาโบราณสถาน เวียงท่ากาน พุดภาษาถิ่น อาหาร/ขนมพื้นเมือง
- 3) **การส่งเสริมประเพณี และการท่องเที่ยว** ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ดังนี้ ประเพณีสร้างพระ ประเพณียี่เป็ง ประเพณีสงกรานต์ ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งให้มีจุดเรียนรู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา ที่เน้นให้เยาวชน นักเรียน หรือผู้สนใจสามารถไปศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ณ จุดถ่ายทอดอัตลักษณ์ จุดต่างๆ ในชุมชน ซึ่งมีการรวมตัวเป็น เครือข่ายอัตลักษณ์ของชุมชน และในแต่ละจุดถ่ายทอดอัตลักษณ์นั้น จะเรียกว่า **“คนบ้านเฮา”** ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามประเพณีวัฒนธรรมในแต่ละด้าน และ ตามการรวมตัวเป็นกลุ่มและชมรม อาทิ ชมรมดนตรีพื้นเมืองคณะลูกเวียงกาน, ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน วัดท่ากาน, ชมรมอนุรักษ์ฟ้อนยอย, ชมรมอนุรักษ์อาหารพื้นเมือง, ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมยอย, ชมรมอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมล้านนาเชียงใหม่สายใต้, กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร บ้านสันกอเกิด เป็นต้น

อบต.บ้านกลางใสสะอาด สู้มือสีขาว

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง ถือเป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางรวมใจคนในท้องถิ่น ในการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันความซื่อสัตย์ในการ บริหารงานให้เกิดความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการงาน ทุกขั้นตอน สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย จึงเกิดแนวคิดจากภาคประชาชน ร่วมกับ อบต. จัดตั้งเครือข่ายการป้องกันการทุจริต อบต.บ้านกลางใสสะอาด

ทั้งนี้ การจะทำให้เกิดความใสสะอาด ผู้เข้าร่วมเครือข่ายจะต้องมีการปฏิญาณตนว่าจะทำ อย่งไรให้ตนเอง ใสสะอาดไม่ทุจริตก่อน เมื่อตนเองจะไม่เข้าร่วมการโกงกินทุกรูปแบบ ก็จะกลายเป็นแนวร่วมกลุ่ม เป็นพลังชักชวนคนอื่นให้ประพฤติในทำนองเดียวกัน และร่วมเฝ้าระวังป้องกัน มิให้เกิดการทุจริต ในทุกรูปแบบใน อบต. และ เมื่อพบหรือเห็นการกระทำอันส่อทุจริต จะมีการ ดักเตือนเพื่อให้กลับเข้ามาสู่ในทางสุจริต

เครือข่ายดังกล่าวเป็นเครือข่ายที่ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายจ้องจำผิดหรือร้องเรียน แต่เป็น เครือข่ายที่เฝ้าระวัง และคอยเตือนสติมิให้ผิดพลาด ส่อในทางทุจริต และชักชวนผู้คนที่ให้กระทำแต่ ความดี มุ่งแต่ความพอเพียง ดำรงตนด้วยความซื่อสัตย์ นอกจากนี้ เครือข่ายยังมีการดำเนินการ ต่อยอดการป้องกันการทุจริต โดยจัดให้มี โครงการมือสีขาว ที่มีการกำหนดให้มีกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับประเด็นความซื่อตรง ความโปร่งแสง และตรวจสอบได้ ในการบริหารจัดการ อบต. มากมาย ดังนี้

- * กำหนดแนวทางป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในการดำเนินการ จัดซื้อ-จัดจ้าง
- * กำหนดแนวทางป้องกันการทุจริตในการยื่นเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (ฮั่ว)
- * ประกาศแนวทางส่งเสริมให้คณะผู้บริหารและบุคลากร ยึดมั่นในหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่
 - o ความซื่อสัตย์
 - o ไม่โลภ
 - o ความอดทน
 - o ขยันหมั่นเพียร
 - o เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

- * ผู้บริหาร สมาชิกสภา และเจ้าหน้าที่ อบต.มีการปฏิญาณตนต่อต้านการทุจริต
- * จัดตั้งเครือข่าย ภาคประชาชน รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ข้อเสนอแนะในการบริหารงาน โดยขอความร่วมมือจากร้านค้าภายในชุมชนเป็นหลัก
- * กำหนดแนวทางส่งเสริมให้ สมาชิกสภา อบต. ยึดมั่นในหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- * จัดกิจกรรมยกย่อง ส.อบต. ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้
 - o มุ่งทำแต่ความดี
 - o มีความซื่อสัตย์สุจริต ในการปฏิบัติหน้าที่
 - o ดำรงตนด้วยความพอเพียง
 - o เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม
 - o มีความประพฤติ อยู่ในศีลธรรม จรรยา
 - o ไม่มีประวัติเสื่อมเสีย
- * มีการส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจเชิงคุณธรรม ประจำตำบลบ้านกลาง
- * ขอความร่วมมือพระคุณเจ้า เข้าร่วมเป็นเครือข่ายการป้องกันการทุจริต โดยหลังจากประกอบกิจของศาสนาเสร็จ ขอความอนุเคราะห์ร่วมเฝ้าระวังการตรวจสอบการทุจริตของอบต.บ้านกลาง
- * แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดยกรรมการเป็นตัวแทนชุมชนต่างๆ
- * จัดตั้งเครือข่าย ป้องกันเฝ้าระวังประมุขงาน
- * กำหนดให้มีโครงการเยาวชนสร้างสรรค์ เพื่อสังคมนำอยู่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ นำไปสู่ความเข้มแข็งในกลุ่ม องค์กร ของเยาวชน และก่อให้เกิดการพัฒนาในเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนสังคมนำอยู่แบบ องค์กรร่วมต่อไป
 - o จัดกิจกรรม เยาวชนกับภาวะผู้นำ
 - o จัดกิจกรรม เยาวชนกับการสร้างจิตสาธารณะ
 - o จัดกิจกรรมเยาวชน กับการพัฒนาจริยธรรม
 - o จัดกิจกรรม เยาวชนกับการพัฒนาชุมชน
- * พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสาร อบต.บ้านกลาง

รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555

ประเภทที่ 2
ด้านการเสริมสร้างสันติสุข
และความสามัคคี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล จังหวัดสตูล

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☉ สถานที่ตั้ง ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล 91000
โทรศัพท์ 074-712-380 โทรสาร 074-723-183
- ☉ ประชากร 301,467 คน (ชาย 150,291 คน หญิง 151,176 คน)
- ☉ พื้นที่ 2,478.98 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)
- ☉ รายได้ 134,554,928.49 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☉ เงินอุดหนุน 203,238,889.74 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสัมฤทธิ์ เลียงประสิทธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
2. นายประชา กาสาเอก ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
3. นายอภิศักดิ์ อารีกุล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

ชาย 24 คน

หญิง - คน

สตูล เป็นจังหวัดที่มีความสงบสุขแม้จะเป็นหนึ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลทำหน้าที่สร้างเกราะป้องกันเชิงรุกในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์บนความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม โดยการเสริมสร้างความรัก ความเข้าใจและความสมัคสมานสามัคคีให้กับผู้คนในสังคมโดยใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่มีหลักการ ดังต่อไปนี้

- หลักการพัฒนาคนก่อนพัฒนาวัตถุ
- หลักการพัฒนาตนเองก่อนพัฒนาผู้อื่น
- ศาสนาเสริมสร้างให้คนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
- การศึกษาพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
- กีฬาเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม
- ใช้งานประเพณีวัฒนธรรมเป็นสื่อในการเสริมสร้างความรักความสามัคคี
- ใช้การมีส่วนร่วมที่โปร่งใสและเป็นธรรมให้กลุ่มเครือข่ายต่างๆ มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

- จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อลดความขัดแย้งในสังคม
- ใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยร่วมกับศูนย์ไกล่เกลี่ยของศาลยุติธรรม
- ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือในการสร้างความไว้วางใจแก่ผู้คนในสังคม

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้แก่

โครงการศาสนิกสัมพันธ์สร้างสรรค์ความรักสู่ชุมชนชาติ

ในอดีตการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศาสนาขององค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดสตูล จะจัดแบบแยกส่วนแต่ละศาสนา ทำให้การปฏิบัติศาสนกิจและกิจกรรมทางสังคมในด้านศาสนาเป็นไปอย่างต่างคนต่างทำ ขาดความรู้ ความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนในศาสนาอื่น ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความไม่เข้าใจและความขัดแย้งทางสังคมในอนาคตได้ แต่หากประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตแนวทางการปฏิบัติทางด้านศาสนาซึ่งกันและกันจะเป็นหนทางที่จะทำให้สังคมมีความเข้าใจกันมากขึ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงริเริ่มจัดกิจกรรมการส่งเสริมศาสนาแบบมีส่วนร่วม ภายใต้ “โครงการศาสนิกสัมพันธ์สร้างสรรค์ความรักสู่ชุมชนชาติ” ขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด พุทธสมาคม คริสตจักรสตูล โรงเรียนมัธยม โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

โครงการศาสนิกสัมพันธ์สร้างสรรค์ความรักสู่ชุมชนชาติ ได้จัดกิจกรรมต่างๆ โดยมีจุดเน้นเรื่อง “สามัคคี และปัญญา” ของแต่ละศาสนา โดยมีกิจกรรมสำคัญที่ดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 นิทรรศการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายใต้หัวข้อ 1) พระมหากษัตริย์ไทย 2) วิถีพุทธ 3) วิถีธรรม 4) เรียนรู้วิถีชีวิตมุสลิม 5) กิจกรรมคริสต์จักรสตูล โดยให้นักเรียนร่วมกันคิด ค้นหาความรู้เชิงลึก และออกแบบนิทรรศการ แล้วนำมาจัดแสดงเพื่อให้ผู้เข้าชมเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะทำให้แต่ละคนได้ศึกษาธรรมชาติของแต่ละศาสนาเพื่อให้อันนี้ เข้าใจ เห็นจุดเด่นและข้อจำกัดของแต่ละศาสนา ที่จะทำให้ “รู้เขา รู้เรา” มากขึ้น

กิจกรรมที่ 2 การเสวนาธรรม โดยผู้นำ 3 ศาสนา คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และ ศาสนาคริสต์ การเสวนาธรรมโดยผู้นำศาสนาได้มีการกำหนดประเด็นการเสวนา ในประเด็น

“สมาธิ และปัญญา” ของแต่ละศาสนา โดยแต่ละศาสนาจะแสดงมุมมองของแต่ละศาสนาตามหลัก “แสงสว่างจุดร่วม สงวนจุดต่าง” เพื่อให้เห็นว่าเมื่อทุกคนมีสมาธิและมีปัญญาแล้วสามารถสร้างสรรค์การอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ด้วยรู้และเข้าใจวิถีแห่งศาสนาซึ่งกันและกัน การเสวนาครั้งนี้มีเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่นับถือศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์ เข้าร่วมกว่า 1,000 คน

กิจกรรมที่ 3 ร่วมบำเพ็ญประโยชน์ที่สาธารณะ โดยการนำอาสาสมัคร เยาวชนและประชาชนที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 3 ศาสนา ไปร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม โดยให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมและธรรมเนียมปฏิบัติของแต่ละศาสนาในอันที่จะนำไปสู่ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติตนเมื่อร่วมกิจกรรมกับศาสนาอื่น

โครงการศาสนิกสัมพันธ์สร้างสรรค์ความรักสู่มนุษยชาติ ที่ทำให้คนต่างศาสนาได้พูดคุยแลกเปลี่ยน ร่วมกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมากขึ้น นอกจากความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจซึ่งกันและกันของผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว ยังส่งผลต่อแนวคิดและความเข้าใจร่วมกันของผู้นำทั้ง 3 ศาสนา ที่จะนำไปสู่การขยายผลต่อไปยังผู้นำศาสนาคนอื่นๆ ในจังหวัดสตูล รวมทั้งเพิ่มช่องทางให้แก่องค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดสตูลที่จะส่งเสริมให้คนในแต่ละศาสนามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมในรูปแบบศาสนิกสัมพันธ์ นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสตูลยังได้นำรูปแบบของโครงการศาสนิกสัมพันธ์ ฯ ขยายผลไปสู่โครงการอื่นๆ แบบมีส่วนร่วมทางศาสนา เช่น ส่งเสริมวัฒนธรรมการละศีลอดในเดือนรอมฎอน โดยให้มีคนในศาสนาอื่น ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมเพื่อให้เห็นและเรียนรู้วิถีชีวิตมุสลิม และการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญของศาสนาอื่น ภายใต้จุดเน้น “การอยู่ร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

โครงการใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาสังคมสู่ความสมานฉันท์อย่างยั่งยืน

“การลงทุนเพื่อสร้างเป็นมรดกให้ลูกหลานโดยการให้การศึกษาเป็นสิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนยินดีสร้างให้กับลูกหลาน” องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสตูลใช้หลักการนี้มาเป็นนโยบายให้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นเลิศ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในชุมชนและท้องถิ่น ให้นำลูกหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนมากขึ้น และโรงเรียนได้ใช้กระบวนการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งผู้ปกครองในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงาม เพื่อความสันติสุขแก่ชุมชน

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 6 ตั้งอยู่ในอำเภอชะอำ ที่มีประชากรมาจากหลายพื้นที่เพื่อมารับการจัดสรรพื้นที่ทำกินจากนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้จังหวัดสตูล โดยมีพี่น้องไทยพุทธจากจังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง และพี่น้องมุสลิมจากเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความแตกต่างในเรื่องของศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และนิสัยส่วนตัวประจำถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงมีแนวคิดที่จะเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์อย่างยั่งยืน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการบนพื้นฐานที่มีประชาชนต่างศาสนาต่างจังหวัดต่างถิ่นภูมิภาคต่าง โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ชุมชน และส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนโดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับ ชื่นชมของผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเพิ่มขึ้นทุกๆ ปีการศึกษา นับตั้งแต่ถ่ายโอน

ในส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองและชุมชน ได้มีกิจกรรมที่ชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียมาร่วมกันดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ ทั้งการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาที่สมภาคภูมิ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การช่วยกันเฝ้าระวังป้องกันสารเสพติด ซึ่งการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เช่น การรื้อถอนอาคารเรียนเก่าเพื่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ร่วมกันปลูกยางพาราให้แก่โรงเรียนพร้อมการบำรุงรักษา

จากการจัดโครงการใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทำให้เกิดผลเชิงประจักษ์ คือ นักเรียนมีคุณภาพทางการเรียนสูงขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนมีความพร้อมด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น เช่น ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อเทคโนโลยี และที่สำคัญที่สุดโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการศึกษาของบุตรหลาน ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน ทำให้ชุมชนมีความสามัคคีปรองดอง เกิดความสมานฉันท์อย่างยั่งยืน

เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐาน

- สถานที่ตั้ง ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
 โทรศัพท์ 073-223-666 โทรสาร 073-223-666
- ประชากร 62,991 คน (ชาย 29,645 คน หญิง 32,733 คน)
- พื้นที่ 19.4 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 39 ชุมชน)
- รายได้ 398,991,974.72 บาท
 (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- เงินอุดหนุน 306,972,251.03 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา
2. นายอนุชิตส กาญจนานุชิต	ประธานสภาเทศบาลนครยะลา
3. นายกฤษทวีฏ ฤทธิรงค์	ปลัดเทศบาลนครยะลา

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลนครยะลา

- ชาย 20 คน
หญิง 4 คน

จากเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงจังหวัดยะลา ส่งผลให้คุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชนลดลง **เทศบาลนครยะลา** จึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้เป็นเชิงรุกมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้บริหารเทศบาลนครยะลา มีนโยบายที่จะสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่นการเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งเชื้อชาติ ศาสนา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลท้องถิ่น เน้นการทำความเข้าใจและลดความหวาดระแวง และเป็นแกนกลางในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตรวจสอบ มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน มีการพบปะและรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อประสานความร่วมมือและบูรณาการร่วมกัน รวมทั้งสร้างความเข้าใจ ให้ความเป็นธรรมและเสมอภาค นำแนวพระราชดำริเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาเป็นหลักในการดำเนินงาน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการเข้าถึงประชาชน

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ของเทศบาลนครยะลา ได้แก่

ออร์เคสตราเยาวชน

สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบด้านลบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างต่อเนื่อง เกิดความหวาดระแวง มีการแบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย จากเดิมที่เคยอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข จากปัญหาที่เกิดขึ้นเทศบาลนครยะลา ได้นำแนวคิดที่ว่าเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า ซึ่งเป็นนิยามที่ให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนเป็นตัวแปรสำคัญในการแก้ไขปัญหามรณะให้หมดไปจากพื้นที่ชายแดนภาคใต้ เทศบาลนครยะลาจึงได้จัดกิจกรรมต่างๆ ที่มีเด็กและเยาวชนเป็นเป้าหมายหลัก เนื่องจากเชื่อว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างทางสังคม เด็กและเยาวชนเติบโตมาในสังคมที่มีการปลูกฝังความเกลียดชัง มีการรับรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ผิดเพี้ยนไปเพื่อเป็นการสร้างทุนทางสังคมในการอยู่ร่วมกันและเป็นการสร้างเกาะป้องกันไม่ให้ถูกชักจูงให้เห็นว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติ เทศบาลนครยะลาได้มองหาแนวคิด ช่องทางและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะทำให้ประชาชนที่มีความแตกต่างกันทางด้านความคิด ภาษา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรมได้อย่างสันติสุข จึงกระตุ้น และผลักดันให้เทศบาลนครยะลาขับเคลื่อนงานด้านการเสริมสร้างความสมานฉันท์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นเป้าหมายหลัก สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะเยาวชนเหล่านี้มีต้นทุนทางสังคม

ที่ติดลบ ไม่ว่าจะเป็นวางงาน การไม่มีสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีนโยบายจัดตั้งวงออร์เคสตราเทศบาลนครยะลา (Yala City Municipality Youth Orchestra : YMO) ขึ้นเพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความเข้าใจอันดีระหว่างเยาวชนที่มีวิถีทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยผ่านการทำกิจกรรมด้านดนตรี

การก่อตั้งวงดนตรีออร์เคสตรา นอกจากจะมีการจัดแสดงมากกว่า 20 ครั้ง/ปี ทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัด สร้างชื่อเสียงให้คนยะลาเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ นับเป็นความภาคภูมิใจของชาวยะลาเป็นอย่างมาก สิ่งสำคัญที่เป็นพวงจากโครงการนี้คือ ช่วยในการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างชาวพุทธและมุสลิมเพิ่มขึ้น เด็กที่นับถือต่างศาสนาได้มาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนรู้ร่วมกันถึงความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิตที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ผู้ปกครองของเด็กดังกล่าวก็มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีการขยายเครือข่ายของเยาวชนที่รักดนตรีออกไปอย่างกว้างขวาง เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านดนตรีหรือแลกเปลี่ยนทัศนคติในวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกันเพื่อประสานความร่วมมือ สามารถสร้างเครือข่ายของวงดนตรีออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา ให้เด็กและเยาวชนที่มีโอกาสได้เข้ามาเป็นสมาชิกจากรุ่นต่อรุ่นเพิ่มขึ้นทุกปี โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อเชื่อมประสาน

สัมพันธ์อันก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน ซึ่งนำไปสู่สังคมสมานฉันท์เพื่อหยุดความรุนแรงในสังคมและเว้นที่ว่างให้กับสันติสุข

เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการก้าวหน้าไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน เทศบาลนครยะลา ได้วางแผนจัดตั้งโรงเรียนดนตรีและการแสดง และสถานศิลปะคีตนาถา ซึ่งเป็นคอนเสิร์ตฮอลล์เพื่อที่จะเป็นโรงเรียนสอนดนตรีสำหรับนักเรียน นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจในจังหวัดยะลาและพื้นที่ใกล้เคียง เป็นการปลูกฝังจิตวิญญาณทางด้านดนตรีแก่เยาวชน สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับผู้ที่มีความรู้ด้านดนตรี และเป็นอาชีพรองรับสำหรับเยาวชนคนเก่งทางดนตรี

เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยะลา: เมืองนก (Yala: Bird City)

งานมหกรรมแข่งขันนกเขาชาวอาเซียน เป็นกิจกรรมที่เทศบาลนครยะลาจัดตั้งขึ้นต่อเนื่องยาวนานมาถึง 26 ปี เริ่มต้นครั้งแรกเมื่อปี 2529 โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน พี่น้องประชาชนชาวยะลาและจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งชาวจากหลายพื้นที่ทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และบรูไน ด้วยศักยภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่าย ประกอบกับการตัดสินใจที่ดี ทุ่มเท ความพร้อมในด้านสนามแข่งขันที่ได้มาตรฐานและสามารถรองรับนกได้มากกว่า 1,500 ตัว ส่งผลให้งานมหกรรมแข่งขันนกเขาชาวอาเซียนเป็นงานแข่งขันนกเขาชาวที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้บรรจุในปฏิทินท่องเที่ยวของประเทศไทยเผยแพร่ไปทั่วโลก นอกจากกิจกรรมนี้จะทำให้ “คอนก” ที่มาจากหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา ได้มาพุดจาเรื่องเดียวกันอย่างถูกต้อง รวมทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) แบบครบวงจร สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่สร้างงาน สร้างรายได้ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจและการค้าการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จะช่วยดับไฟได้ นำไปสู่สังคมที่มีความสงบสุข

เทศบาลนครยะลาได้พยายามส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและกระตุ้นเศรษฐกิจให้พี่น้องชาวยะลามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ภายใต้โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ Yala: Bird City โดยได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และนำทุนทางกายภาพ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางภูมิปัญญา มาพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมกันผลักดันให้จังหวัดยะลาเป็นศูนย์กลางของการแข่งขันนก สามารถนำมาพัฒนาสร้างมูลค่าและนำไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ นอกจากนั้นยัง

ลดความขัดแย้งในกลุ่มคนในสังคมให้พูดจาภาษาเดียวกัน โดยหวังว่านกเขาขนาเสียง จะเป็นนกตัวเล็กๆ ที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนต่างศาสนาและต่างวัฒนธรรม และนำไปสู่ความรักความสามัคคี เพื่อสร้างความสันติสุขให้เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดมหกรรมแข่งขันนกเขาขนาเสียงอาเซียนนี้เป็นกิจกรรมที่จัดต่อเนื่องยาวนานถึง 26 ปี จนเป็นที่ยอมรับของกลุ่มประเทศอาเซียนและได้รับการบันทึกสถิติโลกกินเนสส์บุ๊ค ออฟเรคคอร์ด ว่าเป็นการแข่งขันที่มีจำนวนนกเข้าร่วมแข่งขันมากที่สุดในโลก นกเขาขนาเสียงที่ชนะเลิศจากสนามนี้ส่วนใหญ่มีราคานับล้านบาท ทำให้วันนี้คุณค่าของนกเขาขนาเสียงและนกกรงหัวจุกมิใช่การเลี้ยงเพื่องานอดิเรกหรือเป็นสัตว์เลี้ยงธรรมดาแต่ได้กลายเป็นตัวช่วยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม เกิดการเชื่อมโยงระหว่างกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ : Bird City และเป็นเศรษฐกิจที่สร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับประชาชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจนตั้งแต่นั้นมาได้แก่ ธุรกิจฟาร์มนกและการเพาะเลี้ยงนก กลางน้ำ ได้แก่ การทำกรงนก ตะขอกรงนก ผลิตภัณฑ์อาหาร อาหารเสริม และยารักษาโรค ผู้เลี้ยงทอนนก และเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหิน และปลายน้ำ ได้แก่ ร้านน้ำชา ตลอดจนถึงโรงแรม ร้านอาหารและการขนส่ง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าประโยชน์จากการจัดกิจกรรมนี้ นอกจากจะได้รับการรางวัลจากการแข่งขันแล้วยังสร้างงานสร้างรายได้ ส่งเสริมธุรกิจถึงระดับรากหญ้า อีกทั้งยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเพราะในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ร้านค้าที่เข้ามาจำหน่ายสินค้าในงานมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10-20 และเศรษฐกิจในพื้นที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 จากธุรกิจต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ส่งผลให้ธุรกิจ在三จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการหมุนเวียนเม็ดเงินและการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ และที่สำคัญคือเกิดมิตรภาพระหว่างผู้คนหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา มาอยู่ร่วมกัน เปรียบเสมือนเป็นครอบครัวใหญ่ที่ชื่นชอบสิ่งเดียวกัน ได้ร่วมแบ่งปันความสุขและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยลดความขัดแย้ง สร้างความสมานฉันท์และช่วยแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ส่งเสริมความเข้าใจเชิงวัฒนธรรมเชิงอัตลักษณ์ซึ่งกันและกัน ก่อเกิดการเรียนรู้และยอมรับอัตลักษณ์ของคนที่มีความวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

เพื่อให้โครงการนี้สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง เทศบาลนครยะลา ได้ร่วมกับ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยะลา ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creative & Design Center: TCDC) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขับเคลื่อนโครงการ **“ศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์งานออกแบบจังหวัดยะลา”** เพื่อที่จะพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ ทุนท้องถิ่น

รวมถึงภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ในพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นศูนย์กลางส่งเสริมการ ออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และวิจัยเพื่อพัฒนาสินค้า ค้นหาภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาต่อยอด ให้ได้มีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สร้างมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ และยังได้ร่วมกับ กระทรวงวัฒนธรรมและศูนย์นวัตกรรมและจัดการความรู้ด้านศิลปะ สื่อและเทคโนโลยี และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดทำโครงการ Cyber Mall การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม โดยออกแบบผลิตภัณฑ์จำหน่ายในโลก Cyber ซึ่งเป็นสินค้าที่เกี่ยวกับนก เมื่อโครงการ ศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์งานออกแบบจังหวัดยะลาดำเนินการแล้วเสร็จ จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สามารถสร้างมูลค่าของสินค้า สร้างงาน สร้างเงินให้กับจังหวัดยะลาและสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ประจำปี 2555

ประเภทที่ 3
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย
รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110
โทรศัพท์ 075-411-515 โทรสาร 075-411-515
- ☞ ประชากร 29,702 คน (ชาย 13,770 คน หญิง 15,932 คน)
- ☞ พื้นที่ 7.17 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 18 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 169,511,397.96 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 201,063,380.73 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายทรงชัย วงษ์วัชรดำรง	นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง
2. นายวัชร เวสุนทรากิวัฒน์	ประธานสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง
3. นายพิเชษฐ์ อุษาสุมงคล	ปลัดเทศบาลเมืองทุ่งสง

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง

- ชาย 18 คน
หญิง - คน

เทศบาลเมืองทุ่งสง ดำเนินนโยบายเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยการให้ความสำคัญกับภาคส่วนอื่นในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ด้วยตระหนักว่า การทำงานรูปแบบเครือข่ายพัฒนาเมืองนั้น คือ พลังมหาศาลที่จะแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นตนเองได้ ซึ่งการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ แต่เพียงลำพังเทศบาลจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน การเสริมสร้างวัฒนธรรม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผลประโยชน์ และการมีความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ เป็นการเปิดทางสู่ “การทำงานร่วมกัน” อย่างแท้จริง มิใช่การมีส่วนร่วมเฉพาะการ **“ร่วมรับรู้และให้ความคิดเห็น”** เท่านั้น นอกจากนี้ ยังเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาชน รวมทั้งกระจายการตัดสินใจและการดำเนินการสาธารณะออกสู่หน่วยงาน ภาคเอกชน และประชาชนจำนวนมากเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งของการบริหารงาน แนวคิดการทำงานแบบเครือข่ายพัฒนาเมืองโดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ในรูปแบบดังกล่าว ต้องใช้ความอดทน การประสานงาน สร้างความเข้าใจ การแบ่งปัน ไม่ยึดตำแหน่ง ไม่ยึดพื้นที่ พร้อมน้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในทางปฏิบัติ จึงเป็นแนวทางที่ **“เทศบาลเมืองทุ่งสงและเครือข่ายฯ”** ถือปฏิบัติมาโดยตลอด

สำหรับนวัตกรรมและการดำเนินงานที่เป็นเลิศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ เทศบาลเมืองทุ่งสง ได้แก่

เครือข่ายอนุรักษ์คลองท่าแพ

“คลองท่าแพ” เป็นลำน้ำที่ถือกำเนิดเป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรังมีต้นน้ำอยู่บริเวณตำบลนาหลวงเสน อำเภอทุ่งสง ตลอดลำคลองมีลำน้ำสายเล็กสายน้อยมาเชื่อมบรรจบกันทำให้คลองท่าแพมีขนาดใหญ่ขึ้นและไหลผ่านชุมชนต่างๆ ในอำเภอทุ่งสง ตั้งแต่ชุมชนบ้านเป็กมาจนกระทั่งถึงชุมชนท่าแพ คลองท่าแพเป็นสายน้ำที่สำคัญต่อชุมชนสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค เป็นสายน้ำที่มีความสำคัญต่อชุมชนในอนาคตทั้งด้านการอุปโภค บริโภค อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อเมืองทุ่งสงในการเป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปา ด้วยสภาพธรรมชาติที่เอื้ออำนวยนี้ พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นที่ทางการเกษตร แต่เนื่องจากในปัจจุบันคลองท่าแพมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาของลำน้ำ อาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่นการทำลายป่าต้นน้ำ การปล่อยน้ำเสียจากชุมชน การปนเปื้อนของสารเคมีจากการทำการเกษตร การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพน้ำ ดิน พืชน้ำ การแพร่กระจายของสัตว์น้ำซึ่งส่งผลกระทบต่อเอื้อไปถึงความหลากหลายทางด้านชีวภาพของชุมชนสิ่งมีชีวิตตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ และทำให้ประชากรของสิ่งมีชีวิตในลำคลองลดน้อยลงตามลำดับและสูญหายไปในช่วงหนึ่ง จึงเป็นความท้าทายที่เทศบาลเมืองทุ่งสงจะต้องขบคิดต่อไปว่า ทำอย่างไรที่จะให้คลองท่าแพดีขึ้น “คลองสวย น้ำใส บรรเทาปัญหาน้ำท่วม และมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง” ซึ่งนั่นย่อมหมายถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง ดังนั้นเป้าหมายของเทศบาลเมืองทุ่งสงจึงอยู่ที่ “คลองสวย น้ำใส บรรเทาปัญหาน้ำท่วม และมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง” ได้มีการระดมความคิดเห็น พันฟูพัฒนาและอนุรักษ์ คลองท่าแพ จากทุกภาคของพื้นที่จากต้นน้ำถึงปลายน้ำของคลองท่าแพ โดยการดำเนินการเริ่มจากการจัดทำเวทีชาวบ้านเพื่อการอนุรักษ์ลำคลองท่าแพ จัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์คลองท่าแพ ขึ้นในชุมชนท่าแพได้แล้วจึงขยายผลดำเนินการเป็นภาคีเครือข่ายอนุรักษ์คลองท่าแพ

เครือข่ายอนุรักษ์คลองท่าแพ เป็นเครือข่ายฯ เป็นเครือข่ายที่ต่อยอดการทำงานมาจากเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเมืองทุ่งสงแบบบูรณาการ ซึ่งขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกันตั้งแต่ปี 2550 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ภายใต้แนวคิดการดำเนินงานของเครือข่าย ดังนี้

1. ตระหนักปัญหา วางแผนที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติ การจัดองค์การเครือข่ายแบบมีใช้การสั่งการแต่ใช้การร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจแทน โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานแบ่งงานกันทำ ระดมและบริหารทรัพยากรร่วมกัน

2. การมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของเครือข่ายร่วมกัน การสร้าง การมีส่วนร่วมของเครือข่ายทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน มีความรู้สึกร่วมกัน เครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันและเป็นเจ้าของท้องถิ่นร่วมกันอย่างแท้จริง จนกระทั่ง พัฒนาไปสู่ความไว้วางใจซึ่งกันและกันทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และนำไปสู่ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน
3. สื่อสาร ประสานงาน ติดตามประเมินผล เพื่อสร้างเครือข่ายสู่ความยั่งยืน ซึ่งเป็นหัวใจ สำคัญในการทำงานเครือข่าย ทำให้ภาคีรู้สึกเกิดรักความผูกพันและสามัคคีซึ่งกันและ กัน มีการสื่อสารเรื่องราวการทำงานของเครือข่าย ๆ อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นคิด การขับเคลื่อนกิจกรรม ผลการดำเนินงาน การติดตามประเมินผล เพื่อให้เครือข่ายรับ ทราบข้อมูลข่าวสาร รับรู้ เรียนรู้ร่วมกันส่งผลต่อการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนของ เครือข่าย
4. สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ ถอดบทเรียนร่วมกัน ในการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเพื่อ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน บทเรียนที่เกิดขึ้น นำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และนำไปใช้ในการวางแผนการทำงานร่วมกัน ให้สำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมายท้องถิ่นน่าอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมที่เครือข่ายอนุรักษ์คลองท่าแพ ได้ขยายผลความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาน้ำท่วมของอำเภอทุ่งสง ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างสูงสุด มีดังต่อไปนี้

การจัดทำผังและแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม เทศบาลเมืองทุ่งสง ร่วมดำเนินการกับสถาบัน สิ่งแวดล้อมไทย หัวใจสำคัญในการดำเนินงาน คือ สมาชิกในชุมชนทุกคนจะต้องร่วมมือ ดำเนินการทุกขั้นตอน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ เช่น แผนที่ สีเขียว ซึ่งเป็นแผนที่สิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละชุมชนสามารถทำได้เอง เพื่อสะท้อนมุมมองด้าน สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม โดยใช้สัญลักษณ์กำหนดลงในแผนที่

โครงการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาคลองท่าแพ ใช้หลักการวิชาการ การวิจัยเป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้ ถ่ายทอดการเรียนรู้แก่ชุมชน นักเรียน และเครือข่ายฯ โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 4 เรื่อง

1. การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนคนรักขน้้ำคลองท่าแพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนคนรักขน้้ำตลอดลำน้ำคลองท่าแพ และเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการระบบนิเวศน์ของลำคลองท่าแพ นำผลการรับความรู้ไปปฏิบัติในชุมชนคนรักขน้้ำคลองท่าแพ
2. การศึกษานิเวศวิทยาคลองท่าแพ ศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ศึกษาปัจจัยทางด้านกายภาพของดินและน้ำ ศึกษาชนิดและลักษณะการแพร่กระจายของสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆ ทั้งในลำคลองและบริเวณริมฝั่งคลอง ตลอดลำน้ำ 15 กิโลเมตร จากต้นน้ำถึงปลายน้ำ และศึกษาแนวทางการจัดการระบบนิเวศวิทยาคลองท่าแพ
3. การศึกษาชีววิทยาบางประการของปลาพื้นถิ่นคลองท่าแพ โดยศึกษาชนิด ปริมาณสัตว์น้ำและชีววิทยาบางประการ ของปลาที่พบในคลองท่าแพ ศึกษาชีววิทยาบางประการของปลาหูด (ปลาประจำถิ่น) เพื่อการจัดการเกี่ยวกับการเพาะขยายพันธุ์ และศึกษาแนวทางการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำในลำคลองท่าแพ ศึกษาแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในลำคลองท่าแพ
4. การสำรวจและวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอนุรักษ์นิเวศวิทยาคลอง โดยสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินริมคลองท่าแพนำมาจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของคลองท่าแพ พร้อมทั้งจัดทำผังการอนุรักษ์นิเวศวิทยาคลองท่าแพ

ปัจจุบันเทศบาลเมืองทุ่งสงขยายผลการดำเนินงานของเครือข่ายอนุรักษ์คลองท่าแพ สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา โดยคณะผู้บริหารมีนโยบายที่จะบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนของท้องถิ่นให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้เรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติ ในห้องและนอกห้องเรียน ซึ่งผู้ที่จะร่วมสร้างหลักสูตรประกอบด้วยโรงเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทุกฝ่ายจะมีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตรขึ้นตามความเหมาะสม

**การจัดรูปที่ดินอย่างง่ายเพื่อพัฒนาภูมิทัศน์อนุรักษ์คลองท่าแพและป้องกันบรรเทา
น้ำท่วมโดยชุมชนมีส่วนร่วม** โดยการพัฒนาด้านกายภาพมากกว่าขุดลอกลำคลอง แก้ปัญหาชุมชน

ด้วยชุมชน ด้วยนวัตกรรมกรรมมีส่วนร่วมและการเสียสละที่ยิ่งใหญ่ของประชาชนเพื่อประโยชน์ของเมือง ดังเช่น ปัญหาใหญ่ของเมืองด้านการจัดรูปที่ดิน ซึ่งที่อื่นไม่สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากต้องมีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องแต่ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนชุมชน เรียนรู้ปัญหาหว่ามกัน กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา มีการเสียสละอันยิ่งใหญ่ โดยการถอนหลักหมุดแนวเขตที่ดินของตนเองในแนวริมคลองประมาณ 23 ครัวเรือน เพื่อให้เทศบาลสามารถดำเนินการปรับขยายแนวลำคลองใหม่เพื่อให้น้ำไหลได้อย่างสะดวกได้มากยิ่งขึ้นส่งผลให้คลองท่าแพกว้างขึ้น และไม่คดเคี้ยว สามารถระบายน้ำได้เร็วขึ้นในฤดูน้ำหลาก มีถนนสองฝั่งคลอง ป้องกันการรुक้าลำคลอง การปรับปรุงภูมิทัศน์สองฝั่งคลองทำได้ง่ายและยั่งยืน เกิดความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว บรรเทาปัญหาน้ำท่วม หลังการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ น้ำที่เคยท่วมบ้านเรือน 20 กว่าครัวเรือนในชุมชนท่าแพได้ ลดลงเหลือเพียง 3 ครัวเรือน ชุมชนท่าแพได้มีถนนสาธารณะระบบสาธารณูปโภคดีขึ้น ประกอบกับเทศบาลเมืองทุ่งสงได้ประสานงานกับสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาทุ่งสงเพื่อลดค่ารังวัดเหลือร้อยละ 50 โดยมีการทำงานที่ใกล้ชิดความร่วมมือระหว่างกันทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอทุ่งสงได้รับผลจากการทำบันทึก ลดค่ารังวัดเหลือร้อยละ 50 ตามที่ได้มีบันทึกตกลงร่วมMOUดังกล่าว เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นอย่างมากมาย สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายของท้องถิ่นได้มากขึ้น

โครงการธรรมชาติช่วยธรรมชาติในการพัฒนาอนุรักษ์คลองท่าแพ กิจกรรมที่โดดเด่นและสร้างความยั่งยืนแก่ระบบนิเวศวิทยา ริมฝั่งคลองท่าแพได้มากที่สุด คือ การร่วมกันเพิ่มพื้นที่สีเขียวแกริมฝั่งคลองท่าแพ ด้วยการปลูกต้นไม้ หญ้าแฝกตาม ี่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยการทำคันดินด้วยไม้ไผ่ แทนพังกันดินด้วยหิน อิฐ กำแพง แต่ใช้ไม้ไผ่เป็นคันดิน และปลูกหญ้าแฝกให้ยึดพังกันดินไว้ อันจะทำให้หน้าดินมีความแข็งแรงมากยิ่งขึ้น ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อเกิดน้ำท่วมรากของหญ้าแฝกจะช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังกันดินเสียหาย ซึ่งเทศบาลเมืองทุ่งสงได้เคยทดลองเปรียบเทียบ ณ ริมคลองท่าเล ระหว่างพังกันดินด้วยไม้ไผ่ หญ้าแฝก กับพังกันดินด้วยคอนกรีต ปรากฏว่าเมื่อน้ำไหลทะลักเข้ามา ทำให้พังกันดินคอนกรีตพังเสียหาย แต่พังกันดินด้วยไม้ไผ่และหญ้าแฝกสามารถรองรับกระแสน้ำที่ไหลเชี่ยวได้ไม่เกิดความเสียหาย จึงได้ขยายผลไปนวัตกรรมดังกล่าวไปยังริมคลองท่าแพด้วย

โครงการเทคโนโลยีการสื่อสาร ระบบออนไลน์ เพิ่มพื้นที่สีเขียวใหม่ ใช้ระบบออนไลน์มาใช้ในการดูแลและรับทราบข่าวคราวต้นไม้ที่ตนได้ปลูกไว้ โดยลงทะเบียนต้นไม้ของตน จากการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมกิจกรรมลงทะเบียนรับต้นไม้เพื่อปลูกต้นไม้คนละ 1 ต้น พร้อมดูแลรักษาให้เติบโตใหญ่เป็นต้นไม้ประจำตัว โดยเจ้าหน้าที่จะส่งข่าวคราวให้เจ้าของต้นไม้ทราบทางอีเมลทั้งสองเดือน เมื่อครบปีในวันที่ 5 มิถุนายน 2556 ต้นไม้ของใครเติบโตสวยงามมากที่สุด 5 ลำดับจะได้รับรางวัล จักรยานลดโลกร้อน รางวัลละ 1 คัน ผู้ลงทะเบียนทุกคนสามารถติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้ที่ตนปลูกได้ทาง www.tungsong.com/tree5june/index.html

การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เชื่อมโยงและขับเคลื่อนการทำงานด้วยยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาเมืองร่วมกัน ขยายผลความร่วมมือแก้ไขปัญหาน้ำท่วมทั้งระบบอย่างยั่งยืน เช่น การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือของกลุ่มอนุรักษ์คลองท่าแพในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในการอนุรักษ์คลองท่าแพ การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการพัฒนาเมืองทุ่งสง การลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างอำเภอทุ่งสงกับสำนักงานที่ดินอำเภอทุ่งสงในการลดค่าธรรมเนียมที่ดินลดค่ารังวัดเหลือร้อยละ 50 การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศไทย-เนเธอร์แลนด์ การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือลุ่มน้ำ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง เป็นต้น

**รางวัลพระปกเกล้า
ประจำปี 2555**

รางวัลพระปกเกล้า 2555

วัตถุประสงค์โครงการ

สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานรัฐสภา มีพันธกิจในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าขึ้นเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นด้านการบริหารงานที่โปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ต่อมาในปี 2552 สถาบันพระปกเกล้า ได้เล็งเห็นความจำเป็นในภารกิจหน้าที่และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมากขึ้น จึงได้ขยายประเด็นสำหรับการมอบรางวัลพระปกเกล้าให้ครอบคลุมการดำเนินงานของท้องถิ่น อันได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการท้องถิ่น การเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ในท้องถิ่น และการเสริมสร้างเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา รางวัลพระปกเกล้า จึงแบ่งออกเป็น 3 ประเภทรางวัล และ ในปี 2555 สถาบันพระปกเกล้า ได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า ใน 3 ประเภทรางวัล ดังนี้

- **ประเภทที่ 1** รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- **ประเภทที่ 2** รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- **ประเภทที่ 3** รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

ทั้งนี้ สถาบันฯ จะจัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี พ.ศ.2555 แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการรางวัลพระปกเกล้า ในงานประชุมวิชาการประจำปีสถาบันพระปกเกล้า (KPI Congress 14) ในเดือนพฤศจิกายน 2555

ประเภทที่ 1

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใสในการบริหารงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวชี้วัดสำคัญ

- หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน
- นวัตกรรมส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงาน
- การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
- การตอบสนองปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชน
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันทุจริตคอร์รัปชัน
- การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีความหมายในกระบวนการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการริเริ่มและเสนอแนะโครงการ
- การมีส่วนร่วมของผู้ด้อยโอกาสในสังคม
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของสภาท้องถิ่น
- นวัตกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเภทที่ 2

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

เพื่อเป็นการส่งเสริมและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่สำคัญในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสันติสุขสมานฉันท์ในระดับชาติ

ตัวชี้วัดสำคัญ

- นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การมีกลไกรูปแบบต่างๆ ภายในหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การมีแผนและมีการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมให้เกิดความสันติสุขและสมานฉันท์
- การประยุกต์ใช้ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การปลูกฝังค่านิยมด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- ประสบการณ์ข้อพิพาทกับประชาชน
- กรณีศึกษาที่เป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

ประเภทที่ 3

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการท้องถิ่น ให้สามารถร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ภาครัฐ

ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

ตัวชี้วัดสำคัญ

- นโยบายการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการเสริมสร้างเครือข่าย
- แผนงาน โครงการ กิจกรรม สนับสนุนการเสริมสร้างเครือข่าย
- บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการริเริ่มเครือข่าย / เข้าร่วมเครือข่าย
- การจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย
- การสนับสนุนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานเครือข่าย
- การจัดทำผลการดำเนินงานเครือข่าย
- กรณีศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของการทำงานเครือข่าย

หลักเกณฑ์การมอบรางวัลพระปกเกล้าและใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

การมอบรางวัลพระปกเกล้าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมา แบ่งการมอบรางวัลพระปกเกล้า ออกเป็น 2 ระดับ คือ

โล่รางวัลพระปกเกล้า พร้อมใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการฯ แล้วว่ามีความเป็นเลิศในด้านนั้นๆ

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการฯ แล้วว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในด้านนั้นๆ

กระบวนการประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2555

การประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมอบรางวัลพระปกเกล้า และไปประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า มีกระบวนการหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555 โดยกรอกใบสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาตามที่ได้กำหนดไว้ในใบสมัคร

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555 ได้เพียง 1 ประเภทรางวัลเท่านั้น โดยทำการเลือกประเภทรางวัลฯ ตามที่ได้กำหนดไว้ในหน้าแรกของใบสมัคร และต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของรางวัลฯ ซึ่งมีการแยกประเภทรางวัลฯ ไว้แล้วในใบสมัครส่วนต่างๆ

ขั้นที่ 2 การประเมินคุณสมบัติขั้นต้น

คณะวิจัยทำการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยพิจารณาให้คะแนนจากเกณฑ์ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (แยกตามประเภท) ในขั้นนี้หลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งให้แก่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ จะได้รับการตรวจสอบและให้คะแนนอย่างถี่ถ้วน

ขั้นที่ 3 การประเมินคุณสมบัติเฉพาะประเด็น

ขั้นที่ 3.1 การประเมินความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ

ขั้นที่ 3.2 การประเมินการดำเนินโครงการและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดย การสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่การดำเนินงานของโครงการและกิจกรรม

ขั้นที่ 4 คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่

จากกระบวนการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 - 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด จะได้รับการพิจารณาเพื่อการศึกษาข้อมูลในพื้นที่โดยคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2555

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่แล้ว ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และพิจารณาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดมีความเหมาะสมที่จะได้รับรางวัลพระปกเกล้า ในฐานะที่มี “ความเป็นเลิศ” และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ “ผ่านเกณฑ์” และสมควรได้รับใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

ทั้งนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณาโดยนำข้อมูลการร้องเรียนที่ได้จาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในประเด็นเรื่องการทุจริตและความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมด้วย

พลาการตัดสิน

ของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555

รางวัลพระปกเกล้า
สำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ประจำปี 2555

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
จำนวน 12 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
3. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
4. เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
5. เทศบาลตำบลโนนศิลา อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น
6. เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
7. เทศบาลตำบลวังพาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย อำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่
9. องค์การบริหารส่วนตำบลสำน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
10. องค์การบริหารส่วนตำบลตำบอมอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่
11. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
12. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไฟ อำเภอสี จังหวัดลำพูน

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
จำนวน 1 แห่ง

1. เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม**จำนวน 6 แห่ง**

1. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
4. เทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
5. เทศบาลตำบลปริก อำเภอเสนา จังหวัดสงขลา
6. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

**ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ประจำปี 2555**

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 17 แห่ง

1. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
2. เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
3. เทศบาลเมืองแม่เหิษะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
4. เทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
5. เทศบาลตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
6. เทศบาลตำบลนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย
7. เทศบาลตำบลกองไกรลาศ อำเภอกองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
8. องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
9. องค์การบริหารส่วนตำบลพระแท่น อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี
10. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
11. องค์การบริหารส่วนตำบลพุดตาสอง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
12. องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงเคี่ยน อำเภอเทิง จังหวัดเชียงใหม่
13. องค์การบริหารส่วนตำบลขุขันธ์ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
14. องค์การบริหารส่วนตำบลรางพิบูล อำเภอท่าแพวงแสน จังหวัดนครปฐม
15. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอคีรีรีธิ์ฉิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
16. องค์การบริหารส่วนตำบลนาคนองโพธิ์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
17. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 2 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 13 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
4. เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
5. เทศบาลเมืองตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
6. เทศบาลตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
7. เทศบาลตำบลวงแหวน อำเภอตอสะแกเหล็ก จังหวัดเชียงใหม่
8. เทศบาลตำบลวังชิ้น อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่
9. เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
10. เทศบาลตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
11. องค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน อำเภอมีนบุรีจักษ์ จังหวัดขอนแก่น
12. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย
13. องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555

ประเภทที่ 1
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลสะบารัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 94000
โทรศัพท์ 073-349-789 โทรสาร 073-331-533
- ☞ ประชากร 669,283 คน (ชาย 330,846 คน หญิง 338,437 คน)
- ☞ พื้นที่ 1,940.35 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 12 อำเภอ)
- ☞ รายได้ 210,497,681.52 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 191,011,781.91 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายเศรษฐ์ อัลยุฟรี นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
2. - ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
3. นางสาวจันทร์หา ไวทย์นุ่งโรจน์ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

ส้ดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

จำนวน 30 คน

(ขณะนี้หมดวาระ อยู่ระหว่างการคัดเลือกตั้ง)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดขนาดเล็ก มีงบประมาณจำกัด และอยู่ในพื้นที่ที่ประชาชนดำเนินชีวิตอย่างมีความเสี่ยง แต่มีความโดดเด่นในการดึงประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์พัฒนาท้องถิ่น เพื่อ **“สร้างปัตตานีเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้คู่คุณธรรม มีวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำรงอยู่บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม อยู่ร่วมกันอย่างสันติ”** โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการจัดระบบบริหารจัดการองค์กร และการจัดบริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผลประโยชน์จากการกระทำ และร่วมรับผิดชอบ ทำให้การบริหารงานตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เป็นการตรวจสอบถ่วงดุลการทำงานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน อาทิ การจัดเวทีประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านในสถานศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามวิถีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น และยังเป็นการเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่นอีกด้วย

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ได้แก่

โครงการพัฒนาศักยภาพครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตระหนักถึงความสำคัญและพลังของสตรีเป็นอย่างยิ่ง ได้ริเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี นับตั้งแต่ปี 2548 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นการดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ร่วมกับกับ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และชมรมสตรีมุสลิมจังหวัดปัตตานี โรงพยาบาลจังหวัดปัตตานี สถานีตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง สำนักงานป้องกันจังหวัด หน่วยทหารเฉพาะกิจในพื้นที่ ฯลฯ ร่วมกันกำหนดรูปแบบกิจกรรมโดยให้สอดคล้องตามสภาพปัจจุบัน ซึ่งในปี 2554 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานี โดยได้กำหนดกิจกรรมไว้ 2 กิจกรรมหลัก คือ

1. การทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยคัดเลือกแกนนำสตรีมุสลิมในจังหวัดปัตตานีไปทัศนศึกษา ดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้สตรีมุสลิมได้เปิดโลกทัศน์ มุมมองใหม่ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างกลุ่มสตรีด้วยกัน เพื่อให้สามารถนำแนวคิดและประสบการณ์ มาปรับและประยุกต์ใช้ให้เข้ากับชีวิตประจำวันให้ถูกต้องตามหลักศาสนา โดยจัดให้มีการทัศนศึกษาใน ภาคเหนือ และภาคกลาง ดังนี้

- ชุมชนมุสลิมโรงเรียนอิสลามศึกษาดำรงธรรม ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
- ชุมชนมุสลิมโรงเรียนจิตต์ภักดี และมุสลิมะห์ล้านนาเชียงใหม่
- ชุมชนมุสลิม/กลุ่มสตรีมุสลิมข้างตลาด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์อิสลามศึกษาใหม่(ชาวเขา) บ้านห้วยมะหินฝน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

2. การจัดงานวันพบปะมุสลิมะห์ (สตรีมุสลิม) เพื่อส่งเสริมบทบาทของสตรีมุสลิม และเปิดโอกาสให้เครือข่ายมุสลิมะห์ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผ่านกิจกรรม

วิชาการ โครงการพัฒนาศักยภาพครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานีมีความโดดเด่น คือ การเริ่มต้นจากโครงการ เล็กๆ ในครั้งที่ 1 ที่เป็นการให้ความรู้แก่สตรีมุสลิมที่มีความสนใจที่จะเพิ่มพูนความรู้ทางด้านศาสนา โดยเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ ในเขตอำเภอเมืองเท่านั้น ต่อจากนั้น มีการต่อยอดขยายกลุ่มไปยังอำเภอใกล้เคียง จนครอบคลุมทั้งจังหวัดและขยายไปสู่จังหวัดใกล้เคียง เช่น ยะลา สงขลา นราธิวาส และสตูล จนได้รับความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกภาคของประเทศ ซึ่งในการจัดงานวันพบปะมุสลิมะห์ ครั้งล่าสุดนี้ ได้รับความสนใจจากประเทศเพื่อนบ้านเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก และเป็นการดำเนินโครงการหนึ่งเดียวในภาคใต้และในประเทศไทย กล่าวคือ ยังไม่มีหน่วยงานใดหรือจังหวัดใดที่มีการดำเนินโครงการสำหรับสตรีมุสลิม โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือสตรีมุสลิม อีกทั้งมีรูปแบบการจัดการงานและกิจกรรมแตกต่างจากการจัดงานแบบทั่วไป คือ เน้นกิจกรรมที่ให้ความรู้ทางศาสนา โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายทั้งในและต่างประเทศ และบรรยายทั้งภาคภาษามลายูและภาคภาษาไทย เช่น เช่น ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “มุสลิมะห์กับเอกภาพของประชาชาติมุสลิม (ความจริงและความหวัง) การอภิปราย (ภาษาไทย) เรื่อง “ภัยแห่งความแตกแยกของประชาชาติมุสลิม” “บทบาทของมุสลิมะห์ในการสร้างเอกภาพของประชาชาติ” การอภิปรายทางวิชาการ (ภาษามลายู) **CaramahUmmahTajuk: “PembinaanKeluarga Muslim PerpaduanUmmah”** และมีกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เช่น มีบริการรับเลี้ยงดูแลเด็กสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีบริการตรวจสุขภาพเบื้องต้น การออกร้านจำหน่ายสินค้าต่างๆ OTOP จากกลุ่มหลากหลายอาชีพ การจัดนิทรรศการจากหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

โครงการนี้ประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการมีตัวแทนองค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จนถึงระดับจังหวัด เข้ามาร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับความสำเร็จของโครงการ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหารับปรุงข้อบกพร่อง และพัฒนาการดำเนินโครงการ ทำให้โครงการนี้เป็นที่ยอมรับและมีการขยายโครงการให้มีการจัดเป็นประจำและยิ่งใหญ่ขึ้นทุกๆ ปี

โครงการฝึกอบรมวิทยากรแกนนำการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือ ชมรมมุสลิมะห์ มัสยิดตะลุบัน ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

โครงการฝึกอบรมวิทยากรแกนนำการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือชมรมมุสลิมะห์ มัสยิดตะลุบัน ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยผ่านการประชาคมซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีได้ตระหนักและถือเป็นหน้าที่หนึ่งในแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ด้วยในยุคปัจจุบันปัญหาว่างงาน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย การอพยพแรงงานไปนอกพื้นที่ เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอันดับต้นๆ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีจึงสนับสนุนโครงการฝึกอบรมวิทยากรแกนนำการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีได้จัดฝึกอบรมให้กับวิทยากรแกนนำที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเย็บผ้า และมีความต้องการที่จะทำกรอบรมเกี่ยวกับการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือ จำนวน 20 คนในที่มีความรู้ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ ทางด้านการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือ โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความชำนาญด้านการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือ โดยมีการกำหนดฝึกอบรมจำนวนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 ชั่วโมง ซึ่งวิทยากรจะมีการฝึกอบรมแบบเข้มข้นตลอดหลักสูตรมีการทดสอบในแต่ละเนื้อหาที่สอน เพื่อให้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ฝึกทักษะ เทคนิค ความชำนาญในแต่ละเนื้อหาที่ได้เรียน เพื่อที่จะได้มีประสบการณ์และปฏิบัติได้จริง เพราะแกนนำที่ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรม จะต้องไปถ่ายทอดความรู้ด้านการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือ อีกอย่างน้อย คนละ 5 - 15 คน

ในปัจจุบัน หลังจากได้รับการอบรมแล้ว วิทยากรแกนนำสามารถนำความรู้ไปขยายผลให้แก่ประชาชนในพื้นที่ สร้างระบบเครือข่ายการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เริ่มต้นการสอนในระดับครัวเรือน และรวมกลุ่มเป็นกลุ่มย่อยเพื่อผลิตสินค้า และขยายเป็นกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มการเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี โดยกลุ่มการเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยมือสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่คนในกลุ่มผลิตมาจำหน่ายออกสู่ตลาดและได้รับความนิยมนจากผู้บริโภค สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาดอีกด้วย

โครงการมหกรรมตาดีกา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดโครงการมหกรรมตาดีกา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นโครงการที่จัดต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ชมรมตาดีกา และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล โดยตาดีกาในจังหวัดปัตตานีเป็นผู้ริเริ่มการจัดกิจกรรมในระดับอำเภอ ระดับจังหวัดมาตั้งแต่ปี 2530 จนถึงปัจจุบันโดยได้ร่วมกันหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมมหกรรมตาดีกา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับในปี พ.ศ. 2554 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขันมหกรรมดังกล่าว ซึ่งในแต่ละปีที่มีการจัดกิจกรรมมหกรรมตาดีกาก็จะมีการต่อยอดจากการแข่งขันกีฬาและวิชาการของโรงเรียนตาดีกาในแต่ละอำเภอ เพื่อหาตัวแทนนักเรียน/นักกีฬาตาดีกาในระดับจังหวัดจนมาเป็นตัวแทนในการแข่งขันระดับ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป ทั้งนี้โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนโรงเรียนตาดีกา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1,000 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้แทนนักเรียนตาดีกา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนตาดีกาได้รู้จักการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันกับผู้อื่น และเพื่อเปิดโอกาสให้กับนักเรียนโรงเรียนตาดีกาได้แสดงความสามารถในด้านต่างๆ ทั้งภาควิชาการและภาคสนาม เช่น การประกวดคัดลายมือภาษาอาหรับ การประกวดสายัด การประกวดอนาซีด การอาซาน และการอ่านอัลกรุอัน ที่เป็นการแข่งขันด้านวิชาการที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียนตาดีกา และการแข่งขันกีฬา เช่น การแข่งขันฟุตบอลชาย การแข่งขันเซปักตะกร้อประเภททีมเดี่ยวชาย การแข่งขันวอลเลย์บอลหญิง การแข่งขันเปตองทีมหญิง เป็นต้น

สำหรับในปี 2554 นักเรียนตาดีกาที่เข้าร่วมโครงการเป็นตัวแทนของจังหวัดปัตตานี ประสบความสำเร็จในการประกวดและการแข่งขันในประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประกวดการแข่งขันทางวิชาการหรือทางด้านกีฬาชมรมตาดีกาจังหวัดปัตตานี โดยได้รับรางวัลชนะเลิศเกือบทุกประเภท อาทิเช่น การบรรยายธรรมภาคภาษาไทย การอ่านอัลกรุอัน การขับร้องอนาซีดทั้งภาคภาษาไทยและภาษามลายู การประกวดคัดลายมือภาษาอาหรับ การแข่งขันตอบปัญหาทางศาสนาทางด้านกีฬา อาทิเช่น ฟุตบอลชาย เซปักตะกร้อประเภททีมเดี่ยวชาย การประกวดขบวนพาเหรด เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่แสดงถึงศักยภาพของนักเรียนตาดีกา ของจังหวัดปัตตานี

โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สืบเนื่องมาจากการทำประมงพื้นบ้านเป็นอาชีพหลักอาชีพหนึ่งของชาวปัตตานี ประกอบกับพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ให้ดำเนินการช่วยเหลือชาวประมงขนาดเล็ก ที่ประสบความเดือดร้อนจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และได้กำหนดเป้าหมายให้เป็นที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำและเป็นแหล่งทำการประมงไม่น้อยกว่า 100 ตารางกิโลเมตร การดำเนินการที่ผ่านมาหน่วยงานต่างๆ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง ได้สนับสนุนวัสดุที่ไม่ใช้งานแล้ว อีกทั้งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและกรมประมงได้จัดสร้างปะการังเทียมด้วยแท่งคอนกรีตแบบโครงสร้างสี่เหลี่ยมลูกเต๋าในพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีจึงได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ งบประมาณ 8,800,000.-บาท เพื่อจัดทำแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) แนวชายฝั่งทะเล อำเภอเมือง อำเภอยะหริ่ง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้คงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อป้องกันการทำการประมงผิดกฎหมายจากเรือประมงพาณิชย์ เพื่อเสริมสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตแก่ชุมชนในท้องถิ่น และเพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล

ในการดำเนินการก่อสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) แนวชายฝั่งอำเภอเมือง อำเภอยะหริ่ง อำเภอหนองจิก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีได้มีการจัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่จะจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อกำหนดพิกัดพื้นที่จัดวางในทะเล และกำหนดพิกัดตำแหน่งจัดวาง และจำนวนแท่ง รวมทั้งมีการแต่งตั้งผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการดำเนินการจ้างเหมาฯ โดยวิธีพิเศษ ทั้งนี้คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ซึ่งนับว่าเป็นความโดดเด่นและแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ นอกจากจะเป็นการดึงประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหอย่างแท้จริง ยังช่วยลดความขัดแย้งระหว่างชุมชนและหน่วยงานของรัฐได้อีกด้วย นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานียังมีบทบาทในการประสานหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย กรมประมง กรมยุทธการทหารเรือ กรมการขนส่งทางน้ำ (กรมเจ้าท่า) เพื่ออนุญาตให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีดำเนินการก่อสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) โดยจัดวางตามจุดพิกัดที่กำหนด

ผลจากการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่อำเภอเมือง หนองจิก ปะนาเระ ยะหริ่ง และสายบุรี มีรายได้เพิ่มขึ้น และบางพื้นที่ เช่น อำเภอสายบุรีมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อตกปลาหรือดำน้ำ จนเป็นที่ยอมรับของชาวประมงพื้นบ้าน ประชาชน และนักวิชาการอย่างแพร่หลายว่า หากมีการดำเนินการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) ให้ครอบคลุมพื้นที่อย่างต่อเนื่องต่อไปในอนาคต จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ต่อไป สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงพื้นบ้านและประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21000
โทรศัพท์ 038-617-430 ต่อ 166 โทรสาร 038-614-826
- ☞ ประชากร 647,736 คน (ชาย 324,392 คน หญิง 322,344 คน)
- ☞ พื้นที่ 3,552 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 อำเภอ)
- ☞ รายได้ 1,250,000,000 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 45,114,754 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายปิยะ ปิตุเตชะ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
2. - ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
3. นางมณฑนา แสงศิวะฤทธิ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

จำนวน 30 คน

(ขณะนี้หมดวาระ อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดระยอง ซึ่งถือได้ว่า “ผลไม้รสล้ำ อุตสาหกรรมก้าวหน้า น้ำปลารสเด็ด เกาะเสม็ดสวยหรู สุนทรภู่กวีเอก” ทั้งนี้ จากคำขวัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความโดดเด่น หลากหลาย ทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงกล่าวได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออก ที่สามารถดึงดูดผู้คนจำนวนมาก หลังไหลเข้ามาพักพิงอาศัยในเขตพื้นที่การปกครองซึ่งครอบคลุมถึง 8 อำเภอภายใต้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

การบริหารงานภายใต้ความผสมผสานในมิติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งท้าทายหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองได้แสดงให้เห็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน ภายใต้การบริหารงานที่ให้ความสำคัญกับความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งยึดหลักการมาภิบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นการตรวจสอบถ่วงดุลการทำงาน ทำให้ทำงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบต่อประชาชน โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง มีวิธีคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) ที่ชัดเจนว่าปัญหาคืออะไร และทิศทางในอนาคตในภาพรวม และเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรต่างๆ ในจังหวัดระยอง การทำงานโดยไม่ยึดกรอบแบบเดิมหรืองานประจำที่ทำอยู่เท่านั้น มีการบริหารจัดการการทำงานในแนวคิดและแนวราบโดยแบ่งความรับผิดชอบตามยุทธศาสตร์ ก่อให้เกิดนวัตกรรม หรือความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ในการจัดบริการสาธารณะ เป็นต้นแบบให้ท้องถิ่นอื่นๆ ในการเข้ามาศึกษาดูงาน และนำไปต่อยอดนวัตกรรมการบริหารด้านต่างๆ ในพื้นที่ของตนต่อไป

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้แก่

โครงการจัดการศึกษาร่วมกับมูลนิธิตากสินระยอง

จาก แนวคิด “การพัฒนาเมือง ต้องเริ่มจากการสร้างคน เมื่อประชาชนมีการศึกษาดี การพัฒนาด้านต่างๆ จะพัฒนาตามไปด้วย” ประกอบกับเป็นแหล่งอุตสาหกรรมการผลิต ที่มีโรงงานในพื้นที่มากถึง 345 โรง ส่งผลให้มีแรงงานจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาทำงาน ตั้งถิ่นฐาน และเกิดปัญหาประชากรแฝงที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในจังหวัดระยอง กล่าวคือ สถานที่ศึกษาไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กในพื้นที่ ดังนั้นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จึงเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว และร่วมกับภาคประชาสังคม สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จัดตั้งโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองอันเป็นภารกิจตามอำนาจหน้าที่ และสร้างทางเลือกเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ตามความต้องการอย่างเพียงพอและเป็นการจัดบริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าถึงและเข้าใจอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองขึ้น ในระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) เมื่อคราวประชุมสมัยสามัญสมัยที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2551 วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2551 พร้อมทั้งออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองว่าด้วยการบริหารจัดการสถานศึกษา พ.ศ. 2552 โดยข้อบัญญัติฯ ดังกล่าวจัดให้มีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการ ภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายสนับสนุนส่งเสริม ตลอดจนวางกฎกติกาข้อบังคับต่างๆ ในการบริหารสถานศึกษา พร้อมจัดตั้งมูลนิธิตากสิน เพื่อบริหารจัดการ การจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยในระบอบแรกบริหารงานแบบ 2 ระบบ (มี 2 สาขาหลัก คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และมูลนิธิตากสิน) กล่าวคือ ระบบการบริหารผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ จัดจ้างโดยมูลนิธิฯ สำหรับครูปฏิบัติการ จัดจ้างเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

เมื่อ สภาฯ มีมติเห็นชอบจัดตั้งสถานศึกษา ภายใต้ชื่อ “โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ผู้ซึ่งกอบกู้เอกราชของปวงชนชาวไทย และเป็นที่เคารพสักการะของพี่น้องชาวจังหวัดระยอง โดยใช้อักษรย่อว่า “ต.สร.” ภาษา

อังกฤษ MTRS ทั้งนื่องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2552 โดยใช้สถานที่เรือนจำกลางระยองเดิม ซึ่งเป็นที่ดินของอบจ. มีเนื้อที่ 51 - 3 - 13.3 ไร่

โรงเรียนเปิดการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 เปิดการเรียนการสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รับนักเรียนจำนวน 13 ห้องห้องละ 30 คนจำนวนนักเรียนรวม 372 คน จัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา (EIS) ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะเปิดการเรียนการสอนจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวม 60 ห้องเรียน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาหลังการก่อตั้งโรงเรียนภายใต้การสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง อันเป็นศูนย์รวมการทำงานแบบบูรณาการจากหลายภาคส่วน ทั้ง มูลนิธิตากสิน ภาคประชาสังคม สมางค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง หน่วยงาน องค์กรต่างๆ รวมถึงประชาชนทั่วไปที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานด้านการศึกษา ซึ่งเป็นงานที่ต้องอาศัยพลังขับเคลื่อนที่รวดเร็ว ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามแต่ละยุคสมัย และด้วยพลังแห่งความสามัคคี ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ความเข้าใจในปัญหาพร้อมกันในการสร้างอนาคตทางการศึกษาที่ดี ท้ายที่สุดโรงเรียนมัธยมตากสินระยองจึงก่อตั้งขึ้นสำเร็จ ทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหาด้านการศึกษา สถานศึกษา และความจำเป็นทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาที่ดีของเยาวชนชาวระยองให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน พร้อมช่วยกันกำกับ ดูแล เพื่อให้เป็นมรดกสืบทอดแก่ลูกหลานชาวระยองอย่างแท้จริง

โครงการเงินทุนหมุนเวียน เพื่อเสริมสภาพคล่องในการซื้อขายผลไม้ระยะที่ 2

จังหวัดระยองเป็นแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีคุณภาพแห่งหนึ่งของภาคตะวันออก โดยมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้รวม 784,542 ไร่ ในแต่ละปีมีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก อาทิ มังคุด, เงาะ, พุรีเยน และลองกอง โดยเฉพาะในฤดูกาลผลิตช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ของทุกปี โดยคาดว่าจะมีผลผลิตรวมกันไม่ต่ำกว่า 90,174 ตัน ที่จะออกสู่ตลาดพร้อมกัน ส่งผลให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากผลผลิตล้นตลาด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จึงได้จัดทำโครงการเงินทุนหมุนเวียน เพื่อเสริมสภาพคล่องในการซื้อขายผลไม้ ระยะที่ 2 ขึ้น เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อ - ขาย ผลผลิตทางการเกษตร และเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในด้านราคาตกต่ำ ให้กับเกษตรกร และเพื่อเป็นการ

พัฒนาระบบการตลาดผลไม้ของจังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะหมุนเวียนรับซื้อ - ขาย ผลผลิตทางเกษตร สร้างกลไกการตลาดให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรในจังหวัดระยองให้สามารถ จำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดและเพื่อบรรเทาปัญหาราคาค่าผลิตตกต่ำอย่างเป็น ระบบ

จากการดำเนินโครงการพบว่า มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้การดำเนิน โครงการต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนทั้ง วิชาทฤษฎีชุมชน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ระยอง องค์กรมทาสและ ผู้ประกอบการส่งออก ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถช่วย แก้ไขปัญหาราคาค่าผลิตตกต่ำ ก่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างพ่อค้าคนกลางและเกษตรกรให้ จำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม และเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรพัฒนาคุณภาพ ผลไม้ให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการรับซื้อต่อไป

โครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร

จังหวัดระยอง

ด้วยจังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และธุรกิจการ ท่องเที่ยว ความโดดเด่นเหล่านี้เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้คนจำนวนมากเดินทางมายังจังหวัดระยอง บ้าง เข้ามาตั้งหลักแหล่งถาวร บ้างมาเยี่ยมเยือน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเมืองและ การเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลพวงจากการขยายตัวของเมืองประการหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอย ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 860 ตัน/วัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วย ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป การดำรงชีวิตประชาชนของประชาชน จากการ ส่งกลิ่นเหม็น แหล่งน้ำเน่าเสีย การกระจายตัวของมลพิษที่กำจัดอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น การ ทิ้งหรือการเผาในที่โล่งแจ้ง การทิ้งในบ่อดิน เป็นต้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว องค์การบริหารส่วน จังหวัดระยองในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่มีบทบาทหน้าที่ให้บริการสาธารณะใน ภาพรวมของจังหวัด จึงได้ดำเนินการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร ระยะที่ 1 ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับ จังหวัด ด้วยงบ 115 ล้านบาท ทั้งนี้สามารถดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยได้ด้วยวิธีการฝังกลบ อย่างถูกหลักสุขาภิบาลได้เพียงอย่างเดียว ด้วยบ่อฝังกลบ จำนวน 1 บ่อ มีศักยภาพในการรองรับ ขยะได้ประมาณ 52,280 ตัน (100ตัน/วัน) ในระยะเวลาเพียง 1 ปี แต่ไม่สามารถรับขยะมูลฝอย จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดระยองมากำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

ดังนั้นเพื่อให้เกิดกระบวนการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ภูมิภาควิเชียร ครอบงจร และ ครอบคลุมพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ พื้นที่ใกล้เคียง องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองจึงจัดทำ โครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครอบงจร ระยะที่ 2 เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถกำจัดขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมดในจังหวัด ระยองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดระยองด้วย

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวได้รับการยอมรับ และเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชนจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อดำเนินงานตามโครงการโดยมีอำนาจหน้าที่คือ อำนวยการบริหารจัดการโครงการ ประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการให้แก่ประชาชน/ อปท./หน่วยงานอื่นๆ และผู้สนใจทั่วไป จากการประชุมคณะกรรมการไตรภาคี ที่ประชุมมีมติให้ ศูนย์กำจัดขยะฯ เปิดรับขยะมูลฝอยจากอปท. 4 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลตำบลน้ำคอก เทศบาลตำบลทับมา เทศบาลตำบลมาข่าพัฒนา และอบต.ตะพาน พร้อมทั้งการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการไตรภาคี ซึ่งประกอบด้วย ภาคประชาชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่ง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง อยจ.ระยองคำนึงถึง หลักการบริหารจัดการดังกล่าว จึงได้จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- * การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน
- * การจัดประชุมประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทุกหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้เข้าใจ รับทราบและนำไปประชาสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ของตนต่อไป
- * จัดโครงการฝึกอบรมและทัศนศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้นำชุมชน ประชาชน บริเวณโดยรอบโครงการ
- * จัดโครงการรณรงค์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตามหลักสุขาภิบาลกับชุมชนโดยรอบ พื้นที่ศูนย์กำจัดขยะ
- * การจัดรถประชาสัมพันธ์โดยรอบพื้นที่โครงการฯ เพื่อเชิญชวนให้ประชาชน หรือ ผู้สนใจเข้าชมศูนย์ฯ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

แม้ว่าการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวเข้าสู่ระยะที่ 2 เท่านั้น แต่จากการสรุปผลการดำเนินงานในระยะที่ 1 พบว่า อบจ.ระยองประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากด้วยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่คำนึงถึงปัญหาและนำไปสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงริเริ่มสร้างศูนย์กำจัดขยะครบวงจร ซึ่ง อบจ.ระยองถือเป็นตัวอย่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เล็งเห็นถึงศักยภาพของประชาชน ประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่นๆ ในพื้นที่ ให้เสมือนหนึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน เพื่อช่วยกันดำเนินโครงการฯ ภายใต้การมีส่วนร่วมจากการร่วมคิด ร่วมทำ สังเคราะห์ วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ติดตามประเมินผลโครงการ อันแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานแบบเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบ เข้าถึงได้ และมุ่งไปสู่เป้าหมายร่วมกัน คือ ระยอง สงบ สะอาด นำอยู่ ปลอดภัย และเป็นสุขอย่างยั่งยืน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
โทรศัพท์ 043-821-354 โทรสาร 043-811-233
- ☞ ประชากร 34,625 คน (ชาย 16,641 คน หญิง 17,984 คน)
- ☞ พื้นที่ 16.96 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 36 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 154,365,000 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 82,520,000 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายจารุวัฒน์ บุญเพิ่ม นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์
2. นายไฉยิต ธีรกุล ประธานสภาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
3. นายฉลอง ฆารเลิศ ปลัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ชาย	จำนวน 16 คน
หญิง	จำนวน 2 คน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มีวิสัยทัศน์ คือ “กาฬสินธุ์เป็นเมืองน่าอยู่คู่ธรรมภิบาล” ดังนั้นเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงมุ่งมั่นในการสร้างเมืองให้น่าอยู่ โดยยึดหลักธรรมภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม ที่คณะผู้บริหาร พนักงานเทศบาล ตลอดจนภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประชาชนในชุมชนทั้ง 36 ชุมชน ที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้ตระหนักมาโดยตลอด และการพัฒนาของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ภายใต้แผนพัฒนาเทศบาลที่ใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาเทศบาล เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มีคณะกรรมการจากภาคประชาชน ภาคราชการ ภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาล โดยคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนที่สะท้อนผ่านมาเป็นแผนแม่บทในการพัฒนา ทำให้ทิศทางการพัฒนาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้แก่

การจัดสวัสดิการในการจัดการศพของสมาคมกบฏสงเคราะห์ภัย ยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นับวันจะมีผู้สูงอายุในจำนวนที่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีจำนวนผู้สูงอายุถึง 2,809 คน ที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากรัฐบาลในอัตราเดือนละ

ไม่ต่ำกว่า 500 บาท ซึ่งขึ้นอยู่กับช่วงอายุของแต่ละคน ที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุของภาครัฐ ทางเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงได้มีแนวคิดที่อยากจะเพิ่มอีกภาคส่วนหนึ่งในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุให้เพิ่มขึ้น จึงได้ปรึกษาหารือกันในกลุ่มผู้สูงอายุ และเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เพื่อที่จะจัดตั้งเป็นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เบ็ยยังชีพผู้สูงอายุขึ้น โดยให้เทศบาลหักเงินจากเบ็ยผู้สูงอายุที่ได้รับในแต่ละเดือนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงานศพไว้ให้กับลูกหลานตนเอง

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เบ็ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีการคัดเลือกคณะกรรมการสมาคมฯ การประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ กำหนดข้อบังคับของสมาคมฯ กำหนดอัตราเรียกเก็บเงินสงเคราะห์ล่วงหน้า

หลังจากตั้งสมาคมฯ แล้วได้มีการประกาศรับสมัครสมาชิกของสมาคมฯ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับเบ็ยยังชีพผู้สูงอายุจากเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย และต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์และเมื่อมีมติรับผู้สูงอายุเข้าเป็นสมาชิกแล้ว สมาชิกของสมาคมฯ จะต้องชำระเงินให้แก่สมาคมฯ ได้แก่ เงินค่าสมัครเป็นสมาชิก 50 บาท เงินสงเคราะห์ล่วงหน้า 100 บาท และเงินบำรุงให้แก่สมาชิกเป็นปีๆละ 20 บาท และเมื่อผู้สูงอายุเสียชีวิตลงสมาคมฯ จะจ่ายเงินค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว รายละ 20,000 บาท ภายใน 3 วัน หลังจากที่ได้รับแจ้งการเสียชีวิตของสมาชิก

การจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นี้ เริ่มต้นจากกลุ่มผู้สูงอายุที่ได้รับเบ็ยยังชีพมีความเห็นตรงกันว่า จะจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือในการจัดการศพ และสงเคราะห์ครอบครัวของผู้ที่เป็นสมาชิก จึงได้เชิญชวนผู้สูงอายุด้วยกันจัดสวัสดิการขึ้น ซึ่งเป็นการต้องการของผู้สูงอายุที่ประสงค์ให้ลูกหลานได้มีค่าใช้จ่ายในการจัดการศพของตนเองเมื่อถึงแก่ชีวิต ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกถึง 1,433 คน คิดเป็นร้อยละ 51 ของจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบ็ยยังชีพทั้งหมด 2,809 คน

โครงการกองทุนจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม

จากสภาวะปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการเจริญเติบโตของเมือง ทำให้เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ต้องใช้งบประมาณในการจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเทศบาลมีพื้นที่ฝังกลบที่ค่อนข้างจำกัด และอยู่ไกลออกไปจากเขตเทศบาล จึงได้มีนโยบายส่งเสริมให้

ประชาชนจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยการจัดตั้งกองทุนจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย เป็นการลดปริมาณขยะที่เทศบาลต้องเก็บขนไปกำจัดทิ้ง และทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งมีแกนนำชุมชนที่มีจิตอาสาจากชุมชนต่างๆ ร่วมดำเนินงานและบริหารกองทุนฯ โดยมีเทศบาลเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานกองทุน

การดำเนินงานของกองทุนเริ่มจากการประกาศรับสมัครสมาชิกกองทุนจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม ที่มีภูมิลำเนาและมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และออกระเบียบกองทุนจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมของเทศบาล สมาชิกกองทุนจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมต้องสมัครและถือหุ้นกองทุนฯ อย่างน้อย 1 หุ้น สมาชิกกองทุนจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมสามารถนำขยะมาจำหน่ายได้โดยตรง ณ ที่ทำการกองทุนฯ โดยจะมีสมาชิกกองทุนฯ ที่มีจิตอาสาเข้ามาช่วยกันแยกประเภทของขยะเป็นการลดภาระของเจ้าหน้าที่เทศบาล ทั้งนี้ การบริหารงานกองทุนฯ เป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการกองทุนฯ ที่แบ่งหน้าที่กันทำ และมีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ที่สามารถตรวจสอบได้ทุกชั้นตอน

ผลของการดำเนินงานของกองทุนทำให้ปริมาณขยะของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ลดลงจากเดิมวันละ 37 ตัน เหลือเพียงวันละ 31.2 ตัน และมีผู้เข้าร่วมในกองทุนทั้งสิ้น 250 ครัวเรือน จากการเริ่มต้นเพียง 83 ครัวเรือน และยังเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจจะเข้ามาศึกษาดูงาน และกองทุนกำลังดำเนินการจัดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีความยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมความปลอดภัยด้านอาหารของชมรมผู้ประกอบการตลาดใต้รุ่ง

ที่ผ่านมาตลาดใต้รุ่งเทศบาลเดิม ผู้ประกอบการอาหารต้องจำหน่ายสินค้าบนถนนที่เทศบาลจัดให้ ซึ่งเป็นการกีดขวางทางสัญจรไปมา และผู้อยู่อาศัยสองข้างถนนต้องได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นและควันของการประกอบอาหารเป็นเหตุรำคาญ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงได้ก่อสร้างตลาดใต้รุ่งขึ้นเพื่อ เป็นสถานที่จำหน่ายอาหารให้ผู้บริโภคได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยไร้สารพิษ และเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในตลาดใต้รุ่ง โดยมีคณะกรรมการชมรมตลาดใต้รุ่งเป็นผู้มีบทบาทในการบริหารจัดการภายในตลาดใต้รุ่งกันเอง โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้น ตั้งแต่การจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการตลาดใต้รุ่ง ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในแต่ละฝ่าย ร่วมประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานกับเทศบาล

และร่วมกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาตลาดไต้รุ่ง จัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพอาหารปลอดภัยเป็นประจำทุกเดือน อีกทั้งจัดกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์สังคม เช่น จัดตั้งหน่วย อย. จิว จัดงานมหกรรมอาหารปลอดภัยไร้แอลกอฮอล์ จัดงานถนนสงกรานต์ปลอดภัยไร้แอลกอฮอล์ ซึ่งการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของคณะกรรมการและเทศบาลนี้ ทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการเป็นอย่างดี

ปัจจุบันตลาดไต้รุ่งของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีแผงจำหน่ายอาหาร จำนวนทั้งสิ้น 103 แผง และแผงจำหน่ายอาหารภายในตลาดไต้รุ่งทั้งหมดได้รับการรับรองว่าเป็นร้านอาหารที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาดรสชาติอร่อยทุกร้าน และชมรมตลาดไต้รุ่งเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ได้รับรางวัลชมรมผู้ประกอบการค้าไต้รุ่งที่มีผลงานดีเด่น จากศูนย์อนามัยที่ 6 ประจำปี 2554 และรางวัลชมรมผู้ประกอบการค้าอาหารดีเด่นจากกรมอนามัย ประจำปี 2555 นับเป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

โครงการบ้านมั่นคง

จากนโยบายเร่งด่วนสำคัญประการหนึ่งของรัฐบาล คือ การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนให้หมดสิ้นไปจากประเทศไทย โดยเฉพาะเรื่องที่อยู่อาศัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงได้จัดทำโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนตามโครงการบ้านมั่นคง เพื่อให้คนยากจนได้มีที่ทางเลือกในการดำเนินการเพิ่มเติม และผู้ที่พอมีกำลังที่จะช่วยเหลือตัวเองได้หากได้รับโอกาส เป็นการเสริมขีดความสามารถในการเข้าถึงปัจจัยการดำรงชีพ โดยมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. สนับสนุนและช่วยเหลือในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ซึ่งเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานตามโครงการบ้านมั่นคงให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 4 โครงการ ประกอบด้วย โครงการบ้านมั่นคงจารุพัฒนา สหกรณ์เคหสถานบ้านร่วมใจ จำกัด สหกรณ์บริการเคหสถานเมืองใหม่กาฬสินธุ์ จำกัด และโครงการบ้านมั่นคงชุมชนหนองไผ่

หลักการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง คือ การพัฒนาที่เกิดจากชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ที่อยู่อาศัยที่ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวชุมชนอย่างแท้จริง โครงการบ้านมั่นคงจะดำเนินการโดยใช้การบริหารการเงินแทนการบริหารโครงการก่อสร้างแบบเดิมที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการให้ โดยรัฐจะอุดหนุน

งบประมาณค่าพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อมถึงชุมชนโดยตรง ทำให้ชุมชนเป็นตัวตั้งในการดำเนินกระบวนการทุกขั้นตอนสามารถคิด วางแผน และจัดการได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ได้นำโครงการที่ริเริ่มโดยรัฐบาลนี้มาต่อยอดเป็นโครงการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อย ช่วยเหลือผู้ไม่มีบ้านให้มีบ้านเป็นของตนเองหรือเช่าบ้านอาศัยไม่ต่ำกว่า 5 ปี โดยเฉพาะผู้ที่บุกที่ดินของรัฐหรือเอกชน ครอบครองที่มีผู้อาศัยเดิม เป็นครอบครัวแออัด (ครอบครัวขยาย) ให้ได้รับความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคงถาวร สร้างความมั่นคงและให้สิทธิการครอบครองที่ดินและที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน และช่วยในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชน ทำให้ได้ความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกของชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

โครงการบ้านมั่นคงเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ สามารถช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนให้มีที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคงถาวร ดังนี้

1. โครงการบ้านมั่นคงจรรยาพัฒนา มีสมาชิก 18 ราย
ได้โฉนดที่ดินครอบครองสิทธิ์เป็นของตนเอง
2. สหกรณ์เคหะสถานบ้านร่วมใจ จำกัด มีสมาชิก 117 ราย
3. สหกรณ์เคหะสถานเมืองใหม่กาฬสินธุ์ มีสมาชิก 140 ราย
4. โครงการบ้านมั่นคงชุมชนหนองไผ่ มีสมาชิก 143 ราย

โครงการชุมชนนำร่องปลอดภัยไร้อุบัติเหตุบนท้องถนน

สืบเนื่องจากปัญหาอุบัติเหตุทางถนนที่เป็น 1 ใน 3 อันดับแรกของการเสียชีวิตและการพิการทุพพลภาพของคนไทย นอกจากนี้ยังทำให้เกิดภาวะเครียดทำร้ายจิตใจของผู้บาดเจ็บและบุคคลใกล้ชิดอีกด้วย และในแต่ละปีมีแนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุเพิ่มสูงขึ้นตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเมือง เช่นเดียวกับสภาพการจราจรในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ที่ในปัจจุบันได้เพิ่มความหนาแน่นขึ้นเป็นลำดับ ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดและอุบัติเหตุบนท้องถนนลุกลามเข้าไปสู่ชุมชนในเขตเทศบาลทั้ง 3 เขต เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์เล็งเห็นว่า การดำเนินการแก้ไขปัญหาคือเหตุโดยภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวคงไม่เพียงพอ ชุมชนควรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยเฉพาะการนำภาคประชาชนในชุมชนที่มีความพร้อมเข้ามามีส่วน

ร่วมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน จึงได้กำหนดชุมชนนำร่องในการแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุในเขตเทศบาลไว้ทั้ง 3 เขต จำนวน 10 ชุมชนที่มีปัญหาเร่งด่วนในเรื่องอุบัติเหตุ และจะได้ขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นต่อไป เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จึงได้จัดทำโครงการชุมชนปลอดภัยไร้อุบัติเหตุบนท้องถนนขึ้น โดยให้ความสำคัญกับประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมและคิดหาหน่ววัตกรรมใหม่ ๆ ในด้านความปลอดภัย เพื่อนำมาป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในชุมชนของตนเองให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ในการดำเนินโครงการชุมชนจะเป็นแกนนำหลักในการจัดกิจกรรมเอง โดยที่เทศบาลเป็นผู้สนับสนุนในการร่วมคัดเลือกประชาชนที่มีศักยภาพและมีความพร้อมให้เป็นแกนนำในชุมชน ๆ ละ 10 คน และจัดฝึกอบรมประชาชนในชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจสามารถนำไปถ่ายทอดได้ จากนั้นเครือข่ายที่ผ่านการฝึกอบรมได้ดำเนินการประชาคมและขยายผลภายในชุมชนของตนเอง โดยมีการจัดทำแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุภายในชุมชนของตนโดยผนวกเข้ากับแผนพัฒนาของชุมชน และแต่ละชุมชนจะจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสำคัญ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งนี้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการและประชุมสรุปผลงานทุก 2 เดือน และเผยแพร่ผลงานโดยการจัดนิทรรศการสู่ชุมชนในเขตอื่นของเทศบาลเพื่อขยายผลการดำเนินให้ชุมชนอื่นต่อไป

โครงการเทศบาลต้านการทุจริต

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มุ่งมั่นที่จะเป็นภาคส่วนหนึ่งที่จะร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตไว้ 4 มาตรการได้แก่ การเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้กับบุคลากรเทศบาลยึดหลักธรรมาภิบาล การสร้างเครือข่ายด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนาเทคโนโลยีในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจหน้าที่ และการเสริมสร้างจิตสำนึกในการบริการ เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ในการป้องกันการทุจริตของเทศบาลที่กำหนดว่า **“บุคลากรมีวินัย ใฝ่คุณธรรม มุ่งทำความดี เพื่อศักดิ์ศรีเมืองธรรมาภิบาล”** ซึ่งโครงการเทศบาลต้านการทุจริตจะเป็นโครงการพัฒนาหนึ่งที่จะขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตของเทศบาล เพื่อเป็นดูแลการปฏิบัติงานและการประพฤติตนของบุคลากรและเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีในการตรวจสอบการทำงาน

โดยเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ได้จัดกิจกรรมมากมายในการขับเคลื่อนเครือข่ายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อาทิเช่น การประชุมองค์กรภาคีเครือข่าย การลงนามบันทึกความร่วมมือที่จะดำเนินการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรภาคีเครือข่าย การกำหนดมาตรการการป้องกันการคอร์รัปชันในองค์กร การจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ “ต่อต้านคอร์รัปชัน” ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย และเปิดตัว ปณ. 100 รับแจ้งเบาะแสการทุจริต เพื่อให้ประชาชนและบุคคลทั่วไปได้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่พบเห็นการกระทำของเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยสามารถแจ้งเป็นหนังสือพร้อมชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อกลับได้ ซึ่งเบาะแสที่แจ้งหากเป็นความจริงและเรื่องถึงที่สุดแล้วจะได้รับเงินรางวัล จำนวน 50,000 บาท

การส่งเสริมให้มีเครือข่ายและให้ประชาชนและบุคคลทั่วไปได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต และพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเทศบาลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้เทศบาลได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2554 จากสำนักงาน ป.ป.ช

โครงการอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน

สืบเนื่องจากการจัดตั้งเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเทศบาลมีความประสงค์ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน จึงได้จัดทำโครงการอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน (อสต.) ขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงาน และเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล และโครงการพัฒนาต่างๆ ของเทศบาลที่ลงสู่ชุมชน ที่ต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีการดำเนินการด้วยความโปร่งใสและคุ้มค่าหรือไม่ อาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน (อสต.) จะเป็นกลุ่มองค์กรชุมชนหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทในการป้องกันการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในงานราชการของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เพื่อป้องกันมิให้บุคลากรเทศบาลกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ซึ่งมีประชาชนอาสาเข้ามาทำงานทั้งสิ้น 51 คน โดยเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ได้จัดอบรม อสต. เกี่ยวกับกระบวนการทุจริตในภาครัฐและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดบทบาทและหน้าที่ของ อสต. ที่ต้องติดตามและตรวจสอบ โดยมีวิทยากรจากสำนักงานป.ป.ท. และบุคลากรเทศบาลให้ความรู้กับอสต. จากนั้นทำการแต่งตั้ง อสต. โดยแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 3 เขต พร้อมกับกำหนด

สิทธิและอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งเทศบาลที่ลงนามโดยนายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์รองรับเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างอิสระ และเทศบาลได้จัดให้มีหน่วยงานภายในเทศบาลอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของ อสต. และแจ้งประสานโครงการพัฒนาที่จะลงสู่ชุมชนให้ประธาน อสต. ทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการพัฒนา

เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84130
โทรศัพท์ 0-77-311-833 โทรสาร 077-312-730
- ☞ ประชากร 19,887 คน (ชาย 9,679 คน หญิง 10,208 คน)
- ☞ พื้นที่ 14.10 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 22 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 63,973,149.43บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 29,912,762.43 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายทศพล	งานไฟโรจน์	นายกเทศมนตรีเมืองท่าข้าม
2. นายณรงค์	มีศิริ	ประธานสภาเทศบาลเมืองท่าข้าม
3. นางพรชนก	ตู้บรรเทิง	ปลัดเทศบาลเมืองท่าข้าม

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองท่าข้าม

- ชาย จำนวน 14 คน
หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลเมืองท่าข้าม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์แห่งการพัฒนาเมืองที่ว่า **“มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านการศึกษา เรียนรู้ การกีฬา และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร”** พร้อมยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการรวมพลังขับเคลื่อนเมืองท่าข้ามให้เป็นเมืองน่าอยู่ คำนึงประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน เน้นการทำงานแบบคู่ขนานไปพร้อมกันในทุกๆ ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง การศึกษา สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ และเปิดโอกาสอย่างเต็มที่ให้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกกลุ่มอาชีพได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบนฐานการทำงานแบบบันได 3 ขั้นสู่ความสำเร็จ ได้แก่ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ผ่านการดำเนินโครงการ/กิจกรรมหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็น การร่วมทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การทำประชาคม ร่วมจัดตั้งกองทุน

พัฒนาบทบาทสตรี ประชุมคณะกรรมการชุมชน จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ จัดทำคู่มือการชำระภาษี จัดตั้งชมรมเป่าปิ่นจีนจิว การฝึกอบรมอพพร./อาสาสมัครจราจร จัดตั้งกลุ่มอสม. ฯลฯ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเทศบาลสามารถบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ ให้ครอบคลุมสนองตอบต่อทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกขั้นตอนตั้งแต่การริเริ่ม เสนอโครงการ การให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นผ่านการประชุม การปรึกษาหารือร่วมกัน การประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถาม การร่วมดำเนินการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผ่านการประชาสัมพันธ์ด้วยกลวิธีที่หลากหลาย อาทิ ทางสื่อต่างๆ เช่น เสียงตามสาย วารสาร หนังสือ ป้ายประชาสัมพันธ์ทุกชุมชน วิทยุ เว็บไซต์ของเทศบาล และนิทรรศการแสดงผลงานของเทศบาล จึงเป็นที่มั่นใจได้ว่าทั้ง 22 ชุมชนในเขตเทศบาลนั้นสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้อง ทัวถึง และชัดเจนที่สุด เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกประหนึ่งเป็นเจ้าของท่าข้ามร่วมกัน เกิดความรัก และหวงแหนในถิ่นฐานบ้านเกิด พร้อมช่วยกันสอดส่องดูแลเมืองท่าข้ามให้เป็นท้องถิ่นที่เข้มแข็ง อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข และยั่งยืน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ เทศบาลเมืองท่าข้าม ได้แก่

โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านความโปร่งใสขององค์กร (เป่าปิ่นจีนจิว)

สืบเนื่องจากการปฏิบัติงานทุกประเภทและทุกขั้นตอน หากดำเนินการไปอย่างโปร่งใส โดยภาคประชาชนมีส่วนร่วมคอยตรวจสอบ เปรียบเสมือนเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง

ประจักษ์แก่แพงเหล็กที่จะสกัดกั้นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนอย่างแท้จริงจำเป็นต้องปลูกฝังความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องและต้องดำเนินการในทุกกลุ่ม ทั้งเด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป รวมถึงต้องอาศัยเวลาในการบ่มเพาะและสร้างภูมิคุ้มกันดังกล่าว โดยแทรกซึมผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล ผลสำเร็จของการสร้างวัฒนธรรมนี้จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับสมาชิกในองค์กร ชุมชนต่างๆ ที่จะร่วมกันเพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมที่ถือปฏิบัติสืบต่อกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็ก เยาวชนในพื้นที่ที่จะเป็นต้นกล้าของสังคม เป็นอนาคตของชาติ และเป็นผู้มีส่วนในการสร้างความโปร่งใสให้ยั่งยืน ชัมแข็งอย่างมีเสถียรภาพ

ดังนั้น เทศบาลเมืองท่าข้าม จึงก่อตั้งชมรมเป่าปุ่นจินจิว ขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ความโปร่งใส ให้เข้าใจหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความเคารพ รัก ผูกพันระหว่างผู้สูงอายุ กับเด็กเยาวชน และเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่จากลูกหลาน ทั้งนี้เทศบาลมุ่งหวังว่า เด็กและเยาวชนเหล่านี้จะเป็นตัวกลางในการเชื่อมประสานระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริง สำหรับการดำเนินโครงการเทศบาลเปิดรับสมัครเด็ก เยาวชนเพื่อเข้าเป็นเครือข่ายสมาชิกโครงการ มีการจัดอบรม ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึก ค่านิยมความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม เสียสละเพื่อส่วนรวม ส่งเสริมปลูกฝังให้สมาชิกรู้จักทำความดี ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงโดยทำบัญชีรายรับ รายจ่าย บันทึกความดีในสมุดบันทึกความดี นอกจากนี้ยังมีการอบรมให้ความรู้สมาชิกชมรมเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของเทศบาล บทบาทของเด็กเยาวชนในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชน เพื่อให้สมาชิกสามารถให้บริการ หรือแนะนำผู้อื่นอย่างถูกต้อง รวมถึงเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลด้วยความคุ้นชินและภาคภูมิใจ จัดให้สมาชิกได้ศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ของทุกชุมชนในเขตเทศบาล เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน และร่วมกันดูแลรักษา พัฒนาชุมชนเมืองท่าข้ามให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน และมีการจัดกิจกรรมผู้เฒ่าเล่า ผู้เยาว์เขียนให้สมาชิกทำกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุในชุมชนต่างๆ เปิดโอกาสให้เยาวชนลูกหลานได้มีส่วนรับสืบทอดข้อมูล สิ่งดีงามที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ ให้คงอยู่เป็นมรดกทางความรู้คู่กับลูกหลานเมืองท่าข้ามตลอดไป

ผลจากการดำเนินโครงการ สมาชิกชมรมเป่าปุ่นจินจิวสามารถทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำวัน บันทึกความดี อย่างต่อเนื่อง ได้เรียนรู้และรู้จักวินัยการเงิน ความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม ยุติธรรม ความโปร่งใสและเป็นคนดีของสังคม ชุมชน เป็นตัวอย่างแก่เด็กเยาวชนอื่นในชุมชนให้เริ่มดำเนินการตาม จนกระทั่งมีการตั้งโครงการดังกล่าวในโรงเรียนทุกโรงเรียนที่สังกัดเขต

เทศบาล รวมถึงมีการมอบรางวัลเกียรติบัตรให้แก่เด็กเยาวชนที่มีบันทึกความดียอดเยี่ยมในวันเด็กของทุกปี ทั้งนี้เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่เด็กเยาวชน ครอบครัว และประชาชนทุกคนในเขตเทศบาลด้วย นอกจากนี้สมาชิกชมรมยังได้รับความรู้เกี่ยวกับเทศบาล เข้าร่วมกิจกรรมกับเทศบาล ชมชนอย่างต่อเนื่อง มีความคุ้นเคย ภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วม แนะนำครอบครัว เพื่อน และคนในชุมชนได้ การดำเนินเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลถือเป็นวิถีการริเริ่มปลูกฝังกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านเด็กซึ่งเป็นรากฐาน และกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชน และจากเด็กเยาวชนกลุ่มหนึ่งสู่เยาวชนอีกกลุ่มหนึ่ง ขยายวงกว้างไปสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมของคนเมืองท่าข้าม จนกระทั่งก่อให้เกิดการทำงานแบบโปร่งใสและการมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

โครงการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ “พิพิธภัณฑ์เมืองคนดี”

แหล่งมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชุมชน สถานที่เรียนรู้และศึกษารากเหง้าของเมืองคนดี “พิพิธภัณฑ์เมืองคนดี” เป็นอาคารจัดแสดงเรื่องราว ความเป็นมา และเหตุการณ์ต่างๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เดิมเป็นอาคารเก่ารกร้าง แต่เทศบาลเมืองท่าข้ามได้เล็งเห็นถึงคุณค่า ความสำคัญและการใช้ประโยชน์จากอาคารดังกล่าว ประกอบกับการที่เทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการตามแบบแผนพัฒนาจังหวัด ในโครงการศูนย์บริการข้อมูลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ดังนั้นเทศบาลจึงดำเนินการปรับเปลี่ยนอาคารร้างดังกล่าวก่อสร้างเป็นอาคารศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์แห่งเมืองสุราษฎร์ธานีเพื่อรองรับกิจกรรมการกระตุ้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และเป็นจุดเริ่มต้นของการรวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัด อันเป็นต้นแบบสู่การเรียนรู้ในรูปแบบอื่นต่อไปในอนาคต ซึ่งหลังจากได้ซ่อมแซมและบูรณะอาคารเรียบร้อยแล้ว จึงได้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2554 โดยนายธีรยุทธ อดิษฐ์ตระกูล ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิด

การดำเนินโครงการดังกล่าว เทศบาลมุ่งหวังให้เป็นการเชิดชู เกียรติคุณ คุณงามความดีของบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์เมืองสุราษฎร์ เพื่อให้ชาวสุราษฎร์หวงแหน รักบ้านเกิด ร่วมกันทำนุ บำรุง สืบสาน ส่งต่อคุณความดีของบรรพบุรุษให้คงอยู่สืบไป โดยจัดให้มีกิจกรรมสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ด้วยความร่วมมือขอประชาชนในเขตเทศบาลในการบอกกล่าวเล่าเรื่องร่วมแสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล และสนับสนุนภาพถ่ายในอดีต ตลอดจนโบราณวัตถุซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เช่น ภาชนะโบราณลายจีน สมุดเยี่ยมศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานีเนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น นอกจากนี้ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-book เรื่องราวของจังหวัด มอบให้พิพิธภัณฑ์เมืองคนดี เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลอีกทางหนึ่งด้วย

- * กิจกรรมการจัดทำทะเบียนวัตถุโบราณ ภาพถ่ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จจังหวัดสุราษฎร์ธานี 15 ครั้ง เพื่อเชิดชูความดีของพระองค์ท่าน ในการเป็นแบบอย่างที่ดีของการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- * กิจกรรมสำรวจค้นหาบุคคลสำคัญและสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- * กิจกรรมรำลึกปราชญ์เมืองพระซึ่งเป็นเจ้าของบทประพันธ์ที่จังหวัดนำมาแปลงเป็นคำขวัญประจำจังหวัด จัดแสดงผลงานด้านกวีนิพนธ์ บทประพันธ์ของท่านเดโช บุญช่วย ซึ่งเป็นปราชญ์ท้องถิ่นให้เยาวชน ประชาชนทั่วไปรับรู้ อันเป็นการเสริมสร้างและกระตุ้นให้บุคคลทั่วไปมีสถานที่แสดงผลงาน โดยไม่จำกัดเพศและวัย เกิดการเชื่อมโยงไปสู่แนวทางการดำเนินชีวิตที่ดี
- * กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ศึกษารากเหง้าเมืองคนดี “พิพิธเมืองคนดี” เปิดบริการทุกวัน อังคาร - วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 10.00 - 18.00 น. ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ให้บริการแก่ผู้สนใจทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นประชาชน เยาวชนในเขต-นอกเขตเทศบาล หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติด้วย ภายใต้อการดูแลของเทศบาลเมืองท่าข้าม

ผลจากการดำเนินโครงการ “พิพิธเมืองคนดี” ด้วยกระบวนการเสริมสร้างจัดการความรู้ระหว่างเทศบาล ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ จึงก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดค่านิยมคนดี รัก ห่วงแหน ความผูกพันสามัคคี ภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิด เชิดชูความดีของบุคคลสำคัญของจังหวัด ซึ่งถือเป็นต้นแบบของการปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของประชาชนชาวสุราษฎร์ธานีและพื้นที่อื่นๆ รวมถึงการได้ร่วมสืบสานศิลปวัฒนธรรม ร่วมรักษาภูมิทัศน์ของท้องถิ่นให้สวยงามด้วย จากการดำเนินโครงการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้แห่งนี้เป็นอย่างมาก จากบันทึกเยี่ยมชมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 11 กันยายน 2555 พบว่ามีจำนวนผู้เข้าชมกว่า 2,500 คน อันแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่เทศบาลโดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนสำคัญในทำให้ “พิพิธเมืองคนดี” แห่งนี้เป็นของประชาชนชาวท่าข้ามที่คอยต้อนรับแขกผู้มาเยือนอย่างไม่ขาดสาย

โครงการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้พิการ (อสม.น้อย)

จากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันสมาชิกครอบครัวในวัยทำงานต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้เวลาที่จะเอาใจใส่ดูแลสมาชิกในครอบครัวน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกส่วน

หนึ่งที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการ หรือผู้ป่วยเรื้อรัง ต้องใช้ชีวิตตามลำพัง เทศบาลเมืองท่าข้ามจึงร่วมกับสมาชิก อสม. และชุมชนจัดโครงการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้พิการและเจ็บป่วยเรื้อรังในชุมชนขึ้น เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวให้ได้รับการดูแลสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

สำหรับโครงการนี้ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2551 จนกระทั่งปัจจุบัน มีสมาชิกอสม.จากทั้ง 22 ชุมชน รวม 132 คน โดยได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพูนพิณ จากนั้นสมาชิกอสม.แต่ละชุมชนจะเป็นผู้ออกคัดกรองความเสี่ยงของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละชุมชน ซึ่งมีกำหนดเยี่ยมบ้าน เดือนละ 2 ครั้ง ในแต่ละครั้งประกอบไปด้วยกิจกรรมการเยี่ยม ดังนี้ การตรวจสุขภาพเบื้องต้น โดยการวัดความดัน การประเมินสุขภาพทั่วไป การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น การมอบสิ่งของที่จำเป็น รวมถึงมีการลงบันทึกข้อมูลการเยี่ยมในแต่ละครั้งเพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงและอาการผิดปกติต่างๆที่อาจเกิดขึ้น ส่วนในรายใดที่มีภาวะแทรกซ้อนต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทางเทศบาลจะประสานและส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ดูแลต่อไป หลังจากสมาชิกอสม.ดำเนินโครงการไปได้ระยะหนึ่งแล้ว เทศบาลเมืองท่าข้ามร่วมกับสมาชิกอสม.ดำเนิน “กิจกรรมพัฒนาทักษะ อสม.น้อยในกระบวนการจัดการสุขภาพชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ” โดยเปิดรับสมัครอาสาสมัครเด็กในชุมชนมาเข้าร่วมอบรมจำนวน 30 คน เพื่อให้เป็นแกนนำนักเรียนมีความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้นอย่างถูกต้อง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการดูแลสุขภาพแก่เพื่อนนักเรียน และสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพในการจัดการสุขภาพภายในโรงเรียนและชุมชนของตนเอง ซึ่งจะมีพี่เลี้ยงที่เป็นอสม.ในแต่ละชุมชนเป็นผู้ให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ

กิจกรรมต่างๆ ที่ อสม.น้อยจะได้เรียนรู้เพื่อนำไปดำเนินร่วมกับสมาชิกอสม.ในชุมชน ได้แก่ การเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย การป้องกันโรคระบาดในชุมชน การรณรงค์กำจัดลูกน้ำ ยุงลายอันเป็นสาเหตุของการเกิดโรคไข้เลือดออก ร่วมรณรงค์ป้องกันโรคไข้หวัดนก เยี่ยมผู้สูงอายุในชุมชน ส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน เป็นต้น

ผลจากการดำเนินโครงการ โดยการทำงานร่วมกันระหว่างเทศบาล สมาชิก อสม. และ อสม.น้อยนั้น ก่อให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุในชุมชนมากยิ่งขึ้น เกิดการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน พี่พวอาอาศัย เกื้อกูล ช่วยเหลือ ดูแลกันและกัน กลายเป็นความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่น ความสามัคคี บนฐานการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วน ทั้งอสม.น้อยสามารถดูแลเพื่อนร่วมชั้นเรียน สมาชิกในครอบครัว ผู้พิการ ผู้ป่วย ผู้สูงอายุในชุมชน ร่วมกับสมาชิกอสม.ที่จะคอยให้คำแนะนำ การฝึกฝนประสบการณ์ และบอกเล่าสิ่งต่างๆ ด้วยความเต็มใจยิ่ง โดยเทศบาลเป็นผู้คอยสนับสนุน และร่วมดำเนินการด้วยในทุกกิจกรรม

เทศบาลตำบลโนนศิลา อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลโนนศิลา อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น 40110
โทรศัพท์ 043-281-129 ต่อ 11 โทรสาร 043-218-129
- ☞ ประชากร 5,369 คน (ชาย 2,707 คน หญิง 2,662 คน)
- ☞ พื้นที่ 16 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 19 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 19,918,360.94 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้, เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 10,539,191 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายภิญโญ ไททองสุขสกุล	นายกเทศมนตรีตำบลโนนศิลา
2. นายวิรัตน์ ขานอยู่	ประธานสภาเทศบาลตำบลโนนศิลา
3. นายสมชาย หาญจันอัด	ปลัดเทศบาลตำบลโนนศิลา

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโนนศิลา

ชาย	จำนวน 9 คน
หญิง	จำนวน 3 คน

เทศบาลตำบลโนนศิลา มีหลักการบริหารงานที่สำคัญ 5 ประการคือ

- ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะ
- สร้างความโปร่งใสในระบบการบริหารงาน
- บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลผ่านกระบวนการบูรณาการแบบสามประสานคือ ท้องที่ ท้องถิ่น และชุมชน
- สร้างความสามัคคีอันก่อให้เกิดวิถีสู่ชุมชนแบบพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ซึ่งหลักการบริหารงานทั้ง 5 ประการนี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างดี

เทศบาลตำบลโนนศิลา เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมประชุมประชาคมในรูปแบบต่างๆ และการร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อร่วมคิด ร่วมนำเสนอปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมตรวจสอบติดตามและประเมินผล รวมทั้งยังส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพดั้งเดิมที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการขยายเครือข่ายตามครัวเรือน และส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของเทศบาล เพื่อช่วยสอดส่องดูแลและเฝ้าติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเสริมสร้างจิตอาสาให้ประชาชนพึงเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลตำบลโนนศิลา ได้แก่

ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลโนนศิลา

เนื่องด้วยผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนศิลามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่สภาพสังคมและวัฒนธรรมได้เปลี่ยนแปลงไปกล่าวคือ ลูกหลานประกอบอาชีพนอกพื้นที่หรือต่างจังหวัดมากขึ้น ส่งผลให้ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแล ถูกทอดทิ้งให้อยู่บ้านเพียงลำพัง มักรู้สึกเหงา ว่าเหว ไม่มีคุณค่า และเกิดภาวะซึมเศร้า ผู้สูงอายุจึงรวมตัวกันจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุขึ้น เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2553 โดยมีเทศบาลตำบลโนนศิลาเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน

ชมรมผู้สูงอายุมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมสุขภาพกายและใจของผู้สูงอายุให้สามารถช่วยเหลือตนเอง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ทั้งนี้ถือเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดีขึ้นภายใต้คำขวัญที่ว่า **“เพื่อนช่วยเพื่อน”**

การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุซึ่งประกอบด้วย ประธานชมรม รองประธาน 2 คน เภรัญญิก เลขาฯ และกรรมการที่เป็นผู้แทนจากทุกชุมชน รวมทั้งสิ้น 20 คน เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและรับผิดชอบการบริหารงานด้านรายรับและรายจ่ายของชมรม คณะกรรมการมีการประชุมร่วมกันเพื่อร่างระเบียบของชมรม และดำเนินการจดทะเบียนชมรมผู้สูงอายุให้ถูกต้องตามระเบียบของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ทุนในการดำเนินงานของชมรมยังมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ด้วยวิธีการที่หลากหลายคือ ค่าสมัครสมาชิกแรกเข้าในอัตรา 100 บาทต่อคน การจัดทำผ้าป่ามหากุศล 19 ชุมชนฯ ละ 1 ต้น และการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากเทศบาลตำบลโนนศิลา จำนวน 20,000 บาท

ชมรมผู้สูงอายุจัดสวัสดิการสังคมและกิจกรรมบริการให้แก่สมาชิกของชมรมหลากหลายรูปแบบ ยกตัวอย่างเช่น

- หากสมาชิกเสียชีวิต ผู้รับผลประโยชน์จะได้รับเงินสงเคราะห์ศพ จำนวน 20,000 บาท ต่อศพ และทางชมรมจะเก็บเงินจากสมาชิก ศพละ 50 บาท

- การออกเยี่ยมผู้สูงอายุและผู้พิการที่ป่วยหนักโดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขร่วมออกเยี่ยม เพราะคณะกรรมการผู้สูงอายุไม่มีความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ชุมรมจึงทำการต่อยอดขอความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขในการออกเยี่ยม ให้คำแนะนำ และทำกายภาพบำบัดให้แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและโครงการสายใยรักผู้พิการขึ้นเพื่อเป็นเครือข่ายสุขภาพอย่างยั่งยืน
- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านต่างๆ เช่น ทำการมอบสุขภัณฑ์ขาสูงเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถนั่งขับถ่ายได้สะดวก ให้เยี่ยมอุปรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่มีปัญหาด้านการเดินคือ ไม้เท้า และไม้พยุงเดิน 4 ขา และผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มจัดทำถุงทรายเพื่อใช้ในการออกกำลังกายและบริหารร่างกาย เป็นต้น

การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุช่วยให้ผู้สูงอายุโดยทั่วไปมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง รู้จักเสียสละเพื่อดูแลและเป็นกำลังใจให้เพื่อนผู้สูงอายุด้วยกัน อันก่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน และความสามัคคีในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริง เพราะมีคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของภาคประชาชน คือ ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การค้นหาปัญหาตามความต้องการ การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม การประชุมกันอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงาน ที่สำคัญยังก่อให้เกิดการต่อยอดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไปยังประชากรกลุ่มอื่นในพื้นที่ด้วยโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งโครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.) ที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลและให้คำแนะนำในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ ทั้งนี้ อสม. 1 คน ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบผู้สูงอายุ 10 หลังคาเรือน โดยออกปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับชมรมผู้สูงอายุ แม้ว่าโครงการ อสม. ไม่มีงบประมาณสนับสนุนแต่อย่างใด แต่เนื่องจากเป็นโครงการที่มาจากความต้องการของคนในชุมชน จึงทำให้ประชาชนมีความภาคภูมิใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมตามที่ตนเองเสนอมา กระทั่งเกิดเป็นเครือข่ายสุขภาพอย่างยั่งยืนขึ้นในพื้นที่

โครงการให้บริการผู้บาดเจ็บฉุกเฉิน (กู้ชีพกู้ภัย)

เทศบาลตำบลโนนศิลา ดำเนินโครงการให้บริการผู้บาดเจ็บฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล โดยหน่วยกู้ชีพ (หน่วยกู้ชีพ กู้ภัย) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 เป็นต้นมา โดยโครงการริเริ่มตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยที่ได้อนุมัติโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ภัย ประกอบด้วยคณะผู้บริหารของเทศบาลตำบลโนนศิลาได้เล็งเห็นถึงโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 หรือถนนมิตรภาพที่ตัดผ่านเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนศิลา โครงการกู้ชีพกู้ภัยเทศบาลตำบลโนนศิลาจึงริเริ่มขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบกู้ชีพกู้ภัย และเป็นการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างถูกต้อง

เทศบาลตำบลโนนศิลา ดำเนินการจัดตั้งหน่วยกู้ชีพกู้ภัย ณ ฝ่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยแต่งตั้งคณะทำงานของศูนย์ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และจัดตั้งศูนย์วิทยุสื่อสารเพื่อรับแจ้งเหตุทั้งทางวิทยุสื่อสารและโทรศัพท์ พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบหมายเลขโทรศัพท์เพื่อการแจ้งเหตุ นอกจากนี้หน่วยกู้ชีพยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็นเครือข่ายในการแจ้งเหตุ โดยมีเครือข่ายในการแจ้งเหตุด้านสาธารณภัย เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ประธานชุมชน ตลอดจนประชาชนที่พบเหตุ เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปได้อย่างทันท่วงทีมากที่สุด

เพื่อเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยกู้ชีพกู้ภัยและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการที่หลากหลายและครอบคลุมภารกิจงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลโนนศิลา จึงจัดทำโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (ศูนย์บริการร่วม) ซึ่งเป็นโครงการต่อยอดจากโครงการกู้ชีพกู้ภัย โดยประสานความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่ ในการฝึกอบรมยกระดับฝีมือช่างชุมชนสำหรับซ่อมแซมยานพาหนะและเครื่องมือทางการเกษตร พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือประจำศูนย์ฯ เพื่อออกให้ความช่วยเหลือประชาชนขณะเดินทางสัญจรและประสบปัญหาารถเสีย รถขัดข้อง ยางระเบิด หรือน้ำมันหมด ในกรณีที่ช่างประจำศูนย์ไม่สามารถทำการซ่อมได้ ศูนย์บริการร่วมจะประสานไปยังร้านซ่อมที่มีความชำนาญมาให้บริการช่วยเหลือ หรือจัดบริการรถลากไปยังศูนย์บริการ ทั้งนี้เทศบาลตำบลโนนศิลาได้ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์หมายเลขโทรศัพท์เพื่อแจ้งเหตุไว้ตลอดสองข้างทางของถนนมิตรภาพ

อย่างไรก็ตามโครงการกู้ชีพกู้ภัยและศูนย์บริการร่วมมิได้ให้บริการเฉพาะในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนศิลาเท่านั้น แต่ยังให้บริการนอกเขตพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย

ที่ผ่านมา การดำเนินงานโครงการกู้ชีพกู้ภัยและโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนส่งผลดีต่อชุมชนท้องถิ่นหลายประการ ดังนี้

- ประชาชนหรือผู้บาดเจ็บฉุกเฉินได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกวิธี ด้วยความรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงสถานพยาบาล หรือได้รับการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลที่มีศักยภาพในการรักษาที่สูงกว่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ประชาชนผู้เดินทางสัญจรและประสบปัญหาการเสียชีวิต ยางระเบิด หรือน้ำมันหมด ได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์บริการร่วม ซึ่งเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน นอกจากนี้ศูนย์บริการร่วมยังให้บริการซ่อมแซมเครื่องมือทางการแพทย์ โดยการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ไปทุกชุมชนทั้ง 19 ชุมชน หรือประชาชนสามารถนำเครื่องมือมารับบริการซ่อมแซมได้ที่สำนักงานเทศบาล ซึ่งมีการจัดตั้ง “ศูนย์ซ่อมสร้าง” และมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์คอยให้บริการตลอดเวลา

ที่สำคัญประชาชนผู้รับบริการเกิดความประทับใจต่อการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลโนนศิลา และเกิดเป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ประชาชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเทศบาลในการดำเนินงานอื่นๆ มากยิ่งขึ้น ขณะที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกิดความภาคภูมิใจในการเป็นผู้ให้บริการตามอำนาจหน้าที่ของตน

การบริจาคที่ดินให้กับเทศบาลตำบลโนนศิลาเพื่อสร้างอาคารสำหรับการใช้สาธารณประโยชน์

จากการที่เทศบาลตำบลโนนศิลา ได้ร่วมประชุมหมู่บ้านกับบ้านต่อประตู จึงทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการอาคารเอนกประสงค์เพื่อใช้ในการประชุมและการทำกิจกรรมของหมู่บ้าน และเมื่อพิจารณาค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาพร้อมกันแล้วกลับพบว่า บ้านต่อประตูยังไม่มีที่ดินหรือพื้นที่สาธารณะสำหรับเป็นสถานที่ตั้งของอาคารเอนกประสงค์ ประกอบกับประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนศิลามีความเข้าใจและทราบถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณของเทศบาลเป็นอย่างดี ที่ประชุมจึงมีมติให้ระดมเงินเพื่อจัดซื้อที่ดินในการเป็นสถานที่ตั้งของอาคารเอนกประสงค์ ด้วยการเก็บรวบรวมเงินหลังหักค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำผ้าป่า การบูรณปฏิบัติสังฆวัตรราษฎร์สามัคคี และกิจกรรมอื่นๆ หลังจากเก็บรวบรวมเงินเป็นระยะเวลา 3 ปี เงินที่เก็บรวบรวมได้ยังคงไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อที่ดิน ที่ประชุมหมู่บ้านจึงมีมติให้ขอรับบริจาคเงินจากทุกครัวเรือนในอัตรา 100 บาท หรือตามกำลังศรัทธา ส่งผลให้มียอดเงินสะสม จำนวน 149,000 บาท

คณะกรรมการจัดหาที่ดินดำเนินการหาที่ดินที่เหมาะสมในการเป็นสถานที่ตั้งอาคารเอนกประสงค์และเห็นชอบให้จัดซื้อที่ดินเนื้อที่ 48 ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่บริเวณถนนกลางหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการขอความอนุเคราะห์เจ้าของที่ดินขายให้ในราคาที่เก็บรวบรวมเงินได้ ซึ่งราคาที่ดิน ณ ขณะนั้นมีราคาสูงกว่าราคาที่ขอซื้อ แต่เนื่องจากเจ้าของที่ดินเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมจึงตกลงขายที่ดินให้แก่คณะกรรมการตามราคาที่ร้องขอ จากนั้นคณะกรรมการจัดหาที่ดินและประชาชนบ้านตอประดู่จึงนำที่ดินดังกล่าวบริจาคให้แก่เทศบาลตำบลโนนศิลา เพื่อใช้ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน และงานนิติการของเทศบาลตำบลโนนศิลา ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน โดยทำเป็นสัญญาให้ที่ดิน ซึ่งเทศบาลตำบลโนนศิลาเป็นผู้รับสัญญา

เทศบาลตำบลโนนศิลา ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ ขณะที่ชาวบ้านตอประดู่ได้สมทบทุนต่อเนื่องจากการจัดทำเวทีในแต่ละปี เพื่อตกแต่งสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับการจัดการประชุม เช่น การทำเวที การจัดซื้อเครื่องเสียง และปูพื้นกระเบื้องพร้อมจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์จากอาคารดังกล่าวได้โดยสะดวก และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของชาวบ้านตอประดู่

ประชาชนบ้านตอประดู่จึงมีอาคารเอนกประสงค์สำหรับใช้เป็นสถานที่ในการประชุม การจัดงานประเพณีต่างๆ การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอาชีพ ตลอดจนเป็นที่ทำการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กองทุนสวัสดิการชุมชน (ลัจจะวันละบาท) อันส่งผลให้เกิดความสามัคคี ความรักและหวงแหนในอาคารสถานที่อันเป็นสาธารณะประโยชน์ พร้อมทั้งร่วมกันดูแลรักษาสถานที่ให้สามารถ उपयोगได้สูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT)

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการศึกษาของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นผลักดันให้เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบกับวิสัยทัศน์ในการพัฒนา (พ.ศ. 2553-2555) ของเทศบาลตำบลโนนศิลาที่กล่าวว่า “ภายในปี 2555 เทศบาลตำบลโนนศิลา เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ก้าวทันเทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ชุมชนเข้มแข็ง ดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” เทศบาลตำบลโนนศิลา จึงจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น

แหล่งเรียนรู้ พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นให้สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

หลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ต่างเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลตำบลโนนศิลาในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT) ดังนี้

- บริษัท ธนาकारสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ (CPU) จำนวน 15 เครื่อง แก่เทศบาลตำบลโนนศิลา
- บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) มอบชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมดีทีวีและเครื่องรับโทรทัศน์พร้อมติดตั้งให้แก่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT) เพื่อลดช่องว่างในการเข้าถึงแหล่งความรู้ของเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล และเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กไทยให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพของสังคม
- เทศบาลตำบลโนนศิลา ได้ทำบันทึกความร่วมมือกับ การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอโนนศิลา เพื่อจัดตั้งศูนย์ กศน. ตำบลโนนศิลา โดยใช้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT) เป็นสถานที่จัดตั้งศูนย์ กศน. ตำบลโนนศิลา เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษาของประชาชน สร้างโอกาสและเพิ่มทางเลือกทางการศึกษา ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้นอกระบบประจำชุมชน
- ประชาชนในพื้นที่ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT) และร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ปัจจุบันศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารชุมชน (ICT) ตั้งอยู่ ณ สำนักงานเทศบาลตำบลโนนศิลา และเปิดให้บริการเป็นประจำทุกวัน โดยเยาวชน ประชาชนในพื้นที่ และประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตและการสืบค้นข้อมูลได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะการสืบค้นหาและเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อต่อยอดรายได้ในกลุ่มอาชีพของตน รวมทั้งทำการโฆษณาผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านสื่อออนไลน์

เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น 40110
โทรศัพท์/โทรสาร 043-218-169
- ☞ ประชากร 6,727 คน (ชาย 3,329 คน หญิง 3,398 คน)
- ☞ พื้นที่ 8.51 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 23,000,000 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 14,300,000 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายศิริพงษ์ อรุณเดชาชัย	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแฮด
2. นายสมคิด บุตวงษ์	ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแฮด
3. นายวิทยา ภูโยธสาร	ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแฮด

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านแฮด

ชาย	จำนวน 11 คน
หญิง	จำนวน 1 คน

เทศบาลตำบลบ้านแฮด มุ่งเน้นการบริหารงานโดยยึดหลักความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้แนวคิดที่ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนคือสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงมีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทย ประกอบกับประชาชนคือเจ้าของพื้นที่ที่ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งนี้เทศบาลตำบลบ้านแฮด ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและบริหารงานด้วยความโปร่งใส ดังวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลบ้านแฮดที่ว่า **“บ้านแฮดเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เศรษฐกิจพอเพียง การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีลือเลื่อง ประชาชนมีส่วนร่วมทุกระดับ พร้อมสรรพโครงสร้างพื้นฐาน บริหารราชการโปร่งใส”** โดยอาศัยวิธีการสำคัญ 3 ประการคือ

- 1) การเปิดพื้นที่สาธารณะหรือเวทีแสดงความคิดเห็นต่อแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการในชุมชนท้องถิ่น อาทิ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของแต่ละชุมชน การใช้พื้นที่ของสำนักงานเทศบาลเพื่อการก่อสร้างสาธารณะประโยชน์ และการพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมจากการก่อสร้างรถไฟรางคู่ เป็นต้น
- 2) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลด้วยช่องทางที่หลากหลาย เพื่อการเข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด และมีได้เป็นเพียงการติดต่อสื่อสารจากเทศบาลฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่ยังมีช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารกับเทศบาลได้ อาทิ การแจ้งข้อมูลข่าวสารของเทศบาลผ่านรายการวิทยุของเทศบาลทางวิทยุชุมชนบ้านแฮด คลื่น FM 102 MHz และการเปิดสายโทรศัพท์ทางรายการวิทยุให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุ

พูดคุย ชักถาม และปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแฮด ปลัด และพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแฮดได้โดยตรงเป็นประจำทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ รวมทั้งยังมีหอกระจายข่าว เสียงตามสาย สายด่วนของเทศบาล (hotline) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์และเฟซบุ๊กของเทศบาล (www.banhad.go.th, Facebook/korseang) ที่มีพื้นที่ให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้

- 3) การเสริมสร้างกลุ่มอาสาสมัครจิตอาสาเพื่อปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ร่วมกับเทศบาล เนื่องจากเทศบาลตำบลบ้านแฮด ตระหนักว่า กลุ่มอาสาสมัครเป็นคนในชุมชนท้องถิ่นที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น และต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง กลุ่มอาสาสมัครจึงเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ เทศบาลตำบลบ้านแฮด ได้แก่

โครงการชมรมผู้สูงอายุ

เนื่องจากในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแฮดมีผู้สูงอายุจำนวน 697 คน คิดเป็นร้อยละ 10.36 ของประชากรทั้งหมด ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีฐานะยากจน และมีภาวะในการเลี้ยงดูบุตรหลาน รวมทั้งยังมีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์แข็งแรง ขณะที่สมาชิกในครอบครัวมักไม่ดูแลเอาใจใส่ หรือให้การดูแลที่ไม่เหมาะสม ประชาชนชาวบ้านแฮดจึงเกิดแนวคิดการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุหลังจากผ่านกระบวนการแห่งการพูดคุย ปรึกษาหารือและสอบถามความคิดเห็นร่วมกันแล้ว โดยมีเทศบาลตำบลบ้านแฮด เป็นพี่เลี้ยงผู้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ

ชมรมผู้สูงอายุ เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2553 โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ

- 1) เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่มสมาชิก
- 2) เพื่อให้การช่วยเหลือสงเคราะห์และจัดสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามช่วงวัย
- 3) เพื่อพัฒนาสุขภาพกายให้สมบูรณ์แข็งแรง และพัฒนาสุขภาพจิตที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุ

โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ สวัสดิการสงเคราะห์ค่าทำศพผู้สูงอายุ รายละ 10,000 บาท และกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพกายและจิตของผู้สูงอายุหลากหลายรูปแบบ (การตรวจสุขภาพประจำปี การปฏิบัติธรรม ฯลฯ) เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงและมีสุขภาพจิตที่ดี กล่าวคือ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและไม่ถูกทอดทิ้งจากสังคม

ทั้งนี้ชมรมผู้สูงอายุดำเนินงานภายใต้โครงสร้างของคณะกรรมการจำนวนรวม 13 คน โดยมีตัวแทนจากผู้สูงอายุทุกชุมชน จำนวน 8 คน ตัวแทนจากฝ่ายบริหารของเทศบาล จำนวน 2 คน ตัวแทนจากสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นฝ่ายเลขานุการงบประมาณที่ใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานของชมรมทั้งหมดระดมมาจากประชาชนด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบคือ เงินบริจาค ดอกเบี้ยธนาคาร สมาชิกชมรมเป็นผู้สมทบรายเดือนเดือนละ 40 บาท เงินบำรุงปีละ 20 บาท และการทอดผ้าป่าผู้สูงอายุเพื่อขอรับบริจาคเงินทุนเป็นต้น ปัจจุบันชมรมผู้สูงอายุบ้านแฮดมีเงินทุนมากถึง 170,893.10 บาท และที่ผ่านมาก็ไม่เคยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลในการบริหารจัดการแต่อย่างใด ปัจจุบันสมาชิกชมรมผู้สูงอายุบ้านแฮดมีจำนวน 648 คน คิดเป็นร้อยละ 92.96 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด จากเดิมในช่วงเริ่มต้นที่มีเพียง 521 คนเท่านั้น และสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมบริการสุขภาพทั้งทางกายและใจให้แก่ผู้สูงอายุได้อย่างต่อเนื่อง

โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อพส.)

มิเพียงแต่การดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในในกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้นดังโครงการชมรมผู้สูงอายุตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เทศบาลตำบลบ้านแฮด ยังเสริมสร้างผู้มีจิตอาสาในการเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในฐานะของ “อาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุ (อพส.)” เนื่องจากเทศบาลตำบลบ้านแฮด เล็งเห็นปัญหาของผู้สูงอายุในพื้นที่ว่า ส่วนใหญ่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว 2-3 โรคต่อคน (เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ อัมพฤกษ์ และอัมพาต) และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้น้อย ที่สำคัญผู้สูงอายุมักรู้สึกเหงาเมื่ออยู่บ้านเพียงลำพัง และต้องการพบปะพูดคุยกับเพื่อนวัยเดียวกัน ประกอบกับเทศบาลตำบลบ้านแฮด เล็งเห็นถึงต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่ในสังคมคือ คนในชุมชนต่างเป็นเครือญาติเดียวกันและลูกหลานมีความต้องการที่จะเข้ามาดูแลผู้สูงอายุด้วยความยินดีและสมัครใจ

เทศบาลตำบลบ้านแฮด ส่งเสริมผู้มีจิตอาสาในการเป็นอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุด้วยการสนับสนุนการอบรมทางวิชาการตามหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุให้สดีสดีด้วยมือเรา ซึ่งมีเนื้อหาในการ

อบรมหลากหลายด้านประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการสูงอายุและการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ สังคม, โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ, การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม, การช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้น, การจัดนัดหมาย, ภูมิปัญญาพื้นบ้าน, การดูแลผู้สูงอายุอย่างมีความสุข และบทบาทผู้ดูแลผู้สูงอายุ ภายหลังจากการเข้ารับการอบรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุต้องทดสอบความรู้ มีการติดตามหลังจากการอบรม 3-6 เดือน มีการสังเกตขณะการปฏิบัติหน้าที่ และมีการจัดเวทีถอดบทเรียนเป็นประจำทุก 3-6 เดือน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ทั้งนี้คุณสมบัติของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุเบื้องต้นคือ สามารถอ่านออกเขียนได้ โดยไม่จำกัดอายุ เพศ วัย และที่สำคัญคือ มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น เพราะการเป็นอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุเช่นนี้มิได้รับค่าตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น

เทศบาลตำบลบ้านแฮด มุ่งหวังให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ มีอาสาสมัครที่มีความรู้ มีทักษะในการดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้อง และมีทัศนคติที่ดีในการดูแลผู้สูงอายุ ที่สำคัญมีเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนร่วมกับศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลบ้านแฮด

การดำเนินงานของอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นทางการ และการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดรวมทั้งการระดมงบประมาณอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของกลุ่มอาสาสมัคร โดยกลุ่มอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุดำเนินกิจกรรมต่างๆ หลังจากการประชุมสมาชิกเพื่อเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อาทิ

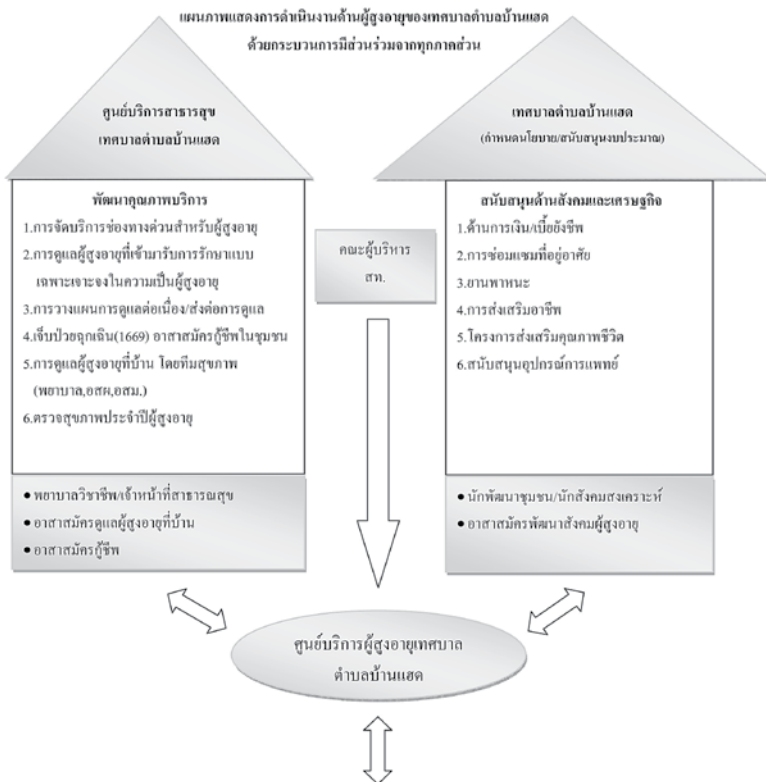
- กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเดือนละ 1 ครั้ง
- กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย เช่น ให้ความรู้ด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ให้คำตรวจคัดกรองความเสี่ยงโรค และให้คำแนะนำในการดูแลตนเองการออกกำลังกาย
- กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต เช่น การละเล่นพื้นเมืองตามประเพณีอีสาน การพบปะเพื่อนในวัยเดียวกัน และการปฏิบัติธรรม
- กิจกรรมออกเยี่ยมบ้าน เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายของผู้สูงอายุตามอาการเจ็บป่วย ดูแลการรับประทานยา และการให้คำปรึกษาอื่นๆ

นอกจากนี้ยังมีการทำประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุเพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้สอดคล้องตรงความต้องการของผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันกลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุบ้านแฮด มีจำนวนรวม 56 คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในพื้นที่คือ 1: 11 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมในช่วงแรกที่มีเพียง 37 คนเท่านั้น แม้ว่าอัตราส่วนเช่นนี้ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานคือ 1:10 แต่กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุบ้านแฮดมุ่งขยายจำนวนสมาชิกตามความสมัครใจอย่างแท้จริง

แผนภาพแสดงการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลบ้านแฮด ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

- "เตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็ง ดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหาและความต้องการ"**
- 1.ฐานข้อมูลผู้สูงอายุ
 - 2.การจัดกลุ่มให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ
 - 3.การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ
 - 4.การดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุ
 - 5.อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน
 - 6.กิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุประจำเดือน
 - 7.สร้างเครือข่ายผู้สูงอายุในชุมชน(ผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน/อาสาสมัครที่มีจิตกุศล)

โครงการกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านขามเปี้ย

ชาวบ้านขามเปี้ย หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านแฮด ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักและต่างประสบปัญหาต้นทุนสูงในการทำเกษตรกรรมจากการซื้อปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืช ประกอบกับการใช้สารเคมีในการเพาะปลูกยังส่งผลให้ดินเสื่อมคุณภาพ และผลผลิตที่ได้มีจำนวนลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง กลุ่มเกษตรกรชาวบ้านขามเปี้ยจึงเริ่มรวมกลุ่มกันเพื่อเรียนรู้การทำเกษตรแบบผสมผสาน กระทั่งเกิดเป็นกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านขามเปี้ย ซึ่งกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านขามเปี้ยให้ความสนใจในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เพราะสามารถช่วยลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมี และช่วยปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้นกว่าเดิม กลุ่มจึงเรียนรู้ร่วมกันและทำกิจกรรมการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ

กลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านขามเปี้ยก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสูตรปุ๋ยหมักชีวภาพแบบอัดเม็ด และทำการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก รวมทั้งจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่กลุ่ม ซึ่งรายได้ส่วนนี้จะนำไปใช้เป็นส่วนหนุนหนุนเวียนในการดำเนินงาน นอกจากนี้แหล่งเงินทุนของกลุ่มยังมาจากช่องทางอื่นๆ คือ ค่าหุ้นของสมาชิกในอัตรา 120 บาทต่อคน ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร และดอกเบี้ยเงินกู้โดยสมาชิกสามารถกู้เงินของกลุ่มด้วยดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพ ปัจจุบันกลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนสูงถึง 722,702 บาท โดยไม่ต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งเงินทุนอื่นๆ แต่อย่างใด และมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 120 คน จากเดิมในช่วงก่อตั้งมีเพียง 30 คน

กลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านขามเปี้ยสามารถบริหารจัดการด้วยตนเอง และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาการผลิตในไร่นาด้วยรูปแบบการเกษตรผสมผสาน การทำปุ๋ยชีวภาพเพื่อปรับปรุงคุณภาพของดิน และการปลูกพืชผักปลอดสารพิษเพื่อจำหน่ายในตลาดชุมชน เป็นต้น โดยได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ดำเนินการ และองค์ความรู้จากเทศบาลตำบลบ้านแฮด รวมทั้งได้รับการสนับสนุนเครื่องผลิตปุ๋ยชีวภาพจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ผลดีจากการรวมกลุ่มเกษตรกรผสมผสานบ้านขามเปี้ยคือ นอกจากเกษตรกรมีปุ๋ยหมักชีวภาพไว้ใช้ในไร่นาถูก สามารถปรับปรุงคุณภาพของดินในการเพาะปลูกให้ดีขึ้น ผลผลิตมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และมีรายได้เสริมในอีกช่องทางหนึ่งแล้ว การรวมกลุ่มกันยังช่วยให้เกษตรกรรู้จักการพึ่งพาตนเอง และที่สำคัญคือ เกิดความสามัคคีและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

เทศบาลตำบลวังพาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☛ สถานที่ตั้ง ตำบลวังพาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน 51120
โทรศัพท์/โทรสาร 053-504-966
- ☛ ประชากร 7,986 คน (ชาย 3,849 คน หญิง 4,137 คน)
- ☛ พื้นที่ 22.2 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)
- ☛ รายได้ 25,963,436.63 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ , เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☛ เงินอุดหนุน 12,230,000 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสีบศักดิ์ สุภิมาส	นายกเทศมนตรีตำบลวังพาง
2. นายทวี กันหาตง	ประธานสภาเทศบาลตำบลวังพาง
3. นายธีระศักดิ์ จันทร์ภริมย์	ปลัดเทศบาลตำบลวังพาง

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลวังพาง

ชาย	จำนวน 12 คน
หญิง	จำนวน - คน

เทศบาลตำบลวังผาง ผู้บริหารเทศบาลตำบลวังผางให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

- การให้ข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลวังผาง เห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับต่ำที่สุด แต่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกที่เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน เทศบาลตำบลวังผาง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว งานแถลงข่าว การติดประกาศ และเว็บไซต์ เป็นต้น
- การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เทศบาลตำบลวังผางเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีวิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ เวทีประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล และการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น
- การเกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลวังผาง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่าความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะได้รับการพิจารณาให้เป็นทางเลือกในการดำเนินงานของเทศบาล เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ และการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะนโยบาย เป็นต้น
- ความร่วมมือ เทศบาลตำบลวังผาง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอนและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องผ่านรูปแบบของการเป็นคณะกรรมการต่างๆ
- การเสริมอำนาจให้แก่ประชาชน เทศบาลตำบลวังผาง ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น การลงประชามติ

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ เทศบาลตำบลวังผาง ได้แก่

โครงการจัดหาทุนเพื่อจัดซื้อที่ดินในการก่อสร้างโรงพยาบาลและโรงเรียน มัธยมประจำอำเภอ

อำเภอเวียงหนองล่อง เดิมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอป่าซาง ต่อมาได้แบ่งพื้นที่การปกครองตั้งเป็นกิ่งอำเภอเวียงหนองล่องและยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเวียงหนองล่องในปี 2550 ส่งผลให้พื้นที่อำเภอเวียงหนองล่องยังขาดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็น เช่น โรงพยาบาลและโรงเรียนประจำอำเภอ ขณะที่โรงพยาบาลประจำอำเภอป่าซางตั้งอยู่ห่างไกลออกไปจากพื้นที่ถึง 30 กิโลเมตร จึงกล่าวได้ว่า คุณภาพชีวิตของชาวเวียงหนองล่องในการรับบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานยังไม่ดีเท่าที่ควร

ต่อมา กระทรวงสาธารณสุข ได้อนุมัติงบประมาณในการก่อสร้างโรงพยาบาลประจำอำเภอเวียงหนองล่อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งการประชุมประชาคมระดับอำเภอ โดยมีเทศบาลตำบลวังผางเป็นผู้ริเริ่มจุดประกายความคิดในที่ประชาคม ได้เล็งเห็นถึงปัญหาการขาดแคลนโรงพยาบาลและโรงเรียนประจำอำเภอ รวมถึงมีความต้องการการบริการสาธารณสุขดังกล่าวร่วมกัน จึงมีมติให้ดำเนินการโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลและโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินงานใช้ระยะเวลาในการสรรหาที่ดินที่เหมาะสมเป็นระยะเวลานานถึง 2 ปี คือ บริเวณ ณ บ้านกลางทุ่ง หมู่ที่ 9 ตำบลวังผาง โดยมีเนื้อที่ประมาณ 61 ไร่ อย่างไรก็ตามที่ดินผืนดังกล่าวมีราคาสูงมากแม้ได้รับการอนุเคราะห์จากเจ้าของที่ดินในราคาที่ถูกกลงเกือบครึ่งหนึ่งแล้วก็ตาม ประชาชนชาวเวียงหนองล่องจึงรวมพลังริเริ่มกิจกรรมระดมทุนหลากหลายรูปแบบโดยปรับกิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของชุมชนกล่าวคือ ใช้ฐานทางศาสนาและวัฒนธรรมดึงดูดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการระดมทุน ซึ่งกิจกรรมระดมทุนเริ่มดำเนินการตั้งแต่ช่วงปี 2552 ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

- พิธีปล่อยปลาเสริมดวงชะตาชีวิตและอุทิศส่วนกุศล ซึ่งหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้วมียอดเงินคงเหลือมากถึง 500,000 บาท และสามารถนำไปใช้วางแผนจัดซื้อที่ดินได้ จากนั้นจึงมีการประชุมร่วมกับทุกภาคส่วนอีกหลายครั้ง โดยมีเทศบาลตำบลวังผางเป็นแกนหลักในการดำเนินงานเพื่อหาเงินคงค้างมาใช้ในการโอนที่ดินทั้งหมด
- โครงการไฉนศการกุศล คือกิจกรรมการบริจาคเงินสมทบทุนเพื่อจัดซื้อที่ดินในราคาตารางวาละ 299 บาท
- โครงการพิธีรุกขมูล (เข้ากรรม) โครงการจัดสร้างวัดตุ้มงค และโครงการผ้าป่ามหากุศล

- โครงการขอรับการสนับสนุนเครื่องมือแพทย์

จากการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด ชาวเวียงหนองล่องสามารถระดมทุนเพื่อจัดซื้อที่ดินได้ และมีเงินคงเหลือถึง 900,000 บาท โดยนำเงินส่วนนี้ฝากธนาคารเพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานของโรงพยาบาล หรือใช้ชดเชยในข้อจำกัดด้านงบประมาณทางการแพทย์บางประการของโรงพยาบาล หลังจากการสร้างโรงพยาบาลแล้วเสร็จ มีการจัดตั้งกองทุนทั้งหมด 3 กองทุนเพื่อเป็นแหล่งงบประมาณในการสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ของโรงพยาบาลคือ 1) กองทุนโดยพระสงฆ์ 2) กองทุนโดยผู้สูงอายุในพื้นที่ และ 3) กองทุนสวัสดิการสังคมจะอมทรัพย์วันละบาท

ปัจจุบันที่ดินทั้งหมด 61 ไร่ ถูกแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วนคือ พื้นที่โรงพยาบาลประจำอำเภอเวียงหนองล่อง พื้นที่โรงเรียนมัธยมประจำอำเภอเวียงหนองล่อง และพื้นที่สาธารณูปการต่างๆ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก ซึ่งโรงพยาบาลประจำอำเภอเวียงหนองล่องและศูนย์เด็กเล็กได้เปิดให้บริการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

โครงการ “จิตอาสาดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็กบกพร่องทางสติปัญญา” ในเขตเทศบาลตำบลวังผาง ปี 2555

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลวังผาง มีประชากรผู้จำเป็นต้องได้รับการดูแลสุขภาพและได้รับสวัสดิการจากภาครัฐเป็นจำนวนมาก โดยประชากรกลุ่มนี้สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ 1) กลุ่มผู้สูงอายุ 2) กลุ่มผู้พิการ และ 3) กลุ่มเด็กบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งประชาชนทั้งสามกลุ่มนี้ล้วนตกอยู่ในภาวะความเจ็บป่วยทั้งทางกายและทางใจ และต้องการผู้ดูแลเอาใจใส่ หากได้รับการดูแลรักษาและคำแนะนำที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ถูกต้อง อาจส่งผลให้เกิดความเจ็บป่วยอื่นๆ ตามมาในระยะยาว เทศบาลตำบลวังผาง จึงส่งเสริมศักยภาพในการดูแลสุขภาพกลุ่มนี้อย่างถูกต้องและต่อเนื่องให้กับครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชากรกลุ่มนี้มากที่สุด เพื่อให้ประชากรกลุ่มนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามสภาพการณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการใช้บริการสถานพยาบาลด้วย

เทศบาลตำบลวังผาง ดำเนินการเสริมสร้างอาสาสมัครดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็กบกพร่องทางสติปัญญาทั้งรายใหม่และรายเก่า เพื่อเป็นผู้ดูแลสุขภาพกลุ่มเป้าหมาย อันเป็นการพัฒนาระบบการ บริการการดูแลสุขภาพ (Long Term Care) และการบริการการดูแลสุขภาพที่บ้าน (Home Health Care) โดยมีชุมชนและท้องถิ่นเป็นฐาน

ทั้งนี้ที่ประชุมหมู่บ้าน ประชาคมผู้สูงอายุ และแกนนำชุมชนทำการคัดเลือกจิตอาสาเพื่อเป็นอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน จากนั้นอาสาสมัครเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรพื้นฐานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดูแลสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อผ่านการอบรมแล้ว อาสาสมัครทำการลงชุมชนเพื่อสำรวจกลุ่มเป้าหมาย คัดกรอง แบ่งกลุ่ม และให้การช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายร่วมกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจสุขภาพเบื้องต้น เช่น วัดความดัน การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ และการทำกายภาพบำบัด ซึ่งอาสาสมัคร 1 คน รับผิดชอบการออกเยี่ยมกลุ่มเป้าหมายจำนวน 20 คน เป็นประจำทุกเดือน ประทับกับเทศบาลตำบลวังม่วง ทำการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอาสาสมัครเป็นประจำทุกไตรมาส

เทศบาลตำบลวังม่วง เป็นผู้ให้การสนับสนุนบุคลากรในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และร่วมออกตรวจเยี่ยม รวมทั้งทำการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของอาสาสมัคร นอกจากนี้ทุกภาคส่วนยังเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ดังนี้

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังม่วง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดงหลวง สนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้การติดตามเยี่ยมกลุ่มเป้าหมาย และให้คำแนะนำเทคนิคการเยี่ยมบ้านที่ถูกต้อง รวมทั้งทำการออกเยี่ยมบ้านร่วมกับอาสาสมัคร
- โรงพยาบาลป่าซาง สนับสนุนอุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้ และสาธิตการทำกายภาพบำบัดแก่ผู้สูงอายุและผู้พิการขณะออกเยี่ยมบ้าน
- สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย (ชมรมผู้สูงอายุตำบลวังม่วง) ร่วมออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุในฐานะเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพบปะพูดคุยกัน ซึ่งเป็นการคลายความเหงาให้แก่ผู้สูงอายุเมื่อต้องอยู่บ้านเพียงลำพัง ขณะที่ลูกหลานออกไปประกอบอาชีพ
- กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลวังม่วง สนับสนุนข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานของอาสาสมัครที่ผ่านมา ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็กบกพร่องทางสติปัญญาได้รับการดูแลแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เกิดการบูรณาการนำสมุนไพรรักษาพื้นบ้านและการนวดแผนไทยของกลุ่มอาชีพในพื้นที่มาใช้ในการออกเยี่ยมกลุ่มเป้าหมาย ที่สำคัญยังก่อให้เกิดการต่อยอดการดำเนินงานด้วยโครงการ

รศพ่วงห่วงใยสุขภาพและอาสาสมัครฝึกตัดผม รวมถึงบ้านรวมน้ำใจแก่ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างอาสาสมัคร แกนนำชุมชน และผู้ใจบุญ จนเกิดเป็นคำขวัญที่ว่า “แกนนำร่วมคิด จิตอาสาช่วยสร้าง ผู้ใจบุญสุนทาน สรรสร้างบ้านใหม่ขึ้นคนเฒ่า” การต่อยอดด้วยการดำเนินโครงการใหม่ๆ เช่นนี้กลายเป็นการขยายผลการดำเนินงานของอาสาสมัครกระทั่งเกิดเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานที่ยั่งยืน

โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเกษตร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์เรียนรู้การเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเทศบาลตำบลวังผาง ตั้งอยู่ ณ พื้นที่หนองปลิง หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าแมว มีเนื้อที่โครงการทั้งหมด 110 ไร่ โดยเทศบาลตำบลวังผาง ได้รับบริจาคที่ดินจากบริษัทลำพูนการเกษตรเจ้าของที่ดิน จำนวน 102 ไร่ และเทศบาลจัดซื้อเพิ่มอีก จำนวน 8 ไร่ ศูนย์การเรียนรู้เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแหล่งบริการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรแบบครบวงจรให้เป็นทางเลือกของเกษตรกร เกษตรกรชาวบ้านวังผางสามารถศึกษาหาความรู้จากศูนย์เรียนรู้แห่งนี้ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบเกษตรกรรมและพัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตรของตน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์การเรียนรู้บริหารงานโดยคณะกรรมการของศูนย์ซึ่งคัดเลือกมาจากตัวแทนของแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 14 คน และมีการประชุมร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องบ่อยครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน และการขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์ ทั้งนี้ทุกกลุ่ม/องค์กรสามารถเข้ามาใช้บริการภายในศูนย์ได้ และจากการทำประชาคมหมู่บ้านได้มีการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรครอบครัวละ 1 ไร่เพื่อทำกิน โดยคัดเลือกครอบครัวต้นแบบจากหมู่บ้านภายในเขตตำบลวังผาง จำนวน 10 หมู่บ้านๆ ละ 1 ครอบครัว และต้องเป็นผู้ขึ้นทะเบียนคนยากจน ณ ที่ว่าการอำเภอ / บัญชีเกษตรกรผู้พักชำระหนี้ของธนาคารการเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้มีความเลื่อมใสศรัทธาในแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ได้มีการจัดตั้งองค์กรพัฒนาธุรกิจเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมภายในศูนย์เรียนรู้ และเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมภายในศูนย์

ภายในศูนย์การเรียนรู้มีฐานการเรียนรู้มากถึง 8 ฐาน และแต่ละฐานยังประกอบด้วยฐานการเรียนรู้ย่อยๆ อีกมากมาย พร้อมทั้งมีวิทยากรคือ ประชาชนชาวบ้านและคนในชุมชนท้องถิ่น โดยลักษณะการเรียนรู้ภายในศูนย์เป็นการบรรยายประกอบการสาธิต และเรียนรู้จากสถานที่จริง ยกตัวอย่างเนื้อหา เช่น

- ฐานเรียนรู้การทำกาเกษตรผสมผสานปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย ฐานดิน น้ำ ปุ๋ย และฐานเรียนรู้การทำนา 1 ไร่ 1 แสน
- ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย การทำอาหารสัตว์ใช้เองโดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ฐานเรียนรู้วัวเชื้อและวัวนม ฐานเรียนรู้สัตว์ปีก ฐานเรียนรู้สัตว์เศรษฐกิจเสริมรายได้ และฐานเรียนรู้การเลี้ยงสุกรพ่อแม่พันธุ์ (แบบหลุม) เพื่อจำหน่าย
- ฐานเรียนรู้ด้านการขยายพันธุ์ไม้เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ ซึ่งประกอบด้วย ฐานการเรียนรู้พันธุ์กรรมพืช และฐานการปลูกพืชเพื่อใช้ในการปรับปรุงภูมิทัศน์และประโยชน์ใช้สอย
- จุดเรียนรู้อาคารตลาดกลางรับซื้อผลผลิตและห้องเย็น
- จุดเรียนรู้โรงสีข้าวชุมชน
- จุดเรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- จุดเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน
- จุดเรียนรู้การจัดการตลาดชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

ศูนย์การเรียนรู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหลายหน่วยงาน เช่น งบประมาณจากจังหวัดในการจัดสร้างโรงสีข้าวขนาดใหญ่และห้อง GMP เพื่อรองรับการแปรรูปทางการเกษตรและสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มอาชีพต่างๆ ในพื้นที่ รวมทั้งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมชลประทาน สำนักงานเกษตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ สวทช.ภาคเหนือ ฯลฯ เพื่อจัดทำโครงการต่างๆ ภายในศูนย์ เช่น โครงการจัดทำภาพถ่ายทางอากาศ/แผนผังภายในศูนย์ โครงการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง แปลงสาธิตและรวบรวมพันธุ์ไม้ผล พืชสมุนไพรแบบผสมผสาน โครงการแปลงสาธิตพืชผัก โครงการแปลงสาธิตปลูกข้าวอินทรีย์ และโครงการสร้างรั้วธรรมชาติรอบบริเวณศูนย์

นอกจากนี้เพื่อรองรับนโยบายของจังหวัดลำพูนที่จะพัฒนาจังหวัดลำพูนให้เป็นศูนย์เรียนรู้สู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประกอบกับวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลวังผางที่ว่า **“ชุมชนแห่งการ**

ศึกษา ศูนย์กลางการค้าเกษตรอินทรีย์ วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง” ศูนย์การเรียนรู้จึงขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการต่างๆ เช่น โครงการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ โครงการเลี้ยงหมูแม่พันธุ์ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตมะม่วงเพื่อการส่งออก และโครงการก่อสร้างกำแพงรั้วพร้อมประตูลาดหนาม

ศูนย์เรียนรู้การเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเทศบาลตำบลวังผาง เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรแบบครบวงจร ทำให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปหันมาให้ความสนใจ ศึกษาหาความรู้ และเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมโครงการทางการเกษตร ซึ่งเป็นการยกระดับความรู้และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของเกษตรกร อันช่วยแก้ไขปัญหาค่าความยากจนให้เกษตรกรในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ที่สำคัญศูนย์การเรียนรู้ยังเป็นแหล่งรวบรวมภูมิปัญญาทางการเกษตร และยังเป็นสถานที่ฝึกอบรมและศึกษาดูงานให้แก่ผู้สนใจและหน่วยงานภายนอกพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

- สถานที่ตั้ง ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 50230
 โทรศัพท์ 053-125-070 โทรสาร 053-125-228
- ประชากร 9,970 คน (ชาย 4,712 คน หญิง 5,258 คน)
- พื้นที่ 17.40 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 12 หมู่บ้าน)
- รายได้ 29,092,425.14 บาท
 (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- เงินอุดหนุน 19,273,684.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสงวนศักดิ์ ใจสม นายกององค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย
2. นายเกรียงไกร เกษร ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย
3. นายมงคลศักดิ์ เมืองธรรม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย

ชาย	จำนวน 17 คน
หญิง	จำนวน 7 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย วางจุดยืนและกำหนดบทบาทขององค์กร ให้เป็นองค์กรสามมิติ อันได้แก่ 1) องค์กรทางการเมือง 2) องค์กรทางการบริหาร/ราชการ และ 3) องค์กรชุมชน โดยพยายามรักษาจุดองค์กรทั้งสามมิติไปพร้อมๆ กับการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องรับทั้งสามมิติ ผ่านหลักการบริหารที่เรียกว่า 4 Cs ได้แก่

- 1) การมีส่วนร่วมของประชาชน (Connect with people)
- 2) ความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน (Commitment)
- 3) วิถีคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)
- 4) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

จากหลักการบริหารที่กล่าวมา อบต.หนองควาย เชื่อว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญที่จะนำไปสู่ความมุ่งมั่นร่วมมือพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และนำไปสู่การพัฒนาที่ต่อเนื่อง ดังนั้น การให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย จึงเน้นให้เกิดการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ไม่ใช่เป็นการจัดเวทีการมีส่วนร่วมครั้งเดียว เพื่อนำไปสู่การแสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารและการจัดทำบริการสาธารณะโดยเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการตั้งแต่ต้นจนจบ อันได้แก่

- 1) เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนเองอยู่
- 2) ร่วมคิดด้วยกันว่าอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชน มีสาเหตุอย่างไร และจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการกับปัญหาใดก่อนหลัง
- 3) ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไรจะแบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใด จะจัดหางบประมาณมาจากที่ใดและใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา
- 4) ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจเต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง
- 5) ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

- 6) ร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนแล้วย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัสดุสิ่งของ แต่อาจเป็นความสบายใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็ได้

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองควายครบถ้วนทุกขั้นตอนในการดำเนินงานข้างต้นนั้น ย่อมเรียกได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Meaningful Participation) อย่างแท้จริง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย ได้แก่

โครงการคลินิกช่าง

เนื่องจาก อบต.หนองควาย ให้ความสำคัญในการบริหารงานที่โปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก จึงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตลอดจนร่วมสังเกตการดำเนินงานของผู้รับเหมาในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วประชาชนหรือประชาคมยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของตนเอง ทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนมีไม่มากเท่าที่ควร ประกอบกับบุคลากรของ อบต. มีไม่เพียงพอในการควบคุมงานก่อสร้าง บางขณะจึงเกิดปัญหาระหว่างการดำเนินการจัดทำโครงการโครงสร้างพื้นฐานซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างผู้รับจ้างและประชาชนในพื้นที่ จึงต้องมีการให้ความรู้ทั้งทางด้านช่าง การควบคุมงาน และสิทธิหน้าที่ของกรรมกรฯ แก่ประชาชน อีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในพื้นที่โดยตรงได้แก่ การก่อสร้างอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ เนื่องจากเป็นถาวรวัตถุหรือสิ่งทรมหิทธิพท์ที่ก่อสร้างในที่ดินของประชาชนภายใต้ตำบล ซึ่งเมื่อมีการก่อสร้างอาคาร อาจส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง ผู้ที่สัญจรผ่านไปมาภายในพื้นที่ การก่อสร้างอาจผิดแบบแปลน และส่งผลกระทบต่อทางลอบต่อประชาชนทั่วไป หรืออาจเกิดความเข้าใจผิดของประชาชนในพื้นที่กับเจ้าของอาคารเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารที่ได้รับอนุญาต อาจก่อให้เกิดเรื่องร้องเรียนและเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีผู้คอยตรวจสอบเป็นหูเป็นตาให้แก่ อบต.และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อป้องกันปัญหาและกรณีพิพาท

จากเหตุผลที่กล่าวมาเห็นได้ว่า อบต.หนองควาย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ประชาคม หรือประชาชนในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแล ตรวจสอบการก่อสร้างต่างๆ ในพื้นที่เป็นอย่างมาก จึงได้จัดทำโครงการคลินิกช่าง เพื่อบริการให้คำปรึกษา แนะนำ สร้างความรู้ ความเข้าใจ อำนวยหน้าที่และบทบาทกรรมการตรวจการจ้าง วิธีการและเทคนิคการควบคุมงานก่อสร้าง ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และความรู้ด้านการช่างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดย อบต.หนองควาย มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบรายการหรือโครงการที่จะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง สำหรับปีงบประมาณนั้น ๆ
2. ประชุมชี้แจงให้ความรู้ ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง เทคนิคการควบคุมงานก่อสร้าง สำหรับโครงการก่อสร้างพื้นฐานภายในปีงบประมาณนั้นๆ พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และความรู้ด้านการช่างอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการก่อสร้างให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบระหว่างการดำเนินงานก่อสร้าง
4. เมื่อการดำเนินการก่อสร้าง ไม่ตรงกับแบบแปลน สามารถปรึกษาปัญหาที่ “คลินิกช่าง” หรือนายช่างผู้ควบคุมงานออกตรวจสอบและพบปะ ประชาคมหรือประชาชนในพื้นที่
5. เมื่อถึงเวลาส่งมอบงานจ้าง มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบก่อนที่จะมีการตรวจการจ้างและประชาชนสามารถเข้าร่วมตรวจงานได้
6. ให้คำปรึกษา ณ คลินิกช่าง (ตั้งอยู่ ณ ที่ทำการ อบต. โดยมีเจ้าหน้าที่ส่วนโยธาและส่วนการคลังเป็นแพทย์ประจำคลินิก) เกี่ยวกับแบบแปลน วิธีการขั้นตอนการก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐาน รายละเอียดขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจรับงานจ้าง โดยมีนายช่างโยธา หรือเจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และความรู้ด้านการช่างอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยนายช่างโยธาหรือเจ้าหน้าที่ส่วนโยธา โดยมีเอกสาร แผนผัง แผนผังระยะเวลาการดำเนินงาน จัดเตรียมไว้เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนผู้มาขอรับคำปรึกษา

ความสำเร็จของการดำเนินการ ส่งผลให้ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของกรมการตรวจการจ้างเพิ่มมากขึ้น ทำให้การตรวจรับการจ้างเป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังทำให้ปัญหาในการขณะดำเนินการลดลงทำให้การก่อสร้างเป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด และสามารถส่งมอบงานจ้างได้ตรงตามกำหนดเวลา ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างขออนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และความรู้ด้านการช่างอื่นๆ และที่สำคัญประชาชนมีความรู้สึก ร่วมในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ อบรม มีความสามัคคีเพิ่มขึ้น ประสานงานกับ อบรม ได้อย่างราบรื่น และส่งเสริมสำนักรักบ้านเกิด

โครงการจัดตั้งกองทุนจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมในชุมชน

จากสภาพของชุมชนทั้ง 12 หมู่บ้านในพื้นที่ตำบลหนองควาย มีการเพิ่มจำนวนของประชากรมากขึ้น จากการขยายตัวของชุมชน รวมทั้งหมู่บ้านจัดสรรในพื้นที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ส่งผลให้สัดส่วนปริมาณขยะเพิ่มขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 ปริมาณขยะเฉลี่ย 5 ตัน/วัน และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ส่งผลให้เกิดปัญหาการดำเนินการจัดเก็บขยะของ อบต.หนองควาย เป็นไปด้วยความล่าช้า มีปริมาณขยะตกค้างเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น อบต.หนองควาย จึงได้ดำเนินการจัดประชุมหารือกับประชาชนตลอดจนภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และได้นำไปสู่การริเริ่มโครงการจัดตั้งกองทุนจัดการขยะในชุมชนตำบลหนองควาย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะของตำบลหนองควายเอง ผ่านการบริหารจัดการแบบกองทุน ซึ่งแต่ละกองทุนฯ มีการบริหารจัดการโดยอาศัยระเบียบกองทุนที่ร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์โดยคนในแต่ละหมู่บ้านเอง มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบปัญหาขยะในชุมชน โดยโครงการดังกล่าว เปิดโอกาสให้แต่ละหมู่บ้าน รับสมัครสมาชิกกองทุนจัดการขยะเอง จากนั้นส่งรายชื่อให้ อบต.หนองควาย รับทราบ ทั้งนี้ ในหมู่บ้านจะปลอดซึ่งถังขยะ เพื่อรักษาภูมิทัศน์และความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยในการทิ้งขยะแต่ละหมู่บ้านจะเน้นให้แต่ละครัวเรือนแยกขยะและทิ้งขยะที่หลีกเลี่ยงการคัดแยก ในถุงขยะที่ซื้อมาจากกองทุนจัดการขยะของแต่ละหมู่บ้าน และแต่ละหมู่บ้านจะตกลงกันเองในหมู่บ้านว่าจะให้ อบต.หนองควายมาเก็บถุงขยะจากหมู่บ้านนั้นๆ ในวันใดเวลาใด จากการดำเนินการดังกล่าว นอกจากแต่ละหมู่บ้านจะทำการบริหารจัดการระบบการทิ้งขยะ ด้วยแนวทางที่ตกลงกันเองแล้ว และยังมีเงินกำไรที่ได้จากการขายถุงขยะให้สมาชิกแต่ละครัวเรือน มาเป็นกองทุนฯ เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็น

ประโยชน์ในชุมชนของตนเอง อาทิ การสนับสนุนการควบคุมโรคในชุมชน การสนับสนุนการแข่งกีฬาในตำบล การสนับสนุนกิจกรรมหรืองานบุญต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น

ผลสำเร็จของการจัดตั้งกองทุนจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมในชุมชน ทำให้ อบต.หนองควาย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งแรกที่ใช้แนวทางการจัดการปัญหาขยะโดยอาศัยการทำงานร่วมกับชุมชนในรูปแบบการจัดตั้งเป็นกองทุนการจัดการขยะในชุมชน ตลอดจนสามารถจัดปัญหาการลักลอบนำขยะมาแอบทิ้งในพื้นที่ตำบลหนองควาย นอกเหนือจากนั้นในพื้นที่ตำบลหนองควายยังเป็นชุมชนปลอดถังขยะ มีขยะตกค้าง ในพื้นที่ลดลงอย่างมาก อีกทั้งยังลดปัญหาการเผาขยะในชุมชน นำไปสู่การเกิดภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะในพื้นที่อย่างยั่งยืน และนี่คือความสนใจใส่ใจขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองควายที่ไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือน

โครงการอบรมและจัดตั้งอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยาในชุมชนท้องถิ่น ถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันสิ่งปลูกสร้าง และประดิษฐ์กรรมจากมนุษย์ได้เพิ่มจำนวนมาแทนที่มากขึ้นเป็นลำดับ ผลจากการทำลายสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยาในชุมชนท้องถิ่น ส่งผลกระทบต่อมนุษย์หลายประการ เช่น ปัญหาความแปรปรวนของภูมิอากาศโลก การร่อยหรอของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาภัยพิบัติมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น มลพิษต่างๆ ขยายขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น อบต.หนองควาย ก็เป็นท้องถิ่นหนึ่งที่กำลังประสบกับปัญหาดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากมีพื้นที่อยู่ใกล้เมืองเชียงใหม่ ที่นับวันการขยายตัวของเมืองมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนตำบลหนองควายโดยตรง

ดังนั้น แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นสิ่งที่ อบต.หนองควาย ได้ให้ความสำคัญเป็นประเด็นแรกๆ ในการพัฒนา แต่แนวคิดและการดำเนินงานดังกล่าวจะขับเคลื่อนไปได้ย่อมจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน และประชาชนในชุมชนเป็นสำคัญ เริ่มจากการปลูกจิตสำนึกของคนให้มีความรู้ความเข้าใจว่า สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อความอยู่รอดของมนุษย์และสิ่งมีชีวิต ซึ่งทุกคนต้องมีส่วนร่วมใน

ความรับผิดชอบ อบต.หนองควาย จึงร่วมคิดกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีโครงการอบรมและจัดตั้งอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเป็นแนวคิดเริ่มต้นจากความรักความห่วงใยของประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองควาย ของประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองควาย ซึ่งเป็นข้อแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ที่ภาครัฐต้องเป็นผู้คิดกิจกรรมเพื่อนำมาให้ประชาชนเป็นผู้ปฏิบัติ

ผลจากการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนตำบลหนองควายมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน อีกทั้งยังคอยเป็นกระบอกเสียงในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปเกิดการยอมรับและมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนร่วมกัน นอกเหนือจากนั้น ชมรมอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังได้ต่อยอดการดำเนินงานไปเรื่อยๆ เห็นได้จาก การจัดทำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในเขตตำบลหนองควาย ที่จัดให้มีการแสดงถึงชื่อและคุณลักษณะของต้นไม้แต่ละชนิด เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า และอนุรักษ์ไว้ให้เยาวชนได้มาเรียนรู้ ตลอดจนการดำเนินการให้มีโครงการป้องกันและควบคุมการบุกรุกทำลายป่าโดยเชิญชวนสมาชิกชมรมและประชาชนทั่วไปทำการสำรวจจัดป้ายแนวเขตป่าร่วมกันทำแนวกันไฟป่าเพื่อลดปัญหาการเกิดมลภาวะฝุ่นควัน และไฟป่า ตลอดจนซ่อมแซมฝายแม่ั่วเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมและกักเก็บน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง เป็นต้น ทั้งนี้ ในปัจจุบัน นอกจากจะมีการขยายเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลหนองควายแล้ว ยังมีการขยายเครือข่ายไปสู่การร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอและจังหวัดอีกด้วย

โครงการพัฒนาและส่งเสริมการใช้แก๊สชีวภาพระดับครัวเรือน

การเลี้ยงสุกรของเกษตรกรบางรายในพื้นที่ตำบลหนองควาย ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสุกร อาทิ ปัญหากลิ่นเหม็นจากมูลสัตว์ ปัญหาความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ ที่อาจติดต่อจากสุกรสู่คนและสัตว์เลี้ยงอื่นๆ เช่น โรคระบบทางเดินอาหาร พยาธิ และพาหะนำโรคต่างๆ ได้แก่ แมลงวัน แมลงหวี่ เป็นต้น อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญจากผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง และถือเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขในพื้นที่ อบต.หนองควายอย่างเร่งด่วน

จากปัญหาที่กล่าวมา เป็นจุดเริ่มต้นให้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองควาย และ หมู่บ้านไร่-กองซิง ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการเลี้ยงสุกรอยู่ใกล้ชุมชน ได้พยายามหาทางแก้ไข โดย อบต.ได้ให้

ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จึงประสานงานสำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตแก๊สชีวภาพสำหรับครัวเรือน ให้แก่เกษตรกรและประชาชน ผู้สนใจ หลังจากการอบรมแล้ว เกษตรกรและประชาชนที่เกี่ยวข้องเห็นว่าสามารถนำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ ออบต.หนองควายได้ จึงนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างเกษตรกร ประชาชน และ ออบต. ในการร่วมกันการจัดทำบ่อหมักแก๊สชีวภาพระดับครัวเรือน และมีการนำมูลสุกร ปัสสาวะสุกร และน้ำล้างคอกสุกร มาหมักในบ่อหมักแก๊สชีวภาพ และผลิตเป็นแก๊สชีวภาพ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว นอกจากจะเป็นการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เพราะการลงทุนผลิตแก๊สชีวภาพจะลงทุนต่ำกว่าการผลิตเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ อีกทั้งยังสามารถนำมาทดแทนเชื้อเพลิงจากแหล่งอื่นๆ เช่น ฟืน ถ่าน ก๊าซหุงต้ม และไฟฟ้าได้ ยังนำไปสู่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น ทำให้กลิ่นเหม็นและแมลงวันในบริเวณนั้นลดลง ผลจากการหมักมูลในบ่อหรืออุ้งปราศจากออกซิเจนเป็นเวลานานๆ ทำให้เชื้อพยาธิและเชื้อโรคบางชนิด เช่น โรคบิด อหิวาต์ และพยาธิที่อาจแพร่กระจายจากมูลสัตว์ด้วยกันถูกกำจัดไป อีกทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้มูลสัตว์ถูกชะล้างลงไปในแหล่งน้ำธรรมชาติ และที่สำคัญเป็นการลดปัญหาการร้องเรียนจากผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงได้

จากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว ส่งผลให้ ออบต.หนองควาย สามารถจัดการปัญหาการร้องเรียนจากกลิ่นเหม็นจากมูลสุกรได้อย่างได้ผล อีกทั้งประชาชนในพื้นที่ประหยัดค่าใช้จ่ายโดยสามารถใช้พลังงานจากแก๊สชีวภาพเป็นพลังงานทดแทนในการหุงต้มได้ นอกจากนี้ ยังลดการเกิดผลกระทบจากสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ลดการเกิดสัตว์/แมลงพาหะนำโรคต่างๆ และที่สำคัญที่สุด ได้ก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน จากการร่วมกันดำเนินการและแก้ไขปัญหาพร้อมกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☉ สถานที่ตั้ง ตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110
โทรศัพท์ 054-690-122 โทรสาร 054-690-141
- ☉ ประชากร 7,028 คน (ชาย 3,535 คน หญิง 3,493 คน)
- ☉ พื้นที่ 130 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)
- ☉ รายได้ 12,305,709.80 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ☉ เงินอุดหนุน 8,609,111.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสมคิด สีเขียว	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัน
2. นายวิชาน พู่ใบ	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสัน
3. นายชูชาติ บัฒิบัน	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสัน

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสัน

ชาย	จำนวน 20 คน
หญิง	จำนวน - คน

องค์การบริหารส่วนตำบล จัดได้ว่าเป็นท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น เนื่องจากเป็นท้องถิ่นที่มีจำนวนผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 60) ถึง ร้อยละ 15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยผู้สูงอายุในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 11 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ในบริบทต่างๆ จะอาศัยผู้สูงอายุเป็นพลังขับเคลื่อนหลัก โดยเฉพาะในมิติทางด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี ด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการสาธารณสุขและอนามัย เป็นต้น ร่วมด้วยการหนุนเสริมของกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่ม อสม. กลุ่มอาชีพต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การพัฒนาในรูปแบบที่กล่าวมา ได้นำมาสู่การสร้างสามัคคี พึ่งพาอาศัยกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้ออาทร มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนสร้างจิตสำนึกส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น จนสามารถต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และสร้างงานสร้างรายได้แก่สมาชิกในชุมชนได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของการบริหารงานและการจัดบริการสาธารณะนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ริเริ่มและเสนอแนะโครงการต่างๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของสภาฯ ตลอดจนถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การติดตามประเมินผลแผนพัฒนา และผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาตำบล โดยผ่านกลไกการทำเวทีประชาคม ในระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล รวบรวมเป็นกิจกรรมแผนงาน/โครงการเป็นแผนพัฒนา 3 ปี นำไปเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาตำบลในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในข้อบัญญัติ โดยคำนึงถึงกิจกรรมและโครงการที่ มาจากปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนโดยผ่านกระบวนการจัดทำประชาคมในพื้นที่เท่านั้น

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

โครงการตำบลล้านน่ายุคและสังคมยุคดิจิทัล

โครงการตำบลล้านน่ายุคและสังคมยุคดิจิทัล เป็นกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่เน้นให้ประชาชนในพื้นที่เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน และทำให้ตำบลล้านน่ายุคเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ทั้งนี้ เป็นกิจกรรมการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เพื่อแก้ปัญหาของสังคมล้านน่ายุคให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยโครงการดังกล่าวจะมีการจัดการประกวดหมู่บ้านขึ้นเป็นประจำทุกปี ละ 2 ครั้ง โดยชุมชนและภาคีการพัฒนาในพื้นที่ตำบลล้านน่ายุคจะร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดในการออกตรวจเยี่ยมหมู่บ้าน ด้วยการสุ่มตรวจแต่ละครัวเรือน และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากภาคีการพัฒนาในพื้นที่ตำบลล้านน่ายุค ร่วมเป็นกรรมการตรวจให้คะแนนหมู่บ้านร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนได้รับความร่วมมือจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนในเขตตำบลล้านน่ายุคทุกท่าน ที่ประสานงานกับประชาชนในชุมชน เพื่อจัดเตรียมหมู่บ้านในการเข้าร่วมประกวด และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ประชาชนตำบลล้านน่ายุคทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโครงการให้สำเร็จ

ทั้งนี้กล่าวได้ว่า โครงการตำบลล้านน่ายุคและสังคมยุคดิจิทัล เป็นโครงการหลักที่ อบต. ล้านน่ายุคให้ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจาก อบต. อาศัยเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นร่วมกันโดยชุมชนและภาคีเครือข่าย มาเป็นกุศโลบาย สำหรับการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานในด้านต่างๆ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนโครงการตำบลล้านน่ายุคและสังคมยุคดิจิทัล แบ่งออกเป็น 3 ระดับ และในแต่ละระดับก็จะมีมิติการให้คะแนนในแต่ละด้านการพัฒนา ทั้งนี้ในแต่ละด้านพัฒนานี้เอง ที่ อบต. ล้านน่ายุค จะตั้งเป็นข้อกำหนด เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงของหมู่บ้าน และครัวเรือนต่างๆ โดยอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชน และการแข่งขัน เป็นแรงกระตุ้นให้ไปสู่เป้าหมายของแต่ละหมู่บ้านวางไว้

* ระดับหมู่บ้าน ให้ความสำคัญใน 4 ด้าน ได้แก่

- o การบริหารจัดการ พิจารณาจาก ฐานข้อมูล การประชุมหมู่บ้าน แผนชุมชน เป็นต้น
- o ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พิจารณาจาก กฎระเบียบหมู่บ้าน การป้องกันภัยในชุมชน เป็นต้น
- o สิ่งแวดล้อม พิจารณาจาก การจัดระเบียบในบริเวณชุมชน กิจกรรมรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- วัฒนธรรม พิจารณาจาก กลุ่มวัฒนธรรม การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

* **ระดับคุ้ม** ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานทั่วไป ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความสะอาด การริเริ่มสร้างสรรค์ และความสวยงาม

* **ระดับครัวเรือน** ให้ความสำคัญใน 4 ด้าน ได้แก่

- เศรษฐกิจ พิจารณาจาก บัญชีครัวเรือน การปลูกผักสวนครัว ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน การประกอบอาชีพเสริม การใช้พลังงานทดแทน เป็นต้น
- สังคม พิจารณาจาก การลดละเลิกอบายมุข การออมทรัพย์ เป็นต้น
- สิ่งแวดล้อม พิจารณาจาก การบริหารจัดการขยะในครัวเรือน การจัดบ้าน ตกแต่งบ้าน เป็นต้น
- สาธารณสุข พิจารณาจาก การออกกำลังกาย การตรวจสุขภาพ การปลอดลูกน้ำยุงลาย เป็นต้น

ในแต่ละเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กล่าวมาข้างต้น จะแบ่งเป็นข้อคำถาม ที่หนุนเสริมให้แต่ละครัวเรือน แต่ละคุ้ม และแต่ละหมู่บ้าน เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ตอบโจทย์เกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนดมากที่สุด และที่ผ่านมาจาก การดำเนินงานในโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง พบการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมใน อบต.ลำัน อย่างเห็นได้ชัด หมู่บ้านมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย บ้านเรือนสะอาดเรียบร้อย ครอบครัวมีความน่าอยู่มากขึ้น ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีความสามัคคี และเสียสละ ตลอดจนมีความกระตือรือร้นและร่วมพัฒนาหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญคือประชาชนได้พัฒนาตนเองและรู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น มีการประหยัด เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การส่งเสริมการออกกำลังกายในวัยผู้สูงอายุตำบลลำ

ผู้สูงอายุ เป็นบุคคลที่มีความแตกต่างด้านชีวภาพและกายภาพกับคนวัยอื่นๆ เนื่องจากอายุวัยที่มีมากกว่าบุคคลกลุ่มอื่นๆ แต่ทว่าผู้สูงอายุนั้นว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และรับรู้เรื่องราวที่สั่งสมมามากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ฉะนั้นจากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุ จะเป็นแนวทางให้บุคคลทั่วไปมองเห็นและเข้าใจผู้สูงอายุเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ของร่างกาย เมื่อบุคคลเหล่านั้นได้เข้าสู่วัยสูงอายุแล้วก็จะเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในช่วงบั้นปลาย

ของชีวิตอย่างมีความสุข แม้ว่าผู้สูงอายุจะก่อให้เกิดภาระหน้าที่ของสังคมในการที่จะต้องดูแลรักษาสุขภาพ แต่ผู้สูงอายุก็มีคุณค่าและความสำคัญต่อสังคมมิใช่น้อย เพราะนอกจากจะเป็นที่พึ่งทางใจของบุตรหลาน และเป็นพี่เฒ่าหรือคุณตาของคุณยายในวงศ์ญาติแล้ว ผู้สูงอายุยังจะได้รับการยกย่องจากสังคมในฐานะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความคิดอ่านสุขุมรอบคอบ และเคยทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมมาแล้วเมื่อตอนที่อยู่ในวัยทำงานสืบเนื่อง

จากเหตุผลที่กล่าวมา ประกอบกับ อบต.ลำาน เป็นสังคมที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ อีกทั้งผู้สูงอายุก็ล้วนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความเป็นอยู่ของ อบต. ในด้านต่างๆ มากมาย สังคมลำาน จึงให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก และ ผู้สูงอายุเองก็ตระหนักถึงพลังการมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น ที่จะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ในภาพรวมด้วยกิจกรรมการส่งเสริมการออกกำลังกายในวัยผู้สูงอายุตำบลลำาน จึงได้ถูกริเริ่มขึ้นผ่านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากตัวแทนผู้สูงอายุทั้งในระดับหมู่บ้านและตำบล ด้วยเหตุผลของพลังการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้มแข็งแล้ว ยังดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีร่างกายแข็งแรง มีความสุขทั้งกายและใจ

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวจะมีการจัดขึ้นเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันปีละ 4 ครั้ง เป็นประจำทุกปี โดยมีกฎกติกาการทำงานร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การแข่งขันกีฬาแต่ละครั้งจะหมุนเวียนกันโดยทุกหมู่บ้านสลับกันเป็นเจ้าภาพ ประเภทกีฬาที่ใช้ในการแข่งขันเหมาะสมกับช่วงวัยผู้สูงอายุ อาทิ

- * การแข่งขันยิงหนังสติ๊ก
- * การแข่งขันสะบ้า
- * การแข่งขันเปตอง
- * การรำไม้พอง

การดำเนินกิจกรรมที่กล่าวมา นอกจากจะส่งผลให้ เกิดความสามัคคีในชุมชนแล้ว มีกลุ่มต่างๆ เข้ามาร่วมงานมากมาย เช่นกลุ่มสตรีแม่บ้าน เข้ามารับอาหารกลางวันให้ผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนเข้ามาร่วมเล่นกีฬากับผู้สูงอายุ ยังทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและใจที่ดี เห็นได้จากจำนวนครั้งของผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ย้อนหลัง 3 ปี ลดลงเรื่อยๆ จากปี2553 คิดเป็นร้อยละ 33.13 ปี 2554 เหลือร้อยละ 25.13 และ ปี2555 เหลือเพียงร้อยละ 24.09 นอกจากนี้ จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีอีกด้วย

การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี

ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประเพณีวัฒนธรรม ถือเป็นสิ่งที่ดีที่สังคมหนึ่งๆ นั้นปฏิบัติ สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ภูมิปัญญาที่ผู้สูงอายุได้เรียนรู้สั่งสมและสืบทอดต่อกันมาจากอดีต ถึงปัจจุบันมีอยู่หลากหลายทั้งในด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษา และวรรณกรรมด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี และด้านโภชนาการ ในประเด็นประเพณีวัฒนธรรม ก็มีหลายด้านด้วยกัน อาทิ วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการกิน วัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมการแต่งงาน ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นนั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น แต่ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการศึกษายุคแห่งการเรียนรู้ มีสื่อโฆษณาและเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทำให้เด็กและเยาวชน รุ่นใหม่ได้เห็นวัฒนธรรมภายนอกท้องถิ่นของตนเอง บางครั้งอาจทำให้เด็กบางกลุ่มนั้นหลงใหลวัฒนธรรมเหล่านั้นจนหลงลืมวัฒนธรรมท้องถิ่นตนเอง

จากความสำคัญในเบื้องต้นที่กล่าวมา อบต.ลำน้ำ จึงได้ร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดทำ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้คงความเป็นท้องถิ่นของคนตำบลลำน้ำ โดยเฉพาะความร่วมมือกับ สภาวัฒนธรรมตำบลลำน้ำ และชมรมผู้สูงอายุ ตำบลลำน้ำ โดยเชิญผู้มีความรู้ ความชำนาญ มีภูมิรู้ใน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมต่างๆ ของสังคมลำน้ำ ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และอาศัยผู้สูงอายุในท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการถ่ายทอด เป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินการ

ทั้งนี้ การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์วัฒนธรรมแบบสังคมลำน้ำ ที่จัดให้มีการ ถ่ายทอดแก่สังคมและเยาวชนรุ่นหลังมีมากมายหลายด้าน และกระจายไปในหลากหลายงาน หลากหลายกิจกรรม อาทิ การเล่นดนตรีพื้นบ้านพวก จ้อย ซอ การตีกลองปี่จุก การฟ้อนเจิง การฟ้อนล่องน่าน ประเพณีการสู้ขวัญ ประเพณีการสืบชะตาหลวง การตานก๋วยสลาก การสู้ขวัญ ควาย ประเพณีขึ้นพระธาตุ การผลิตข้าวกล้องโดยใช้ครกมอง การทอผ้าลายน้ำไหล การจักสาน แบบลำน้ำ ฯลฯ

โดย กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์วัฒนธรรมแบบสังคมลำน้ำ ให้คง อยู่ นั้น อบต.ลำน้ำ มีกระบวนการที่หลากหลายมาปรับใช้ ดังนี้

- * การบอกเล่า บรรยาย ด้วยวาจา
- * การสาธิต

- * การปฏิบัติจริง
- * การให้เรียนรู้จากสื่อด้วยตนเอง
- * การจัดในรูปของแหล่งเรียนรู้ และผนวกเข้ากับหลักสูตรในสถานการศึกษา
- * การใช้การแสดงผลพื้นบ้านเป็นสื่อ
- * การบันทึกองค์ความรู้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ทั้งนี้ จากการดำเนินงานตามกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมา ส่งผลให้ ภูมิปัญญาและประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่นได้รับการสืบทอดไปยังรุ่นลูกรุ่นหลาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ผู้สูงอายุกับลูกหลาน เนื่องจากการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม เป็นการถ่ายทอด ประเพณีวัฒนธรรม ที่เด็กและเยาวชนต้องเข้าร่วมการอบรม โดยมีผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มาถ่ายทอดให้ แก่เด็กและเยาวชนรุ่นลูกรุ่นหลานได้เรียนรู้และสืบทอดวัฒนธรรมเหล่านี้ให้คงอยู่ต่อไปในสังคม

นอกจากนี้ ปัจจุบันผู้คนส่วนมากในชนบทมักจะเดินทางไปประกอบอาชีพยังเมืองหลวง หรือเมืองที่มีความเจริญ ทั้งไปประกอบอาชีพและไปศึกษาต่อในระดับต่างๆ ทำให้ลืมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง จึงมีการนำเอาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นเหล่านี้มาถ่ายทอดให้ แก่คนรุ่นใหม่ทำให้บุคคลเหล่านี้หันมาสนใจในประเพณี วัฒนธรรมของตนเองมากขึ้น จะเห็นได้ จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ การแสดงกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นจะมีเด็กและเยาวชน ร่วมทำกิจกรรมเป็นจำนวนมากคนทำให้รุ่นใหม่มีสำนึกรักบ้านเกิดหันมาให้ความสนใจในประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลตำบลดำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ 54150
โทรศัพท์ 054-656-111 โทรสาร 054-656-112
- ☞ ประชากร 4,692 คน (ชาย 2,344 คน หญิง 2,348 คน)
- ☞ พื้นที่ 192 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 9,124,969.93 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 11,888,381.77 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุขวัญ บัวมูล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำผามอก
2. นายอรรณพ ปินตา ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำผามอก
3. นายวีระศักดิ์ ทองพลาย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำผามอก

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำผามอก

- ชาย จำนวน 14 คน
หญิง จำนวน 2 คน

องค์การบริหารส่วนตำบล

ตำบามอก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีงบประมาณไม่มากนัก แต่มีพื้นที่ความรับผิดชอบกว้างใหญ่ ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่มีพื้นเพอาชีพด้านการเกษตร ประชากรอยู่อาศัยพึ่งพากันในลักษณะสังคมชนบทแบบเกษตรกรรม ซึ่งให้ความสำคัญในการร่วมมือร่วมมือกันทำงาน ตามแบบฉบับการลงแขกทำงานที่มีมาแต่เดิมในสังคมตำบามอก

ดังนั้น สมาชิกในชุมชนทุกภาคส่วน ทุกเพศ ทุกวัย จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เริ่มจากการสะท้อนปัญหาและเสนอความต้องการผ่านช่องทาง

ทางที่ ๑ ๒๓. มีไว้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น สภาชาวบ้าน เครือข่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เว็บไซต์ ประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล เป็นต้น นอกจากนี้ ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. ในการทำงานด้านต่างๆ อาทิ การให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และกรรมการตรวจสอบงานจ้าง ที่จะทำการหมุนเวียนชาวบ้านมาเป็นกรรมการฯ ไม่มีการผูกขาดโดยผู้ใดผู้หนึ่ง และที่สำคัญ อบต.ตำบามอก ยังสามารถร่วมแรงรวมใจชาวบ้านในพื้นที่ ให้ช่วยกันสร้างฝายหลวง โดยไม่ต้องใช้งบประมาณจากแหล่งส่วนราชการใดเลย เน้นการใช้วัสดุต่างๆ จากในชุมชนที่มีอยู่ และอาศัยแรงงานราษฎรผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งฝายดังกล่าวถือเป็นฝายสำคัญที่จะช่วยให้มีน้ำใช้ทำการเกษตรในช่วยฤดูแล้ง และป้องกันน้ำท่วมในช่วงฤดูน้ำไหลหลาก นอกจากนี้ ในประเด็นความโปร่งใส ยังเป็นอีกเรื่องที่ อบต.ให้ความสำคัญอย่างมาก โดยจะเห็นการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของ อบต. ถึงพื้นที่ เนื่องจาก อบต.มีพื้นที่มากถึง 192 ตร.กม. ทำให้การแจ้งข้อมูลข่าวสาร เฉพาะการติดประกาศที่หน้า อบต. หรือ ผ่านเสียงตามสาย จะไม่สามารถทำได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนั้น อบต. จึงพัฒนากลไกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สภาชาวบ้าน เครือข่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน อบต.เคลื่อนที่ อบต.เคลื่อนล้อรับ

ติดต่อร้องทุกข์ ฯลฯ ที่จะทำให้ชาวบ้านได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจาก อบต. มากที่สุด ขณะเดียวกัน อบต. ยังได้รับทราบปัญหาความต้องการจากประชาชนในพื้นที่

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก ได้แก่

โครงการน้ำประปาดีเพราะมีแสงอาทิตย์ช่วย

ระบบน้ำประปาหมู่บ้านในตำบลตำผามอก เกิดมาจากพื้นฐานความไม่พร้อมของประชาชนที่จะร่วมกันใช้งานร่วมรับประโยชน์ เพราะเดิมประชาชนเคยใช้น้ำจากบ่อจากลำห้วยแม่ต้า โดยตักและสูบน้ำใช้กันแต่ละครัวเรือนตามวิถีชีวิตพื้นบ้านที่ไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย ต่อมาทางราชการได้จัดสรรงบประมาณให้มีระบบน้ำประปาในหมู่บ้านขึ้นทุกหมู่บ้านเพื่อให้ได้ใช้น้ำสะอาด แต่ต้องเป็นไปตามระบบบริหารน้ำประปาหมู่บ้าน และร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านต่างๆที่เกิดขึ้น เช่น ค่ากระแสไฟฟ้า ค่าการบริหารระบบน้ำประปา แต่ที่ผ่านมาระบบผลิตน้ำประปาหมู่บ้านในตำบลตำผามอกต้องพบกับความล้มเหลวในการบริหารจัดการ ทุกหมู่บ้านต้องส่งคืนการบริหารระบบประปาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก เป็นเพราะหมู่บ้านไม่สามารถดำเนินการได้อีกต่อไป เนื่องจากประปาหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านขาดทุนซึ่งเกิดจากการใช้น้ำของแต่ละครัวเรือนใช้แบบฟุ่มเฟือยไม่ช่วยกันดูแล ไม่ช่วยกันประหยัด เช่นเปิดน้ำทิ้ง และท้อร่วก็ไม่แจ้งให้ซ่อมแซม ส่งผลให้ค่าน้ำที่เก็บได้ไม่เพียงพอกับค่าไฟฟ้าที่สูงมาก อีกทั้งประชาชนขาดประสบการณ์ในการบริหารระบบประปา คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นว่าเพื่อให้ประปาหมู่บ้านอยู่รอด และบริหารงานต่อไปได้ จึงขึ้นค่าใช้น้ำเพื่อให้เพียงพอกับค่าไฟฟ้า แต่ก็เกิดปัญหาตามมา คือ ประชาชนลาออกจากสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำเพราะทนรับค่าไฟไม่ได้ ทันทกลับไปใช้น้ำบ่อลำห้วยดังเดิม เมื่อสมาชิกลาออกเหลือสมาชิกจำนวนน้อย คนที่เป็นสมาชิกต่อไปก็ทนรับค่าไฟฟ้าที่สูงขึ้นต่อไปไม่ไหวจึงเหลือสมาชิกกลุ่มไม่กี่คน คณะกรรมการหมู่บ้านจึงโอนระบบประปาหมู่บ้านให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก เพื่อเข้าไปบริหารและช่วยเหลือค่าไฟฟ้าแต่ละหมู่บ้าน

อบต. จึงมีแนวคิดการนำพลังงานแสงอาทิตย์ (Sola Cell) ที่มีอยู่แล้วในตำบลมาใช้ เพื่อลดค่าใช้จ่ายจากเดิมที่ใช้พลังงานไฟฟ้าที่มีต้นทุนการผลิตน้ำสูง มุ่งแก้ไขปัญหาวาชาวบ้านที่ไม่ให้ความร่วมมือที่จะใช้น้ำประปาร่วมกัน โดย อบต. เริ่มต้นทำที่หมู่ที่ 4 เป็นหมู่บ้านแรก แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบให้เห็นถึงรายรับ-รายจ่าย จากเดิมที่ผ่านมากับแนวทางใหม่ รวมถึงชี้แจงให้ชาวบ้านเห็นถึงการมีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยกันบริหารจัดการระบบประปาหมู่บ้าน เพื่อให้มีน้ำ

ประปาที่สะอาด และมีราคาถูก ใช้ จากผลอันเป็นรูปธรรมดังกล่าว ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ยอมรับและเข้าร่วมโครงการมากขึ้น จนในปัจจุบันแนวทางนี้ ได้ขยายไปครอบคลุมทุกหมู่บ้านในตำบลตำผามอก นำไปสู่ความร่วมมืออย่างยั่งยืนของระบบประปาหมู่บ้าน ส่งผลให้ประปาหมู่บ้านมีเงินเหลือ สามารถตั้งเป็นกองทุน นำไปพัฒนาระบบกรองน้ำและให้สมาชิกกู้ยืมเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่นได้ นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนร่วมกันดูแล รักษา สงวนหวงแหนระบบประปาของตนเอง ไม่มีสมาชิกคนใดใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยเพราะทุกคนเป็นเจ้าของ อีกทั้งมีน้ำเพียงพอแก่ทุกครัวเรือน ตลอดถึงการบริหารจัดการน้ำเชื่อถือเป็นระบบ ที่สำคัญ ระบบประปาหมู่บ้านของที่นี่สามารถใช้ได้จริง ไม่ตั้งเป็นอนุสาวรีย์ที่ใช้งักรไม่ได้เหมือนในหลายๆ ที่ของประเทศไทย

โครงการกระบวนการพัฒนาเพิ่มมูลค่าทรัพยากรในชุมชนคนตำผามอก (ป่าชุมชน การผลิตถ่านอัดแท่ง น้ยาชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์)

ประชากรตำบลตำผามอก ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์มีอาชีพเกษตรกร และ 80 กว่าเปอร์เซ็นต์ของพื้นที่เป็นพื้นที่ป่า ดังนั้น คติของคนตำผามอก คือ “ป่าอยู่ได้ชุมชนอยู่ได้” แต่ที่ผ่านมามีปัญหาสำคัญในชุมชนตำผามอก คือ เมื่อชาวบ้านตัดไม้ และนำวัสดุดิบจากปามาใช้อย่างฟุ่มเฟือย เช่น ไม้ไผ่ ที่นำมาแปรรูปเป็นไม้ตะเกียบ ชิ้นส่วนเศษที่เหลือนำไปทิ้งเป็นขยะสร้างปัญหาตามมาด้านสิ่งแวดล้อมภาวะ ในขณะ ที่ประชาชนส่วนหนึ่งเป็นเกษตรกร ต้องการปัจจัยในการผลิตปุ๋ย แต่ยังใช้ปุ๋ยเคมีที่มาจากที่อื่น ซึ่งสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ช่วงว่างจากฤดูเก็บเกี่ยวประชาชนว่างงานก็มักจะเข้าป่าเพื่อหาของป่าทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

วิถีชีวิตแบบเดิมๆ ของคนตำผามอกที่กล่าวมา ส่งผลต่อความเป็นอยู่ละคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวม ดังนั้น อบต.จึงเน้นแนวทางแก้ปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือจากชาวบ้านในทุกภาคส่วนเป็นกำลังสำคัญให้เกิดการแก้ปัญหาและมาตรการที่เป็นรูปธรรมและมีการบูรณาการเกิดขึ้น โดย มีแนวคิดทำให้มีการปลูกป่าทดแทน ป่าที่ชาวบ้านตัดเพื่อนำไม้ไปทำตะเกียบ และนำเศษไม้ส่วนที่เหลือจากการทำตะเกียบ ไปเผาถ่านเพื่อจะได้ถ่านดิบในการนำไปอัดเป็นแท่ง และคว้นไฟที่เผาถ่านจะได้เป็นน้ำส้มคว้นไฟ เพื่อนำไปใช้เป็นน้ำยาชีวภาพเพื่อใช้ปราบศัตรูพืช และผสมเป็นการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ทั้งนี้ ในการดำเนินงาน อบต. ได้จัดประชุมประชาชนในตำบล โดยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (ปลูกป่าทดแทน) กลุ่มผลิตถ่านอัดแท่ง กลุ่มผลิตถ่านดิบ กลุ่มผลิตน้ำยาชีวภาพ กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยให้กลุ่มประชาชนเหล่านี้ เป็นเครือข่ายซึ่งกันและกันส่งผลผลิตให้แก่กันภายใต้เงื่อนไข ทุกคนต้องให้ความร่วมมือแก่กัน

จากการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้ปัจจุบัน ในตำบลตำบามอก มีป่าชุมชน 8 ป่าชุมชน จากเดิมไม่มีป่าชุมชนแต่เป็นป่าสงวนที่ทุกคนไม่มีความหวงแหนหลังจากมีป่าชุมชนเกิดขึ้นแล้ว ทุกคนจะหวงแหนป่าชุมชนนี้ที่ปลูกป่ากันเอง โดยเฉพาะการปลูกไม้ไผ่เพื่อเอาไว้ใช้ตามขั้นตอนต่างๆ ทำให้ในชุมชนตำบามอก มีกลุ่มทำไม้ตะเคียบ ไม้เสียบลูกชิ้น มีกลุ่มถ่านอัดแท่ง กลุ่มผลิตถ่านดิบ กลุ่มน้ำยาชีวภาพกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งเกิดเป็นเครือข่ายบูรณาการการดำเนินการอย่างครบวงจร และช่วยในการดำเนินชีวิตของคนตำบามอกหลายๆ ด้าน ดังนี้

- ลดรายจ่าย เพราะมีผลผลิตมาใช้เอง จากทรัพยากรในท้องถิ่น
- เพิ่มรายได้ เพราะมีอาชีพและรายได้เสริมจากการเพิ่มมูลค่าของที่มีอยู่
- ประหยัดค่อม เพราะ ทุกอย่างผลิตเองใช้เอง ถ้าเหลือก็ขาย
- มีป่าชุมชนเพิ่มเป็น 8 แห่ง ถือเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากรด้วยความระวัง
- สามัคคีและเอื้ออารีย์ต่อกัน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

โครงการสร้างฝายหลวง ณ ลำห้วยแม่ต้า

ลำห้วยแม่ต้า เป็นแหล่งน้ำซึ่งเปรียบเหมือนสายเลือดของประชาชนในตำบลตำบามอก ที่ต้องใช้น้ำจากลำห้วยแม่ต้้านี้มาทำการเกษตรในช่วยฤดูแล้ง และป้องกันน้ำท่วมในช่วงฤดูน้ำไหลหลาก ทั้งนี้ จากการประชุมประชาคมตำบล จึงเกิดแนวคิดสร้างฝายถาวรพ้อหลวงขึ้น โดยประชาชนตำบามอกเห็นว่าควรสร้างฝายหลวงในตำบล 1 แห่ง โดยไม่ต้องใช้งบประมาณจากแหล่งส่วนราชการใดเลย ให้ใช้วัสดุต่าง ๆ จากในชุมชนที่มีอยู่ และอาศัยแรงงานราษฎรผู้มีจิตศรัทธา

โดยการดำเนินงาน อาศัยความร่วมมือจากประชาชนทุกหมู่เหล่าในตำบลร่วมดำเนินการ แยกประชาชนเป็นกลุ่มๆ ตามความสามารถและความถนัด พวกหนึ่งไปหาไม้ไผ่มาเป็นแกน พวกหนึ่งตัดทรายใส่กระสอบ พวกหนึ่งไปหาเสบียงอาหารในยามหิว พวกหนึ่งหาทุนสมทบใน

การจัดซื้อวัสดุ ปูนซีเมนต์ พวกหนึ่งเป็นฝ่ายผลิตอาหารส่งเลี้ยงผู้ใช้แรงงานต่างๆ และแล้วการสร้างฝาย กว้าง 3 เมตร ยาว 75 เมตร ขวางกั้นลำห้วยแม่ต๋ำก็เสร็จภายใน 3 เดือน ซึ่งเป็นฝายนามว่า “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ได้ประสบผลสำเร็จกลายเป็นพระราชกุศลในพระชนมายุครบ 84 พรรษา อันเกิดจากความร่วมมือร่วมใจ เป็นหนึ่งใจเดียวกันของประชาชนในตำบลโดยแท้ ความสำเร็จของฝายหลวงนี้เกิดขึ้นได้มาจากใจทุกดวงของประชาชน ที่ให้ความร่วมมือกันทั้งแรงกาย แรงใจ ทุนทรัพย์ต่างๆตามที่มีกัน ชาวคนใดคนหนึ่งไม่ได้และผลพลอยได้จากการมีฝายหลวงนี้ คือ น้ำที่กักเก็บได้นำมาใช้ทำการเกษตร นำมาใช้ในครัวเรือน นำไปสู่ความสุขที่ได้มีส่วนร่วมกันทุกครัวเรือน และสร้างกุศลแก่ประชาชนเองด้วย จนเป็นฝายต้นแบบของจังหวัดแพร่ที่หลายส่วนราชการและภาคประชาชน มาศึกษาเป็นแบบอย่าง

โครงการบริการราชการในตำบลภาคประชาชน

เนื่องจากพื้นที่ของตำบลตำผามอกเป็นป่าเขา และมีอาณาเขตกว้างขวางมาก ส่งผลให้การรับรู้ข้อมูลปัญหาและความต้องการจากประชาชน ตลอดจนการแจ้งข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนทำได้ยากลำบาก ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ อบต. เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่นตำผามอกให้มากที่สุด จึงได้จัดให้มีกลไกการดำเนินงานโดยวิธีการต่างๆ ที่จะให้ชาวบ้านได้รับรู้ รับทราบ ร่วมตรวจสอบ ร่วมมือแก้ไขปัญหา ร่วมทำงานกับ อบต. มากที่สุด อาทิ สภาชาวบ้าน เครือข่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน อบต. เคลื่อนล้อรับติดต่อร้องทุกข์ และ หน่วยข้อมูลข่าวสาร อบต. เคลื่อนที่

- * สภาชาวบ้าน เป็นการจัดรูปแบบพูดคุยกลุ่มชาวบ้านในแต่ละชุมชน ในแต่ละเดือน โดยจัดเวลาเช้าๆ ในชุมชน เมื่อ อบต. รับเรื่องจากชาวบ้านแล้ว ก็จะนำมาช่วยเหลืหรือแก้ไขต่อไป หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- * เครือข่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน เป็นการทำงานเชิงรุกของ อบต. ลงไปสู่ประชาชน ที่เดิมมีศูนย์ข้อมูลอยู่เฉพาะที่ อบต. แต่เพราะแต่ละชุมชนอยู่ห่างไกล ไม่ทราบข้อมูลใน อบต. อบต. จึงไปจัดทำเป็นเครือข่ายศูนย์ข้อมูลขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านข้อมูล ให้ประชาชนโดยเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ให้ประชาชนได้เร็วขึ้นและประชาชนเองได้มีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลของ อบต. เร็วขึ้นและสามารถตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้ดียิ่งขึ้น
- * อบต. เคลื่อนล้อรับติดต่อร้องทุกข์ เป็นรูปแบบของ อบต. ทำงานในเชิงรุกเพื่อต้องการพบประชาชนแล้วสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยการร้องทุกข์

ร้องเรียน พูดคุยกับ อบต. อีกช่องทางหนึ่งได้รวดเร็วขึ้น อบต. ได้เคลื่อนรถหน่วย ร้องทุกข์ลงไปสู่พื้นที่ต่างๆ เพื่อรับเรื่องร้องทุกข์มาแล้ว รับผิดชอบการแก้ไขให้ ผู้ร้องทุกข์ ซึ่งในโครงการนี้จะใส่ใจประชาชนที่สามารถแก้ไขอย่างรวดเร็ว ความร่วมมือ ด้านอื่นๆ ของประชาชนต่อไปก็จะเร็วขึ้น ประชาชนให้ความร่วมมือมากขึ้น

- * หน่วยข้อมูลข่าวสาร อบต. เคลื่อนที่ เป็นหน่วยที่ติดตั้งไว้บนรถยนต์เคลื่อนที่ จะไป จอดไว้ตามจุดหรือชุมชนต่างๆ ที่ประชาชนสะดวกและใกล้ตัว เสมือนเป็นศูนย์ข้อมูล ข่าวสารของ อบต. ขนาดย่อย ที่บริการให้ชุมชนที่ห่างไกลออกไป

โครงการปิดต่อน้ำตาสังหลายเสพติต

จากสถานการณ์ปัญหาเสพติตในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ไม่น่าไว้วางใจ และ อบต. ต้าผามอก เคยประสบความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาเสพติตมาแล้ว เพราะดำเนินการโดยลำพัง มิได้ ประสานงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ขาดการร่วมมือจากประชาชน และผู้นำชุมชน ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ยาเสพติต เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น อบต. จึงได้นำวิธีการในลักษณะ ระบบกลุ่ม หรือ ระบบสังคม มาใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งการปฏิบัติการในรูปแบบดังกล่าว จะมีแบ่งกลุ่มครัวเรือน มีหัวหน้ากลุ่มครัวเรือน กลุ่มละ ประมาณ 10 ครัวเรือน โดยให้แต่ละกลุ่มดูแลกันเองในกลุ่มนั้น และแต่ละกลุ่มก็จะมีการ ประจํากลุ่มให้คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาต่างๆ ทั้งนี้ เป้าหมายของแต่ละกลุ่ม คือ ต้องผ่านการรับรอง จากคณะกรรมการ ที่ อบต. แต่งตั้งขึ้นซึ่งประกอบไปด้วยชาวบ้าน ข้าราชการ และผู้นำ ชุมชน ทั้งนี้ ในระหว่างการปฏิบัติการ ถ้าสมาชิกในกลุ่มใดยังมีบัตรสนเท่ห์ หรือ ถูกแจ้งว่า เกี่ยวข้องกับยาเสพติตอยู่ จะไม่ได้รับการรับรอง ทั้งนี้ ในกลุ่มต้องใช้การกดดันผู้เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติต จนผ่านไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติต โดยจะต้องมีการพิสูจน์โดยการตรวจทางวิทยาศาสตร์

ทั้งนี้ ถ้าหากว่าผ่าน จะได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการ ซึ่งจะมอบสติ๊กเกอร์ให้ สมาชิกทุกคนในกลุ่มไปติดที่บ้าน พร้อมมอบธงขาวชักขึ้นหน้าบ้านว่าบ้านนี้ปลอดยาเสพติตแล้ว แต่ถ้าในภายหลังครอบครัวใด หรือคนในครอบครัวใด ในกลุ่ม เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติตอีก กลุ่ม ที่ครอบครัวนั้นเป็นสมาชิกอยู่ ทั้งกลุ่มจะถูกยึดสติ๊กเกอร์คืนพร้อมรับขงสีขาวคืน ดังนั้นในกลุ่ม สมาชิกกันเอง จะต้องเฝ้าระวังกัน มิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติต ที่ล่าคณูอีกประการหนึ่ง ถ้ากลุ่มใด ผ่านการรับรองแล้ว จะมีการประกาศออกหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน เป็นการชื่นชมให้เกียรติ และ

เป็นการกดดันทำให้กลุ่มที่ยังไม่ผ่านหาวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะได้เป็นกลุ่มที่ผ่านบ้าง ทั้งนี้ถ้ากลุ่มใดหรือคนใดต้องการขอความช่วยเหลือในการเลิกยา อบต. ก็จะนำไปรักษาบำบัด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแต่ละครัวเรือนจะบีบกันเอง มีความกระตือรือร้น เพราะกลัวเสียหน้าในสังคม ถ้าไม่ได้รับการรับรอง กลัวสังคมประณาม ลูกหลานจึงอยู่ในความดูแลปกครองจากพ่อแม่อย่างเคร่งครัด ถือได้ว่าการปฏิบัติกรดังกล่าวช่วยให้สังคมตำหนิออกปลอดภัยเสพติดไปได้อย่างมากในปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000
โทรศัพท์ 053-537-478 โทรสาร 053-537-618
- ☞ ประชากร 13,191 คน (ชาย 6,415 คน หญิง 6,776 คน)
- ☞ พื้นที่ 55.675 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 18 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 37,920,582.56 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 11,191,952.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายยวงคำ กันใจศักดิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก
2. นายสุวิทย์ เนตรแสนสัก ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก
3. นายพันธ์ทวี ปานแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก

- ชาย จำนวน 35 คน
หญิง จำนวน 1 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ มีจำนวนหมู่บ้านมากถึง 18 หมู่บ้าน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านมีความแตกต่างกันในสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากพื้นที่ตำบลป่าสักมีพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่อุตสาหกรรมผสมผสานกันไป ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเน้นหลักความโปร่งใสจึงถือเป็นภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักที่จะต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาในทุกด้าน โดย องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ได้กำหนดวิสัยทัศน์การบริหารงานคือ **“ยึดมั่นประชาธิปไตย ใช้หลัก ธรรมภิบาล บริหารงานแบบมีส่วนร่วม”**

จากวิสัยทัศน์ในการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ตระหนักว่า ในการทำงานใดๆ แล้ว หากปราศจากการให้ความร่วมมือ ร่วมใจจากหลายๆ ฝ่ายแล้วย่อมจะประสบผลสำเร็จได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนในพื้นที่ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าของอำนาจอย่างแท้จริง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก จึงได้นำหลักหรือแนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา

ในประเด็นความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จะเห็นว่าเมื่อการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ เป็นไปตามกระบวนการของการมีส่วนร่วม ย่อมหมายถึง การร่วมตรวจสอบโดยผู้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องตามโครงการอยู่แล้ว และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ ที่กำหนด การจัดทำเอกสารที่ถูกต้อง ย่อมก่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน ทุกฝ่ายเข้าใจและยอมรับในหลักการเมื่อทุกอย่างดำเนินไปตามกระบวนการที่ถูกต้อง ก็จะเกิดความสมบูรณ์ในโครงการ และเกิด

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป ทั้งนี้ สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดคือ การใช้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ได้แก่

โครงการเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ ตำบลป่าสัก

(กิจกรรมประกวด คุ่มน้ำอยู่)

อบต.ป่าสัก ประสบปัญหาด้านขยะมูลฝอยมีปริมาณเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะสูง และปัญหาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับปัญหาภูมิทัศน์โดยรวมของหมู่บ้านและตำบลขาดการดูแลเอาใจใส่ นำไปสู่ปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่ ดังนั้นจากการปรึกษาหารือในเวทีประชาคมหมู่บ้าน จึงนำไปสู่การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการรักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยนำโครงการเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ ตำบลป่าสัก มาเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว

การดำเนินงานแต่ละหมู่บ้าน จะคัดเลือกตัวแทนหมู่บ้านเข้าร่วมเป็นผู้แทน เพื่อรับทราบเกณฑ์การพิจารณาคุ่มน้ำอยู่ รวมถึงวิธีการประเมินว่าแบ่งเป็นกี่ด้าน มีแนวทางการประเมินอย่างไร เพื่อให้แต่ละคุ่มแต่ละหมู่บ้าน ได้กลับไปร่วมประชุมปรึกษาหารือ หาแนวทางพัฒนาพื้นที่และคุ่มของตน ตามทรัพยากรที่มีอยู่ และตามสไตล์รูปแบบของตนเองได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้โดดเด่นและตรงใจคณะกรรมการประเมินมากที่สุด ทั้งนี้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกคุ่มน้ำอยู่ระดับตำบลนี้ อบต.ป่าสัก ได้เชิญบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้น ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาการอำเภอ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น โดยทำการกำหนดร่วมกับ ข้าราชการ อบต. ผู้แทนชุมชน และสมาชิกสภา อบต. ซึ่งถือได้ว่าเป็นการนำทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการถึงปัญหาและทิศทางการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน สำหรับการพิจารณาให้รางวัลคุ่มน้ำอยู่ จะมีกรรมการลงพื้นที่ประเมินจำนวน 4 รอบด้วยกัน ซึ่งในรอบที่ 1-3 จะถือเป็นรอบของการนิเทศงานโดยเจ้าหน้าที่ อบต. เพื่อคอยให้คำแนะนำ และติดตามผลการพัฒนา สำหรับรอบที่ 4 จะเป็นรอบตัดสินการให้รางวัล ซึ่งจะใช้กรรมการจากภายนอกพื้นที่ทั้งหมดเพื่อความโปร่งใสและปราศจากการมือคดีในการให้รางวัล

ผลของโครงการดังกล่าว ส่งผลให้ชุมชนตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นรากฐานของการรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน นอกจากนี้ การให้คำแนะนำและติดตามอย่างสม่ำเสมอ จากทีมงานเจ้าหน้าที่ อบต. ก็ช่วยให้การดำเนินงานและกิจกรรมดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโครงการประกวดคຸ້ມນ່າຍູ່ ที่กล่าวมา ยังนำไปสู่การเกิดกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ อบต.ป่าสัก มากมาย อาทิ

การเป็นชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste)

นำไปสู่การส่งเสริมให้ทุกหลังคาเรือนมีการคัดแยกขยะ โดยให้รวมรวบและจัดเก็บไว้เพียง 1 จุดภายในบริเวณบ้าน เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการจัดเก็บ อีกทั้งยังเป็นการทำให้บ้านสะอาดน่าอยู่ เป็นระเบียบมากขึ้น ซึ่งอาศัยหลักของการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส. มาบูรณาการ ซึ่งจากเดิมนบ้านแต่ละหลังมักจะมีที่เก็บขยะและวัสดุเหลือใช้วางไว้หลายจุดภายในบริเวณบ้าน ใช้แนวคิดที่ว่า “ ถ้าหากจะรก ก็ให้รกได้แค่จุดเดียว ” ทั้งนี้ การคัดแยกขยะในครัวเรือนจะเน้นการคัดแยกที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถนำไปสู่การนำไปใช้จริง ภาชนะสำหรับใช้บรรจุขยะนั้นก็เน้นวัสดุเหลือใช้ที่นำมารีไซเคิล อาจเป็นถังบรรจุสีทาบ้านเก่า ตะกร้า ถุงกระสอบ ถุงปุ๋ย เป็นต้น ทั้งนี้ อบต.ป่าสัก ไม่มีนโยบายในการซื้อถังขยะใหม่แจกชาวบ้าน เนื่องจากเป็นแนวความคิดที่ทางภาครัฐจัดให้ ไม่ได้เกิดจากความต้องการของชุมชนเอง การให้ชาวบ้านจัดหาวัสดุรองรับขยะเอง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ทำให้ชุมชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของกิจกรรมต่างๆ ที่ทำ

การรณรงค์ส่งเสริมให้มีการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์

มีการนำวัสดุเหลือใช้ที่อาจจะมองเห็นว่าเป็นขยะแล้วมาใช้หรือสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ นับเป็นสิ่งที่ดีที่เป็นแบบอย่างให้คนในชุมชนและชุมชนอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงหรือได้มีโอกาสไปมาหาสู่กัน ได้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปเป็นตัวอย่างในการจัดการกับขยะเหลือใช้ที่มีอยู่ในชุมชนของตนเองได้ต่อ เช่น การนำยางรถยนต์มาใช้ปลูกดอกไม้ลดแหล่งเพาะพันธุ์ขุยมะพร้าว การนำขวดน้ำอัดลมมาดัดแปลงเป็นตู้รับจดหมาย เป็นต้น

ต่อยอด ความคิด สู่การสร้างความปลอดภัยทางถนน

ทำให้ชุมชนเกิดแนวความคิดและมองเห็นถึงศักยภาพของชุมชนว่า บางอย่างไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทางภาครัฐแต่เพียงอย่างเดียว ชุมชนสามารถคิดและดำเนินการได้เองโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

ในชุมชน ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และแรงงาน อาทิ การจัดทำป้ายสัญญาเตือนจนอาจร
การตีเส้นขาวแดง ขาวเหลืองตรงบริเวณที่เป็นทางโค้งหรือจุดที่สมาชิกภายในคุ้มพิจารณาแล้วเห็น
ว่าเป็นจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ หรือ การนำแผ่นป้ายโครงการเก่าที่มีอายุเกิน 2 ปี (หมดระยะ
ประกัน) มารีไซเคิลทำเป็นแผ่นป้ายเตือน ป้ายรณรงค์ต่างๆ โดยชุมชนเป็นผู้ออกแบบและ
คิดข้อความต่างๆ ทาง อบต.สนับสนุนด้วยการรับป้ายดังกล่าวมาทาสีใหม่ และเขียนให้ ส่วนป้ายที่
มีขนาดไม่ใหญ่มากนักและเป็นวัสดุ เหลือใช้หรือแผ่นไม้เก่า ทางชุมชนจะดำเนินการเอง

นอกจากกิจกรรมดีๆ ที่ยกมาข้างต้น ทาง อบต. ยังได้จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วม
กันกับการทำงานที่ผ่านมา เพื่อให้ทุกหมู่บ้านได้เห็นรูปแบบการดำเนินงานของหมู่บ้านอื่นๆ ภายใน
ตำบล เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้กับหมู่บ้านของตนเอง โดยให้แต่ละหมู่บ้านจะมีการนำเสนอและ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เมื่อการประกวดเสร็จสิ้น

โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามแนวพระราชดำริปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงตำบลปาลัก

จากสภาสังคมเมืองลำพูน ที่มีภาคอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่อย่างมาก ส่งผลต่อชีวิตความ
เป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคมของคนพื้นที่ปาลักดั้งเดิม ดังนั้น อบต.ปาลัก จึงมีความต้องการ
ส่งเสริมประชากรในในภาคเกษตรกรรมให้มีงานทำ โดยมีรายได้ที่พอเพียงกับการดำรงชีพใน
ปัจจุบัน อีกทั้ง มีแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่ตำบลปาลัก ให้มีจุดเสถียรด้านการเกษตร เพื่อจะ
เป็นการดำรงรักษา อาชีพเกษตรกรรมให้อยู่คู่กับสังคมคนปาลักต่อไป จึงได้ริเริ่มโครงการนี้ขึ้น
โดยความร่วมมือกับเกษตรกรในพื้นที่

การดำเนินงาน เริ่มจากการคัดเลือกเกษตรกรหมู่บ้านละ 1 คน เข้าร่วมเป็นสมาชิก
โครงการฯ รุ่นที่ 1 โดยผ่านมติการคัดเลือกจากเวทีประชาคมภายในหมู่บ้าน ส่วนหลักการคัดเลือก
เกษตรกรในรุ่นต่อมาจนถึงปัจจุบัน (รุ่นที่ 2-5) มีการคัดเลือกตัวแทนเกษตรกรภายในหมู่บ้าน
จากคณะกรรมการหมู่บ้านและสมาชิกโครงการฯ รุ่นก่อนหน้า เป็นผู้คัดเลือกในรอบที่ 1 และ
คัดเลือกรอบที่ 2 ในเวทีประชุมประจำเดือนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ
คัดเลือกแล้ว อบต.จะจัดให้มีการอบรมวิชาการในการเกษตรด้านต่างๆ เพิ่มเติม และจัดให้มีการ
ประชุมประจำเดือนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคณะเกษตรกรร่วมกัน

จากนั้น จะมีการทำสัญญาข้อตกลงการรับเงินอุดหนุนและชำระคืนเงินโครงการฯ ซึ่ง อบต.จะอุดหนุนงบประมาณหมู่บ้านละ 20,000 บาท ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลร่วมกับ เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ และมีกำหนดการคืนเงินภายใน 4 ปี ๆ ละ 5,000 บาท โดยเมื่อถึง สมาชิกโครงการฯ ในรุ่นที่ 5 งบประมาณ 2555 กำหนดไว้ว่าต้องมีการชำระคืนเงินจากเกษตรกร รุ่นที่ 1-4 รวม 20,000 บาท ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้เงินชำระคืนดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบ หมู่บ้านต่อไป ทั้งนี้รายละเอียดสัญญาข้อตกลงการมอบเงินอุดหนุน มี อบต.ป่าสัก เป็นผู้สนับสนุน โครงการฯ แต่ละหมู่บ้านโดยมีผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านเป็นประธานโครงการฯ และเกษตรกรรวม ถึง ส.อบต.ป่าสักเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบโครงการ พร้อมทั้งให้เกษตรกรจัดทำแผนงบประมาณชี้แจง รายละเอียดการบริหารและจัดการเงินอุดหนุนดังกล่าวต่อไปเพื่อความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม ในการจัดการพื้นที่ของเกษตรกรเอง โดย อบต.จะแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประเมินและ ติดตามผลโครงการประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่จาก อบต.และผู้นำเกษตรกรระดับหมู่บ้าน เพื่อ ตรวจสอบเยี่ยมปีละ 2 ครั้ง โดยครั้งแรกเป็นการประเมินเบื้องต้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ให้คำ แนะนำชี้แจง ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ และการประเมินครั้งที่ 2 เป็นการตัดสิน ผลการดำเนินการตามโครงการฯเพื่อประเมินและรับรองศักยภาพให้เป็นจุดสาธิตเกษตรตาม โครงการฯ ประจำแต่ละหมู่บ้านต่อไป ตามข้อตกลงในระเบียบหลักเกณฑ์ในการเป็นสมาชิก โครงการฯ

ผลจากการดำเนินงาน ได้นำไปสู่การเกิดจุดสาธิตเกษตรตำบลป่าสัก ในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งก็แตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทเกษตรกรรม ที่เกษตรกรแต่ละท่านมีความถนัด ซึ่งถือเป็น แหล่งเรียนรู้ที่ดีในตำบลป่าสัก นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการต่อยอดไปสู่กิจกรรมด้านการเกษตรที่ หลากหลาย อาทิ โครงการปราชญ์เกษตรตำบลป่าสัก โครงการบริหารและจัดการศัตรูพืชในชุมชน โครงการสาธิตการทำนาข้าวอินทรีย์ โครงการ 5 ศูนย์เด็ก 5 จุดสาธิต โครงการธนาคารกล้าไม้ โครงการขยะสดเพื่อการเกษตร เป็นต้น

กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลป่าสัก บ้านสันคะยอม

กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลป่าสัก เกิดจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรบ้าน สันคะยอม ที่ทำนาแล้วเกิดปัญหา คือ นาข้าวที่ปลูกเกิดโรคระบาด ข้าวไม่ต้านทานโรคและเกิดการ แพร่ระบาดของแมลงศัตรูพืช ซึ่งเกิดจากเกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ปลูกเอง ทางกลุ่มจึงมี ความคิดที่จะพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้ข้าวพันธุ์ดี เพื่อแก้ปัญหาการเกิดโรคระบาดในนาข้าว

กอบกับสิ้นกวีชากรเกษตรจากรุณย์ชยพันธุ์ข้าวที่7 จังหวัตเรียงใหม่เข้ามาส่งเสริมให้ควมรู้ ดำนวิชากรในการพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มเกษตรกรบ้านสันคะยอม จึงก่อตั้งขึ้นเป็นศูนย์ผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน และมีสมาชิกจากหมู่บ้านอื่นๆ ทั้ง 18 หมู่บ้านในตำบลปลัก เกิดเป็น ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลปลัก โดยได้รับการสนับสนุนและประสานงานจาก อบต. ปลัก ในด้านงบประมาณและวิทยากร

ต่อมา ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลปลักมีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผลผลิตที่ได้ มาเยอะ จึงนำที่เหลือจากคัดเมล็ดพันธุ์แล้วไปบริโภคเอง แต่พบปัญหา คือ การที่เกษตรกรนำ ข้าวเปลือกที่เหลือไปสีที่โรงสีในเมืองมีราคาสูง ทางกลุ่มจึงเกิดแนวคิดที่จะมีโรงสีข้าวเป็นของกลุ่ม เอง เพื่อจะได้นำข้าวไปสีในราคาที่ถูกลงและยังได้รำข้าวมาเลี้ยงสัตว์อีก ทางกลุ่มจึงทำโครงการเข้ามา ที่ อบต.ปลัก เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน คือ กุ๋ยมิเงินได้ โดยชำระคืนภายใน 5 ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ทางกลุ่มจึงนำเงินที่ได้รับจากการสนับสนุนมาจัดตั้งโรงสีข้าว ชุมชนขึ้น และเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร แล้วนำ ผลผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปจำหน่ายในราคาที่สูงกว่า

จากการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรชาวนา ในอบต.ปลัก ผ่านการประสานงานและความ ร่วมมือในการสนับสนุนกลุ่มของ อบต.ปลัก ส่งผลให้ในปัจจุบันศูนย์ข้าวชุมชนตำบลปลัก เป็น ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีจำหน่ายให้คนในชุมชนราคาถูกลง และ เป็นศูนย์เรียนรู้ สาธิตการทำ นาในตำบลปลัก อีกทั้งมีโรงสีข้าวเป็นของกลุ่ม เพื่อให้เกษตรกรเป็นผู้ผลิตคนแรกที่จำหน่าย ได้ราคาสูงและเป็นผู้บริโภคคนสุดท้ายที่ได้ผลิตภัณท์ราคาถูกลง ซึ่งก็สอดคล้องเป็นไปตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ทำนาข้าวไว้บริโภคที่เหลือจำหน่าย

โครงการ “ของกินเป็นบ้าน ชนมหวานเป็นเมืองอวดพญา 12 เมษา”

โครงการนี้ ได้จัดอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา 7 ปีแล้ว โดยเริ่มจากหมู่บ้านหนองไซ หมู่ที่ 14 ตำบลปลัก ซึ่งจัดกิจกรรมดังกล่าวในช่วงเทศกาลปีใหม่ไทย เน้นจัดกิจกรรมในวันที่ 12 เมษายน ของทุกปี ก่อนวันสงกรานต์ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ว่างเว้นจากการเพาะปลูก เก็บเกี่ยว พืชผล ประกอบกับเป็นช่วงฤดูร้อน และกลุ่มเยาวชนอยู่ระหว่างปิดภาคเรียน ทั้งนี้เพื่อให้พี่น้อง ประชาชน เยาวชน ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความอบอุ่น เข้มแข็งภายในหมู่บ้าน และ เชิญชวนประชาชน เยาวชน ของทุกหมู่บ้านในตำบลเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันประกอบอาหาร

พื้นเมือง ชนพื้นเมืองและทุกคนพร้อมใจเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นที่ตั้งม ยึดถือปฏิบัติ สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน พร้อมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดรุ่นสู่รุ่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้ ภูมิปัญญาของแต่ละหมู่บ้านในการแสดงความสามารถพร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประกอบอาหารพื้นบ้าน

โดย อบต.ป่าสัก มีความมุ่งหวังให้ประชาชน เยาวชน ในท้องถิ่นได้สืบสานประเพณี วัฒนธรรมล้านนาต่อรุ่นสู่รุ่น มีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม และได้แสดงออกถึง ความเป็นเอกลักษณ์ พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละหมู่บ้าน ที่สำคัญนำไปสู่ความ สัมคคีในหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมของเยาวชน ประชาชน ทั้งในหมู่บ้านและตำบล

ทั้งนี้ ในการดำเนินงาน อบต.ป่าสัก เน้นจุดเด่นของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดย ให้ประชาชนในตำบลป่าสัก นำเสนอทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดขึ้นได้เอง และนำมาใช้ในการ แก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธี เป็นองค์ความรู้ของชาวบ้าน ทั้งทางกว้าง และทางลึกที่ชาวบ้านคิดเอง ทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม กับยุคสมัย อาทิ

- o วัฒนธรรมการกิน ที่ประชาชนในท้องถิ่นจะเน้นพืช ผัก สมุนไพรที่นำมาเป็น เครื่องปรุงอาหารส่วนใหญ่ปลูกเองและเก็บจากในป่า ปราดจากยาฆ่าแมลง ประกอบ กับสภาพอากาศ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้อาหารพื้นบ้านแตกต่างจากภาคอื่นๆ คือการที่ อากาศหนาวเย็นเป็นเหตุผลให้อาหารส่วนใหญ่มีไขมันมาก เช่น น้ำพริกอ่อง แกงฮังเล ใ้ส้อั่ว เพื่อช่วยให้ร่างกายอบอุ่น หรือการใช้ชันโตกเป็นภาชนะสำหรับจัดตั้งสำหรับ กับข้าวไว้รับประทานกันตามปกติในชีวิตประจำวันและนิยมใช้รับแขก เนื่องจากสะอาด สะดวกต่อการยกเก็บ
- o วัฒนธรรมการแสดง เช่น การตีกลองสะบัดชัย การถ่ายทอดศิลปะการแสดงรุ่นสู่รุ่น การนำศิลปะการต่อสู้ป้องกันผลมผลสาน การฟ้อนรำที่สวยงาม
- o ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสอนวิธีการตัดตุ้งล้านนาด้วยกระดาก เพื่อนำไปวัดในช่วง เทศกาลวันสงกรานต์

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน 51110
โทรศัพท์ 053-536-062 โทรสาร 053-536-062
- ☞ ประชากร 9,377 คน (ชาย 4,713 คน หญิง 4,664 คน)
- ☞ พื้นที่ 150.37 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 12 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 18,130,657.35 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 12,944,707.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายอัครเดช คัมภีระมนต์ นายกองดีการบริหารส่วนตำบลป่าไผ่
2. นายจักรกฤษณ์ อินตะหล้า ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่
3. นายศุภกฤษณ์ สุภาพ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่

- ชาย จำนวน 22 คน
หญิง จำนวน 2 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ ยึดหลักการบริหารภายใต้วิสัยทัศน์ **“ตำบลบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา”** ทั้งนี้ อบต.ป่าไผ่ จึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมาก เริ่มจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็นหลัก โดยใช้ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น ได้แก่ การออกประชาคมทุกหมู่บ้านในตำบล จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร วิทยุชุมชนตำบลป่าไผ่ เว็บไซต์ของ อบต. กล่องรับความคิดเห็น บอร์ดประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้ ในการนำโครงการ/กิจกรรม มาใส่ในแผนพัฒนาสามปี โดยใช้กรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน 8 ด้านมาเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ได้จัดให้มีคณะกรรมการจัดกลั่นกรอง และวิเคราะห์โครงการกิจกรรมแผนที่เสนอผ่านการประชาคมและช่องทางการรับข้อมูลต่างๆ ทำการพิจารณารวบรวมเสนอเป็นร่างแผนต่อสภา อบต.ป่าไผ่ เพื่อพิจารณาอนุมัติ และนำไปจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป ซึ่งกระบวนการทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานได้ทุกขั้นตอน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งทั้งหมดมาจากความต้องการโดยประชาชนมีส่วนร่วมนำเสนอปัญหา จะช่วยให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรมดำเนินงาน จะมีการรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีให้ประชาชนรับทราบ ในเรื่อง การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ และผลการดำเนินงานในรอบปี โดยใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ ดังนี้ วิทยุชุมชนตำบลป่าไผ่, ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร, ปิดประกาศบอร์ดประชาสัมพันธ์ และการจัดส่งหนังสือประชาสัมพันธ์ให้แก่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์เสียงตามสายและติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ ซึ่งถือเป็นการถ่วงดุลการทำงานของ อบต. อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ ให้ประชาชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนและเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่นอีกด้วย

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ ได้แก่

โครงการเวทีประชาคมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย

สืบเนื่องจาก ช่วงฤดูฝนจะมีน้ำไหลป่าจากภูเขาเข้าท่วมไหลผ่านถนนพหลโยธินสาย ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรและพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน และปัญหาน้ำล้นตลิ่ง บริเวณหมู่บ้านที่แม่น้ำลี้ไหลผ่าน โดยปัญหาทั้ง 2 ปัญหานี้ได้เกิดซ้ำซากทุกปี และได้สร้างความเสียหายให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก อบต.ป่าไผ่ จึงนำปัญหาดังกล่าวเข้าที่ประชุมสภา อบต.เพื่อแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นป่าไผ่ไหลหลากและน้ำล้นตลิ่ง ซึ่งมีมติที่ประชุมสภาเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ จัดเวทีประชาคมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสาธารณภัย โดยเฉพาะปัญหาเรื่องน้ำ

จากเวทีประชาคมดังกล่าว ได้มีการเสนอปัญหาของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงและได้รับผลกระทบ สะท้อนปัญหาและความต้องการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยได้มีการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน โดยข้อสรุปในที่ประชุมเห็นว่า ควรมีการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมขนาดใหญ่ข้ามถนนพหลโยธิน จำนวน 2 แห่ง คือ แห่งที่ 1 คือ หมู่ที่ 11 บ้านป่าไผ่วังน้ำลี้ แห่งที่ 2 คือ หมู่ที่ 7 บ้านห้วยน้ำเย็น เพื่อเป็นเส้นทางระบายน้ำที่ไหลป่าไผ่ลงไปยังแม่น้ำลี้ ซึ่งจะสามารถลดปริมาณน้ำที่ไหลป่าจากภูเขามายังพื้นที่การเกษตรและพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน หมู่ที่ 11 และหมู่ที่ 7 ได้ นอกจากนี้ได้มีการจัดทำแผนป้องกันน้ำท่วม ร่วมกันทุกภาคส่วน โดยวางแผนป้องกันตั้งแต่ต้นตอของปัญหา คือ การตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งมีหน่วยงานป่าไผ่แม่เหียบ รับผิดชอบปัญหาพร้อมนำข้อมูลไปจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการของหน่วยงานพร้อมทั้งจัดให้มีการออกพื้นที่ตรวจสอบตราลาดตระเวนในการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ร่วมกับผู้นำชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครตำรวจบ้าน และการออกสำรวจพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ อบต. ในการจับค่าพิกัด GPS ของพื้นที่ป่าไม้ในตำบลป่าไผ่ เพื่อนำมาซึ่งการตรวจสอบในกรณีมีผู้บุกรุกพื้นที่ในการตัดไม้ทำลายป่า สำหรับการสร้างสิ่งกีดขวางทางไหลของน้ำ ได้มอบหมายให้ อบต.ตรวจสอบการขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการรุกก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างกีดขวางทางเดินของน้ำในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ และที่สำคัญในส่วนของการบริหารจัดการเหมืองฝาย ได้กำหนดให้ปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการเปิดปิดน้ำในแต่ละเหมืองฝายใหม่ ซึ่งกลุ่มเหมืองฝายก็ได้ข้อสรุปร่วมกันคือ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบถือกุญแจเพิ่มอีก 2 คนเพื่อให้ถือกุญแจเปิดปิดคนละดอกในกรณีที่กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ติดภารกิจไม่สามารถมาเปิดปิดประตูเหมืองฝายได้ ให้ผู้ถือกุญแจที่เหลืออีก 2 คน เป็นรับผิดชอบเปิดปิดประตูฝาย โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเหมืองฝายขึ้นฝายละ 10 คน เพื่อช่วยเหลือการเปิดปิดประตูฝายในกรณีปริมาณน้ำในแม่น้ำลี้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และให้กำนันผู้ใหญ่บ้านในแต่ละ

เหมือนฝายประสานงานทำความเข้าใจให้ตรงกันกรณีที่ปริมาณน้ำแม่ลี้เพิ่มมากขึ้น ว่าเหมือนฝายไหนควรจะเปิดหรือควรจะปิด

ทั้งนี้ การดำเนินงานแก้ปัญหาทุกภัยดังกล่าว ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำป่าไหลหลากและน้ำล้นตลิ่งได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการสามารถสะท้อนปัญหาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รับทราบ ก่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานในภาพรวมอย่างเป็นระบบ และยังนำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มเหมือนฝาย ในด้านการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบในการเปิดปิดประตูฝาย และดูแลรักษาทรัพย์สินครุภัณฑ์ ไม่ให้เกิดความเสียหาย มีการประสานงานการทำงานร่วมกันระหว่างหัวหน้ากลุ่มเหมือนฝาย และสมาชิกกลุ่มที่ได้รับการแต่งตั้ง จากกระบวนการดังกล่าวประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองระหว่างชุมชนหมู่บ้านส่งผลให้เกิดความสามัคคีและความยั่งยืนในชุมชนและหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องตลอดไป

โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น (พิธีสะเดาะเคราะห์สืบชะตา เทศกาลปีใหม่เมือง)

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุแต่ละหมู่บ้านได้ร่วมพบปะเชื่อมความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยน และร่วมทำกิจกรรมการส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบล้านนา ร่วมกันจำนวน 12 หมู่บ้าน ประมาณ 500 คน และเป็นการแก้ปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่แยกย่อยไปแต่ละหมู่บ้านส่งผลให้การจัด กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุไม่หลากหลาย ทั้งนี้ อบต.ป่าไผ่ จึงร่วมพูดคุยกับตัวแทนผู้สูงอายุทุกหมู่บ้าน นำไปสู่การจัดงานวันผู้สูงอายุในภาพรวมระดับตำบลป่าไผ่ โดยใช้สถานที่บริเวณรอบอาคารสำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ เป็นสถานที่จัดงาน

โดยในงานดังกล่าว จะเห็นไปที่กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น พิธีสะเดาะเคราะห์สืบชะตาให้กับผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งพิธีสืบชะตาซึ่งถือว่าเป็นประเพณีสำคัญอย่างหนึ่งของชาวล้านนาที่เชื่อกันว่าเป็นการ ต่ออายุหรือต่อชีวิตของบ้านเมืองหรือของคนให้ยืนยาว มีความสุข ความเจริญ ตลอดจนเป็นการขจัดภัยอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นให้แคล้วคลาดปลอดภัย พิธีสืบชะตาแบบพื้นเมืองล้านนาได้ยึดถือและปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านานทุกหมู่บ้าน ทุกตำบลต่างรู้จักและยึดมั่นปฏิบัติกันอยู่ เพราะเชื่อว่าทุกภัยทั้งหลายที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง และญาติพี่น้องจะหมดหายไป ชีวิตก็จะยืนยาวยิ่งขึ้น อีกทั้งเชื่อว่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ที่จะสู้กับชะตาชีวิตต่อไป ส่วนพิธีสะเดาะเคราะห์ตามประเพณีท้องถิ่นชาวล้านนา

มีความเชื่อว่าเป็นการบิดเบือนเรื่องไม่ได้ เรื่องร้ายที่จะเข้ามาข้องแวะในการดำเนินชีวิตของคน ให้หลีกเลี่ยงไปยั้งที่อื่น ทั้งนี้ ถือได้ว่าทั้ง 2 พิธีดังกล่าวเป็นการพลิกฟื้นและอนุรักษ์จารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ค่อยๆ เลือนหายไปกับผู้สูงอายุรุ่นก่อนๆ ซึ่งพิธีดังกล่าวเป็นพิธีใหญ่ต้องอาศัยคนและเครื่องประกอบพิธีกรรมมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีและการมีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุที่มาร่วมตัวกัน ในการจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี รวมถึงการประกอบพิธี นอกจากนี้ พิธีจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์ที่ช่วยให้ผู้สูงอายุและผู้เข้าร่วมได้เข้าถึงหลักวิถีคิดในการดำเนินชีวิต การการดำเนินชีวิตแบบไม่ประมาท ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม การให้ความเคารพผู้สูงอายุ การทำความดี และการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีภายในกลุ่ม การเกิดความโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรม ผู้สูงอายุเห็นถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างชัดเจน และยังเป็นการสืบสานอนุรักษ์พิธีดังกล่าวไม่ให้เลือนหาย และสร้างคุณค่าให้กับจารีตประเพณีดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

โครงการคนดีศรีหน่วยงาน

อบต.ป่าไผ่ เห็นว่าการพัฒนาตำบลป่าไผ่ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน โดยนอกจากพัฒนาด้านความรู้และวิชาการแล้วสิ่งที่สำคัญจำเป็นอย่างไม่น้อยไปกว่ากัน คือ การส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น จึงจัดให้มีโครงการคนดีศรีหน่วยงานขึ้น ซึ่งเป็นโครงการที่เสนอโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของ อบต. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

โครงการดังกล่าว เริ่มจากการสัมภาษณ์สอบถามแนวความคิด/ทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของคนดี และ คุณค่าของคนดีในหน่วยงาน จากบุคลากรทุกคนใน อบต. จากนั้นจึงนำแนวคิด/ทัศนคติของทุกคนมาประมวลเป็นบทความในหัวข้อ คุณสมบัติของคนดี และ คุณค่าคนดีในหน่วยงาน โดยมีการทำอันดับประชาสัมพันธ์บทความดังกล่าว ณ บอร์ดประชาสัมพันธ์ภายในของหน่วยงาน โดยในการคัดเลือก อบต. จะแจกรูปหัวใจสีขาวให้พนักงานทุกคนเพื่อเขียนชื่อคนที่ตนคิดเห็นว่าควรยกย่องเชิดชูให้เป็นคนดีของหน่วยงานแล้วนำไปใส่กล่องรับความคิดเห็น แล้วนำผลมาสรุปคะแนนเรียงลำดับตามคะแนนโหวตเสนอคณะกรรมการพิจารณาถ่วงนกรองที่ประกอบไปด้วย ปลัด นายก และรองนายก 2 ท่าน เพื่อพิจารณาและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน พร้อมมอบใบประกาศเชิดชูความเป็นคนดีศรีหน่วยงานต่อไป

จากการดำเนินการตามโครงการ พบว่าเป็นการฝึกวิธีการทำงานมีส่วนร่วมของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยเริ่มตั้งแต่คำจำกัดความของคำว่า คนดี และช่วยปรับทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพราะอย่างน้อยพนักงานทุกคนจะต้องพิจารณาถึงความดีของเพื่อนพนักงานทีละคนก่อนที่จะเขียนชื่อเพื่อนพนักงานที่ตนคิดว่าเป็นคนดีที่สุดเพียง 1 คน ลงในรูปหัวใจสีขาว นอกจากนี้ ทุกคนที่เพื่อน ๆ โหวตคะแนนให้ถึงแม้จะไม่ได้รับใบประกาศแต่ก็รู้สึกภาคภูมิใจที่เพื่อนพนักงานมองเห็นความดีที่ตนเองได้ทำไว้ และยังได้เห็นมุมมองที่ดีจากพนักงานคนอื่นเมื่อได้อ่านรูปหัวใจที่เพื่อนพนักงานคนอื่นได้เขียนไว้

ปัจจุบัน อบต.ป่าไผ่ ได้ใช้โครงการนี้ เป็นแนวทางในการต่อยอด/พัฒนาโครงการออกไปในระดับหมู่บ้านคือ “โครงการคนดีศรีหมู่บ้าน”และระดับตำบล คือ “โครงการคนดีศรีตำบล” ซึ่งอาจจะปรับกระบวนการเป็นเวทีสาธารณะการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลเพื่อขยายแนวคิดเกี่ยวกับความดีออกสู่ชุมชน เพื่อเน้นความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวมของตำบล

โครงการส่งเสริมอาชีพตลาดป่าไผ่

การพัฒนาฝีมือการทอผ้าลายกะเหรี่ยงบ้านน้ำดิบชมภู

กลุ่มแม่บ้านบ้านน้ำดิบชมภู (หมู่บ้านชนเผ่ากะเหรี่ยง) ได้นำเสนอความต้องการของกลุ่มแม่บ้านว่าประสบปัญหาด้านการตลาดในการจำหน่ายผ้าทอลายกะเหรี่ยง นานๆ ที่ จะขายได้ตัวหนึ่ง โดยที่ผ่านมาส่งผ้าไปฝากจำหน่ายที่บ้านห้วยต้ม ก็จะไม่ค่อยได้ขาย จึงขอให้ อบต.ป่าไผ่ช่วยเหลือในการด้านการตลาด ดังนั้น อบต.ป่าไผ่ จึงส่งเจ้าหน้าที่ร่วมศึกษาวิเคราะห์ กับกลุ่มแม่บ้านและได้ทราบสาเหตุที่ผ้าของแม่บ้านน้ำดิบชมภูไม่เป็นที่ต้องการของตลาดเพราะการใช้สีที่จุดขาดตามแบบดั้งเดิม อีกทั้งผลิตภัณฑ์ไม่มีความหลากหลาย มีเพียงเส้นทอตั้งเดิมกับย้อมสอพยเท่านั้น ประกอบกับกลุ่มแม่บ้านยังไม่มีความรู้ว่าผ้าที่ตลาดต้องการนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร ดังนั้น อบต. จึงต้องสร้างความรู้ให้กับกลุ่มโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจากการอบรมฯ ทำให้กลุ่มแม่บ้านมีความรู้เกี่ยวกับสีของเส้นด้ายรวมทั้งผลิตภัณฑ์ขายได้เพิ่มขึ้น และต่อมายังมีการต่อยอดการอบรมในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายขึ้น ประกอบกับ อบต.ให้ความช่วยเหลือในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และติดต่อด้านการตลาด ส่งผลให้กลุ่มแม่บ้านสามารถจำหน่ายผ้าทอได้มากขึ้นกว่าปี 2554 และผลที่ได้จากโครงการนำไปสู่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่พื้นที่ตำบลป่าไผ่ ดังนี้

- * กลุ่มแม่บ้านเห็นคุณค่าของลายผ้าดั้งเดิมนำไปสู่การขึ้นทะเบียนผู้ผลิตสินค้าชุมชน 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์
- * เกิดการอนุรักษ์พื้นฟูลายผ้าลายต่าง ๆ ของชุมชนที่มีมากกว่า 20 ลาย และบางลายไม่ได้มีการทอมานานแล้ว
- * ชาวบ้านมีรายได้เสริมเพิ่มมากขึ้นจากเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท
- * นอกจากการทอผ้าเพื่อใช้และจำหน่ายแล้ว อบต.ป่าไผ่ร่วมกับภาคประชาชนมีแนวคิดในการส่งเสริมต่อยอดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากปัจจุบันมีวัดพระพุทธรูปมหาหนามเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวชอบเดินทางมาสักการะครูบาเจ้าอภิชัยขาวปีในวันหยุดอยู่แล้ว

ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าว เน้นถึงความโปร่งใสและมีส่วนร่วม เพราะทุกขั้นตอนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่เริ่มคิด เริ่มทำ ชาวบ้านจึงให้ความสำคัญกับโครงการนี้สูง เห็นได้จากทุกคนตั้งใจฝึกอบรมตามโครงการนี้จนครบหลักสูตร 10 วัน อาหารกลางวันก็ท้อจากบ้านมากินด้วยกัน รวมทั้งช่วยกันคิดพื้นฟูลายผ้าหลายลายที่ปัจจุบันไม่ค่อยนิยมทอกันเพราะเป็นลายที่ยากและใช้เวลาในการทอานซึ่งถือเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของชนเผ่า สำหรับเจ้าหน้าที่ อบต.ทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนให้คำแนะนำแต่ไม่ทอดทิ้ง เพื่อให้ชาวบ้านเกิดกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด โดยที่ใช้งบประมาณเป็นเพียงปัจจัยสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่าสอนวิธีจับปลามากกว่าซื้อปลามาให้ชาวบ้าน

การส่งเสริมการแปรรูปกาแฟ

เนื่องจากมีการรวมกลุ่มผู้สนใจในการแปรรูปกาแฟจากดอยป่าแม่ อำเภอบ้านโฮ่ง มารวมกับลำไยที่มีมากในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ โดยการคั่วในกระทะ ต่าในครก แล้วก็บรรจุในขวดใสปิดฉลากแล้วจำหน่าย ซึ่งทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่ค่อยได้รับความนิยมจากตลาด ต่อมาทางกลุ่มมีความต้องการพัฒนารูปแบบการผลิตให้มีความทันสมัยขึ้น จึงได้ปรึกษากับ อบต.ป่าไผ่ในการของบประมาณ เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตกาแฟ ทั้งนี้ ทางกลุ่มจึงได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรมให้ความรู้ ในการผลิตกาแฟที่ทันสมัยจากศูนย์เฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา บรมราชินีนาถ จังหวัดลำพูน ภายใต้การประสานงานของ อบต.ป่าไผ่ อีกทั้ง อบต.ยังอนุมัติให้กลุ่มกู้ยืมเงินเศรษฐกิจชุมชน จำนวน 35,000 บาท รวมทั้งช่วยยี่ให้คำแนะนำในเรื่องบรรจุภัณฑ์และการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์

ผลจากการดำเนินงาน นำไปสู่การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกาแฟและลำไย ที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม โดยปัจจุบันทางกลุ่มมีสมาชิกทั้งสิ้น 30 คน มีทุนรวม 118,400 บาท สมาชิกมีรายได้ไม่ต่ำกว่าวันละ 150 บาทต่อคนต่อวัน มีบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และที่สำคัญสินค้าของกลุ่มผ่านมาตรฐาน อย. นอกจากนี้ ยังนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าOTOP ประจำตำบลป่าไผ่ โดยความร่วมมือของกลุ่มอาชีพที่ร่วมกันนำสินค้ามาตั้งจำหน่ายในพื้นที่ที่ ภาคประชาชนได้ให้ความอนุเคราะห์ใช้สถานที่เหนือสิ่งอื่นใด สิ่งที่ประชาชนได้รับคือการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาพัฒนาตนเองนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างค่อยเป็นค่อยไป มีรายได้ที่แน่นอนจากการผลิตกาแฟผสมลำไย และมีรายได้เป็นเงินปันผลหลังปิดบัญชีสิ้นปี ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555

ประเภทที่ 2
ด้านการเสริมสร้างสันติสุข
และความสามัคคี

เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
โทรศัพท์ 02-960-9704 - 14 โทรสาร 02-960-9703
- ☞ ประชากร 180,234 คน (ชาย 83,810 คน หญิง 95,987 คน)
- ☞ พื้นที่ 36.04 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 5 ตำบล 34 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 885,463,378.50 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 184,625,474.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวิชัย บรรดาศักดิ์ นายกเทศมนตรีนครปากเกร็ด
2. - ประธานสภาเทศบาลนครปากเกร็ด
3. นายदनัย สุวรรณย์ ปลัดเทศบาลนครปากเกร็ด

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลนครปากเกร็ด

จำนวน - คน
(ขณะนี้หมดวาระ อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง)

เทศบาลนครปากเกร็ด เป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญ และเป็นเมืองปริมณฑลของ กรุงเทพมหานคร จึงเป็นเขตที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น ทำให้เป็นพื้นที่ที่มีชุมชนดั้งเดิมที่เกิดจากการแบ่งตามการปกครองท้องถิ่น และกำหนดจากหมู่บ้านจัดสรรและคอนโดมิเนียม ทำให้สังคมของชาวปากเกร็ดมีลักษณะผสมผสานระหว่างชุมชนดั้งเดิมกับชุมชนเมือง โดยชุมชนดั้งเดิมจะตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณริมน้ำ และหมู่บ้านเก่ายังมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติแบบใกล้ชิด ส่วนชุมชนเมือง หมู่บ้านใหม่ คอนโดมิเนียมเป็นการย้ายถิ่นมาพักอาศัยและประกอบอาชีพจึงมีความสัมพันธ์กันน้อยและมักจะมีปัญหาความขัดแย้งในการอาศัยอยู่ร่วมกัน ทำให้ประชาชนของเทศบาลนครปากเกร็ดมีความต้องการที่แตกต่าง หลากหลายกัน เทศบาลนครปากเกร็ดจึงต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางในการบริหารงาน โดยเฉพาะหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยการจัดตั้งชุมชนและให้ชุมชนเลือกตัวแทนกันเองมาร่วมบริหารงานกับเทศบาล เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้และพัฒนาาร่วมกัน เทศบาลนครปากเกร็ดเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ การเสนอปัญหา การวางแผน การร่วมในโครงการต่าง ๆ นอกจากนี้เทศบาลยังมีช่องทางให้ประชาชนได้ติดตามและประเมินผลการทำงานที่หลากหลาย ทั้งการประชาสัมพันธ์ การรับฟังความคิดเห็น และการจัดให้มีเครือข่ายการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก เพื่อสร้างความไว้วางใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างกลุ่มประชาชนและเทศบาล ซึ่งจะทำให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับความเป็นธรรม เท่าเทียมกัน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ อันจะก่อให้เกิดความสันติสุขและสมานฉันท์ในสังคม ให้สมกับเป็น **“ปากเกร็ดนครแห่งความสุข”**

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุข และสมานฉันท์ของเทศบาลนครปากเกร็ด ได้แก่

โครงการส่วนร่วมชุมชน-วัด-เทศบาล บริหารจัดการน้ำ (นครปากเกร็ดโมเดล)

เทศบาลนครปากเกร็ด ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ด้านทิศเหนือ ติดคลองบ้านใหม่ ทิศตะวันออกติดคลองประปา ทิศใต้ติดคลองบางตลาด และทิศตะวันตก ติดแม่น้ำเจ้าพระยา มีแนวคูคลองสาธารณะพาดผ่านในพื้นที่เพื่อระบายน้ำลงเจ้าพระยา กว่า 14 สาย มีโครงข่ายถนนสายสำคัญ คือ ถนนติวานนท์ แจ้งวัฒนะ ศรีสมาน ซอยวัดกู่ และถนน เลี้ยวเมือง ซึ่งล้วนเป็นพื้นที่รับน้ำจากเมืองที่กำลังเติบโตแห่งนี้ จากลักษณะภูมิประเทศทำให้พื้นที่ เทศบาลนครปากเกร็ดประสบปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน และช่วงน้ำ หลาก โดยในช่วงฤดูฝนจะเป็นลักษณะน้ำท่วมขังในพื้นที่ชั้นในบริเวณหมู่บ้านจัดสรร ถนน แจ้งวัฒนะ ถนนบอนสตรีทเมืองทอง แก้ปัญหาโดยการเร่งสูบน้ำลงคูคลองเพื่อระบายน้ำลงแม่น้ำ เจ้าพระยา ส่วนช่วงน้ำหลากจะเป็นลักษณะน้ำไหลป่าท่วมล้นตลิ่งมาจากแม่น้ำเจ้าพระยา เทศบาล ต้องป้องกันแคว้นน้ำไม่ให้ไหลท่วมล้นเข้าเมือง และสูบน้ำออกจากคูคลอง และปิดประตูน้ำไว้เพื่อ รับน้ำหลากหากเกิดสถานการณ์น้ำฝนควบคู่ไปด้วย ชุมชนริมน้ำที่ประสบปัญหาทุกภัยได้ปรับ การดำเนินชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับน้ำได้ แต่เทศบาลนครปากเกร็ดได้หาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาให้กับ ชุมชนด้วย จึงได้มีนโยบายในการลดพื้นที่เสี่ยงริมน้ำให้เหลือน้อยที่สุด เพื่อลดความขัดแย้งที่จะ เกิดจากการป้องกันระหว่างผู้อาศัยอยู่ในแนวคันกั้นน้ำกับนอกคันกั้นน้ำโดยเทศบาลได้พัฒนา โครงสร้างทางสาธารณูปโภคเพื่อป้องกันน้ำ และนำแนวทางการเฝ้าระวังและการช่วยเหลือกันอย่าง เข้าใจระหว่างชุมชนมาปรับใช้

ในปี 2554 มหาอุทกภัยได้สร้างความขัดแย้งมหาศาลแก่ประชาชนทุกเขต ทุกพื้นที่ ทั้งใน เรื่องข้อมูลข่าวสาร การแย่งชิงทรัพยากร การบริหารจัดการที่ขาดความเป็นเอกภาพทั้งภาครัฐและ ท้องถิ่น สร้างความสับสน และความวิตกกังวลให้กับประชาชนในพื้นที่ เทศบาลนครปากเกร็ดจึงได้ จัดตั้งศูนย์ประสานงานป้องกันน้ำท่วมขึ้น ในช่วงที่เกิดปัญหาข้อมูลข่าวสารในระดับรุนแรง โดย การใช้เสียงตามสายชุมชน และการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่โดยคนในพื้นที่ ก่อนแจ้งให้ ประชาชนทราบในทิศทางเดียวกัน ด้วยข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน จนสามารถควบคุมสถานการณ์ให้ ประชาชนเชื่อมั่นในการอยู่ในพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด และด้วยเหตุนี้ เทศบาลจึงต้องมี แผนการป้องกันอุทกภัยทั้งแผนระยะยาวและแผนฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง สำหรับสถานการณ์ทั้งนี้

ฝนและน้ำหลาก รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำที่ต้องประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชน และวัดริมน้ำ เพื่อบริหารจัดการน้ำร่วมกันระหว่างในคันกันน้ำกับนอกคันกันน้ำ ให้สามารถป้องกันและควบคุมไม่ให้น้ำเข้าท่วมในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลนครปากเกร็ด มีกระบวนการที่สำคัญ ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์อำนวยการโดยนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้าศูนย์ และศูนย์ย่อยพื้นที่ริมน้ำ โดยกำหนดวัดริมน้ำเป็นพื้นที่ตั้งศูนย์ย่อย และตั้งศูนย์ประสานงานป้องกันน้ำท่วมเพื่อเป็นหน่วยทำความเข้าใจกับชุมชนในเรื่องข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ
2. จัดทำแผนฉุกเฉินบริหารจัดการน้ำ โดยใช้แผนป้องกันบรรเทาอุทกภัยเดิมเป็นแนวทาง
3. แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการอำนวยการเฉพาะกิจในการบริหารจัดการน้ำ

กำหนดชุดเฉพาะกิจเพิ่มลงในแผน โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการรับผิดชอบภารกิจร่วมกับวัดและชุมชน แยกเป็น 8 ภารกิจ (ปากเกร็ดโมเดล) ดังนี้

ภารกิจที่ 1 เฝ้าระวัง ตรวจสอบ แก้ไขสถานการณ์ 24 ชม.

เทศบาลจะจัดกำลังเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์โดยดำเนินการในพื้นที่เสี่ยงภัยบริเวณชุมชนริมน้ำเจ้าพระยา โดยดำเนินการตรวจสอบติดตามสถานการณ์น้ำ ระดับน้ำ วางแผนในการวางแนวกระสอบทราย แนวคันดิน โดยพิจารณาสภาพพื้นที่และแรงดันของน้ำรวมทั้งผลกระทบต่างๆ เป็นหลัก ตรวจสอบประตูน้ำและเครื่องสูบน้ำให้พร้อมใช้งาน-พื้นที่ชั้นในเตรียมการระบายน้ำออกจากในพื้นที่ให้อยู่ในระดับพร้อมรับน้ำท่วมซึ่งให้มากที่สุด ชูตลอดคูคลอง ท่อระบายน้ำในชุมชน และจัดเวรเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง ตลอด 24 ชั่วโมง มีหน่วยงานของเทศบาลร่วมรับผิดชอบร่วมกับชุมชน และวัดในพื้นที่

ภารกิจที่ 2 หน่วยประชาสัมพันธ์ ประสานงานแจ้งเตือนภัยโดยคนในพื้นที่

จัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานป้องกันภัยน้ำท่วม เทศบาลนครปากเกร็ด” ที่เป็นหน่วยประชาสัมพันธ์ ทำแผนประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนอุทกภัย แจ้งช่องทางการประสานงานขอความช่วยเหลือ ผ่านทางเสียงตามสายและผู้นำชุมชน มีเมนูเฉพาะกิจรายงานสถานการณ์น้ำท่วม และการแจ้งเหตุอุทกภัยในเว็บไซต์ของเทศบาล และกำหนดช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย เช่น โทรศัพท์ สายด่วน รถประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย ป้ายแจ้งเตือน ประกาศ ใบปลิว แผ่นพับ แจ้งเหตุทาง

SMS FACEBOOK ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง จากสถานการณ์จริงในพื้นที่ แล้วแจ้งชุมชนถึงแนวทางการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย

ภารกิจที่ 3 หน่วยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ทั้งในและนอกพื้นที่

จัดตั้งหน่วยควบคุมและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ในการเตรียมป้องกันน้ำท่วม ทราบ ดิน ถูจ เรือ รถ น้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ จัดเตรียมเสบียง การปฐมพยาบาล ประสานจัดหาอาสาสมัคร ชุมชนจิตอาสาและการรับบริจาคสิ่งของ ซึ่งนอกจากจะใช้ทรัพยากรในพื้นที่แล้ว เทศบาลนครปากเกร็ด ยังได้รับการสนับสนุน จากเทศบาลที่ไม่ประสบภัย อาทิ เทศบาลเมืองชะอำ เทศบาลเมืองมุกดาหาร เป็นต้น รวมทั้ง ภาคเอกชน ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่

ภารกิจที่ 4 หน่วยบรรเทาทุกข์ พื้นฟูจิตใจ สุขภาพ ซ่อมแซมบ้านเรือน

จัดหน่วยสำรวจครัวเรือนริมน้ำที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงและอาจจะเกิดปัญหาน้ำท่วมต่อเนื่องระยะยาว โดยจัดทำทางเดินเท้า ถูจยังชีพ เรือ หน่วยกู้ภัย รวมทั้งการอนุมัติค่าตัดแปลงที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัย ครัวเรือนละ 2,000 บาท ก่อนได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล จัดตั้งหน่วยสาธารณสุขเชิงรุก สำรวจ จัดเวรลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย รวมทั้งตรวจสอบ สภาพพื้นที่น้ำท่วมขังเพื่อปรับสภาพน้ำและดูแลเรื่องโรคติดต่อทางน้ำที่อาจเกิดขึ้นได้

ภารกิจที่ 5 ศูนย์ฟื้นฟูผู้ประสบภัย พักปลอดภัย ท่างไกลน้ำ

จัดตั้งหน่วยเตรียมการกรณีอาจต้องดำเนินการอพยพประชาชนในพื้นที่ที่กรณีฉุกเฉิน โดยมอบกองการศึกษา พิจารณาประสานงานสถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อเตรียมการเป็นศูนย์ฟื้นฟูซึ่งช่วยเป็นพื้นที่พักพิงที่ดีของผู้ประสบภัยทั้งนอกและในพื้นที่เทศบาล รวมทั้งจัดกิจกรรมฟื้นฟูจิตใจให้กับผู้พักพิง โดยครู อาจารย์ในโรงเรียน โรงพยาบาลใกล้เคียง

ภารกิจที่ 6 หน่วยประเมินสถานการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้า กรณีน้ำมาฉุกเฉิน

เทศบาลนครปากเกร็ด ต้องประเมินสถานการณ์น้ำตลอด 24 ชั่วโมง จึงต้องมีหน่วยฉุกเฉิน เครื่องจักร ถูจทราย ดิน รวมทั้งการสั่งการที่ชัดเจน ภายใต้ข้อมูลที่แม่นยำ เพื่อควบคุมสถานการณ์น้ำ

ภารกิจที่ 7 หน่วยสนับสนุนจากชุมชน วัดและจิตอาสา แรงเสริมหลักเฝ้าระวัง

มีหน้าที่สร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดในพื้นที่ ทั้งวัด ชุมชน และอาสาสมัครร่วมกันดูแลพื้นที่

ทั้งในคั่นและนอกคั่นกันน้ำ ที่จะต้องบริหารจัดการให้เกิดความร่วมมือ สำหรับพื้นที่นอกคั่นกันน้ำ ต้องให้กำลังใจ เยียวยา ดูแลในฐานะที่พื้นที่ดังกล่าวประสบภัย รับน้ำเพื่อปกป้องพื้นที่ชั้นใน ทั้งวัด ชุมชน ผู้ประกอบการริมน้ำโดยต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนหลัง และระหว่างประสบปัญหา จนกว่าสถานการณ์น้ำจะคืนสู่ภาวะปกติ สำหรับพื้นที่ในคั่นกันน้ำ เทศบาลจะดำเนินการกำหนด แนวทางและระดับการตั้งคั่นกันน้ำให้ชุมชนและวัดจะเป็นหน่วยที่ดูแลและบริหารพื้นที่และแนวคั่น กันน้ำดังกล่าว ด้วยวิธีและประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป

ภารกิจที่ 8 หน่วยติดตามประเมินสถานการณ์ข้อมูลน้ำวันต่อวันเตรียมการหลังน้ำลด

ทำหน้าที่ติดตาม และตรวจสอบ ข้อมูลน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบระดับน้ำ คั่นกัน น้ำ และแจ้งเตือนประชาชน ตรวจสอบข้อมูลก่อนแจ้ง

การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลนครปากเกร็ด หรือปากเกร็ดโมเดล มีจุด เด่นที่การกำหนดให้ทุกส่วนราชการร่วมกันปฏิบัติงานในการบริหารจัดการน้ำอย่างชัดเจน ลดความ ขัดแย้งและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และการกำหนดสายบังคับบัญชาในภาวะคับขันให้สั้น ที่สุด โดยผ่าน “ศูนย์ประสานงานป้องกันบรรเทาอุทกภัย” นำเครือข่ายประชาสัมพันธ์และ social network มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สั่งการและแจ้งตอบประชาชนได้รวดเร็ว ถูกต้อง ช่วยให้ผู้รับ ข่าวสารที่ถูกต้องในการตัดสินใจเรื่องสถานการณ์อุทกภัย การจัดทำแผนปฏิบัติงานชัดเจนให้ ชุมชนรับรู้และร่วมทำงานกับเทศบาลในการบริหารจัดการน้ำ และมีการจัดเตรียมทรัพยากรที่เพียงพอ นอกจากนี้ การนำศักยภาพของพื้นที่เป็นที่ตั้งโดยใช้วัดเป็นศูนย์ย่อยริมน้ำและนำชุมชนนอก คั่นกันน้ำมาดูแลช่วยเหลือชุมชนในคั่นกันน้ำ จากการกำหนดช่องทางให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือ กันในรูปจิตอาสาต่างๆ

ความสำเร็จของปากเกร็ดโมเดล ทำให้เทศบาลดำเนินการแจ้งข้อมูลและการดำเนินการ ช่วยเหลือให้ชุมชนรับรู้และเข้าใจการทำงานของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของ เทศบาล สามารถสร้างทีมงานสร้างเครือข่าย และศูนย์ประสานงานป้องกันน้ำท่วมเทศบาลนคร ปากเกร็ด เป็นสื่อกลางทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารนำท่วม จัดการปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจาก ข่าวสารที่ไม่ชัดเจนรวมพลังเป็นเครือข่าย สามารถเข้าถึงจิตใจของผู้ประสบอุทกภัยจนสามารถยุติ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ ผลที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนคือ เทศบาลและชุมชนสามารถป้องกันพื้นที่ ไม่ให้ประสบภัย ได้มากกว่าร้อยละ 95 ของพื้นที่ ส่วนพื้นที่ที่ประสบภัยก็ได้รับการเยียวยา โดยไม่มีความขัดแย้งทั้งในเรื่องการรื้อแนวคั่นกันน้ำ และการขอรับเงินเยียวยา เกิดรูปแบบการมี

ส่วนร่วมระหว่างวัด-ชุมชน-เทศบาลในการบริหารจัดการน้ำร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มีเครือข่ายจิตอาสา และเครือข่ายสังคมที่มีแนวคิดในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาตลาดเก่าริมน้ำปากเกร็ดแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ตลาดเก่าริมน้ำปากเกร็ดเป็นชุมชนดั้งเดิมริมน้ำที่มีศักยภาพทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นอาคารเก่าริมน้ำและเส้นทางไปเกาะเกร็ด แต่การสร้างสะพานพระราม 4 ทำให้พื้นที่ซบเซา การเดินทางโดยเรือลดลง ผู้ประกอบการค้าขายออกมาพื้นที่ด้านนอก ทำให้ตลาดเก่าริมน้ำเงียบเหงา เทศบาลได้เคยปรับปรุงตลาดริมน้ำแต่ด้วยเป็นตลาดเอกชนจึงไม่สามารถเข้าไปพัฒนาหรือปรับปรุงได้โดยตรง ประกอบกับในตลาดมีกลุ่มผู้ประกอบการหลายกลุ่มที่มีแนวคิดในการปรับปรุงตลาดแตกต่างกันทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นในตลาด

เทศบาลนครปากเกร็ดจึงมีนโยบายที่จะพัฒนาและฟื้นฟูตลาดอีกครั้ง โดยขอความร่วมมือกับโครงการ DELGO SEA ในการมาร่วมกันหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ตลาดเก่าริมน้ำให้มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ และสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดเก่าอย่างยั่งยืนให้กับเทศบาลนครปากเกร็ด และประการสำคัญคือเพื่อลดความขัดแย้งสร้างความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบการค้าและชุมชน โดยมีการศึกษาและถอดแบบเมืองตัวอย่างที่ดีที่มีการบริหารจัดการเรื่องตลาด คือ เทศบาลเมืองโซโล เทศบาลนครภูเก็ต เทศบาลเมืองตะกั่วป่า จากนั้นเทศบาลได้ทำหน้าที่เป็นตัวกลางจัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดอีกครั้งโดยประชุมร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการในตลาด ชุมชน และเทศบาล แล้วจึงได้ทำการรวบรวมปัญหาและความต้องการที่แท้จริง จากนั้นร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และพัฒนาตลาดเก่าริมน้ำ

จากการได้ประชุมและจัดทำแผนเพื่อการพัฒนาตลาดเก่าริมน้ำร่วมกัน ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ความสามัคคี และลดความขัดแย้งของชุมชนตลาดเก่าริมน้ำ ทำให้จำนวนร้านค้าในตลาดเพิ่มขึ้นจากการชักชวนและจัดการตนเองของชุมชน และมีผู้เสียสละพื้นที่ส่วนตัวเพื่อพัฒนาตลาด อีกทั้งเกิดกลุ่มอนุรักษ์ตลาดเก่าริมน้ำปากเกร็ด ที่มาจากการคัดเลือกของชาวตลาดเอง และมีการแจ้งการดำเนินงานต่างๆ ให้ชาวตลาดและเทศบาลรับรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดกิจกรรมในตลาดที่มาจากความร่วมมือในกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น งานวัดผู้สูงอายุ (สงกรานต์) การทำบุญในตลาดตามเทศกาลต่างๆ

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2555

ประเภทที่ 3
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย
รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000
โทรศัพท์ 053-711-333 โทรสาร 053-713-272
- ☞ ประชากร 69,618 คน (ชาย 33,190 คน หญิง 36,509 คน)
- ☞ พื้นที่ 60.85 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 62 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 346,285,416.11 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 332,606,178.38 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวันชัย จงสุทธานามณี	นายกเทศมนตรีนครเชียงราย
2. นายสมศักดิ์ เวียงไธสง	ประธานสภาเทศบาลนครเชียงราย
3. นางสุนิษัตย์ อ่องพะ	ปลัดเทศบาลนครเชียงราย

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงราย

ชาย	จำนวน 22 คน
หญิง	จำนวน 2 คน

เทศบาลนครเชียงราย เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในเมืองเชียงราย รวมถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ไปพร้อมๆ กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และศิลปะ วัฒนธรรม ที่ดีงาม ตามแบบล้านนา ดังนั้น ผู้บริหารจึงมุ่งเน้นการพัฒนานครเชียงรายอย่างมีระบบและเป็นมาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมที่สงบร่มรื่น และยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและขนบประเพณีดั้งเดิม เพื่อให้ประชาชนได้อยู่ร่วมกันอย่างสุขกายและสุขใจ

ด้วยความมุ่งหวังดังกล่าว จึงนำไปสู่การพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการพัฒนาเมือง ในทุกด้านทุกมิติ อันได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับความร่วมมือในการทำงานของภาคีเครือข่าย เน้นการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน มีการเปิดพื้นที่ให้ภาคีเครือข่ายร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรม มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแบ่งปันองค์ความรู้ และร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งในความร่วมมือของทุกภาคส่วนนั้น มุ่งหวังสร้างสรรค์ให้เทศบาลนครเชียงรายรวมถึงพื้นที่ภาพรวมของจังหวัดเชียงราย ได้รับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างบูรณาการ และก่อให้เกิดความยั่งยืนในมิติการพัฒนา สัมกับสโลแกนของเทศบาลนครเชียงรายที่ว่า **“เชียงรายเมืองน่าอยู่ นครเชียงราย นครแห่งความสุข”**

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ เทศบาลนครเชียงราย ได้แก่

โครงการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรวมเมืองเชียงราย

สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทเมืองเชียงรายในหลายมิติ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลนครเชียงราย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะเป็นปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้น ขยะนอกเขต ขยะตกค้างในพื้นที่รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น และสืบเนื่องจากเทศบาลนครเชียงราย ได้เป็น 1 ใน 4 “เทศบาลนำร่อง” ของประเทศไทย ในการถอดแบบตัวอย่าง

ที่ดีสู่การปฏิบัติ ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในการจัดการ เมืองและ
สิ่งแวดล้อม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ
Partnership for Democratic Local Governance in Southeast Asia (DELGOSEA)
ดำเนินการโดย สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยร่วมกับอีก 3 หน่วยงาน ได้แก่ Konrad Adenauer
Stiftung, UCLG-ASPEC และ Local Government Development Foundation
(LOGODEF) ภายใต้การสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (European Union)

เทศบาลนครเชียงราย จึงได้ก่อให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ข้างเคียง อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่กรณ์, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสุด, องค์การ
บริหารส่วนตำบลท่าสาย, องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ, องค์การบริหารส่วนตำบลดอยลาน,
องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเวียง, องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย, เทศบาลตำบลนางแล,
เทศบาลตำบลเวียงชัย, เทศบาลตำบลปากอ่ดำ, เทศบาลตำบลแม่ยาว, เทศบาลตำบลป่าอ้อดอน
ชัย, องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัก และเทศบาลตำบลสันทราย จัดทำโครงการความร่วมมือ
ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรวมเมืองเชียงรายขึ้น เพื่อ
พัฒนาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ความร่วมมือระหว่าง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรวมเมืองเชียงราย ตลอดจนสร้างความ
ความเข้าใจต่อแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยรวม

ทั้งนี้ เครือข่าย ที่สร้างขึ้นมาเป็นเครือข่ายในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ
แลกเปลี่ยนข้อมูลในการบริหารจัดการขยะของแต่ละพื้นที่ เพราะทุกองค์กรตระหนักถึงปัญหาขยะ
ล้นเมืองที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ถ้าไม่มีการวางแผนรับมือแก้ไขปัญหาใดๆ ดังนั้น
ทุกท้องถิ่นที่กล่าวมาจึงเข้ามาร่วมพูดคุยถึงปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ
เชียงรายร่วมกัน มีการไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ
การศึกษาดูงาน เครือข่ายเมือง Katamantul ประเทศอินโดนีเซีย และ การศึกษาดูงานการจัดการ
ขยะต้นทาง เทศบาลเมืองพิจิตร และเทศบาลนครพิษณุโลก นำไปสู่ การพัฒนา โครงการ/กิจกรรม
การจัดการขยะต้นทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่าย จำนวน 19 แห่ง โดยมีเทศบาล
นครเชียงรายเป็นแกนนำ ซึ่งในการรณรงค์ให้ท้องถิ่นต่างๆ ทำการคัดแยกขยะต้นทาง ก็จะมี
สถาบันวิชาการ อาทิ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จ.เชียงราย ช่วยในการให้ความรู้ และแนะนำการคัดแยกขยะต้นทางแก่ท้องถิ่นต่างๆ รวมถึงได้รับ

การสนับสนุนจากภาคเอกชน ต่างๆ มากมาย ในการสนับสนุนกิจกรรมบริหารจัดการขยะตามโครงการดังกล่าว

ทั้งนี้ จากการที่ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้เข้าร่วมการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว นับว่ามีประโยชน์เป็นอย่างมากต่อการประสานความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นรอบข้างในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรวมเมืองเชียงราย ทำให้มีแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่สามารถนำไปดำเนินการได้จริงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่เข้าร่วมเครือข่าย ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ที่สำคัญคือก่อให้เกิดเครือข่ายด้านการจัดการขยะต้นทาง ซึ่งทำให้ปริมาณขยะในภาพรวมลดลงกว่าร้อยละ 20 นอกจากนี้ ยังมีการลงทุนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม และการก่อสร้างโรงหมักขยะเพื่อจัดทำปุ๋ยและบ่อหมักสิ่งปฏิกูลของจังหวัดเชียงราย

เครือข่ายเมืองในภูมิภาคเอเชียเพื่อรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Asian Cities for Climate Change Resilience Network – ACCCRN)

เครือข่ายเมืองในภูมิภาคเอเชียเพื่อรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิรีอ็อกกี้เฟลเลอร์ ด้วยเล็งเห็นว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับชุมชนเมือง ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่ และมีความหนาแน่นสูง ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินในระดับที่รุนแรง โดยโครงการดังกล่าวมุ่งเสริมให้เมืองต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย คือ เวียดนาม อินโดนีเซีย และไทย มีศักยภาพและความพร้อม เพื่อเตรียมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประสานงานกันเป็นเครือข่ายและร่วมมือกันระหว่างภาคีต่าง ๆ ระดับท้องถิ่นในการพัฒนายุทธศาสตร์และมาตรการต่างๆ เพื่อเตรียมรับมือและจัดการกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อเมืองและประชากรที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบ และต้องการความช่วยเหลือเป็นลำดับต้นๆ

เทศบาลนครเชียงราย เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะปัญหาวิกฤติหมอกควันจากการเผา ซึ่งมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นทุกปี ดังนั้นเทศบาลนครเชียงราย จึงเป็น 1 ใน 2 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย (อีกแห่งคือ

เทศบาลนครหาดใหญ่) ที่เป็นภาคีเครือข่ายทำงานร่วมกับ มูลนิธิรีออคกีเฟลเลอร์ และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ในการหาแนวทางป้องกันและแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ เพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานในมิติที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาพื้นที่ เพื่อความยั่งยืนต่อไป

ทั้งนี้ การดำเนินงานในโครงการ มีการเชิญภาคีทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน ร่วมเป็นคณะทำงาน และทำการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการระดมความคิดเห็นของคณะทำงานของโครงการฯ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากทุกภาคส่วนในจังหวัดเชียงราย เช่นชลประทานจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เกษตรจังหวัด ประมงจังหวัด ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ฯลฯ ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชน สถาบันการศึกษา เช่นสมาคมท่องเที่ยวจังหวัด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น คณะทำงานของโครงการนี้ ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของทุกหน่วยงานที่ตระหนักและเห็นความสำคัญของโครงการว่า สามารถช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตได้อย่างเหมาะสม โดยได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ว่าด้วยผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองเชียงราย และร่วมกันเสนอโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและประชาชนเมืองเชียงราย ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจากการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย ทำให้ได้ข้อสรุปว่าผลกระทบของปัญหาวิกฤติหมอกควัน จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการท่องเที่ยว ซึ่งในยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ก็นำไปสู่การเกิดโครงการพัฒนาต่างๆ มากมาย เพื่อมุ่งหวังจะลดปัญหาที่เผชิญอยู่อย่างยั่งยืน อาทิ

โครงการพัฒนาเขตเมืองเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองบึง ที่ช่วยให้ประชาชนและเกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจ ในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสามารถรองรับผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วมได้อย่างเหมาะสม เป็นการดูแลประชาชนกลุ่มพื้นที่เสี่ยง ให้น้ำอุปโภคในระยะเวลาฤดูแล้งได้อย่างดี

โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศและส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชน พื้นที่ลำน้ำก๊กน้อย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สำรวจ วางแผน และออกแบบฟื้นฟูระบบนิเวศ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าว ได้ให้เครือข่ายที่มาเป็นคณะทำงานโครงการ ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะเครือข่ายด้าน

ชุมชน มีการสำรวจความต้องการ และประชุมแลกเปลี่ยน รับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ เป้าหมายของโครงการ นับได้ว่า เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และสร้างประโยชน์แก่เครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

โครงการสำรวจและจัดทำทะเบียนพันธุ์ไม้ใหญ่ในเขตเทศบาลเพื่อจัดทำแผนที่พันธุ์ไม้ใหญ่ สำหรับใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เมืองอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ดี และเป็นการรณรงค์ให้ประชาชนเกิดความตระหนัก มีส่วนร่วมในการดูแลบริหารจัดการต้นไม้ใหญ่ อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการปรับปรุงศูนย์ประสานงานเพื่อการเรียนรู้และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองเซียงราย ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลความรู้ด้านการรับมือและการปรับตัว จากสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งเป็นศูนย์ฝึกอบรม ศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ใหม่ในการเสริมสร้างศักยภาพแก่หน่วยงานต่างๆ และช่วยแก้ไขปัญหาค่าความเปราะบางของเมืองได้อย่างถูกต้อง และเป็นต้นแบบให้แก่เมืองใกล้เคียงได้ในอนาคต

โครงการด้านการท่องเที่ยว เห็นได้จากการก่อให้เกิด หมู่บ้านต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ โรงแรมต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว ไม่รบกวนและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติจนมากเกินไป รวมถึงการช่วยฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาและความร่วมมือกับสถาบันอื่นๆ ทางด้านการศึกษาภายในประเทศ

เทศบาลนครเซียงราย ได้แสดงเจตจำนงความร่วมมือทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรม โดยแลกเปลี่ยนครูผู้สอนระหว่างโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเซียงราย กับ สถาบันการศึกษาทั้งต่างประเทศและสถาบันอื่นๆในประเทศ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นสากล และการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นรากฐานในการดำรงชีวิตอีกด้วย อีกทั้งเพื่อสนองการเปิดประตูของสู่การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในด้านต่างๆ

ทั้งนี้ เทศบาลนครเซียงราย ได้ทำความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศอังกฤษ โดยได้ส่งครูและนักเรียนในสังกัดเทศบาล

นครเข็ญราย ไปแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน เริ่มจากโรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี ลีบสองปันนา มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และต่อมาในปีการศึกษา 2552 ได้ขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า ได้ทำความร่วมมือกับโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง จิ่งหง มณฑลยูนนาน และโรงเรียนชาวจีนโพ้นทะเลกวางสี เมืองหนานหนิง มณฑลกวางสี ประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากนี้ ในปีการศึกษา 2550 เทศบาลนครเข็ญราย ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยครินครินทรวิโรฒประสานมิตร ในการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นความร่วมมือกับสถาบันอื่นภายในประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เข็ญราย มีคุณภาพ สู่มาตรฐานสากลและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความสัมพันธ์ในความ ร่วมมือระหว่างเทศบาลนครเข็ญรายกับต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในการใช้ภาษา ต่างประเทศให้เกิดความชำนาญและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในปัจจุบันมีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยน ครูผู้สอน นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ตามข้อตกลงร่วมกัน ระหว่าง เทศบาลนคร เข็ญราย กับ 1) โรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงจิ่งหง เมืองจิ่งหง มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐ ประชาชนจีน 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีลีบสองปันนา เมืองจิ่งหง มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน 3) โรงเรียนชาวจีนโพ้นทะเลกวางสี เมืองหนานหนิง มณฑลกวางสี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการนำประโยชน์ที่ได้รับทั้งด้านการใช้ภาษาและวัฒนธรรม ประเพณี ไปสู่ ชุมชนและโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเข็ญราย (ท.1 - ท.8) อันได้แก่

- * การสอนภาษาจีนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน พ่อค้าแม่ค้าในตลาดชุมชน
- * การเผยแพร่วัฒนธรรมจีนสู่ชุมชน
- * การแลกเปลี่ยนนักเรียนทางด้านภาษากับชุมชนดอยแม่สลอง ต.แม่สลอง อ.แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเข็ญราย
- * การพัฒนาฝีมืองานประดิษฐ์ แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน
- * การเรียนรู้ภาษาจีน ให้แก่นักเรียนในสังกัดเทศบาลนครเข็ญราย

นอกจากก่อให้เกิดเครือข่ายทางการศึกษาของเทศบาลนครเข็ญรายแล้ว ยังนำไปสู่การ แลกเปลี่ยนขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน รวมทั้งการมีความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศที่ดี มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในการให้ความร่วมมือในด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ เพื่อ ต่อ ยอดการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ต่อไป

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลพื้นฐาน

- ❶ สถานที่ตั้ง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
โทรศัพท์ 043-511-222 โทรสาร 043-524-593
- ❷ ประชากร 34,570 คน (ชาย 16,412 คน หญิง 18,158 คน)
- ❸ พื้นที่ 11.63 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 20 ชุมชน)
- ❹ รายได้ 154,365,000 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)
- ❺ เงินอุดหนุน 82,520,000 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายบรรจง โฆษิตจिरนนท์	นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด
2. นายอำนาจ อายุวัฒน์	ประธานสภาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
3. นายสุเวช ชัยทองดี	ปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ชาย	จำนวน 16 คน
หญิง	จำนวน 2 คน

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ยึดหลักการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมร่วมกับภาคีทุกระดับ ทุกภาคส่วน ให้เกิดการพัฒนาร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้าง เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมในพื้นที่ เพื่อการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนงาน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งร่วมดำเนินการตามภารกิจที่ ได้จัดทำไว้ร่วมกันในลักษณะการบูรณาการการทำงาน ปัจจุบันภาคีเครือข่ายในพื้นที่เขตเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด ประกอบด้วยหลายเครือข่าย เช่น เครือข่ายสุขภาพ เครือข่ายประชาชน เครือข่าย กลุ่มอาชีพ เครือข่ายการศึกษา เครือข่ายสวัสดิการ ทุกเครือข่ายมีสมาชิกจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีการกำหนดโครงสร้างและการบริหารจัดการของเครือข่ายที่ชัดเจน อีกทั้งยังมีการประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายผ่านทางคณะทำงาน ผู้นำชุมชน ซึ่งการ ดำเนินงานในลักษณะของเครือข่ายสามารถช่วยแก้ไขและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นองค์รวม อันจะนำไปสู่การพัฒนาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้แก่

โครงการศูนย์ความร่วมมือต้านบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

สืบเนื่องจากปัจจุบันบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งภัยอื่นๆ ที่เกิด ขึ้นที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น หากแต่ปัญหาที่สำคัญต่อภารกิจป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง คือ การขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ รวมถึง บุคลากรในการจัดการสาธารณภัย

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จึงมีการพัฒนาระบบรูปแบบการบริหารจัดการ เสริมสร้างขีดความ สามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการจัดกลุ่มพื้นที่บริการด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย โดยร่วมกันลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ด้านบรรเทาสาธารณภัย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ ZONE 01 จังหวัดร้อยเอ็ด ร่วมกับองค์การบริหารส่วน ตำบลเหนือเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน และ องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น จัดตั้งเป็นศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการ

บริหารจัดการร่วมกันในเรื่องการป้องกันและบรรเทาอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยที่เกิดจากสารเคมีหรือวัตถุอันตรายรั่วไหล และภัยอื่นๆ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 114.58 ตารางกิโลเมตร

ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ เรียกว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนประชาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น ทำหน้าที่กำหนดทิศทางการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลปัญหาด้านบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมาวินิจฉัย และร่วมกันหาแนวทางป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าวเพื่อกำหนดเป็นนโยบาย แนวทางปฏิบัติ และแผนการดำเนินงานต่างๆ ได้แก่ แผนการดำเนินงานประจำปี แผนการดำเนินงานด้านงบประมาณ แผนการปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อนำเสนอต่อสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกได้นำไปกำหนดงบประมาณ เพื่อจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนตามแผนการดำเนินงาน นอกจากนี้แล้วยังมีคณะทำงานฝ่ายประสานงานศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ โดยมีหน้าที่ประสานการปฏิบัติงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นภาคีสมาชิก เป็นผู้ช่วยคณะกรรมการบริหารศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดการประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นภาคีสมาชิกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคล่องตัวและบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

กิจกรรมที่ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการร่วมกัน อาทิเช่น

โครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ศูนย์ความร่วมมือด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลจตุรัส องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น ได้จัดทำโครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย สมาชิก อปพร. ครู นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา และพนักงานในสถานประกอบการได้ฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์จริง และเพื่อเกิดการประสานงานที่ระหว่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนาทักษะและความ

สามารถในการใช้อุปกรณ์ในการดับเพลิงที่ถูกต้อง โดยดำเนินการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 แห่ง

โครงการฝึกอบรมจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ประจำปี 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้แก่ประชาชนผู้มีจิตอาสา พร้อมทั้งจะเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย และระงับภัยที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที่มีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามหลักวิชาการ

ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ได้กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ โดยให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ทุก 3 เดือน เพื่อการวินิจฉัยลงมติในเรื่องที่สำคัญ ตลอดจนการมอบนโยบาย และการติดตามและประเมินผลเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาการดำเนินงานร่วมกันให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะทำงานฝ่ายประสานงานศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ เป็นประจำทุกเดือน เพื่อประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 แห่ง มีการสรุปและประเมินกิจกรรม/โครงการที่ได้ดำเนินการ รวมถึงการวางแผนการดำเนินงานโดยเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีส่วนร่วม มีการหารือแนวทางการปฏิบัติงาน เสนอความคิดเห็น ระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำโครงการ แผนการปฏิบัติงานประจำปี ฯลฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ และที่สำคัญคือ จัดให้มีการประชุมใหญ่ประจำปีเพื่อสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ในรอบปีที่ผ่านมา ทั้งผลการดำเนินงาน ด้านงบประมาณ ผลการดำเนินงานตามแผนงานประจำปี ผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ และจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ สภากองการปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นของภาคีสมาชิก

การดำเนินงานของศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ นี้ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งเกิดการสนธิทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายทุกแห่งร่วม “ลงขัน” จัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์ฯ ด้านบุคลากรที่ต้องมีการฝึกอบรมร่วมกันและปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันไม่ว่าจะเป็นเขตพื้นที่ใด ทรัพยากรอื่นๆ เช่น รถดับเพลิง

ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการจัดการสาธารณสุข ทำให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิผล และเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ตลอดจนลดภาระการบริหารจัดการ สร้างความพึงพอใจ รู้สึกปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการให้บริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่รวดเร็ว ท้วมถึง และเป็นธรรม

โครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้วยผู้บริหารเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กก่อนปฐมวัยให้ได้รับการพัฒนาที่ดีและเหมาะสมทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ เรียนรู้อย่างมีความสุข เติบโตตามวัยอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจึงได้นำนวัตกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กก่อนปฐมวัยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งการสอนแบบมอนเตสซอรี เป็นทั้งปรัชญา แนวคิด หลักการ หลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจึงได้ทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนอนุบาลกรแก้ว พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและนำรูปแบบการสอนมอนเตสซอรีมาใช้ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่ได้จัดเตรียมไว้ ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ภายในเด็กแต่ละคน ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับนี้ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานนั้น มีความจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย และหลายหน่วยงาน ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องในบริบทของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กให้มีพัฒนาการต่าง ๆ ตามวัยอย่างสมดุลและครบทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ความมุ่งมั่นในการพัฒนาการสอนแบบมอนเตสซอรีทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้รับคัดเลือกจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เป็น "ศูนย์ต้นแบบ" เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจึงมีความต้องการที่จะดำเนินการขยายเครือข่ายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบมอนเตสซอรี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรและบุคลากรที่มีความสนใจในพื้นที่ใกล้เคียงให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน จึงได้ดำเนินการโครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย โดยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย

จำนวน 5 แห่ง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมาตรฐานต่ำกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ และผู้บริหารท้องถิ่นต้องการพัฒนาด้านการศึกษา และมีความพร้อมของผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ที่สามารถนำมาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนเอง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เครือข่ายประกอบด้วย

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลยางหล่อ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ในการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย เริ่มต้นจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดศูนย์ต้นแบบ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย ทั้ง 5 ศูนย์ แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารโครงการและนิเทศติดตาม มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้รับผิดชอบโครงการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบและเครือข่ายเพื่อวางแผนการดำเนินงาน มีการทำสัญญาความร่วมมือทางวิชาการกับศูนย์เครือข่ายทั้ง 5 แห่ง และจัดทำเอกสารและเครื่องมือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ฯ เครือข่าย/เครื่องมือติดตามการดำเนินงานของศูนย์ฯ เครือข่าย/แบบประเมินการดำเนินงานของศูนย์ฯ เครือข่าย จากนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่ายทั้ง 5 แห่ง ส่งผลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบมอนเตสซอรี ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดซึ่งเป็นศูนย์ต้นแบบ และให้คณะครูศูนย์เด็กเล็กต้นแบบออกนิเทศ และสาธิตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรีให้กับศูนย์เครือข่ายทั้ง 5 แห่ง ในกระบวนการสุดท้ายคิด จัดให้มีเวทีสรุปทบทวน การดำเนินการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบที่ได้รับจากศูนย์ฯต้นแบบ เพื่อให้คณะครูผู้สอนของศูนย์ฯเครือข่ายดำเนินการสรุปรูปแบบการสอนของตนเอง รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามโครงการ และจัดกิจกรรมเปิดห้องเรียนมอนเตสซอรี (Open Class Room) ณ ศูนย์ฯเครือข่าย ทั้ง 5 แห่ง เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ปกครอง และชุมชนได้เห็นการจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี

โครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการศึกษาเด็กก่อนปฐมวัยที่เป็นรูปธรรม หลายประการ ดังนี้

สถานศึกษามีชื่อเสียงสามารถเป็นแบบอย่างในการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ และได้รับการยอมรับความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้เป็นศูนย์ต้นแบบของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

บุคลากร เช่น ครูผู้สอนมีทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น เข้าใจหลักการ ปรัชญาของนวัตกรรมการมอนเตสซอรี ครูมีการแสวงหาความรู้ ใหม่ๆ วิธีการสอน การผลิตสื่อ อุปกรณ์การสอน เน้นสื่อจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น

เด็กได้เรียนรู้จากสิ่งที่ได้เลือกเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริง เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะสมาธิในการทำงาน สามารถตัดสินใจเองได้ เป็นตัวของตัวเองแต่มีระเบียบวินัย เด็กได้เรียนรู้กระบวนการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ ได้ฝึกประสาทสัมผัสทั้ง 5 ตามหลักมอนเตสซอรีที่เชื่อว่าเด็กจะเรียนรู้ตามความต้องการของตนเองและซึมซับการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่ได้จัดเตรียมไว้อย่างสมบูรณ์

ผู้ปกครองให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัวเด็กอย่างชัดเจน เด็กมีสมาธิมากขึ้น มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนมีวัสดุท้องถิ่นเป็นสื่อการสอน รวมทั้งได้ประโยชน์จากการได้เข้ามาศึกษาดูงานของคณะต่างๆ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในเขตเทศบาล

เด็กและเยาวชนคืออนาคตของชาติ หากแต่สถานการณ์ของเด็กและเยาวชนที่สังคมไทยที่กำลังเผชิญ คือ “เด็กนอกห้องเรียน” หรือ เด็กและเยาวชนที่เลิกเรียนกลางคันหรือหลุดออกไปจากระบบการศึกษาจะมีอนาคตที่น่าเป็นห่วง ทั้งปัญหาส่วนบุคคลและภาระทางสังคมในภาพรวม

ที่เห็นชัดเจน คือ คุณภาพแรงงาน ส่งผลให้แรงงานไทยมีระดับผลิตภาพต่ำ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบด้านอื่นๆ อีก ยิ่งไปกว่านั้นคือ คุณภาพชีวิตของตัวเยาวชนเอง ในจังหวัดร้อยเอ็ดเองก็เช่นกัน หลายครอบครัวที่มีฐานะยากจนทำให้ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพไม่มีเวลาที่จะอบรมลูกหลาน และส่วนใหญ่ไม่มีค่านิยมในการส่งเสริมลูกหลานให้เรียนหนังสือเพราะไม่มีค่าใช้จ่ายในการสูญเสีย จากการสำรวจปัญหาในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 15 - 18 ปี จำนวนกว่า 2,000 คน มีเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษากว่า 400 คน ซึ่งนับว่าเป็นตัวเลขที่น่าเป็นห่วง

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงริเริ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ อารมณ์ ปลูกจิตสำนึกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม และฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ ให้เด็กและเยาวชนสามารถประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สร้างคุณค่าในตัวเองให้กับเด็กและเยาวชน สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือเข้าสู่ตลาดแรงงานระดับคุณภาพ ไม่เป็นปัญหาของสังคมอีกต่อไป รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อาศัยเครือข่ายในชุมชน เช่น คณะกรรมการชุมชน และ อสม. ทั้ง 20 ชุมชน เพื่อชี้แจงโครงการ และทำการสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา รวมทั้งความต้องการและความถนัดในการพัฒนาอาชีพ และค้นหากลุ่มนักร้องเข้าร่วมโครงการ จากนั้นเทศบาลได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐและเอกชน คณะกรรมการชุมชน อสม. ทั้ง 20 ชุมชน และกลุ่มเด็กและเยาวชนนักร้อง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินโครงการ ในการดำเนินการจะแบ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพตามความถนัดและความสนใจ แบ่งออกได้ ดังนี้

1. กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ขนาดเล็ก
2. กลุ่มอาชีพช่างซ่อมไฟฟ้า
3. กลุ่มอาชีพช่างคอมพิวเตอร์
4. กลุ่มอาชีพทำอาหารและเบเกอรี่

5. กลุ่มอาชีพช่างเสริมสวย

นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมกิจกรรมเข้าค่ายอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อเป็นการปรับทัศนคติในการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือกันในสังคม ให้เด็กและเยาวชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสร้างความสามัคคีให้เกิดในกลุ่ม พร้อมทั้งติดตามผลการฝึกอาชีพ และเทศบาลทำการประสานหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาคเอกชนที่มีความต้องการกลุ่มนักร้องที่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพเข้าทำงาน โดยการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) เพื่อส่งเด็กและเยาวชนกลุ่มนักร้องเข้าทำงาน และเทศบาลยังคงเฝ้าติดตามโครงการด้วยการสัมภาษณ์เจ้าของสถานประกอบการที่รับกลุ่มนักร้องเข้าทำงาน รวมทั้งสัมภาษณ์เด็กเยาวชนกลุ่มนักร้องเพื่อประเมินผลโครงการด้วย

เทศบาลตำบลนกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลโนนพลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 62170
โทรศัพท์ 055-769-411 โทรสาร 055-769-295
- ☞ ประชากร 4,425 คน (ชาย 2,185 คน หญิง 2,240 คน)
- ☞ พื้นที่ 8.5 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 6 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 41,414,472.51 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 16,896,636.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายธำรงค์ จันคง	นายกเทศมนตรีตำบลนกระบือ
2. นายดารา โชติน้อย	ประธานสภาเทศบาลตำบลนกระบือ
3. นายสมเกียรติ ฤทธิเสื่อ	ปลัดเทศบาลตำบลนกระบือ

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลนกระบือ

ชาย	จำนวน 10 คน
หญิง	จำนวน 2 คน

เทศบาลตำบลลานกระบือ มุ่งเน้นการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมในการดำเนินงานมาโดยตลอด โดยให้ความสำคัญกับการประสานงานระหว่างเครือข่าย อันส่งผลให้ปัจจุบันมีเครือข่ายร่วมดำเนินงานด้วยเป็นจำนวนมาก ลักษณะการบริหารงานในรูปแบบเครือข่ายที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของเทศบาลตำบลลานกระบือคือ การสร้างเครือข่ายขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยเครือข่ายย่อยเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นเครือข่ายที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของเทศบาลตำบลลานกระบืออีกด้วย

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลลานกระบือ ได้แก่

เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือ

เทศบาลตำบลลานกระบือ เป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง มีวัฒนธรรมประเพณี ท้องถิ่น มีภาษาถิ่นลานกระบือที่ใช้ภายในชุมชน ในช่วงเทศบาลวันสงกรานต์จะมีประเพณีรดน้ำดำหัว และแห่พระสงฆ์ด้วยเกวียนโบราณให้ประชาชนขอพรจากผู้สูงอายุ ซึ่งชุมชนจะใช้สถานที่วัดแก้วสุริย์ฉายเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมของชุมชน เทศบาลตำบลลานกระบือได้เล็งเห็นถึงจุดเด่นทางวัฒนธรรมของชุมชนที่มีร่วมกันมาอย่างยาวนาน จึงได้นำมาเป็นนโยบายในการบริหารงานของเทศบาลตำบลลานกระบือ ประกอบกับทางชุมชนก็ตระหนักถึงความสำคัญในวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นที่ซึมซับอยู่ในตัวตนของทุกคนและผูกพันมาตั้งแต่เด็ก ทุกภาคส่วนควรร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชนลานกระบือให้คงอยู่จนถึงลูกหลานรุ่นต่อไปได้สืบทอด

เทศบาลตำบลลานกระบือจึงกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรม ชนบธรรมเนียมประเพณี เป็นจุดเริ่มต้นของเครือข่ายการทำงานด้านวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดวิถีชีวิต ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นลานกระบือเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยมิติวัฒนธรรม โดยนาระบบการมีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา การมีจิตสำนึกรักและภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาภายในชุมชน และสังคม และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมชุมชน ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู วิถีชีวิต ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นลานกระบือ

กระบวนการการดำเนินการเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือ

1. เริ่มต้นจากสำรวจข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ประเพณี โดยเจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลลานกระบือประสานผู้นำชุมชน ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลทางวัฒนธรรมลานกระบือกับผู้สูงอายุ ปรชาชนชาวบ้าน กลุ่มและชมรมต่างๆ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ จากนั้นสำรวจพื้นที่โบราณสถาน โบราณวัตถุต่างๆภายในตำบลลานกระบือ

2. รวบรวมข้อมูลด้านวัฒนธรรม โดยจัดประชาคมหมู่บ้าน เพื่อตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เทศบาลได้จัดทำเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ ทั้ง 6 ชุมชน เพื่อตรวจสอบข้อมูลให้ได้อข้อมูลที่แน่นอน และจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในเขตเทศบาลโดยให้พนักงานทุกคนทราบและ รู้จักวิถีชีวิตของตำบลลานกระบือที่จะต้องดำเนินโครงการตามหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกอง

3. จัดตั้งเครือข่ายวัฒนธรรม เชิญประชุมผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ เอกชน วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น กลุ่มต่างๆ ชมรมต่างๆ ภายในเขตเทศบาล เพื่อนำเสนอข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมของลานกระบือ และแต่งตั้งคณะทำงานและผู้รับผิดชอบงานด้านเครือข่าย โดยเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนจะมีหน้าที่ในการดำเนินโครงการ เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา (การกวนข้าวทิพย์ การนั่งสมาธิ) วันออกพรรษา(เทศมหาชาติ) การอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ การอนุรักษ์ภาษาถิ่น การอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน และการอนุรักษ์อาหารพื้นบ้าน

การจัดตั้งเครือข่ายวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และติดตามประเมินผล และการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น วัฒนธรรมชุมชนลานกระบือ คงอยู่คู่กับชุมชนลานกระบือ และมีลูกหลานร่วมอนุรักษ์สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมลานกระบือ โดยมีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมของเครือข่าย ประการสำคัญ คือ ประชาชนตำบลลานกระบือ เกิดความสำนึก รัก ความศรัทธาร่วมกันสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน จนเกิดชุมชนเข้มแข็ง ด้วยมิติทางวัฒนธรรมที่สร้างร่วมกัน นอกจากนี้ ทุกภาคีเครือข่ายของตำบลลานกระบือเกิดกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมร่วมกัน ทั้งได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ นำไปสู่การพัฒนาเทศบาลร่วมกัน เกิดความภาคภูมิใจของคนชาวตำบลลานกระบือที่มีวัฒนธรรมชุมชนของตนเอง

เครือข่ายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร

เครือข่ายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเป็นเครือข่ายที่ต่อยอดการทำงานที่เทศบาลตำบลลานกระบือ ร่วมกับเทศบาลตำบลช่องลม องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง ดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงบริหารจัดการขยะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่งในเขตอำเภอลานกระบือ เพื่อดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยโดยไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อม และไม่สร้างความรำคาญเดือนร้อนให้ประชาชน โดยการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาของขยะและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยวิธีเชิงกลชีวภาพ ส่งผลให้ขยะได้รับการบำบัดและจัดการโดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน แต่การแก้ไขปัญหาขยะประสบผลสำเร็จในระดับของการจัดการปัญหาขยะที่ปลายทาง ดังนั้น เครือข่ายการบริหารจัดการขยะได้เล็งเห็นความสำคัญของการลดปริมาณขยะจากต้นทางหรือครัวเรือนก่อนจะเข้าสู่บำบัด เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณในการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้จัดทำโครงการเพื่อต่อยอดผลการดำเนินการจัดการขยะแบบเชิงกลชีวภาพขึ้น

โครงการต่อยอดการบริหารจัดการขยะเป็นโครงการที่ให้ความสำคัญกับคนตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน กลุ่ม ชุมชน ภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี โดยได้จัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 แห่ง
2. จัดทำโครงการรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งดำเนินการฝึกอบรมและจัดการศึกษาดูงาน ให้แก่ประชาชน อาสาสมัคร ผู้นำ นักเรียน และภาคเอกชน ให้มีความรู้ในการคัดแยกขยะและมีจิตสำนึกในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี โดยมีการจัดกิจกรรมย่อย เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ฝึกปฏิบัติคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี เติมนรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การคัดแยกขยะ และขอรับบริจาคขยะเพื่อจัดทำโครงการผ้าป่าขยะ โดยนำเงินรายได้ไปช่วยเหลือผู้ยากไร้และใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน ฯลฯ
3. จัดโครงการประกวดหน้าบ้านน่ามอง ซึ่งดำเนินโครงการโดยเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ในการจัดการปัญหาขยะสิ่งแวดล้อม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนเอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งให้ชุมชนนำไปซื้อวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จัดทำระเบียบชุมชน และแก้ไขปัญหายุ่งยากให้ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ซึ่งชุมชนได้ดำเนินการในลักษณะการหาแนวร่วม เช่น ชุมชนร่วมสมทบด้านวัสดุหรืองบประมาณ หรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชน

4. โครงการรณรงค์เพื่อลด คัดแยกขยะ และใช้ประโยชน์จากขยะ ซึ่งได้ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะตามหลัก 3 R (Reduce Reuse Recycle) และการนำขยะอินทรีย์มาใช้ประโยชน์พร้อมทั้งจัดตั้งชุมชนปลอดขยะตัวอย่าง โดยได้ส่งเสริมจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การแก้ไขปัญหายุ่งยากอย่างถูกวิธี ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานราชการ และเอกชน เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ให้ความรู้และคำปรึกษาการคัดแยกขยะ สำนักงานเกษตรอำเภอ ให้ความรู้และคำปรึกษาการจัดการขยะอินทรีย์ สถานีตำรวจภูธรลานกระบือ ให้ความรู้และคำปรึกษาดำเนินงานจัดชุมชนด้านการรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ให้ความรู้และสนับสนุนการดำเนินงาน ครอบครัวยุวมุสลิม ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง บริษัท ปตท.สผ. สนับสนุนงบประมาณ และวัสดุที่เหลือใช้เป็นต้น

การดำเนินโครงการต่อยอดการบริหารจัดการขยะ ส่งผลให้ชุมชนตระหนักและเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด และครัวเรือนมีการแยกขยะภายในครัวเรือน เป็นการลดขยะตั้งแต่ต้นทาง และมีการนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงส่งผลให้ปริมาณขยะลดลง และการจัดเก็บก็น้อยลง ช่วยประหยัดงบประมาณในการจัดการขยะปลายทาง ซึ่งสามารถนำงบประมาณไปใช้ในการพัฒนาด้านอื่นๆต่อไปได้ อีกทั้งการจัดการขยะที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วม จะทำให้เกิดแนวคิด ภูมิปัญญา และกิจกรรมที่ชุมชนร่วมกันคิดขึ้นมา ส่งผลให้สภาพแวดล้อมในชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม และประชาชนมีความรักความสามัคคี เป็นตัวอย่างให้แก่ชุมชนและท้องถิ่นอื่น นอกจากนี้ครัวเรือนได้ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย และได้บริโภคพืชผักที่ปลอดสารพิษ

เทศบาลตำบลต๋นง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ๙ สถานที่ตั้ง ตำบลต๋นง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000
โทรศัพท์ 053-534-775 โทรสาร 053-563-708
- ๙ ประชากร 11,986 คน (ชาย 5,544 คน หญิง 6,442 คน)
- ๙ พื้นที่ 22.78 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 11 หมู่บ้าน)
- ๙ รายได้ 24,571,317.48 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้, เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ๙ เงินอุดหนุน 12,826,922 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายปัญญา เขียวธง	นายกเทศมนตรีตำบลต๋นง
2. นายอเนก ธนัญชานนท์	ประธานสภาเทศบาลตำบลต๋นง
3. นายฟ้าใส เสนาธรรม	ปลัดเทศบาลตำบลต๋นง

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต๋นง

ชาย	จำนวน 11 คน
หญิง	จำนวน 1 คน

เทศบาลตำบลต้นธง ผู้บริหารเทศบาลตำบลต้นธง เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเสริมสร้างเครือข่ายในการทำงานให้มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดนโยบายการเสริมสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลต้นธง โดยผู้บริหารเทศบาลตำบลต้นธงมีเป้าหมายสำคัญคือ มุ่งพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้กลายเป็น **“บ้านของทุกคน”** ดังวิสัยทัศน์ที่ว่า **“ที่ใดที่ใจเป็นสุข ที่นั่นคือบ้านของเรา เพื่อให้คนที่อยู่ได้สุขใจ คนมาเยี่ยมจากแดนไกลก็สุขใจที่ได้เยี่ยม”** ขณะเดียวกันเทศบาลตำบลต้นธงยังได้ปลูกจิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับเทศบาลตำบลต้นธงในลักษณะของเครือข่ายการทำงาน โดยจัดกิจกรรมการประกวดคำขวัญเกี่ยวกับรางวัลพระปกเกล้าด้านการเสริมสร้างเครือข่ายการทำงานและเทศบาลตำบลต้นธงขึ้นใน ภายหลังจากที่เทศบาลตำบลต้นธงได้รับใบประกาศเกียรติคุณรางวัลพระปกเกล้าด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ประจำปี 2554 ซึ่งประชาชนตำบลต้นธงต่างให้ความสนใจ และส่งคำขวัญเข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมาก ผลปรากฏว่าคำขวัญที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่

เทศบาลตำบลต้นธง	ส่งเสริมสร้างเครือข่าย
ขยายการทำงาน	ประสานทุกกลุ่มองค์กร
อวarnessปวงประชา	ควรรค่ารางวัลพระปกเกล้า

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ เทศบาลตำบลต้นธง ได้แก่

เครือข่ายเพื่อนน้ำมิตร (เครือข่ายเกษตรปลอดภัยตำบลต้นธง) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานในชุมชนตำบลต้นธง

ประชาชนตำบลต้นธงประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการทำนาข้าว ทำสวนลำไย และสวนผัก ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารเคมีเพื่อให้ได้ผลผลิตที่คุ้มค่าต่อต้นทุน อย่างไรก็ตามเกษตรกรกลับมิได้คำนึงถึงผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีต่อสุขภาพอนามัย ชีวนาามัย และสิ่งแวดล้อม กระทั่งเริ่มสังเกตเห็นคนในชุมชนมีอาการเจ็บป่วยโดยมีสาเหตุมาจากการประกอบอาชีพ เช่น โรคมะเร็งจากการได้รับสารเคมีเข้าสู่ร่างกายเป็นจำนวนมาก อัมพฤกษ์ที่เกิดจากทำท่างในการทำงาน ฯลฯ ประกอบกับเกษตรกรเริ่มตระหนักถึงปัญหาในการประกอบอาชีพคือ ต้นทุนสูง และราคาผลผลิตตกต่ำ ส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ

ต่อมาเกษตรกรส่วนหนึ่งริเริ่มใช้สิ่งทดแทนสารเคมีในการทำเกษตรคือ ปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มกันอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อีกทั้งเริ่มมีเกษตรกรประจำตำบลเข้ามาส่งเสริมการทำน้ำหมักชีวภาพด้วยหอยเชอรี่ และเริ่มมีการพัฒนานักวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้สามารถศึกษาและสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านผักพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง เพื่อให้ชาวบ้านได้ตระหนักถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของผักพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง อันมีความสำคัญต่อการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ส่งเสริมการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ได้บริโภคผักปลอดสารพิษ และฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ขณะเดียวกันเทศบาลตำบลต้นธงได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานในชุมชน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความปลอดภัยจากการประกอบอาชีพ และมีสุขภาพที่ดีทั้งกาย ใจ สังคม และปัญญา ด้วยวิธีการรวมกลุ่มเครือข่ายอาชีพอย่างเข้มแข็ง ในที่สุดจึงเกิดเป็นเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ตำบลต้นธง (เครือข่ายผู้ลดการใช้สารเคมีและปลูกพืชผักปลอดภัย) ขึ้นอย่างเป็นทางการ

การสร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มอาชีพในการลดการใช้สารเคมี ลดความเสี่ยงจากการทำงาน และลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนมุ่งให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งด้านองค์ความรู้และการร่วมแรงร่วมใจ สามารถเกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ดังนี้

- เทศบาลตำบลต้นธง สำรวจข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำนา กลุ่มทำสวนลำไย และกลุ่มทำสวนผัก และได้จัดเวทีกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กัน โดยเฉพาะการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาเกษตรกรในด้านสุขภาพ และพัฒนาการเกษตรในด้านผลผลิตและรายได้
- การสร้างผู้นำกลุ่มอาชีพ เป็นการคัดเลือกผู้นำที่มีความรู้ โดยเฉพาะเรื่องการทำเกษตรปลอดภัย การผลิตปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ
- การสร้างอาสาสมัครอาชีวอนามัยในชุมชน (อสอช.) โดยการรับสมัครผู้มีจิตอาสาที่เป็น อสม. หรือเกษตรกร และทำการฝึกอบรมโดย สสส. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการเฝ้าระวัง และประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน
- การตรวจหาสารเคมีตกค้างในร่างกายของเกษตรกรโดยได้รับความร่วมมือจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านสันมะนะ และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลต้นธง

นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกชนิด ทั้งเสียงตามสาย สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และการจัดนิทรรศการในกิจกรรมวันสำคัญ รวมถึงการชี้แจงและสร้างความเข้าใจผ่านเวทีประชาคม ทำให้เกิดเครือข่ายเกษตรปลอดภัยตำบลต้นธงที่มีสมาชิกมาจากภาคส่วนต่างๆ มากยิ่งขึ้นคือ เครือข่ายจากอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) คณะกรรมการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร และกลุ่มเกษตรกรทำสวน

เครือข่ายเกษตรปลอดภัยเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลตำบลต้นธงในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในด้านต่างๆ มากขึ้น จึงเกิดการบูรณาการการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรทั้งเรื่องการพัฒนาอาชีพ การจัดสวัสดิการกลุ่ม และการลดความเสี่ยงจากการทำงาน โดยผนวกกิจกรรมที่มีกลุ่มเป้าหมายเดียวกันเข้าด้วยกัน

ช่วงพระภิกษุ พญาอุต

พื้นที่การเกษตรตำบลต้นธง อาศัยน้ำจาก “ฝายพญาอุต” ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 200 ปี ในปี 2532 รัฐบาลได้ยกฝายพญาอุตให้เป็นโครงการชลประทานขนาดเล็ก กรมชลประทานจึงดำเนินการสร้างเป็นฝายซีเมนต์ และมอบให้ราษฎรเป็นผู้บริหารดูแล ซึ่งเกษตรกรผู้ใช้น้ำไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบการตีฝาย ชุดเหมือง และไม่ต้องออกเงินซ่อมฝายเหมือนแต่ก่อน เพียงทำหน้าที่ช่วยดูแลและรักษาอาคารชลประทาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเท่านั้น

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุตยังคงดำเนินงานในรูปแบบเดิม คือ มีหัวหน้าเหมืองฝายและแก้มือเป็นผู้ดูแลการใช้น้ำของเกษตรกรและดูแลรักษาเหมืองให้อยู่ในสภาพดีตามระบบเดิม มีการระดมคนมาชุดลอกเหมือง และตัดวัชพืชที่ปกคลุมเหมือง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุตเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและตรงตามวัตถุประสงค์ จึงได้มีการกำหนด “ข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุต ต.ริมปิง อ.เมือง จ.ลำพูน” ขึ้น

ทั้งนี้การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุตและบทบาทของภาคีเครือข่ายมีลักษณะ ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลตำบลต้นธงกับภาคประชาชน

เทศบาลตำบลต้นธง เล็งเห็นความสำคัญของฝายพญาอุตและกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุต จึงได้เข้าร่วมรับฟังปัญหาและความคิดเห็น และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

รวมทั้งให้การสนับสนุนกลุ่มทั้งด้านการบริการและงบประมาณ เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

2. การสร้างเครือข่ายระหว่างเทศบาลตำบลต้นธงกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานอื่น ๆ

โครงการชลประทานลำพูนและชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นเครือข่ายที่มีความสำคัญมากในการดำเนินงานฝ่ายพญาอูต เนื่องจากโครงการชลประทานลำพูนมีบทบาทที่สำคัญหลายประการคือ

- เป็นผู้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝ่ายพญาอูต
- เป็นหน่วยงานที่ประสานเรื่องการแบ่งปันน้ำเพื่อประโยชน์ของสมาชิกโดยตรง
- เป็นเจ้าของอาคารชลประทานที่กลุ่มใช้ประโยชน์
- เป็นหน่วยงานที่เชื่อมโยงและประสานงานระหว่างกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝ่ายพญาอูตและกลุ่มผู้ใช้น้ำอื่นๆ
- เป็นผู้แก้ไขปัญหาการใช้น้ำและปัญหาข้อพิพาทต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ซึ่งเทศบาลตำบลต้นธง ได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการประชุมประจำปีของโครงการชลประทานลำพูนเป็นประจำทุกครั้ง เพื่อรับทราบการดำเนินงานและปัญหา รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาของแต่ละฝ่าย

ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นอีกหนึ่งเครือข่ายที่สำคัญไม่น้อยกว่าโครงการชลประทานลำพูน เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดกับเกษตรกรผู้ใช้น้ำโดยตรง เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารไปยังเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และยังร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ตำบลต้นธงและพื้นที่ใกล้เคียงกับประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

3. การสร้างเครือข่ายระหว่างเทศบาลตำบลต้นธงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

เทศบาลตำบลต้นธง มีหน้าที่ในการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เช่น การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่างๆ การขอความร่วมมือในการใช้น้ำ การดูแล และการแก้ไขปัญหาระหว่างตำบล เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีกระดุมทรัพย์การที่ใช้ในการดำเนินการดูแลบำรุงรักษาฝ่ายพญาอูตจากภาคีเครือข่าย เช่น งบประมาณมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขอรับงบประมาณเพิ่ม

เดิมได้จากโครงการชลประทานลำพูน และกำลังคนยังมาจากเครือข่ายภาครัฐคือ เทศบาลตำบลต้นธง เทศบาลตำบลริมปิง โครงการชลประทานลำพูน, เครือข่ายภาคชุมชนคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน และเครือข่ายภาคประชาชนคือ ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุต แก่เหมือง สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุต

กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำฝายพญาอุตมีระบบการบริหารจัดการน้ำด้วยชุมชนที่เข้มแข็ง และเป็นไปอย่างยั่งยืน เพราะมีรูปแบบ “กรรมสิทธิ์ส่วนรวม” ตลอดจนสามารถรักษาและสืบทอดจารีตประเพณีระบบเหมืองฝายจากอดีตจนถึงปัจจุบันตามวิถีชีวิตของคนล้านนา ในภาคเกษตรกรรมของตำบลต้นธงสามารถใช้ประโยชน์จากฝายพญาอุตในการส่งน้ำให้แก่กลุ่มเกษตรกร ทำให้มีน้ำใช้ในการเกษตรตลอดปี ซึ่งพื้นที่ตำบลต้นธงเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชสวน ไร่ นา จนกลายเป็นแหล่งปลูกข้าวขนาดใหญ่ของอำเภอเมืองลำพูนตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน

กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลธง

กองทุนสุขภาพตำบลต้นธงจัดตั้งขึ้นเมื่อปีงบประมาณ 2549 ตามพ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการในพื้นที่ของตนอย่างมีเอกภาพ โดยตำบลต้นธง เป็น 1 ในพื้นที่นำร่องจาก 10 ตำบลในจังหวัดลำพูน

เทศบาลตำบลต้นธงใช้กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมกับชุมชน ประชาชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล รวมถึงหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลต้นธงได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการให้บริการสุขภาพและอนามัยของประชาชนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมไปถึงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ ทั้งนี้มีคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลเป็นผู้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานและกลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั้ง 11 หมู่บ้าน/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลต้นธง/ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองลำพูน/ สถานีอนามัยต้นธง / สถานีอนามัยบ้านสันมะนะ/ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลต้นธงและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านสันมะนะ / ผู้นำและแกนนำชุมชน/ วัด / โรงเรียนในพื้นที่ 5 แห่ง / องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายผู้ปกครอง โดยดำเนินกิจกรรม 4 ประเภทคือ

1. การจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และฟื้นฟูสมรรถภาพตามชุดสิทธิประโยชน์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ
2. สนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยบริการสาธารณสุขที่อยู่ในชุมชนท้องถิ่น
3. สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโดยประชาชนและชุมชนท้องถิ่น
4. การบริหารกองทุน /พัฒนาศักยภาพกรรมการ /พัฒนาระบบบริหารจัดการ

กิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลต้นธง ยกตัวอย่างเช่น โครงการเดินแอโรบิกทุกหมู่บ้าน โครงการออกกำลังกายวันละนิดจิตแจ่มใส โครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โครงการส่งเสริมกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ โครงการสุขภาพดีไม่มีขาย โครงการหมู่ 7 รักสุขภาพ และโครงการรณรงค์ค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม เป็นต้น กิจกรรมด้านการสาธารณสุข ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาผลกระทบจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โครงการคัดกรองประชาชนที่มีความเสี่ยง และโครงการเตรียมความพร้อมคุณแม่คุณภาพ เป็นต้น

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะกรรมการบริหารกองทุนมีศักยภาพในการบริหารจัดการตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน อันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชาชน อีกทั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลต้นธงยังดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างนวัตกรรมด้านสุขภาพชุมชนที่สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพหรือสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นของเทศบาลตำบลต้นธงผ่านการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการได้ทำการประเมินในวันที่ 29 กรกฎาคม 2553 และได้รับคะแนนการประเมิน 85 คะแนน จากคะแนนทั้งหมด 100 คะแนน ในปี 2554 ได้รับคะแนนการประเมิน 96 คะแนน อันแสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานของกองทุนอยู่ในระดับที่มีศักยภาพดีเยี่ยม หรือระดับเกรด A+ ซึ่งสามารถเผยแพร่ผลงานและเป็นต้นแบบในการดำเนินงานต่อสาธารณสุขได้

เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลปริก อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา 90120
โทรศัพท์ 074-298-300 โทรสาร 074-298-282
- ☞ ประชากร 6,287 คน (ชาย 3,058 คน หญิง 3,229 คน)
- ☞ พื้นที่ 4.8 ตารางกิโลเมตร
- ☞ รายได้ 19,459,382.22 บาท
- ☞ เงินอุดหนุน 19,234,556.58 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุริยา ยี่ขุน	นายกเทศมนตรีตำบลปริก
2. นายอับดุลรอซึก หวันเต๊ะ	ประธานสภาเทศบาลตำบลปริก
3. นางฟาหรีดะฮ์ มุเส็มสะเดา	ปลัดเทศบาลตำบลปริก

สัดส่วนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลปริก

ชาย	จำนวน 12 คน
หญิง	จำนวน - คน

เทศบาลตำบลปริก มีการบริหารงานตามพันธกิจที่ว่า **“เทศบาลตำบลปริกเป็นองค์กรบริการสาธารณะประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พร้อมฟื้นฟูเศรษฐกิจฐานล่าง สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ควบคู่โครงสร้างพื้นฐาน เอื้ออาทร เจือจาน สืบสานวิถีชุมชนท้องถิ่น”** ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารงาน **“ยุทธศาสตร์ระเบิดจากข้างใน”** คือการบริหารที่ถูกกำหนดและวางไว้โดยฝ่ายบริหารแล้วส่งผ่านการบริหารงานในรูปแบบต่างๆ ลงไปสู่ภาคปฏิบัติ และการใช้ **“ยุทธศาสตร์ปาล้อมเมือง”** คือการสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชนโดยใช้พลังจากชุมชน

อีกทั้ง เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การสอนงาน ถ่ายทอดงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในรูปของการเสริมสร้างภาคีเครือข่ายจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น สสส. สปสช. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน โรงงาน ชุมชน และภาคประชาสังคม ฯลฯ โดยผ่านโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

การขับเคลื่อนไปสู่ **“ตำบลน่าอยู่”** เพื่อให้คนในตำบลปริกมีความเป็นพลเมือง และให้ผู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีศักยภาพในการกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเอง โดยมีแนวคิดจากวิสัยทัศน์ที่ว่า **“เศรษฐกิจพอเพียง ร้อยเรียงวิถีชุมชน คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ประชาสังคมสันติสุข”** ในการทำงาน ได้มีการสร้างแนวคิดการทำงานในองค์กร และสร้างรูปแบบการทำงานร่วมกันตามแนวคิดการสร้างพลังองค์กร โดยการใช้กรอบแนวคิดการบริหารงานเทศบาลตำบลปริกว่าด้วย **“การสร้างพลังองค์กรชุมชนท้องถิ่น”** ประกอบด้วย

1. แนวคิดการสร้างพลังเป็นที่เลี้ยวแก่กันและกัน (Coaching project)
2. แนวคิดเรื่องเพื่อนหนุนพื้หน้าพร้อมพัฒนาองค์กร (Tandem project)
3. แนวคิดเรื่องภูมิบุตรา(Phumi-buttra)

นอกจากนี้ เทศบาลตำบลปริกยังมีการบริหารงานร่วมกับภาคีเครือข่ายนอกองค์กรในรูปแบบ KFCs (K=Knowledge, F=Facilitator, C=Cooperation, S=Service) ภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนสู่ตำบลสุขภาวะ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานทั้งในเทศบาลและโครงการฯ จึงได้มีการวางระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการในองค์กร (Integratoin) ให้สามารถทำงานแทนกัน ทำงานข้ามฝ่าย ข้ามกอง และหน่วยงานต้นสังกัด (Crossed-function) มีการแต่งตั้ง **“คณะทำงานย่อยประจำโครงการ”** ในรูปแบบ **“KFCs”** ซึ่งดำเนินการโดยใช้นักวิชาการของเทศบาลเป็นแกนหลัก

จากการบริหารงานที่มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน หรือพลเมืองของปริก จึงมีการกำหนดรูปแบบของการทำงานที่มีความชัดเจนตั้งแต่ขั้นต้น จากผู้บริหารระดับสูงของเทศบาล ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยมอบหมายและส่งต่อให้ผู้บริหารระดับกลาง ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สามารถบริหาร กำกับดูแลการดำเนินงาน พร้อมทั้งพัฒนาองค์กรและพัฒนางานให้ลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อีกทั้งเป็นผู้ขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบาย กรอบแนวคิด ยุทธศาสตร์ จากผู้บริหารระดับสูงของเทศบาล ไปสู่เจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติ ให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจด้วยความรู้ความสามารถ เพื่อก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และทำให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนได้ ภายใต้การดำเนินงานในโครงการต่างๆ ที่มุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกเทศบาลให้เกิดความผาสุกแก่ประชาชนต่อไป

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ การเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลปริก ได้แก่

โครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนสู่ตำบลสุขภาวะ

การขับเคลื่อนงานสุขภาวะชุมชนตำบลปริก ต้องการทำให้ประชาชนในตำบลมีสุขภาพ อานามัยดี เกิดความสมดุลแห่งกาย จิต สังคม อุดมปัญญา มีที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสภาพสังคมที่เอื้ออาทร มีกระบวนการขับเคลื่อนชุมชนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้ง ภาคส่วนราชการ โรงเรียน องค์กรศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และพี่น้อง ประชาชนในชุมชน โดยปรับรูปแบบการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบซึ่งได้กำหนด โครงสร้างการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพภายใต้คณะทำงานต่างๆ ประกอบด้วย คณะทำงานกลาง, คณะทำงานโครงการ, คณะทำงานแหล่งเรียนรู้ และคณะทำงานสนับสนุน

การดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนสู่ตำบลสุขภาวะ โดยการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ผ่านกระบวนการพัฒนาระบบการจัดการ สุขภาวะชุมชนโดยชุมชน การดำเนินงานเน้นการเสริมสร้างพลังความร่วมมือให้องค์กรหลัก ในชุมชนทาบบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ผู้เชื่อมประสานให้เกิดการพัฒนาแนวทางการจัดการกับเงื่อนไขการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิต ของประชาชนทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา การเรียนรู้ และด้านสุขภาพ จนเกิด

เป็นระบบสนับสนุนการปฏิบัติการต่างๆขององค์กรหลักแกนนำ กลุ่มและเครือข่ายของประชาชนที่เรียกว่าระบบการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนส่งผลให้มีผู้นำหรือแกนนำที่มีทักษะในการจัดการชุมชนตนเอง มีศักยภาพในการสร้างและนำใช้ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติการที่ได้ผลดีของชุมชนโดยชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขับเคลื่อนขบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นพลวัตควบคู่กับการปฏิบัติการจริงอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ในการดำเนินการเตรียมความพร้อมพื้นที่ในหลายด้าน ทั้งด้านบุคลากรขององค์กรเทศบาลตำบลปรือเองที่ต้องพัฒนาศักยภาพ การพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานเตรียมทีมงานเพื่อให้สามารถเปิดพื้นที่ให้คนที่สนใจเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ โดยเบื้องต้น ได้จัดตั้งทีมงานในการดำเนินการออกเป็น ทีม KFCS คือทีมสนับสนุนด้านองค์ความรู้และการเรียนรู้ (Knowledge) ทีมสนับสนุนการอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ (Facilitator) ทีมสนับสนุน ด้านการประสานงาน (Cooperation) และทีมสนับสนุนการให้บริการ (Services) นอกจากนี้ยังต้องปรับเตรียมในภาคส่วนประชาชน ต้องเตรียมด้านองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติการจริงและพัฒนาทักษะการถ่ายทอดความรู้ให้บุคคลที่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมเป็นเครือข่าย จำนวน 62 เครือข่าย

นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ผ่านกระบวนการประชุมสภาชุมชน (ซึ่งมีตัวแทนจาก 4 ภาคส่วนหลักในพื้นที่ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาต่างๆในพื้นที่) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ อยู่ในจังหวัดชายแดนใต้ เข้ามาร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อมาเรียนรู้รอบคิด แนวคิดในการบริหารงานโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ เทศบาลตำบลปรือ จำนวน 62 พื้นที่ และมีเครือข่ายอื่นๆ อีกจำนวนหนึ่ง และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆที่สนใจทั่วไปได้เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่บ่อยๆ ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายในการเข้ามาเรียนรู้การบริหารและการดำเนินงานที่เทศบาลตำบลปรือ ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับกลุ่มพลังมวลชนหรือแกนนำในชุมชนในหมู่บ้านเนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นพลังที่สำคัญในการร่วมขับเคลื่อนและพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้คัดเลือกผู้นำ แกนนำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายโดยตรงเข้ามาเรียนรู้ที่เทศบาลตำบลปรือทำให้แกนนำเหล่านั้นกลับไปร่วมขับเคลื่อนงานในพื้นที่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนได้ดีในหลายพื้นที่เนื่องจากผู้นำและแกนนำของตำบลเกิดแนวคิดที่ดี มีความรู้เพิ่มและพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้นำแห่งการ

เปลี่ยนแปลง เกิดการสร้างเครือข่ายของตัวเองขึ้นใหม่ ตัวอย่างเช่น ฐานการเรียนรู้การจัดการบ้านพัก B&B โฮมสเตย์ เทศบาลมีการประสานงานกับผู้ที่มาพักหรือมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่นำการบริหารจัดการบ้านพักได้เห็นผลที่เกิดขึ้นและเป็นตัวอย่างของบ้านพักในการสร้างการเรียนรู้และมีการประชุมทำความเข้าใจกันทุก 3 เดือน อย่างต่อเนื่องหรือตามความเหมาะสม มีการติดตามประเมินผลทุก 6 เดือน

โครงการสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพขบวนงานและการบริหารจัดการเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนเพื่อท้องถิ่นเข้มแข็ง พื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (ศูนย์ประสานงานชุมชนท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ภาคใต้ตอนล่าง)

แผนงานระบบสนับสนุนเพื่อการจัดการสุขภาวะชุมชน มุ่งเน้นการสร้างและจัดการความรู้ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่น่าไปใช้ในการปฏิบัติการของภาคีองค์กรที่สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน และสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น และการพัฒนาระบบบริหารจัดการ แผนสุขภาวะชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและร่วมเป็นส่วนหนึ่งส่วนกับภาคี โดยสนับสนุนกลไกในการสนับสนุนการพัฒนาโครงการ การนิเทศ ติดตาม การจัดการความรู้ การจัดการข้อมูลและขับเคลื่อนนโยบายระดับภาคีร่วมกันของภาคี

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพองค์กร/หน่วยงาน ในเรื่องการจัดการใน 4 ด้านหลัก คือ ด้านการจัดการโครงการในทุกขั้นตอนสำคัญ (การพัฒนาโครงการ การนิเทศงาน ติดตามงาน และประเมินผล) ด้านการจัดการข้อมูล ด้านการจัดการความรู้ และด้านการจัดการเครือข่ายและนโยบายสาธารณะ โดยได้พัฒนาทีมงานที่รู้จักพื้นที่ ร่วมพัฒนา การเดินทางมาสะดวกไม่ไกลจนต้องใช้เวลามาก มีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานขององค์กรรัฐและเอกชน รวมถึงประสบการณ์การนำใช้กลไกเครือข่ายสถาบันทางการศึกษาในพื้นที่มาหนุนเสริมการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้ผลเป็นอย่างดี นั้น เทศบาลตำบลปรังเผลร่วมกับ สสส. ในการที่จะจัดทีมงานที่แยกส่วนการบริหารจัดการออกจากการทำงานที่ “กลไกขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่” มาเป็น “ศูนย์ประสานงานชุมชนท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ภาคใต้ตอนล่าง” ที่เป็นผู้ดำเนินการศูนย์ประสานงานเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ภาคใต้ตอนล่าง

จากข้างต้น ทำให้เชื่อได้ว่า “ศูนย์ประสานงานเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ภาคใต้ตอนล่าง” ถือเป็นกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิผลการดำเนินงานเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่น

น่าอยู่ มีศักยภาพเพียงพอในการทำหน้าที่เป็นกลไกที่สร้างการยอมรับจากภาคีในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดใต้ล่าง ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส พัทลุง สตูล ตรัง และสงขลา อีกทั้งสามารถหนุนเสริมให้เกิดจินตนาการการพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรเพื่อสังคม โดยไม่หวังผลกำไร

ดังนั้น คณะทำงานและคณะกรรมการบริหารโครงการ จึงได้รวบรวมประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้สร้างกระบวนการขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วมของกลไกภาคประชาสังคมกับเทศบาลตำบลปริก มาด้วยระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเสนอเป็น **“โครงการสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพขบวนการและการบริหารจัดการเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนเพื่อชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง”** : พื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง 7 จังหวัด ต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น การสานต่อภารกิจด้านการกระจายอำนาจสู่องค์กรชุมชนท้องถิ่น เปิดโอกาสการขยายพื้นที่การทำงานทั้งเชิงพื้นที่ (Area based) และเชิงประเด็น (Issues based) ทั้งนี้ เพื่อเชื่อมร้อยกลไกการทำงานในระดับพื้นที่ซึ่งมีทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันทางวิชาการ และหน่วยงาน NGOs โดยผ่านกระบวนการส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนภารกิจด้านต่าง ๆ อย่างบูรณาการกัน เช่น ด้านการบริหารจัดการโครงการ การจัดการข้อมูล การจัดการความรู้ และการจัดการเครือข่าย ให้กับเพื่อนเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีองค์กรในระดับพื้นที่ที่ได้เข้าร่วมโครงการภายใต้การสนับสนุนของ สสส. และโครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจาก สสส. สำนักต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล พัทลุง ตรัง และสงขลา

ศูนย์ประสานงานฯ มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่างๆ อาทิ มีการจัดทำชุดข้อมูลสื่อสาร การจัดทำเอกสารวิชาการ การจัดเวทีเครือข่าย (Think Tank) การจัดเวทีสาธารณะ ฯลฯ

สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลปริก กับการพัฒนาท้องถิ่น

ปัจจุบันวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนตำบลปริกส่วนใหญ่ยังมีความเป็นสังคมแบบชาวบ้าน บ้านเรือนตั้งอยู่กระจัดกระจาย ไม่หนาแน่น ชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไปเป็นวิถีที่เรียบง่าย มีระบบความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันแบบเครือญาติ มีการเอื้อเฟื้อและพึ่งพาอาศัยกัน และเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม การดำรงชีวิตจึงยึดมั่นตามหลักอิสลาม คือการปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของ

คำสอนและหลักการของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด ก่อนการจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชนตาม พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ได้มีกลุ่ม/ชุมชนของชาวบ้านที่มีการดำเนินกิจกรรมระดับ ตำบลอยู่แล้วหลากหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ กลุ่มดอกไม้สด กลุ่มเลี้ยงปลาตก กลุ่มอนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา เครือข่ายตำบลสุขภาวะ และชุมชน ต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลปริก บางกลุ่มมีความเข้มแข็งในระดับเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนแล้ว เช่น เครือข่ายตำบลสุขภาวะ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาวะอนามัยโดยพัฒนาระบบการจัดการสุข ภาวะชุมชนโดยชุมชน เพื่อชุมชน โดยมีอาสาเพื่อการดูแลสุขภาพ เช่น กลุ่ม อสม. แม้อาสา อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ อสม.น้อย อาสากู้ชีพ เป็นต้น ซึ่งแต่ละกลุ่มกิจกรรมจะได้ส่งเสริมให้เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่กันจากการปฏิบัติและการจัดการความรู้ได้ง่ายๆ แบบชาวบ้านที่ผ่าน การปรึกษาหารือร่วมกัน

จุดกำเนิดของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลปริก โดยความร่วมมือและผลักดันการ ขับเคลื่อนจากสี่ฝ่าย ฝ่ายแรกคือ สมาชิกกลุ่มอาชีพและสมาชิกชุมชนที่มีอยู่เดิมในเขตเทศบาล ตำบลปริก ฝ่ายที่สองคือผู้นำท้องที่ ได้แก่ กำนันตำบลปริก และผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขต เทศบาลตำบลปริก ซึ่งสองกลุ่มนี้นับเป็นแกนหลักในการเคลื่อนไหวของการก่อเกิดและจัดตั้ง ฝ่าย ที่สามคือเทศบาลตำบลปริก นายกเทศมนตรีตำบลปริก และฝ่ายที่สี่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สำนักงานปฏิบัติการภาคใต้ สองกลุ่มหลังนี้ช่วยประสานและผลักดันการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน ตำบลปริก

ประการแรก เทศบาลตำบลปริกต้องการเห็นพลังทางสังคมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงาน ทางด้านการพัฒนาศักยภาพ และยกระดับกระบวนการในการเรียนรู้ของชุมชนไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นการมีสภาองค์กรชุมชนตำบลปริก จึงสามารถใช้เป็นเวทีสาธารณะที่เปิดกว้างให้คนในชุมชน ได้เข้ามาสู่การมีส่วนร่วมโดยตรงในการดำเนินงานในแต่ละภารกิจ แต่ละโครงการ เพื่อให้เกิดความ ร่วมมือของทุกภาคส่วน เป็นพลังที่สำคัญในการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง

ประการที่สอง เป็นการประสานงานและผนึกกำลังเพื่อสร้างเครือข่ายและกลไกภาค ประชาชนด้วยกันเองในระดับชุมชนที่ประกอบด้วย คณะกรรมการชุมชน กลุ่มองค์กรย่อย กลุ่มเล็ก กลุ่มน้อย ที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับชุมชนเดิมอยู่แล้ว และกลุ่ม อสม.

ประการที่สาม จากการประสานงานภาคีที่ทำงานทางด้านเมืองหน้าอยู่ ชุมชนหน้าอยู่ร่วมกัน คือ โครงการปฏิบัติการชุมชนและเมืองหน้าอยู่ภาคใต้ (เดิม) และสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง LDI ซึ่งเป็นองค์กรที่ดำเนินงานด้านการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนในเขตเทศบาล ที่ได้มีการประสานงานกับสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยด้วยแล้วเช่นกัน ประกอบกับ LDI ได้แต่งตั้งให้นายกเทศมนตรีตำบลปริก เป็นผู้ประสานงานโครงการสนับสนุนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานสนับสนุนการดำเนินงานของเทศบาลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมรองรับการจดทะเบียนจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตาม พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ.2551 และประกาศของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในเรื่องราวเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ การจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน ฯลฯ

และประการที่สี่ เป็นการอนุวรรตตาม พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ.2551 ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่เป็นจุดแข็ง และสอดคล้องกันกับนโยบายของเทศบาลตำบลปริก ในการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถยืนหยัดและจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน

องค์ประกอบของสภาองค์กรชุมชนตำบลปริก ประกอบด้วย สมาชิกที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งชุมชนแล้ว จำนวน 18 ชุมชน แบ่งเป็น กลุ่มออมทรัพย์ 2 กลุ่ม กลุ่มอาชีพ 9 กลุ่ม และกลุ่มชุมชน 7 ชุมชน

การทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลปริกจะมีรูปแบบเน้นการจัดประชุมปรึกษาหารือร่วมกันทั้งภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลตำบลปริก, องค์การบริหารส่วนตำบลปริก) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ ในลักษณะของเวทีชาวบ้าน เป็นการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็นต่อกัน มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งทำการประชุมพบปะกัน 2 เดือน/ครั้ง ต่อมาเปลี่ยนเป็นประจำเดือน เพื่อรายงานสถานการณ์และความคืบหน้า และช่วยคิด ช่วยเสริมหนุนกันและกันให้มีการพัฒนาหรือมีการทำงานที่ดีขึ้น และเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกับเทศบาลตำบลปริก ส่วนราชการ และหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
โทรศัพท์ 074-375-100, 074-375-382 โทรสาร 074-375-383
- ☞ ประชากร 8,267 คน (ชาย 3,747 คน หญิง 4,125 คน)
- ☞ พื้นที่ 33.92 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุม 8 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 15,955,309 บาท บาท
- ☞ เงินอุดหนุน 8,800,000 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสินธพ อินทร์ตัน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลท่าข้าม
2. นายเปลื้อง ชาติดำ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม
3. นายนิธิ พันธุ์มณี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

สัดส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

ชาย	จำนวน 16 คน
หญิง	จำนวน - คน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ยึดหลักแนวคิดการบริหารงาน “**ช่วยคิด ช่วยทำ** น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมาย **สู่ตำบลสุขภาวะ**” ซึ่งมีการบริหารงานตามแบบ “**ท่าข้ามโมเดล**” คือ อบต.เป็นที่พึ่งของประชาชน มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน โดยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง พัฒนา อบต.เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และชุมชนนออยู่

อบต.ท่าข้ามอยู่ในสถานะที่เป็นแกนหลักของเครือข่ายในการเสริมสร้างการเรียนรู้ และยังเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนเครือข่ายต่างๆ ทั้งนี้ ความสำเร็จของระบบการสร้างเครือข่ายที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก โดยดูได้จากตัวชี้วัดของการจัดบริการสาธารณะที่เพิ่มขึ้นในระดับหนึ่ง โดยยังต้องมีเครือข่ายจากภายนอกเข้ามาเป็นองค์กรหนุนเสริมเท่านั้น

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ได้แก่

โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การจัดการสุขภาวะชุมชนตำบลท่าข้าม และขยายผลสู่เครือข่าย อปท. (23 เกล)

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายอีกจำนวน 22 แห่ง โดยจะดำเนินการในเขตตำบลท่าข้าม มีการถ่ายทอดความรู้ ครั้งละ 3 ตำบล โดยถ่ายทอดจากเพื่อน (เกลอ) สู่เพื่อน ระหว่างเครือข่ายในท้องถิ่น โดยจะสามารถพัฒนาคนได้อย่างน้อย 5-10

คนต่อ 1 ตำบล เพื่อให้สามารถกลับไปขับเคลื่อนในท้องถิ่นของตนเองได้ และเครือข่าย (กล่อ) ยังร่วมทำบันทึกข้อตกลง ในการพัฒนาตำบลสู่ตำบลสุภาพะ การขยายเครือข่ายเพิ่มเพื่อนกล่ออีก ซึ่งนอกจากจะเรียนรู้จากทำข้ามแล้ว ก็ต้องเรียนรู้ตนเองเช่นกัน และทำข้ามก็ต้องเรียนรู้วิถีของกล่อเช่นกัน

ดังนั้น ในการทำงานร่วมกับภาคีหลัก และภาคีรองต้องมีการดำเนินการร่วมกัน โดยผ่านมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และยังมีการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านหลักสูตร มีการจัดตลาดนัดความรู้ร่วมกัน และเพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในตำบลต้นแบบ และตำบลเครือข่ายที่สามารถจัดการสุขภาวะชุมชน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตร และเพื่อพัฒนาเครือข่ายทั้งเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ให้สามารถขับเคลื่อนงานในพื้นที่ของตนได้

โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การจัดการสุขภาวะชุมชนของตำบลต้นแบบ เป็นการประสานพลังความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การทำงานของ 3 ภาคี คือ ภาคีรัฐ คือ นักการเมือง ภาคปฏิบัติ คือ ประชาชน และภาควิชาการ (สร้างความรู้) คือ นักวิชาการ เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาสุขภาวะชุมชนร่วมกัน โดยใช้แนวคิดของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างสุขภาวะชุมชน จากฐานการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพในแต่ละพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกประการหนึ่งคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีศักยภาพ ความรู้และประสบการณ์ของตนเองในการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานแบบเครือข่ายจึงเป็นวิธีการทำงานที่ถูกเลือกนำมาใช้เพื่อการเชื่อมร้อยความรู้และประสบการณ์สิ่งดี ๆ ระหว่างเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ทีมงานที่ร่วมรับผิดชอบโครงการนี้ เชื่อว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละแห่งสามารถนำความรู้การจัดการสุขภาวะชุมชนจากเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาสุขภาวะชุมชนของตนได้อย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

การประสานพลัง 3 ภาคี คือ ภาคีปกครอง คือ นักการเมือง ภาคปฏิบัติ คือ ประชาชน และภาควิชาการ (สร้างความรู้) คือ นักวิชาการ เพื่อการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้การจัดการสุขภาวะชุมชนภายใต้การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลต้นแบบ คือ ตำบลท่าข้าม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่าย ซึ่ง อบต.ท่าข้าม ได้เชิญชวนผู้นำ อบต. ที่เป็นกล่อและผู้นำ ซึ่งมีทุนการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพมาเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ เพราะในจังหวัดสงขลา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง มีกิจกรรมดี ๆ ด้านสุขภาวะในพื้นที่ที่น่าจะนำมาแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เช่น อบต. ชะแล้ มีธรรมนูญสุขภาพของตำบล อบต.รำแดง เป็นตำบลจัดการสุขภาพซึ่งมีการจัดการสุขภาพชุมชน และ อบต. ควนรู มีการเมืองสมานฉันท์ เป็นต้น การประสานพลังของภาคี และร่วมกันค้นหากิจกรรมดี ๆ ของกันและกันในแต่ละพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นเป้าหมายร่วมของจุดเริ่มต้นของโครงการ เพื่อร่วมกันพัฒนาเป็นหลักสูตรและแหล่งเรียนรู้การจัดการสุขภาพชุมชนตำบลต้นแบบ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม

การดำเนินงานคือการบูรณาการการทำงานของ 3 ภาคี โดยแบ่งงานกันทำงาน แต่ประสานจุดร่วมหรือเป้าหมายของการดำเนินโครงการ โดยใช้แนวคิดหลัก 3 ประการ คือ

1) การจัดการความรู้และการสังเคราะห์องค์ความรู้ เป็นเครื่องมือหลักของสร้างความรู้ ผ่านการพัฒนาหลักสูตรและแหล่งเรียนรู้ของตำบลต้นแบบและเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตร คือ กระบวนการของการถอดบทเรียนซึ่งเป็นความรู้ ประสบการณ์ วิธีการ และแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพของผู้นำ (ผู้รู้หรือเจ้าของความรู้) ที่เกิดจากประสบการณ์ทำงานด้านสุขภาพจากการปฏิบัติงานจริงในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ การเตรียมความพร้อมในเรื่องสถานที่ กิจกรรม และวัสดุสำหรับการเรียนรู้

2) การพัฒนาเครือข่าย เป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาศักยภาพของคนให้สามารถถ่ายทอดความรู้ และรู้จักการทำงานอย่างมีส่วนร่วม เอื้ออาทร แบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพการถ่ายทอดความรู้และการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่ผู้นำเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำ (เจ้าของความรู้) และ ประชาชนในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสุขภาพชุมชน

3) การพัฒนาสุขภาพชุมชน เป็นการจัดกิจกรรมเรียนรู้การจัดการสุขภาพชุมชนในแต่ละพื้นที่ของผู้ประกอบการขับเคลื่อนสุขภาพและประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งอาจมีทั้งกิจกรรมในเชิงประเด็น เช่น กิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ กิจกรรมกองทุนสวัสดิการชุมชน การดูแลผู้พิการและด้อยโอกาสทั้งนี้อาจมีความแตกต่างกันขึ้นกับบริบทและทุนการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพในแต่ละท้องถิ่น เช่น ตำบลต้นแบบ ซึ่งเป็นการจัดการสุขภาพเชิงพื้นที่ที่ตำบลท่าข้าม มีกิจกรรมการจัดการสุขภาพชุมชน 8 ระบบ คือ ระบบเศรษฐกิจและสวัสดิการชุมชน ระบบการจัดการสุขภาพโดยชุมชน ระบบการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานทดแทน ระบบการเรียนรู้เพื่อเด็กและเยาวชน ระบบบริหารจัดการ ตำบล ระบบสื่อสารและข้อมูล ระบบอาสาสมัคร ส่วนกิจกรรมการจัดการสุขภาพเชิงประเด็นของ เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเป็นเรื่องการจัดสวัสดิการกองทุนสุขภาพ หรือ การดูแล สุขภาพผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส กิจกรรมเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นมิติเชิงพื้นที่หรือเชิงประเด็นย่อม ส่งผลต่อการพัฒนาสุขภาพของชุมชนทั้งสิ้น เพราะกิจกรรมเหล่านี้ กระทำไปเพื่อให้ชุมชน อยู่ดีมีสุข มีการประกอบสัมมาชีพในการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ รวมถึงมีการ ช่วยเหลือเกื้อกูล มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม มีการอนุรักษ์ สืบสาน และฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี ดั้งเดิมของท้องถิ่น

โครงการศูนย์แพทย์ชุมชน 3 ตำบล

การจัดการสุขภาพรูปแบบใหม่เกิดจากแนวคิดที่ว่าด้วยเรื่องการลดค่าใช้จ่ายในการรักษา สุขภาพ และรักษาพยาบาล โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก อบต.ท่าข้ามจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่าย เครือข่ายภายนอกประกอบด้วย โรงพยาบาล ศูนย์หาดใหญ่, เทศบาลตำบลน่าน้อย, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม, องค์การบริหารส่วนตำบล หุ่งใหญ่, กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลน่าน้อย, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม, องค์การบริหารส่วนตำบลหุ่งใหญ่ และภาคประชาชนในพื้นที่ได้เห็นพ้องถึงปัญหาความแออัดของ ผู้ป่วยและญาติ ที่มารับบริการทางการแพทย์ตามโรงพยาบาลของรัฐ จึงได้จัดตั้งหน่วยบริการ ทางการแพทย์ ชื่อว่า “ศูนย์แพทย์ชุมชน 3 ตำบล” ขึ้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลน่าน้อย, ตำบลท่าข้าม, ตำบลหุ่งใหญ่ และตำบลใกล้เคียง สามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ ได้อย่าง ทั่วถึง สะดวกและรวดเร็ว

ความร่วมมือของเครือข่าย

- * โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่ (สำนักงานบริหารเครือข่ายบริการปฐมภูมิอำเภอหาดใหญ่) ให้การสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์, ทันตแพทย์, เภสัชกร, พยาบาล สนับสนุนครุภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ และสนับสนุนยาและเวชภัณฑ์ ทางการแพทย์

- * เทศบาลตำบลน้ำน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ จัดหาสถานที่ อาคารศูนย์แพทย์ชุมชน 3 ตำบล อาคารปัจจุบันได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้าง จากกระทรวงมหาดไทย
- * กองทุนหลักประกันสุขภาพ, เทศบาลตำบลน้ำน้อย, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ อุดหนุนงบประมาณ กองทุนฯ ละ 200,000 ต่อปี แก่ศูนย์แพทย์ชุมชน 3 ตำบล ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการบริหารศูนย์แพทย์ชุมชน 3 ตำบล

ทั้งนี้ การบริหารงานเป็นความร่วมมือแบบบูรณาการระหว่าง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 3 พื้นที่ บริเวณใกล้เคียง คือ อบต.ท่าข้าม, ทต.น้ำน้อย และอบต.ทุ่งใหญ่ ตลอดจนภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่นโรงพยาบาลหาดใหญ่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 12 สงขลา ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นการบริหารในเชิงนวัตกรรมด้านการบริหารสาธารณสุขในระดับท้องถิ่น และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการสุขภาพโดยชุมชนด้วย

โครงการความร่วมมือสร้างเสริมสุขภาพให้แก่ประชาชนใน อบต. และเทศบาล หน่วยงานสมาคม อบต. ๓แห่งประเทศไทย

สืบเนื่องจากปัญหาทางด้านสุขภาพของประชากร และการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเป็นจำนวนมาก ซึ่งหน่วยงาน สสส. มองว่า อบต. น่าจะมีศักยภาพในการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพให้ผู้ปฏิบัติงานของ อบต. และเทศบาล รวมถึงพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการโครงการเพื่อของบประมาณจากคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ มาดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพให้กับประชาชน จนสามารถดำเนินการได้เองอย่างยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมทักษะองค์ความรู้ให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น ข้าราชการในสังกัดเทศบาล อบจ. และอบต. ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 และ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ให้สามารถใช้ได้อย่างถูกต้องตามบทบาทและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีเกิดการบังคับใช้ผังระวังการกระทำผิดกฎหมายด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบและการบังคับใช้กฎหมายจราจรในชุมชนท้องถิ่น แม้กระทั่งการส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างชุมชนถึงมาตรการ นวัตกรรม กิจกรรมในการจัดการกับปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างกลไกการดำเนินการ

ตามกฎหมายกับกลไกอื่นของสังคมให้เกิดการควบคุมขนาด และความรุนแรงของปัญหาจากบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยิ่งขึ้นในชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย

การดำเนินงานต้องมีการสำรวจและทำฐานข้อมูลโครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในแผนงาน มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาในเรื่องเหล้า บุหรี่ และอุบัติเหตุ และมีการจัดตั้งเครือข่ายรณรงค์เหล้า บุหรี่ และอุบัติเหตุ

โครงการดังกล่าวถือว่าเป็นโครงการนำร่อง โดยมี อบต. ทำข้ามเป็นแกนนำในระดับท้องถิ่น มีการสร้างกระแสแก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหว และตื่นตัวในการแก้ไข รวมถึงการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับเหล้า บุหรี่ และอุบัติเหตุ ซึ่งในการดำเนินงานต้องอาศัยพลังจากท้องถิ่นเป็นหลัก มีการประสานกลุ่มอาสาสมัครเพื่อร่วมกิจกรรมกันตลอดเวลา โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลต่างๆ จะเห็นได้ว่าการบริหารจะแบ่งออกเป็น 4 ภูมิภาค ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ ซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและติดตามการดำเนินงาน ทั้งหมดนี้จึงก่อให้เกิดความเชื่อมโยงเครือข่ายและการดำเนินงานจะทำในลักษณะการบันทึกข้อตกลง

รายชื่อคณะกรรมการ
พิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับ “รางวัลพระปกเกล้าทองคำ และ รางวัลพระปกเกล้า” ประจำปี 2555

1. เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์นรินทร์ เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	รองประธานกรรมการคนที่ 1
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองประธานกรรมการคนที่ 2
5. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
6. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือผู้แทน	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท พวงงาม	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	กรรมการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ เครือเทพ	กรรมการ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	กรรมการ
14. พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ	กรรมการ
15. ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	กรรมการ
16. ดร.ไพฑูลย์ โพธิ์สุวรรณ	กรรมการ
17. ดร.วิชัย รูปขำดี	กรรมการ
18. นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์	กรรมการ
19. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน หรือผู้แทน	กรรมการ
20. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์สยามรัฐ หรือผู้แทน	กรรมการ
21. บรรณาธิการบริหารหนังสือประชาคมท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
22. บรรณาธิการบริหารหนังสือผู้นำท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
23. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
24. นายภควัต อัจฉริยะปัญญา	กรรมการและเลขานุการ
25. นางสาวสุมาลย์ ชาวนา	ผู้ช่วยเลขานุการ
26. นางสาววิลาวัลย์ หงษ์นคร	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดงานของวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น

บุคลากร

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย กิกพล	ผู้อำนวยการ
2. นางสาววิลาวัลย์ ทงสันทร	นักวิชาการ
3. นายภควัต อัจฉริยะปัญญา	พนักงานฝึกอบรม
4. นางธนัชฎา สุขะวัฒน์	พนักงานฝึกอบรม
5. นางสาวสุมาลย์ ชาวนา	พนักงานฝึกอบรม
6. นางสาวอภิวรรณ ชักเช็ค	พนักงานฝึกอบรม
7. นางสาวอติพร แก้วเป็ย	พนักงานบริหารโครงการ
8. นางสาวศิริสกร วัฒนะบุปผา	พนักงานบริหารงานทั่วไป

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
 โทรศัพท์ 0-2141-9567-76 โทรสาร 0-0143-8175